

Thyborøn Skibsprovantering

Valdemar Petersen
Telefon 8 og 98
Kolonial, Petroleum, Olie, Tovværk

Thyborøn Fiskeauktion

(Statsautoriseret)
v. Alb. Steen
Tlf. Thyborøn 57 . Omst. til Priv.

Martin Herups

Vaadbinderi
Thyborøn Havn

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866
KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,00
" " " " " 22,30
med M/S „Rotna“,
M/S „Hammershus“ og M/S „Frem“

Selskabets Ekspeditioner:
KØBENHAVN Tordenskjoldsgade 34. Tlf. 1888
og 11885. Kontortid 8-8, Søndage 8-9 Fm.
RØNNE: Ved Havnen, Tlf. 159. Kontortid: 6-12,
1-8 Søndag 8-9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK

J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik
Torvet 1 - Telefon 245

KØB

DANSK

**IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN**

Etabl. 1879 Telf. 71, 45 og 608y

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filial i Hirtshals - Hirtshals Vaadbinderi
Tlf. 108

C.K. HANSEN

Skibsreder- og Mægler

AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Havari-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram-Adresse HANSEN

Korresponderende Reder for:

DANNEBROG

Skaarup & Salskov

Smede- & Maskinværksted
Thyborøn . Tlf. 61

Indehaver: J. Salskov

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**

Thyborøn . Telefon 4

Svend Jepsen
Skibsinstallatør

Thyborøn . Telefon 51

Redaktør: Jørgen Pedersen, Ydby. Forretningsfører: Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig

GADGAARD NIELSENS BOGTR.-LEMVIG

Lemvig Skibsselskab
Lemvig

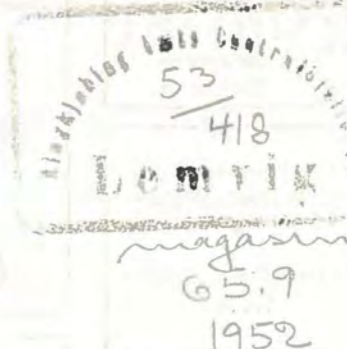

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 1

1. Januar 1952

19. Aarg.

Baadsløbet, der brast
(Redningsbestyrer N. Hansen og
Opsynsmand Th. Fjord
paa Ulykkesstedet)

Redningsbaaden,
der kæntrede

Hvide Sande Ulykken

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SÆLSKAB A/S

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vaagegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

Akillesokabnet
Halle Restauration
*
Ny Fiskerihavn - Esbjerg
Tlf. 267

Marketerieret
"NY HAVN"
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebrød
Telefon 1992

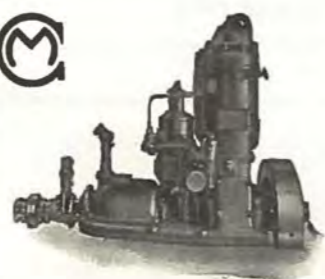
Damp-
skibsselskabet
TORM
København

Brødrene Leervad
Tlf. 10 & 9 Esbjerg
Telegr.-Adr. - Leervad-
Lys - Kraft
Motorreparationer
Radio

Brugsforeningen
»FREM«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

RESERVERET

Esbjerg **Vestjysk Krystal Isværk** A/S Telefon 66

To- og Firtakts-
MotorerBilligste Pris
Forlang TilbudMotorer i alle
Størrelser

Telf. 666

Grenaa Motorfabrik

DANMARKS
HANDELS- & SØFARTS-TIDENDE
Gl. Kongevej 29 B København V. - Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

Sparekassen for Lemvig og Omegn
Stiftet 2 August 1847 Telefon 131 - Postgiro 851.00
Kontortid: 10-11,30 og 14-16
Fredag 10-11,30, 14-17, Lørdag 10-12
Thyborøn Afd. - Tlf. 148
Kontortid: 11,30-12 og 15,30-16,30 - Lørdag 10,30-12

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
- statsaut. -
Telefon 34 Privat 51

Alt i Blomster
*
E. Behrens
Stormgade 39, Esbjerg
Telefon 491

Carlsen & Aaens
Vaadbinderi
Hirtshals - Tlf. 180

Esbjerg Sejl- og
Presennings Fabrik
v. Henry Andersen
(forhen Thyborøn)
P. Skramsgade 14a. Tlf. 2655
Tilbud paa Sejl til Nybygninger
gives
Specialitet: Stjernesede Sejl

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets Ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.Abonnement Kr. 8,00 aarlig, Kr. 2,00 kvartaarlig
Kontorer: Christiansborggade 1, København

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 1

1. Januar 1952

19. Aarg.

Tragedien ved Hvide Sande kostede 5 tapre Redningsmænd Livet

5 Hustruer mistede deres Mænd og 12 Børn blev faderløse

Søndag den 9. December vil til sene Tider staa som en mørk Dato for Beboerne i den lille Fiskerby Hvide Sande paa Jyllands Vestkyst.

Som det vil være kendt af alle skete der paa denne Decembersøndag en Ulykke, der føltes som et knusende Slag for de paarørende til Ulykken i Særdelighed, og for det danske Redningsvæsen i Almindelighed.

Under en Redningsaktion i det haarde Stormvejr og brølende Hav kæntrede Hvide Sande Redningsbaad udenfor Havnen, hvorved 5 tapre Redningsmænd druknede og 3 af de omkomnes Kammerater reddedes i forkommen Tilstand.

Hollandsk Sandpumper sendte Nødsignaler

Hele Eftermiddagen havde man fra „Hvide Sande“ Redningsstation holdt Øje med en hollandsk Sandpumper „Kinheim“, der om Fredagen var afgaaet fra Esbjerg for at sejle til Thyborøn, men var overrasket af Uvejret.

Ud for Hvide Sande kastede den Anker for at ligge underdrejet for Stormen, der i Løbet af Søndagen i Perioder naaede Vindstyrke 10.

Lidt før Kl. 18 observeredes fra Land, at Skibet, der laa et Par Kilometer ude, opsendte Raketter og blussede.

Og Redningsmandskabet kendte sin Pligt — og gik ud

Til Trods for Stormens Hülen og Braadsørnes Fald over alle 3 Revler var Redningsmandskabet straks paa Stedet, hvor de stille og besindige, som saa mange Gange før, ordnede Grejerne og gjorde deres Baad klar til den haarde Tørn.

Hundreder af Mennesker fra Byen og Omegnen var kommen til Stranden, og mange advarende Ord lød: Det var da ikke et Vejr at gaa ud i, mente man.

Men for de 8 Hvide Sande Redningsmænd var

det ikke et Spørgsmaal om Vejr eller Hav — men det var et Spørgsmaal om Trofasthed i Tjenesten, om Redning af Mennesker i Nød.

Med Baadformand Jens Sørensen Christensen ved Roret stod Motorredningsbaaden ud gennem den svære Brænding. — Ved Radioen stod Thyge A. Thygesen.

Det hollandske Skib ønskede ikke Redningshjælp, men Bugserhjælp, for ikke at ligge underdrejet længere

Da Baaden efter en haard Tur var naaet ud til Sandpumperen, lod man den overraskende Meddelelse, som man modtog, gaa videre til Blaavand Radio, efter at man havde ligget ved „Kinheim“ et Kvarters Tid, hvor man stadig var i Radioforbindelse med Blaavand, var Missionen endt, og man belavede sig derpaa til at gaa indefter. — Dette skete, efter at man havde taget Afsked med Blaavand Radio.

Da Katastrofen indtraf. — Den reddede Baadformand Jens Sørensen Christensens Skildring af den frygtelige Ulykke

Paa Udturen havde vi gjort alt klar, og vi havde taget alle Forsigtighedsregler. — Jeg er sikker paa at ikke en eneste tænkte paa, hvad der vilde ske. Vi følte os saa trygge.

Men uden for Revlen Syd for Molen fik vi først en stor Sø agter ind. Det gik godt, og jeg tænkte: — Der sker ingenting. Saa kom der en meget stor Sø — og da den flækkede Slæbeposen, tog Baaden til at løbe, og det var umuligt at styre den — den kæntrede vel ca. 500 Favne fra Land. Vi blev alle 8 slynget ud i et Nu. Jeg kom op en 3 Meter bag Baaden. Bag ved mig dukkede en af mine Kammerater op, og jeg fik fat i hans Haand og søgte at faa ham hen til Baaden, men en Sø slog mig hen til Baaden, saa jeg mistede Taget i hans Haand. Jeg

Den reddede Baadformand Jens Sørensen Christensen

kom til at hænge fast i Rorlinen med det ene Ben, og jeg fik den ene Braadsø over mig efter den anden.

Da vi var kommet lidt længere ind, saa jeg at en Kammerat var kravlet op paa Kølen. Det var Chr. Thomsen. Han kravlede hen og vilde hjælpe mig op, men jeg kunde ikke komme fri. Jeg blev ved at arbejde saa længe, at jeg tilsidst fik den ene Støvle af, ellers var jeg blevet slaet ihjel af Brændingen.

Da jeg var kommen op, opdagede vi en tredje Kammerat, der laa ved Siden af Baaden. Han hagede sig fast i en Line ved det hvide Bælte. Vi fik fat i hans ene Arm og begyndte at hale ham op. Vi kunde se, at han var magtesløs og ikke kunde holde sig fast, men det lykkedes os, skønt vi var meget forkomne, at faa ham op paa Kølen. Det var Chr. Christensen (Pejsen).

Vi klamrere os alle 3 fast til nogle Lister, og ved at holde os fast der, lykkedes det os at komme med Baaden ind paa Stranden.

Da vi drev ind, blev Havet nok saa smult, og vi passerede en af vore Folk. Vi raabte til ham, om han ikke kunde svømme hen til Baaden. Han raabte igen — men vi kunde ikke høre hvad han sagde. Det var for os en forfærdelig Tur.

Han naaede ikke at komme med

Som nævnt var der 8 Mand i Redningsbaaden. Den 9 Mand naaede ikke at komme med ud, og bjergede paa denne Maade Livet. Det var Fisker Hans Lodberg Torbensen, Sdr. Lyngvig, der gik Strandvagt, og saaledes ikke kunde naa at komme med Redningsbaaden ud. Da han saa Kammeraternes Skæbne, sagde han med graadkvalt Stemme: Det skulde nok ikke være min Tur denne Gang. Jeg har aabenbart ikke udrettet nok i Livet endnu.

I Eftersøgningen efter de forulykkede deltog flere af de forulykkedes paarørende — og det er blevet fortalt, at Aage Iversens Hustru selv fandt sin Mand som Lig mellem Aargab og Hvide Sande.

De 5 omkomne Redningsmænd

Baadmand Ivar Enevoldsen blev 32 Aar gl. og forulykkede paa sin første Tur med Redningsbaaden.

Han blev ansat ved Redningsvæsenet 1. Oktober, hvor han overtog sin Fars, den 63-aarige Anders Enevoldsens Plads. Ivar Enevoldsen efterlader sig Hustru og 3 Børn paa 7—3 Aar.

Baadmand Aage Iversen blev 38 Aar gl. og overtog for 2 Aar siden Pladsen i Redningsvæsenet. Han efterlader sig Hustru og 2 Børn, 9—6 Aar.

Baadmand Carl Frandsen blev 50 Aar, han har været i Redningsvæsenets Tjeneste i mange Aar. Han efterlader sig Hustru og en Søn paa 16 Aar.

Baadmand Marius Jensen blev 30 Aar, havde ligeledes en Række Aar bag sig i Redningsvæsenets Tjeneste. Han efterlader sig Hustru og 5 Børn paa 8— $\frac{1}{2}$ Aar.

Baadmand Thyge A. Thygesen, der har været i Redningsvæsenets Tjeneste i flere Aar, efterlader sig Hustru og et Barn paa 15 Aar.

Alle de 5 omkomne Redningsmænd skildres i Hvide Sande som gode og pligtopfyldende Mennesker, hvad jo ogsaa i høj Grad deres heltedige Gerning bærer Vidne om.

De 3 reddede Redningsmænd

er Baadformand Jens Sørensen Christensen, Baadmand Christen Thomsen og Christen Christensen (Pejsen).

Redningsbaadens Kæntring observeredes fra Land

Fra Land — hvor der som nævnt var forsamlet mange Mennesker — saa man i det tætte Mørke, at Redningsbaadens højt placerede Projektør beskrev en Bue og forsvandt i de fraadende Bølger.

Efter Minutter — der forekom de ventende som Timer — kom Baaden paany til Syne inde i Brændingen — med Bunden i Vejret. Paa Kølen klamrede de før omtalte 3 Mænd sig.

Alt, hvad der kunde ydes af Hjælp, blev ydet — men de 5 Redningsmænd var livløse, da de blev kastet ind paa Stranden

Under den dygtigste og mest ihærdige Ledelse af Læge Josephsen og Hustru samt Læge Søndergaard Christensen, Ringkøbing, der var tilkaldt, kom alle under den hurtigste Behandling.

Langt ude i Brændingen blev de bjerget ind af Folk med Liner om Livet, og medens Bølgerne slikkede op om de livløse og Stormen piskede Regn og Sand ind i Instrumentkassen, ydede Læge Josephsen den første Hjælp.

I Lægeboligen fortsattes Genoplivningsforsøgene med Karbogen, og efter at Ambulancer havde bragt de forulykkede til Ringkøbing Sygehus, fortsattes der, indtil der ikke var mere Haab om Redning.

Ulykken i Hvide Sande har gjort stærkt Indtryk paa hele det danske Folk, der i stor Stil hjælper de haardtramte efterladte

Den Ulykke, der har ramt Hvide Sande saa haardt, har gjort det dybeste Indtryk. Dette er kommet til

De 5 forulykkede Redningsmænd fra Hvide Sande

Ivar Enevoldsen

Aage Iversen

Carl Frandsen

Marius Jensen

Thyge A. Thygesen

Udtryk lige fra vort Kongehus, som fra alle Egne i Landet.

Ulykken har vist, at det danske Redningsvæsen og dets uforfærdede Mandskab har en stor Plads i Folkets Hjerter.

De efterlattedes Sorg er hele Landets Sorg, og dette er der i dette Tilfælde stor Grund til at være taknemmelig over.

Ingen kan gøre det, der er sket ugjort, det ved man, men den store medmenneskelige Deltagelse, der er strømmet mod de efterladte siden hin Ulykkesnat, har lunet om de fortvivlede Hjerter.

Aarsag til Katastrofen. — Udtalelser efter Ulykken

Straks efter at Ulykken var sket, ankom Redningsvæsenets Chef, Niels Hansen, til Hvide Sande, hvor han sammen med Opsynsmand Thomas Fjord gennemgik Katastrofens Enkeltheder.

Redningsbestyreren aflagde, før han rejste tilbage Kondolencebesøg i de ramte Hjem. Endvidere lagde Redningsbestyreren, før sin Ankomst til Hvide Sande, Blomster paa de omkomnes Baarer paa Ringkøbing Sygehus.

Ulykken skyldes den bristede Slæbepose — ikke det bedste Materiel kunde holde

Om Ulykkens Aarsag udtaler Bestyrer N. Hansen: Det er Bremseposen, Baadslæbet, der er bristet. Der er intet at udsætte paa Materiellet. Sejldugen, som Blaadslæbet er lavet af, var fuldstændig frisk. Det er Søerne, som i dette Øjeblik er kommet saa uberegneligt, at selv ikke det bedste Materiel kunde holde. — Redningsbaaden blev udsat for 2—3 voldsomme Søer, hvis Virkninger ikke nogen Forholdsregel kunde have afværget.

— Efter de Regler, der er gældende, og den Sæd-

vane, der følges i Redningsvæsenet, har Redningsfolkene i Hvide Sande handlet absolut korrekt.

Det er dybt beklageligt at Pligtfølelsen skulde koste saa mange gode Mænd Livet.

Vi var enige om at gaa ud

Opsynsmand Thomas Fjord: Hele Redningsbaadens Besætning var enige om at gaa ud. Vi var simpelthen nødt til at foretage os noget, og saa meget mere tragisk forekom det, at man paa „Kinhem” kun havde Brug for Bugserassistance. Vi havde megen Tiltro til Redningsbaaden, som er anskaffet i 1933, og er ligesaa god som ny.

Vi maa have Redningsbaaden repareret saa hurtigt som muligt, for vi kan ingen anden Baad faa i Mellemtiden, og den Situation er uholdbar. Ingen i Hvide Sande vil have noget imod at bruge den samme Baad igen, for Baaden er god nok.

Fejlen laa i Slæbet. Den Type, vi brugte, der blev Aarsag til Ulykken, var den bedste, vi havde, men det skal gerne vise sig muligt at finde frem til en stærkere Udførelse, hvad man nu vil prøve paa ved Eksperimenter paa Orlogsværftet.

Ingen vil svigte, naar Pligten kalder

Formanden for „Foreningen af danske Redningsmænd”, Opsynsmand Niels Sørensen, Lyngby, udtaler: Der er blevet hævdet, at Hvide Sande Katastrofen har svækket Redningsfolkets Tillid til deres Baade. Det Materiel, Redningsmændene faar at arbejde med, er det bedste, der kan fremskaffes. Men det er lavet af Mennesker, og derfor kan ingen garantere fuldt ud. Selv om vi atter har mistet nogle af vore gode Kammerater, ønsker jeg at udtale Visshed for, at ingen af de danske Redningsmænd fremover vil svigte, naar Søfolk er i Fare.

Sympatitilkendegivelse i Anledning af Ulykken

Den hollandske Kaptajn Auer, der var Fører paa „Kinhem”, telegraferede: „Ved vor Ankomst til Esbjerg erfarer vi om den grufule Ulykke, som har ramt Redningsbaaden, der gik ud til „Kinhem”.

Vi beder de efterladte modtage vor oprigtigste Medfølelse i den Sorg, der har ramt dem”.

Ligeledes er der fra den hollandske Regering sendt Kondolencetelegram til den danske Regering, hvori udtrykkes den hollandske Regerings dybe Beklagelse af Ulykken.

Kongeparret udtrykker inderlig Deltagelse

Da Budskabet om Katastrofen naaede København, sendte Kongen et Kondolencetelegram til Opsynsmand Thomas Fjord: „Dronningen og jeg udtaler vor inderligste Deltagelse over for de efterladte i Anledning af Katastrofen”.

Fra Kongehuset er sendt en stor Pengegave, der er blevet efterfulgt af store og smaa Beløb fra In-

stitutioner og Enkeltpersoner overalt i Landet, saaledes er der mens disse Linier skrives indgaaet ca. 400.000 Kr. til de efterladte.

Ogsaa i Holland er en Indsamling igang til samme Formaal.

Da de 5 omkomne Redningsmænd førtes hjem til Holmslands Klit

Ringkøbing var klædt i Sørgedragt, da Kisterne med de 5 omkomne Redningsmænd ved en Højtidelighed i Sygehusets Kapel blev ført fra Ringkøbing til de paarørendes Hjem.

Pastor Huus, Aargab, talte ud fra Johs. Ev. Kap. 14, V. 1: Guds Veje er højere end vore Veje og hans Tanker er højere end vore Tanker. Han er den eneste, der kan give Trøst, midt i alt det svære.

Borgmester Mar. Pedersen udtalte Byens Sorg over Ulykken. De tapre Mænd veg ikke deres Plads i Farens Stund. Æret være deres Minde.

Efter Salmen „Klokken slaar”, gled Sørgetoget stille, efterfulgt af Tusinder af Mennesker, ud af Byen. Paa den lange Rute over Holmslands Klit kom nye Skarer til, Flagene vajede paa halv ved alle Gaarde og Huse — og der var mange Steder strøet Blomster paa Vejen.

Sømandsdrama i Folkekomediestil

Engelsk Redningslaug, der havde sagt op i Protest, svigtede ikke Pligten i Nødens Stund

Et Sømandsdrama af den Slags, der i mange Aar af den højere Intelligens har været lyst i strengt Band paa Scenen, i Filmen eller i Litteraturen, naaede sin ægte Folkekomedie-Klimaks under en Storm, der rasede langs Englands Syd- og Østkyst i Nov. og forvoldte en lang række mindre Skibsulykker.

Handlingen foregaar i den lille Fiskerby Whitby. Første Akt foregik under en Storm for et Par Uger siden, da en Kystdamper kom i Havsnød uden for Byen. Den lokale Redningsbaads Mandskab samledes i Skæg og Sydvest og forsøgte at sætte deres Baad ud. Men Paalandsstormen drev Bølgerne saa vildt mod Havnen, at det var umuligt for Baaden at gaa ud. Kystdamperen sank, og dens Besætning paa seks Mand omkom.

Stor Undersøgelse

2. Akts 1. Afdeling foregik i London i sidste Uge. En Undersøgelse indleddes i Redningsvæsenets Hovedkontor. — Hvorfor var Whitby-Redningsbaaden ikke gaaet ud? Baadens Fører tildeltes en Reprimande, og en Undersøgelseskommision sendtes til Whitby.

2. Afdeling foregik i Whitby nogle Dage

Mands Minde

80 Aar

Fhv. Baadmand, Morten Mathiesen, Rindby, fylder den 24. Januar 80 Aar.

75 Aar

Fhv. Baadmand, Niels Chr. Manø, Kirkeby, fylder d. 15. Januar 75 Aar.

Fhv. Baadmand, Martinus Sørensen, Svenske Knolde, fylder den 20. Januar 75 Aar.

Fhv. Baadmand, Hans Peter Østen, Gedser, fylder d. 21. Januar 75 Aar.

70 Aar

Opsynsmand ved Redningsstationen „Sønderho”, Peder Jessen Brinch, DM., fylder den 4. Januar 70 Aar.

Fhv. Baadmand, Enevoldsen, Haurvig, fylder den 15. Januar 70 Aar.

Fhv. Baadmand Henrik Hansen Schmidt, Svenske Knolde, fylder den 27. Januar 70 Aar.

Fhv. Baadmand, Marius Christensen, Hals, fylder den 1. Januar 70 Aar.

60 Aar

Fhv. Baadmand, Hans Peter Eskildsen, Rønne, fylder den 1. Januar 60 Aar.

senere, hvor Redningslavet samledes og stillede sig solidarisk med Baadføreren. Hele Holdet sagde deres Stillingen op som Protest mod Afgørelsen. Whitby Redningsstation eksisterede ikke mere.

3. Akt udspillede næste Morgen, hvor der steg Nødraketter op fra Havet under en ny Storm. Baadelavet samledes paa Bryggen. En kort Kamp mellem Pligt og Ære — og ud gik Baaden som sædvanlig og reddede to Smaafartøjer, der var kommet i Havsnød, ind til Havens Læ.

Baadformandens sidste Replik: „Det var ikke Whitby-Redningsbaaden, der gik ud. Vi er blot Sømand, der er kommet Sømand til Hjælp”.

Hvis man blot indlægger Bodil Kjær, Mogens Wieth, Maria Garland og Johannes Meyer har man nu et Søstykke, som ingen bagefter kan komme og række Næse ad. Saadan noget sker faktisk, og det kan somme Tider være rart at konstatere. H.R. i „Pol.”

Marsø
Støbegods

Den gamle, hæderskronede Redningsmand, Anders Kruse Nielsen død

Var Skagens ældste nulevende Redningsmand

Han har været 50 Aar ved Redningsvæsenet og været med til at redde 363 Mennesker

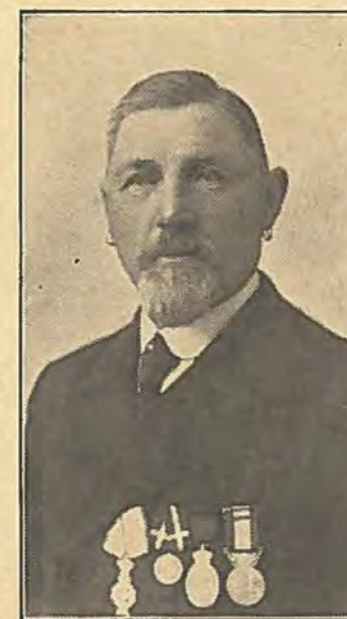
★

En af Skagens kendteste Skikkelser, den gamle, hæderskronede Redningsmand og Opsynsmand Anders Kruse Nielsen, Østerled, er pludselig afaaaet ved Døden, ramt af et Hjerteslag, 89 Aar gammel.

Anders Kruse, som han til daglig kaldtes, følte sig egentlig ikke syg, han gik om Formiddagen sin Tur ned til Havnen og var tidlig paa Eftermiddagen ude at besøge en gammel Ven. Da han kom hjem for at indtage sin Eftermiddagskaffe, faldt han pludselig sammen over Dørtrinnet, og Døden var indtraadt øjeblikkelig.

En gammel Redningsmand, en af Skagens stolte Søner, er gaaet bort. Hvad han har betydet i sit lange Liv er ubeskriveligt. Mange er de Gange, han med Fare for sit eget Liv har været med til at redde Menneskeliv, ikke alene i de 50 Aar, han var i Redningsvæsenets Tjeneste, men ogsaa i sine helt yngre Dage. Han holdt ud, til han faldt for Aldersgrænsen. Knækket blev han ikke, stadig kunde man se denne ranke, retlinede Mand paa sin daglige Tur til Havnen, og mere end nogen anden fulgte han Begivenhederne om Redningsforetagender, han paa Grund af Alderen ikke maatte være med til. Sygdom kendte han faktisk ikke til. I Sommer maatte han imidlertid lade sig indlægge paa Hospitalet, men han kom sig dog forbausende hurtigt, dog kunde man se, Alderen mere end før prægede Hædersmanden. Han holdt sin ranke Skikkelse, og Aandsevnerne var der intet i Vejen med. En Hjertesygdom stødte imidlertid til; det gav ham af og til Aandenød, saa han maatte hvile sig paa sine lange Ture, og det blev denne Hjertesygdom, der blev den gamle Redningshelts Endeligt.

Anders Kruse var Søn af den i sin Tid landskendte Redningsmand Niels Jensineus Nielsen, en af Heltene fra Lars Kruses og Ole Svend-

sens Dage, hvad man iøvrigt ogsaa kan sige om Anders Kruse selv, der var med i Redningsbaaden 9 Aar under Lars Kruses Førerskab.

Ansættelsen fandt Sted 1. Januar 1885, da han var 23 Aar gammel. 30 Aar sad han ved Aarene, hvorefter han udnævntes til Baadformand. Det var den 1. Oktober 1915, og knap 2 Aar efter Forfremmedes han til Opsynsmand, en Stilling han beklædte indtil 1932, da han tog sin Afsked.

50 Aar tjente han saaledes Redningsvæsenet, og i der Tid var han med i 52 Redningsforetagender og derigennem været med til at redde 363 Menneskeliv. Før sin Ansættelse var han med i flere frivillige Redningsforetagender og har reddet 32 Menneskeliv.

Den første Daad øvede han kun 19 Aar gammel, da han sammen med Broderen Senius under Faderens Førerskab deltog i den meget farlige Bjergning af Mandskabet paa den engelske Damper „Mizpah“ af Liverpool, ved hvilken Lejlighed 9 Menneskeliv reddedes. Besætningen af Redningsbaaden modtog hver en Belønning paa 2 Pund Sterling. Faderen fik Valget mellem et Pengebeløb eller en Medalje. Han valgte Medaljen — for, som han sagde: Mariane syntes, A sku' ta' den.

Af andre farefulde Bjergningsforetagender, Anders Kruse har deltaget i, kan bl. a. nævnes Barkskipet „Ernst“ af Kalmar, Kutter „Almuth“ af Bremen, „Britta“ af Göteborg og den spanske Damper „Igotz Mendi“ af Bilbao. Sidstnævnte Skib var kapret af det tyske Orlogsskib „Wolff“, og under Kommando af Kaptajn Rose. Skibet, som var 4600 Brutto Registertons, var paa Rejse til Kiel med ca. 90 Mennesker ombord, hvoriblandt en Del Passagerer og Besætninger fra sænkede Skibe, den spanske Besætning og den tyske Prise-Besætning. Grunden til Strandingen angaves at være Taage.

De enkelte Redningsforetagender har været meget omtalt siden og derigennem kendt af de fleste, især „Mizpah“ og „Igotz Mendi“'s dramatiske Historier.

For dog at give et Billede af en farefuld Stranding, som Anders Kruse har deltaget i, tager vi Bjergningen af Besætningen fra „Ernst“ af Kalmar, der fandt Sted den 7. Decbr. 1893 om Morgenen Kl. 8. Skibet var paa Rejse fra Stockholm til Newcastle med Planker.

Strandingen foregik under stærk Regntykning, saa det var umuligt at se den i Land, og først Kl. 2 1/2 om Eftermiddagen klarede det saa meget op, at man fra Signalstationen kunde se Strandingen, og der blev øjeblikkelig telegraferet til Redningsstationen om Hjælp. Det strandede Skib, der stod 1/2 Mil fra Land og 1 Mil fra Redningsstationen, var et ældre Fartøj, der hurtigt fyldtes med Vand og var ved at ville kæntræ, hvorfor Rigningen blev kappet Kl. 9 Formiddag. Skibet huggede sig mere og mere hen over Revet, og det skiltes efterhaanden ad.

Først brækkede Agterskibet ved Mesanrøstet og drev bort, og senere blev hele Boven lige til Fokkerøstet slaet bort, saa at kun den midterste Del af Skibet var tilbage, og paa hvilken Besætningen surrede sig fast. Det blæste en haard Storm af sydvest, og Søen var stærkt oprørt. To Dampskibe kom forbi Vraget og forsøgte at nærme sig for at redde Besætningen, men maatte opgive. Imidlertid var Redningsmandskabet i største Hast blevet sammenkaldt, og kun en Time efter Tilkaldelsen var man klar i Søen. Da Baaden var udfør Revlerne, blev der sat Sejl, og for den gode Vind sejlede østefter mod Strandingsstedet. Da man kom til Havaristen, gik man i Læ af Vraget, men det var umuligt at opnaa Forbindelse, da Rigningen, Vragstumper og Planker af Ladingen flød rundt omkring. Ankrene blev derfor lettede igen, og med stor Anstrengelse lykkedes det at ro Baaden op til Luvart af Vraget, hvor den paany blev opankret. Ved Hjælp af Liner, der kastedes over paa „Ernst“, lykkedes det at hale Baaden saa nær til Vraget, at Besætningen kunde springe ned i Redningsbaaden, hvilken flere Gange blev fyldt med Vand i den farlige Stilling. Hele Besætningen, 10 Mand, blev lykkeligt reddet, men Hjemturen blev værre end ventet. Sejlet blev bjerget og man tog fat i Aarerne. Tre Gange maatte der ankres op med Baaden for at Mandskabet kunde faa et Hvil. Først Kl. 7 1/2 Aften var man velholden hjemme. Et Par af Mandskabet var da saa forkomne, at de ikke kunde gaa til deres Hjem. Men den strandede Besætning var reddet, hvilket vilde have været en Umulighed, hvis hele Virksomheden ikke var foregaaet med den skete Hurtighed, idet den ikke vilde have kunnet udholde at tilbringe en Nat paa Vraget i det kolde og stormfulde Vejr med Søen stadig brydende om sig.

Som Belønning for Udførelsen af dette Redningsforetagende modtog Redningsmandskabet en Ekstrabelønning.

Det var en Daad, Anders Kruse som det øvrige Redningsmandskab kunde være stolt af, og som denne Daad fulgte mange andre, der bevirkede megen Hæder til Anders Kruse, saaledes blev han dekoreret med Dannebrogsmændenes Hæderstegn, den lille Belønningsmedalje ved Skagen Bys 500 Aars Jubilæum og den store ved sin Afgang fra Redningsvæsenets Tjeneste.

Han var desuden dekoreret med en hollandsk og spansk Redningsmedalje. To Sølvbægre er skænket ham ved „Igotz Mendi“'s Stranding i 1918 og ved „Britta“'s Stranding i 1919.

Anders Kruse boede til det sidste i sit Barndomshjem paa Østerled og nød en kærlig Pleje hos sin Datter, Lisse Kruse, gift med Fiskeriforeningens Formand, Skipper Adolf Jørgensen, der bor i Villaen sammenbygget med Barndomshjemmet. Han efterlader yderligere en Datter i Skagen, gift med Malermester Thomsen, og en Søn, Skipper Niels Jensenius Nielsen. sv—.

Gribende Sørgehøjtidelighed

2—3000 Mennesker fulgte de fem Redningsmænd til Graven

„Deres Handling er en Forkyndelse for os alle“, sagde Pastor Huus ved Jordefærden i Sdr. Lyngvig

Kun en ringe Part fik Plads i den lille Kirkebygning — Kisternes Række fyldte hele Midtergangen fra Kor til Udgang. Ud for hver Kiste sad de de paarørende. Paa forreste Bænkerække sad Redningsbaadens Fører, Jens Sørensen Christensen, og Chr. Thomsen, to af de tre, der overlevede Katastrofen.

I Koret sad de officielle Repræsentanter: Kongens Repræsentant, Kommandørkaptajn Andreassen, Forsvarsminister Harald Pedersen, Fiskeriminister Knud Ree, fhv. Fiskeriminister Christiansen, Departementcheferne Dinesen og Lindgren, Amtmændene Karberg og Sommer Andersen, Redningsbestyrer Niels Hansen, Kommandørkaptajn Michelsen, der repr. Viceadmiral Vedel, Kaptajnløjtnant Gydesen, Dommeren, Politimesteren og Amtslægen fra Ringkøbing, den hollandske Vicekonsul Hassing, Esbjerg, Sogneraadsmnd. Elkjær, Holmsland, Hollands Generalkonsul J. C. F. Vyers, København, og Sømandspræsten Eilscou Holm o. fl.

Midt for Alteret paa Knæfaldet var Kongeparrets Krans anbragt Side om Side med 5 Laurbærkranse fra Rigsdagen — ellers havde man opgivet at faa de Hundreder af Kranse med i Kirken, de var anbragt paa Kirkegaarden omkring de aabne Grave.

De mange Kranse

Der var Kranse fra Forsvarsministeriet, Fiskeriministeriet, Statsministeren, K. F. U. M.s Soldatermission, Redningsvæsenet, Vestjysk Fiskeriforening, Dansk Fiskeriforening, Redningsstationen Hvide Sande, Hvide Sande Fiskeriforening, Orlogsværftet, Ringkøbing Amt og Byraad, Gedser Redningsstation — og saa var der endvidere fra Redningsstationer fra det ganske Land.

Sdr. Lyngvig Kirke

De fem Kister i Kirken

13 florumvundne Faner repræsenterede Fiskeriforeningerne m. v. fra Esbjerg til Hanstholm.

Pastor Huus' Tale ved de fem Kister

Pastor Huus gik ud fra Ordet i Johs. E.: „Den, som vil frelse sit Liv, skal miste det, men den, som giver sit Liv for min Skyld, skal bjerge det“.

— Hvorfor skal Prædikestolen i den lille Klitkirke i Dag være hele Landets Prædikestol — fordi det der skete paa Havet Søndag Aften angaar os alle, og fordi disse modige Mænds Handling er en Forkyndelse for os alle.

Da det hollandske Skib sendte Nødraketter, gik de alle i Baaden uden Tøven.

De kendte Faren, saa de hushøje Bølger og Stormen, der var saa stærk, at man ikke kunde staa oprejst paa Klitoppen — men som sande Redningsmænd satte de Livet ind fordi der var Mennesker i Nød, alene derfor.

Det er Kristendom, og Kristenliv, og derfor er deres Handling en Forkyndelse for os.

Trods den grufulde Død, de fik under Redningsbaaden, var deres Død dog en skøn Død, i Kampen for at redde andres Liv. De Saar og Slag, der fandtes paa dem alle, er Adelsmærker.

Men siger du: De gav jo deres Liv uden at have reddet nogen — og saa skulde dø, saa nær Land. Hvorfor?

Men Guds Villie kender intet Hvorfor. Mange Redningsfolk har givet Udtryk for, at Guds Haand var med i dette. Gud vil sige os noget med det.

At leve kort eller længe betyder intet, intet, blot en lyser op i Taagen. Er det ikke netop hvad disse Mænd gør. De satte deres Liv ind og viste hvad det er at leve sandt. De var omgivet af en Bønnens Kæde — Hustruerne sad hjemme og bad for deres kære. — Man kan ikke leve et virkeligt Liv uden Bøn.

Kunde disse Mænds Død blive en Forkyndelse

for os til at leve Livet, ikke for os selv, men for andre, og, om muligt, give Livet for vor Næste — ogsaa de fremmede. Vi bøjer os i dyb Ærbødighed for de fem Mænd. Lad os slutte denne Prædiken i Kirken med at sige: Gud bevare os alle.

De var i Sandhed Dagliglivets Helte

Axel Schiøtz sang derefter: Lyksalig, Lyksalig! — og derpaa talte Sømandspræst Eilschou Holm:

„Der er Øjeblikke i Menneskers Liv, hvor Ord bliver saa usigelig fattige. Da Budskabet naaede os, var det som om vore Hjerter snørredes sammen ved Tanken om den Sorg, der havde ramt de mange Hjem.

Vi vilde allerhelst græde med de grædende, men saa foldede vi vore Hænder og bad til Gud om, at han vilde være Hjemmene derude rigtig nær. Nu, da jeg skal bringe en Hilsen fra Broderkredsen paa Havet og Indenlandsk Sømandsmission, føler jeg den menneskelige Fattigdom saa overvældende stor.

Det er stort at falde for Fædrelandet i Krig, men det er større at give sit Liv i Fredens Tjeneste. — Under Forsøg paa at redde andre gav de fem deres Liv, det er i Sandhed Dagliglivets Helte vi i Dag mindes. — Gud ske Tak, at Lyset fra det høje har besøgt os, for at skinne paa os, der sidder i Mørke og Dødens Skygge.

Fanerne førtes nu langsomt ud af Kirken og til Salmen „Hvo ved hvor nær mig er min Ende” førtes de fem Kister ud til Gravene.

2 Minutters Stilhed

Det lille Følge fra Kirken forenede sig med de Tusinder, der havde fulgt Højtideligheden gennem Højttalerne paa Kirkegaarden.

Pastor Huus foretog Jordpaakastelsen. Fem Gange bar Blæsten hans Ord: „Af Jord er du kommen . . .” ud over Ringkøbing Fjord. Og alle stod stille og dybt grebne i 2 Minutter til de omkomnes Ære.

Fra Mindesammenkomsten i Hvide Sande

Mindesammenkomsten havde meget stor Deltagelse. Andr. Elkjær indledte paa Holmslands Sogneraads Vegne. Sogneraadet var Indbyder til Mindesammenkomsten.

Forsvarsminister *Harald Pedersen* var første Taler: Den Ulykke, som har ramt Beboerne i Hvide Sande, og hvis Ofre vi har taget Afsked med i Dag, har kaldt paa hele Landets Opmærksomhed og Deltagelse. Det har altid været saadant at Redningsvæsenet maatte ofre. Selv om vi gør alt for at bedre Materiellet, maa vi ogsaa i Fremtiden lide Nederlag i Kampen mod Havet. Men Redningsvæsenet har stadig haft Tilgang fra Generation til Generation, og naar det lysner i Rækkerne, som nu efter Katastrofen, træder nye til. Det er mange Gange sket, at Sønnen har fulgt Faderen i det danske Redningsvæsen. — Det er vist noget særegnet, at den jævne og enkle Befolkning paatager sig en saadan Gerning. Det afslører Egenskaber, der er af overordentlig Be-

tydning for vort Folk. Bag dette at sætte Livet ind for andre ligger Værdier, som ikke mange har for Øje i det daglige. Pligtfølelsen, Næstekærligheden, Opofrelsen, som disse Mænd udviser, gør Livet rigere ogsaa for dem. De maa leve videre efter en Ulykke.

Som Forsvarsminister vil jeg takke Redningsvæsenet for den Gerning, der udøves, og jeg vil ogsaa takke disse fem Mænd, der gjorde deres Pligt og ofrede Livet.

Jeg vil haabe, at de, der sidder tilbage med Sorg og Smerte, maa finde baade Trøst og Styrke i Mindet om det, de har ejet, til at leve Livet videre.

Kommandørkaptajn *Michelsen* bragte Hilsen fra Viceadmiral Vedel, der var forhindret i at være tilstede, men sendte sin dybe Deltagelse med de efterladte.

Fhv. Fiskeriminister *Cbr. Christiansen*: De fem forulykkede vil aldrig blive glemt, hverken paa Holmslands Klit eller i det øvrige Land. Redningsvæsenet har endnu engang vist, at de har Mænd, der gør deres Pligt, og over den største Næstekærlighed, der findes.

Vi har Pligt til at bøde saa vidt muligt paa Ulykken, saa Hustruer og Børn ikke skal mindes den alvorlige Begivenhed paa den Maade, at deres Kaar bliver slettere.

Jeg glæder mig over, at det danske Folk forstaa den Gerning, der her er øvet. Jeg tror, at Rigsdagen vil se med Sympati paa, at ogsaa Staten er med til at bøde paa den Skade, der er sket.

Hilsen fra Kongen

Redningsbestyrer *Niels Hansen*: Det er desværre ikke første Gang en Redningsbaad er drevet i Land med Bunden i Vejret — men jeg haaber at alle vil gøre sit til at Materiellet er i Orden, saa det er i Stand, naar vi gaar ud. Her var alt i Orden. Men det er enhver Pligt at se efter at alt er i Orden, saa vi kan trøste os med en god Samvittighed. — Kommandør *Andresen* har bedt mig om at overbringe Kongens Hilsen til Enkerne med Haabet om, at de maa gaa Fremtiden nogenlunde sorgløs imøde.

Jeg vil takke Hvide Sandes Befolkning for al deres Hjælp mod Redningsvæsenet den Nat, Baaden kæntrede.

Der er nu fem tomme Pladser i Hvide Sandes Redningsbaad, men jeg har erfaret, at unge er rede til at træde til, og af disse venter vi, at de ogsaa gør deres Pligt naar Faren er overhængende.

Lad os staaende ære de omkomnes Minde.

Amtmand *Sommer Andersen*: Det har altid været saadan, at Redningsbaaden gik ud, naar der blev kaldt. — Disse Mænd her var denne Tradition tro. De efterladte omfatter vi med Deltagelse.

Politifuldmægtig *Vesterby* bragte Hilsen fra Politimesteren. Det var Fædrenes gode Sønner vi i Dag fulgte til Graven. — Mænd, vi staar i Gæld til.

Formd. for „Foreningen af danske Redningsmænd”, *Niels Sørensen*: Julestemningen var allerede ved at brede sig, da det tunge Budskab naaede os fra Hvide Sande. Vi staar i dyb Taknemlighedsgæld

til de Mænd, der i Dag er begravet, fordi de har vist, at det danske Redningsvæsen aldrig gaar af Vejen, naar der kaldes paa det.

De fem Mænd har sat en Blomst i den Hæderskrans, der omgiver det danske Redningsvæsen.

De tomme Pladser i Hvide Sande Redningsvæsen vil blive bemandede.

Amtmand *Karberg*: Naar man i 25 Aar har haft Lejlighed til at se de Forbedringer, der er sket med Redningsvæsenets Materiel, maa det komme som et bedøvende Chok, at Mennesket alligevel saadant kan komme til Kort overfor Naturen. I, der staar tilbage, skal ikke være bange, jeres Fremtid skal blive nogenlunde betrygget. Og Mindet om jeres Mænd vil blive en Ære.

Opsynsmand *Thomas Fjord*: Det var nogle strenge Minutter, da Redningsbaaden kæntrede, og for de tre Mænd paa Baadens Køl, som saa deres Kammerater gaa ned. I disse frygtelige Minutter blev der gjort, hvad der kunde gøres af Hvide Sandes Befolkning.

Først bagefter kom Reaktionen! Da græd Folk. Tak til alle, der har hjulpet de efterladte. Det har lindret Sorgen at mærke saa megen Medfølelse.

Æret være de omkomnes Minde.

Sogneraadformand *Elkjær*: Vi blev lamslaaet, da vi hørte om Ulykken. Vi vidste at Redningsmændenes Hverv er farligt, men vi havde stolet paa det nye Materiel. Tak til de Kvinder, der havde Mod til at lade deres Mænd gaa ud. — Tak til dem, der satte Indsamlingen igang.

Redningsdamperen var ikke alarmeret

Otto Heide Sørensen: Vi havde tit i Hvide Sande tænkt, at vi slap naadig for Ulykker — men nu kom det. Det har været ved at overvælde os, men der er en Guds Mening bagved.

De, der dør for at redde andre, dør med Tanken om Fred og ikke Ulykke. Den Redningsaktion, der fik saa sørgelig en Udgang, var saa godt udført, som det kan gøres af Mennesker. Jeg haaber, vi naar frem til at faa et Slæb, der kan holde, og at vore Teknikere indenfor Redningsvæsenet maa naa til, at vore Redningsbaade kan vende omkring igen paa ret Køl, efter at være kæntret. —

Vor Redningsbaad har været under et stærkere Pres, end den kunde taale. Under voldsomme Storme burde der være en Redningsdamper, der kunde træde til. — Det er ganske vist et farligt Farvand, men naar andre Skibe kan sejle her, saa kan vore Redningsskibe ogsaa.

Det er sagt, at Redningsdamperen har nægtet at gaa ud, men det er en Misforstaaelse. Redningsdamperen har overhovedet ikke været alarmeret og Kaptajnen vidste intet om Ulykken før bagefter.

Hvad jeg har sagt er ingen Kritik af det bestaaende. Vi har en god Redningsbaad, ellers havde vi haft flere Sørgesammenkomster i Hvide Sande. Men i vor tekniske Tidsalder venter vi paa noget endnu bedre.

Tak til alle, der har hjulpet os. — Til de efterladte: I skal ikke blive glemt.

Forsvarsministeren tog nu Afsked og takkede for Samværet. Vi har set i Dag, sagde han, at i Modgang er vi forankret i noget, der er stærkere end det, som lever fra Dag til Dag.

Formd. for Esbjerg Fiskeriforening, *J. Simon Christensen*: Hvide Sande og Esbjerg Fiskerbefolkning har altid været knyttet nær sammen. Det er den smalle Strimmel Land her, der har givet os Grokraft, idet mange af vore dygtigste Fiskere er kommet herfra. Jeg har aldrig set saa mange Flag paa halv Stang i Esbjerg, som da Sorgens Budskab kom fra Hvide Sande.

Landssekretær *Ribberholdt Hansen* bragte en Hilsen fra K. F. U. M.s Soldatermission i Danmark. Vi har lært jer at kende i vore Soldaterhjem, og ikke mange af vore Orlogsgaster og Soldater er Mænd som Vestkystens Fiskere.

De efterladtes Tak

blev tolket paa en stille, varm og inderlig Maade, der bar vidnesbyrd om det store og smertelige Tab, der er lidt i de smaa Hjem paa Klitten. Der blev talt af følgende: *Hans Iversen*, der sagde: Min Søn var blandt dem, der blev derude. Han gav Livet, saa kan et Menneske ikke give mere. Han har altid været en god Dreng. Tak til alle, der har hjulpet i Sorgen.

Kr. Thygesen (Thyge A. Thygesens Søn) takkede paa Familiens Vegne.

Hans Lodberg Torbensen: Vi har ikke tabt Tilliden til vort Materiel eller de Mænd, der arbejder med det, og vi har stadig Tillid til Guds Barmhjertighed. Vi vil ære de omkomnes Minde.

Peter Larsen Jensen takkede paa Familiens Vegne. Da det frygtelige var sket, blev vi saa stille, og da fik Gud os i Tale.

Cbr. Enevoldsen takkede — for os, der blev tilbage, er det et Kald.

Egon Christensen: Da Karl Frandsen for 20 Aar siden kom hertil, blev han for os alle Idealet paa et Mandfolk. Æret være hans Minde.

En Søster til Marius Jensens Enke sagde: Vi forstaa ikke, hvorfor Marius skulde bort, og vi synes ikke han kunde undværes. Det er strengt at tænke paa Ida, der nu er alene med 5 smaa Børn, men vi ønsker alle, at du maa faa Støtte til det store Ansvar at skulde opdrage dem.

Mindesammenslutningen sluttede med Pastor Huus som Fortaler at fremsige Trosbekendelsen og Fadervor.

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

De gav deres Liv for andre!

Den Sætning hørte vi gentagne Gange ved Mindefesten for de fem Redningsmænd, som fandt Døden i Bølgerne ved Hvide Sande.

De gav deres Liv for andre, men hvem gav de deres Liv for? De gav det ikke mindst for os Redningsmænd, som staar tilbage. Gud har kaldt kraftigt paa os, gennem det, der skete hin Aften, har Gud sagt til os: »Vær beredt til at gaa herfra, thi du ved ikke hvornaar jeg klipper din Livstraad over«.

Kære Kammerat, er du beredt, har du din Sag med Gud i Orden, ellers er det paa Tide. Endnu er Naadens Tid, endnu er Gud at finde, men det kan blive for sent, du maa betænke Livets Korthed, Dødens Visshed og Evighedens Længde. Ja, stands ved de Ord, og tænk rigtig alvorlig over dem, og tænk saa paa hvor frygte-

lig det maa være, at skulde tilbringe Evigheden i den evige Ild, som er beredt Djævelen og hans Engle.

Du maa ikke jage disse Tanker paa Flugt med at sige, at vort Materiel er det bedste, der findes, for Menneskeværk bliver aldrig fuldkomment. Gud kan, naar han vil, igen klippe een eller flere Livstraade over, ogsaa i en Redningsbaad. Dermed være ikke sagt, at der ikke skal arbejdes paa Forbedringer, tværtimod skal der sættes alt ind paa at afværge nye Ulykker, og det er enhver Redningsmands Pligt at gøre sit dertil. Men eet maa vi gøre os klart: Gud har givet os Livet til Laans, og den Dag han kræver det tilbage, kan intet Menneskeværk forhindre ham deri.

Th. Nielsen.

Til samtlige Stationer

Danske Redningsmænd rejser
Mindesmærke i Hvide Sande

De haarde og langvarige Efteraars- og Vinterstorme har nu i over-en Maaned fejlet hen over Landet, og Nat efter Nat maatte vore Redningsmænd udsættes til Strandvagt. Men de fleste Gange maatte Vagten foregaa over de yderste Havklitter, begrundet paa Paalandsstorm og Højvande. Det var ofte drøje og besværlige Vagter, men ingen svigtede, kun et optog dem, at holde godt Udkik og naa frem til Vagten fra Nabostationen og faa sig et haardt tiltrængt lille Pust for atter at begive sig den samme Vej tilbage.

Det er kun trænede Folk, der uden store Bemærkninger udfører en saadan Vagttørn, som danner en Kæde rundt om de danske Kyster. En saadan Vagt var det ogsaa den Nat, da den udsendte Patrulje fra „Hvide Sande“ saa Nødraketterne gaa til Vejrs. De vidste, hvad det betød, slog Alarm og hurtigst muligt tilbage til Stationen.

Vi ved jo alle om det triste Redningsforsøg, hvor fem af vore gode og brave Kammerater mistede Livet. At de alle gjorde deres Pligt, tro mod Redningsvæsenets snart 100-aarige Tradition, hurtigt at komme nødstedte til Hjælp, de samme gode Egenskaber besjæler alle Redningsmænd ved de danske Kyster, og det gør os alle saa godt, trods Sorgen over vore Kam-

meraters bratte Død, at se at hele Danmark er med i vor fælles Sorg, ogsaa gennem de storslaaede Gaver til de efterladte.

Men Bestyrelsen for „Foreningen af danske Redningsmænd“ har besluttet at indsamle Bidrag fra alle danske Redningsmænd, ogsaa afgaaede, for at faa rejst et Mindesmærke for de fem omkomne Redningsmænd. Denne agtes rejst paa Havnen i Hvide Sande, dertil skal der bruges fire til fem Tusinde Kroner, og vi mener ved at sætte en saadan Mindesten vil være en værdig Maade baade for Nutid og Fremtid at mindes de omkomne paa. Bidrag modtages af Niels Sørensen, Lyngby, Bedsted, Thy, og Opsynsmand G. Hallgreen, Rolfsgade 139, Esbjerg. Vi har fra Opsynsmand Thomas Fjord, Hvide Sande, faaet Tilsagn om at være os behjælpelig i denne Sag.

Snart ringes Julen ind ogsaa i de mange smaa danske Fiskerhjem ved Havn og paa Kysten, hvor Fiskeriet tildels overalt har været daarligt, og saa mange tænker: Hvad mon det nye Aar vil bringe?

Ogsaa blandt danske Redningsmænd gaar Tanken fremefter, og vor fælles Bøn er jo, at vi maa blive skaanet for Ulykker, som hin Stormnat ved Hvide Sande, en uforglemmelig December 1951, som vi nu forlader og ønsker hinanden „Glædeligt Nytaar 1952“. Formanden.

Lad os alle enigt følge vor Formand i dette udmærkede Forslag. Red.

De satte Livet ind for at redde andre

Den frygtelige Drukneulykke, der Søndag Aften ramte Redningsmandskabet i Hvide Sande, ruger tungt over Klitten. De 5 Hustruer og 12 Børn har ikke den Far at kalde paa og støtte sig til, som hin Aften i en forrygende Storm og Hav satte Livet ind — og mistede det — i en heroisk og modig Kamp for at komme andre Mennesker til Hjælp. Ulykken har rystet alle, der paa den ene eller anden Maade har en Opgave at løse indenfor Redningsvæsenet, og den har skabt den dybeste Medfølelse udover det ganske Land — og kaldt paa en medmenneskelig Følelse, der paa forskellig Vis har givet sig Udslag, og som viser, at i Nøden er vi ikke længere fra hinanden, end en hjælpende Haand og et varmt Hjerte kan finde Vej helt herud, hvor Hjerterne krymper sig i Sorg over de smertelige Tab, der er lidt. Der er sagt og skrevet mange Ord om denne rystende Redningsaktion, udført af et af vore mest betydelige Stationer paa Kysten — et Mandskab, der Aar efter Aar har aftvunget den største Respekt for Mod og Dygtighed ved at trodse de største Farer, naar det gjaldt at komme nødstedte til Hjælp.

Der er ogsaa nævnt, et det er meningsløst, at de 5 stoute Redningsmænd skulde ofte Livet for det hollandske Skibs Skyld — da Skibet ikke var i virkelig Nød. Og dette er rigtigt.

Her var det det rent tekniske Arrangement, der svigtede. Havde Skibet haft Radio, var det skete maaske ikke sket.

Men tværs over alle Formodninger og Kendsgerninger maa man holde en Ting fast, en Ting der ogsaa og mindst i denne tunge Tid giver Baggrund og Balance, og det er den Kendsgerning, at de 8 uforfærdede Redningsmænd fra Hvide Sande gik ud, da der blev kaldt paa dem.

De kunde maaske endog med god Grund have holdt igen for Orkanen og den svære Bølgegang, men de ænsede hverken Storm eller Sø. De var i dette Øjeblik 100 pct.s Redningsmænd, der ikke tænkte paa egen Sikkerhed. Det var Næstens Liv, det gjaldt. Dette er det store — midt i den tunge Ulykke i Hvide Sande.

Ingen har større Kærlighed end den, der sætter sit Liv ind for at redde andre.

Dette satte det danske Redningsvæsen som Motto over det Virke, som indlededes for snart Hundrede Aar siden. — Det var Sjælen i dette Motto, det var Viljen — paa trods af alle Farer — der drev de 8 Hvide Sande Redningsmænd til at gøre deres Redningsbaad klar hin mørke December-Søndag, og gaa ud gennem Braadsørerne for at bringe Hjælp til Nødstedte, der signalerede om Undsætning.

Saa længe denne Vilje lever i Menneskers Sind, saa længe vil der altid være Brug for

LEMVIG

E. SMEDEGAARD
Sølv · Guld · Østre · Optik
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer
P. Poulsen - Telefon 209

AKTIESELSKABET
J. D. KOOPMANN SVINESLAGTERI
Tlf. 108

A. HONORÉ
Isenkram og Udstyrsforretning
TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN
»IDEAL«
Tlf. 123

Aktieselskabet
LEMVIG BANK
Tlf. 81 og 381
Kontorer i
Bækmarksbro - Bøvlingsbjerg - Harboøre - Thyborøn

LEMVIG FISKEAUKTION
statsautoriseret
v. P. Trillingsgaard
Auktionshallen Tlf. 335 - Auktionskontoret Tlf. 613 - Privat 504

LEMVIG VAADBINDERI
Viggo Jeppesen · Telf. 603
Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

LEMVIG MEJERI
Altid 1. Kl.s Mejeriprodukter
Telefon 105

Lemvig Radio Service
V. Reinholdt Nielsen
Torvet · Telefon 112
Radio-Sendere-Pejlere · Alle Reparationer

Brdr. Andersens
MASKINVERKSTED
Lemvig Havn · Telf. 594
Filial: Thyborøn · Telf. 29

JESPER PEITERSEN
Fiskeri- og Skibsartikler
LEMVIG - - - TELEFON 246
Filialer i Thyborøn og Thorsminde

Mænd af deres Støbning. De er til Ære for det Samfund, og den Institution, som de i kortere eller længere Tid har tjent, og som de gav deres Liv for.

Og saa maa det blive os og det Samfund, de har tjent, der maa søge med noget af deres Sind at lune om de Hjem, der efter dette Forlis og smertelige Tab staar som dem, der er ribbede for det kæreste de ejede, en god Mand og Far.

Og for os, der staar tilbage i Redningsvæsenets Tjeneste, for os er der intet andet at gøre end at erkende, at selv det bedste Materiel — for dette var tilstede ved Hvide Sande Redningsstation — ikke i den givne Situation kunde modstaa Havets vældige Kræfter. Der kan ikke efter denne Katastrofe rettes noget som helst Bebrejdelse for Redningsmateriellets Kvalitet, og der vil, som Tilfældet har været det hidtil, intet blive sparet for at stabilisere dette og om muligt fremover at opspore yderligere Sikring.

Det kan saaledes siges, at hvad der skete i Havet ud for Hvide Sande Søndag d. 10. December, er en hædelig Ulykke, der fortæller os noget om det Ansvar og den Fare, vore Redningsmænd er udsat for i deres Gerning.

Vi føler dybt med de mange, der staar tilbage i Sorgen, og for de gode Venner og trofaste Kammerater, der gik bort, udtaler vi et Æret være deres Minde. *Maagen.*

Et Forslag

Foranlediget af December-Bladets Spørgsmaal, hvordan skal vi fejre 100-aarsdagen for Redningsvæsenets Jubilæum, skal jeg tillade mig at slutte mig til Tanken om at Dagen mindes af de forskellige Stationer amtsvis; men jeg synes Dagen bør fejres ved Kysten, for Eks. ved Agger, Vorupør eller Slettestrand.

Jeg antager, at vor Bestyrelse faar Lejlighed til at drøfte hvordan Tiden i saa Fald skal anvendes, for lidt Underholdning af en eller anden Art hører vel med for at gøre Dagen festlig.

Hvordan saa end Sagen bliver grebet an, haaber jeg Dagen for Redningsmændene maa blive et kært og fornøjeligt Minde.

Agger, i December 1951.

S. Sørensen.

44 Redningsmænd omkommet gennem snart 100 Aar

Redningsvæsenets Chef, Redningsbestyrer Niels Hansen, København, oplyser, at 39 Redningsmænd er omkommet, siden Redningsvæsenet blev oprettet i 1852. Hertil kommer de 5 Ofre fra Hvide Sande-Ulykken, saaledes at Antallet af omkomne Redningsmænd i Redningsvæsenets snart 100-aarige Historie er 44. Den største Ulykke indenfor det danske Redningsvæsen indtraf i 1897, da 12 Redningsmænd fandt Døden under den store Harbøre-Katastrofe.

HIRTSHALS

Søren Løth og Sønner
 Telf. 22 og 24

Fiskeexport . Hirtshals

MADSEN & OLESEN

Herrekonfektion - Søndstyr
 · HIRTSHALS

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samuel

A/S Lillehedens Savværk

Tlf. 62 Fiskekasser i alle Dimensioner - Stort
 Lager af Tømmer og Bygn.-Artikler

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

HIRTSHALS VAADBINDERI

Telefon 108

Al Slags Vaad og Trawl leveres omgaaende

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys . Kraft . Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

Hvælvingen

Store Kirkestræde 1 København K

A/S Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statsautoriseret v. Aage Geismær - Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 29 (Statst.)

Skibsproviantering . Etableret 1909

P. Saxberg

Indehaver: Paul Saxberg . Skagen

Rigstelefon 86 (5 Linier)

Telegramadresse: »Paulsax«

1. Kl. Varer

1. Kl. Betjening

Harald Pedersen

MAGASIN »SKAGEN«

Manufaktur . Herre- og Damekonfektion . Trikotage
 Skagen . Telefon 27

Mejeriet »NORDEN«

Telf. 162 Skagen

leverer de fineste Mejeriprodukter

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 277 . 2 Lin.

Karstensen og Henriksen

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 201

OSCAR SKOUGAARD

aut. installer . Telefon 345

SKAGEN

AKTIESELSKABET

SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telf. 538

C. S. Møllers Eftf.

W. GERSBØLL - SKAGEN

Telefon 63

Kolonial og Isenkram

SØMANDSHJEMMET

Tlf. Skagen 111 og 641

God Mad og gode Værelser

THISTED

JOHS. HAANING . THISTED

(P. Taabøl & Co.s Eftf.)

Telf. 326

Fiskeriartikler . Skibshandel

Sparekassen for Thisted Amt

Kontortid 10—12 og 13,30—18, Lørdag 10—12,30

Telefoner 2 og 502

ESBJERG

N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK

Esbjerg . Telf. 429

v. E. Nielsen og G. Erlandsen

Repræsentant for »TUXHAM«

Skræderi og

Søekvipering

Folmer Henriksen

Hjørttinggade 18

Ny Havn . Esbjerg

Telefon 3213

Christensen & Schlosser

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 2275

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik I/S . Tlf. 761

Dæksmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

Telefoner: 564 og 2283 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
 samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN

Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæveri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1462

N. E. WILHELMSSEN

Slagtermester

Havnegade 131

Telefon 1743

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou

Stormgade 59

Telefon 838

Thyborøn Skibsproviantering

Valdemar Petersen
Telefon 8 og 98
Kolonial, Petroleum, Olie, Tovværk

Thyborøn Fiskeauktion

(Statsautoriseret)
v. Alb. Steen
Tlf. Thyborøn 57 . Omst. til Priv.

Martin Herups

Vaadbinderi
Thyborøn Havn

**DAMPSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,00
" " " " " 22,30
med M/S „Rotna“,
M/S „Hammershus“ og M/S „Frem“

Selskabets Ekspeditioner:
KØBENHAVN Tordenskjoldsgade 34. Tlf. 1888
og 11888. Kontortid 8-8, Søndage 8-9 Fm.
RØNNE: Ved Havnen, Tlf. 189. Kontortid: 8-12,
1-8 Søndag 8-9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK

J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik
Torvet 1 - Telefon 245

KØB

DANSK

IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN

Etabl. 1879 Telf. 71, 45 og 608y

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filial i Hirtshals - Hirtshals Vaadbinderi
Tlf. 108

C.K. HANSEN

Skibsreder- og Mægler

AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Havari-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram-Adresse HANSEN

★

Korresponderende Reder for:

DANNEBROG

Skaarup & Salskov

Smede- & Maskinværksted
Thyborøn . Tlf. 61

Indehaver: J. Salskov

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**

★
Thyborøn . Telefon 4

RESERVERET

Redaktør: Jørgen Pedersen, Ydby. Forretningsfører: Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig

GADGAARD NIELSENS BOGTR.-LEMVIG

Lemvig Centralbibliotek
Læsesalen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 2

1. Februar 1952

19. Aarg.

Bovbjerg Fyr,

der blev oprettet i 1877, og saaledes nu kan fejre 75 Aars Jubilæum

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

Aktieselskabet
Halle Restauration
*
Ny Fiskerihavn . Esbjerg
Tlf. 267

Marketenderiet
„NY HAVN“
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebrød
Telefon 1992

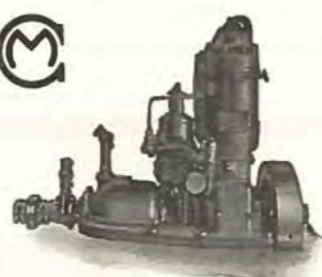
Damp-
skibsselskabet
TORM
København

Brødrene Leervad
Tlf. 10 & 9 Esbjerg
Teleg.-Adr. - Leervad-
Lys . Kraft
Motorreparationer
Radio

Brugsforeningen
»FREM«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

RESERVERET

Esbjerg **Vestjysk Krystal Isværk** A/s Telefon 66

To- og Firtakts-
MotorerBilligste Pris
Forlang TilbudMotorer i alle
Størrelser

Telf. 666

Grenaa Motorfabrik

DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE

Gl. Kongevej 29 B København V. - Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

Sparekassen for Lemvig og Omegn

Stiftet 2 August 1847 Telefon 131 . Postgiro 851.00
Kontortid: 10-11,30 og 14-16
Fredag 10-11,30, 14-17, Lørdag 10-12
Thyborøn Afd. . Tlf. 148
Kontortid: 11,30-12 og 15,30-16,30 . Lørdag 10,30-12

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

Alt i Blomster
*
E. Behrens
Stormgade 39, Esbjerg
Telefon 491

Carlsen & Aaens
Vaadbinderi
Hirtshals . Tlf. 180

Esbjerg Sejl- og
Presennings Fabrik
v. Henry Andersen
(forhen Thyborøn)
P. Skramsgade 14a. Tlf. 2655
Tilbud paa Sejl til Nybygninger
gives
Specialitet: Stjernesede Sejl

VIKINGEN

Havets - Havens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.Abonnement Kr. 8,00 aarlig, Kr. 2,00 kvartaarlig
Kontorer: Christiansborggade 1, København

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 2

1. Februar 1952

19. Aarg.

Fra Vippelyr til Decca

Træk fra Fyrvæsenets Historie

Det første Fyr paa Læsø tændtes for tre Hundrede Aar siden

Af Korrespondancen fra den Tid ses det, at Søfolkene Gang paa Gang har klaget til Kongen over, at Fyret kun brændte til Midnat. Kongen paalagde lige saa tit Tolderen i Skagen, der var udpeget hertil, at sørge for, at Fyret brændte hele Natten.

Der var stort Besvær med at skaffe alt det Brænde, der skulde bruges til Fyret, og nogle faa Aar efter omdannedes Fyret til en Lygte, hvori benyttedes Tran som Belysningsmiddel, og Kongen lod følgende Brev udgaa til alle, der besøgte Fiskerlejet paa Skagen:

„Vider, at Os elskelige Simon Prytz, vor Tolder, der samme Steds, for Os haver ladet berette, at han skal have Brøst for Tran til at holde den Lygte ved Magt, som vi der paa Skagen haver ladet hænge, den menige søfarende Mand til Bedste. Ti beder Vi Eder alle for et skelligt Værd at sælge forskrevne Simon Prytz paa Vore Vegne, hvis (hvad) Tran, I have at afhænde, han skal Eder det til god Rede betale.“

Der byggedes et Hus med Taarn, i hvilket Tranbaalet tændtes, men det hele blev imidlertid „af Havet og Uvejrl aldeles udført og forkommet.“ og 1584 gav Kongen Ordre til Bygning af et nyt Hus og Taarn, og i 1606 indførtes Belysning ved Tællelys, som anbragtes i Staalstager i Antal af 6, efter at Taarnets øverste Del var blevet lukket med tjærede Bjælker, i hvilke der var sat 2 Vinduer med en Mængde smaa blyndfattede Ruder.

I 1627 gik man over til at fyre med Stenkul, og et Vippelyr blev opført, dog at det „gamle Fyr“ brugtes som Reservefyrt indtil 1633, hvilket nok kunde gøres nødigt, for det hændte undertiden, at Kulbeholdningen slap op, og da maatte man tænde Tællelysene i det gamle Fyr.

Rent galt var det fat, da Kullene slap op i 1635, efter at det gamle Fyr var nedrevet eller skyllet i Havet; da var der ikke Lys i Fyret fra 24. Oktober til 11. December, da der kom Kul til Skagen igen. Det var en alvorlig Historie for Fyrforvalteren, som Kongen truede med at lade arrestere, dersom det viste sig at være

ham, der havde forsømt at skaffe Kul til Fyrtaarnet i Skagen!

Da Fyrbakken i 1747 af Havet var blevet saa indhulet, at man var nødt til at nedrive Fyret, byggedes et andet Fyr længere inde paa Land, nemlig Øst for Byen og nogle Bøsseskud Nord for Fyrbakken. Ogsaa i dette Fyr brugtes Kul lige indtil 1835, da Fyret forhøjedes med 6 Alen samtidig med, at man omdannede det til Lampefyrt. Dette Fyr staar som bekendt endnu og benævnes almindeligt „det hvide Fyr“ i Modsætning til „det graa Fyr“, som byggedes 1857-58.

Indtil 1779 passedes Fyrene af private, der havde Fyrforvaltningen i Entreprise. Derefter har Fyrforvalteren (Fyrinspektør, Fyrmester) været Embedsmænd med fast Løn og Tjenestebolig ved Fyret.

I 1878 blev der udlagt Fyrskib paa Skagens Rev, og i 1892 oprettedes Højen Fyr.

Det Fyr, som den 16. Novbr. 1651 tændtes paa Læsø, bestod af en eller to Glaslanterner med Talglys, som hejstes op paa Toppen af et Træstillads. Men hvad Grunden end har været, saa synes dette Fyr hurtigt at være blevet afskaffet.

Allerede 8. Juni 1560 udgik der kongelig Befaling om, at der skulde udlægges en Sætønde med Klokke ved Stengrunden Trindelen, og i kongelig Forordning af 26. Okt. 1619 omtales, at „adskillige Slags Folk i Vendsyssel og paa Læsø har understaaet at gøre og op tænde Ild og Blus langs Stranden, hvorover det er hændt sig, at den søfarende Mand mærkelig Skade er tilføjet, saa Sagnet om, at Kystboerne nordenfjords i gammel Tid har søgt at vildlede de søfarende med Hensyn til Fyr, er ikke helt grebet ud af Luften.

I vore Dage tager vi det vel som en Selvfølge, at der alle tænkelige Steder findes — og holdes tændt — Fyrtaarne og Fyrskibe, at farlige Grunde er afmærkede, og at man har Radiofyrt og Decca, som er det sidste nye paa Skibsfartssikkerhedens Omraade. Disse Ting er

væsentlige Aarsager til, at større Skibes Stranding hører til Sjældenhederne nu til Dags, og man kan kun daarligt i Dag forestille sig, at Strandinger tidligere, f. Eks. paa Læsø var Befolkningens vigtigste Indtægtskilde.

I disse Dage er det netop 300 Aar siden, at det første Fyr blev tændt paa Læsø. Lad os i den Anledning standse vor Travlhed et Minut og tænke paa, hvad det hele begyndte med, og hvorledes det har udviklet sig. Da det vilde føre for vidt at gennemgaa hele Fyrvæsenets Historie, vil vi i det følgende især beskæftige os med Forholdene paa Skagen og Læsø som fulgyldige Eksempler.

Fyr har jo været kendt allerede i Oldtiden, hvorfra vi bl. a. kender Pharos ved Indsejlingen til Alexandria, et af Verdens syv Underværker, og Herkulestaarnet ved Coruna i Spanien.

Det danske Fyrvæsen kan føre sin Oprindelse helt tilbage til Valdemar Sejr, der til Vejledning for de søfarende lod Opsætte et Brandfyr paa Falsterbo. Dette Fyr brændte dog formentlig kun i den Tid, det store Sildefiskeri foregik i Øresund.

I 1558 omtales et Blusseri paa Dragør, der „efter gammel Sædvane“ skulde blusse under Høstfiskeriet. Men først under Frederik II kom et ordnet Fyrvæsen i Stand, og Begyndelsen blev gjort ved de farlige Farvande ved Skagen og Anholt samt ved Indsejlingen til Øresund. Læsø fik først Fyr i Frederik III's Tid (1651).

Men man maa nu ikke forestille sig disse Fyr som noget i Retning af vore Dages Fyrtaarne. Nej, det var meget primitive Indretninge, hvilket bl. a. ses af Kongens Instruks af 16. Dec. 1560 til Lensmanden paa Aalborghus:

„Som vi tilforn haver skrevet Dig til, at Du skulde lade gøre en Fyrlampe og lade opsætte paa Skagen, den søfarende Mand til Bedste, som der hænder for over at sejle, at de ikke skulde fange Skade, som samme Vores Skrivelse videre formelder, da beder Vi Dig endnu og ville, at Du straks med det første lader foretage samme Lampe at gøre, og skal være af Jern 1½ Alen dyb og saa vid som en Tønde, og skal Tømmerværket, som samme Lampe skal hænges udi, være af godt, stort Egetømmer og være bygget som en Papegøje, at den kan nedlader og tændes og siden igen opsættes, efter som Du af forfarne Mænd videre kan lade Dig underrette, og skal han hænge 20 Alen højt udi Vejret, saa at hvilke Skibe, som om Nattetide for over sejlandes vorder, kunne den see langt udi Søen og tage dennem Vare for Revet, og skal samme Lampe sættes alleryderst paa Strandbakken ret for, som Revet skyder ud, at Du derfor bespørger dig med søfarende og andre forstandige Mænd og det lader saa bestille, at det kan være varigt og gavnligt, saaledes at Du lader bygge en Bod ved Stranden, om der ikke er Huse saa nærværende, som den Karl

kan være udi om Natten, som skal være samme Lampe og holde ved Magt med Ved, og at Du lader bestille og hugge Ved udi Forraad, som kan ligge og blive tørt og siden bruges til forskrevne Lampe, saa at al Ting er rede, at Lampen kan tændes den første Nat udi Marts Maaned, saafremt at Skibene kunne Sejle for Is, og saa forfølges alle Nætter indtil St. Mortensdag, og skal den tændes en Time efter Solbjerg og slukkes igen, naar Dagen gaar op; at Du derfor bestiller en tro Karl, som kan være samme Lampe og have Tilsyn med, at han med Ved holdes ved Magt Natten igennem og ingen Forsømmelse tager derfor.“

I 1692 var imidlertid ikke engang Trindelen afmærket, og endnu i Begyndelsen af 19. Aarhundrede var der ingen anden synlig Vejledning ved Læsø for de søfarende end Halmvisker sat op paa Stager. Dog var Vesterø (og Hals) Kirke at betragte som en Slags Sømærker.

Om Sommeren 1800 kom Søkaptajn Runge og Kommandørkaptajn og Overlods Løvenørn til Læsø og „tog Situationen af Øen under Betragtning til Fyrtaarns Anrettelse, og befandt da, at Øens østre Side, østen for Østerby, var meest belejlig dertil, og at Fyhr-Inspektøren skulde boe ved det søndre Fyhr; men derved er det til denne Tid (1802) forblevet.“

— Men i 1829 udlagdes ved Læsø det første danske Fyrskib, der overhovedet var blevet indrettet. Først i 1880 byggedes det store Fyr paa Nordre Rønn og senere et mindre Øst for Østerby.

Af andre store Fyrtaarne i Kattegat skal her blot nævnes Fyret paa Hirtsholmen, der nu i over en Menneskealder har kastet sine kraftige Straaler Horisonten rundt og derved ogsaa har været Byen Frederikshavns Vartegn ved Nattetide, samt Anholt Fyr, der kan prale af at have været Fæstning, og som fra den Tid endnu har sin ejendommelige Tilbygning hele Vejen rundt paa det nederste Stykke.

Ja, og nu behøver Kongen ikke at bede nogen arrestere „Fyrforvalteren“. Nok er der Inspektion, men det danske Fyr- og Vagervæsen er i Dag af saa høj en Standard, at man roligt kan gaa ud fra, at Fyrene lyser — ogsaa efter Midnat.

Lad os tage Hatten af for de ensomme Folk paa vore Fyr- og Fyrskibe! I deres Ensomhed tjener de ikke blot deres Fædreland, men ogsaa Mødrene i Alverdens Lande ved at lyse for deres Sønner paa Havets store Landevej.

Hvor mange kender vel disse ensomme Mennesker personligt. Nej, men hvor mange sender dem ikke alligevel nu og da en Takkehilsen, eller blot ved Juletid naar Lysene er tændt, en venlig og ærbødig Tanke!

Frederikshavn i December 1951.

C. Houkjær-Jensen.

Mands Minde

85 Aar

Fhv. Betjeningsmand Albert P. Vilsen, Vigsø, fylder den 14. Februar 85 Aar.

80 Aar

Fhv. Betjeningsmand Martin Emil Sørensen, Fornæs, fylder den 2. Februar 80 Aar.

Fhv. Baadmand Ole Bay, Haurvig, fylder den 12. Februar 80 Aar.

75 Aar

Fhv. Baadmand Valdemar Brøndum Sørensen, Sæby, fylder den 19. Februar 75 Aar.

70 Aar

Fhv. Baadformand William Rimmel, DM., Hirtshals, fylder den 3. Februar 70 Aar.

Fhv. Baadmand Laurits Hansen Trane, Esbjerg, fylder den 14. Februar 70 Aar.

60 Aar

Fhv. Baadmand Micha Chr. Nielsen, Manø, fylder den 9. Februar 60 Aar.

Fhv. Betjeningsmand Chr. L. Chr. Krogh, Lyngby, fylder den 16. Februar 60 Aar.

Baadmand ved Redningsstationen „Hals“, Ludvig Lund Sørensen, fylder den 27. Februar 60 Aar.

50 Aar

Baadmand ved Redningsstationen „Gedser“, Holger Chr. Johansen, fylder den 14. Februar 50 Aar.

Du danskes Vej til Ros og Magt

Kaptajn Carlsen — ja, selvfølgelig, det var ham, jeg tænkte paa, mens jeg prentede Overskriften over disse faa Linier, som er tænkt som vort Blads beskedne men hjertelige Hilsen til vor Landsmand for hans kække Daad. I de kritiske og spændingsmættede Døgn, ene Mand i Storm og Søgang paa den kæntrede „Flying Enterprise“ fulgte man hans Færd — som hele Verden gjorde det — og var jo naturligvis stolt over, at han var dansker, og at han igennem hele sin Bedrift levede op til de stolteste Sømandstraditioner i vort lille Fædrelands Søfartshistorie. Stor var den Sømand paa sit Skib, og ligesaa stor da han naaede Land og kunde sige Nej Tak til de mange fristende Pengetilbud. Danmarks nationale Gave, Ridderkorset, blev givet til en Hædersmand. Det Land, der fostrer slige Sønner, er ikke fattigt. Maagen.

Til Fiskerne og Redningsmandskabet ved Thorsminde

I Stormdagene fornylig længtes jeg meget hjem, det har jeg forresten altid gjort. Naar det stormer ved Vestkysten, og jeg gaar heromkring Jyderup i Storskoven, er mine Tanker altid hjemme i Trans og Fjaltring. Jeg har som Dreng oplevet mange Strandinger. Den første var „Capelle“ ved Bovbjerg. „Heearisbro“ og saa ved Bovbjerg. „Ætna“ udfor Ferring. Men hvad der staar særlig tydelig præntet i min Erindring er „Timaru“s Forlis udfor Fjaltring, hvor jeg sammen med utallige Mennesker saa 22 Mænd blive slugt af de vældige Braadsøer. Og „Anny“ som i Efteraarstormen gik paa Grund udfor Fjaltring, og andre. Disse Oplevelser staar saa tydeligt for mig, som var det sket i Gaar.

Naar jeg nu i Radioen og i Dagbladenes Spalter hører og læser om Ulykken ved Hvide Sande, ja, saa græder jeg af Længsel. Jeg er saa stolt af at være Vestjyde, og jeg kender Redningsmændenes Mentalitet. Det varmer mig helt ind i Sindet, naar Journalisten skildrer disse Dagliglivets Helte. Det faar mig til at tænke paa den dejlige Eftermiddag i Høsten, da jeg ventede paa Bageren fra Bøvlingbjerg. Og jeg fik Lejlighed til at tale med jer ved Thorsminde. Hørt jer fortælle om Redningshuset, der blev Kirke. Husker I vor lille Samtale, da I satte Træskoene udenfor Kirkedøren, og I bemærkede, at her staar vi paa et helligt Sted.

Tak for det.

Og saa endelig takker jeg jer, fordi min kære gamle Fader var saa lykkelig ved at færdes iblandt jer, i de mange Aar han bar Posten fra Fjaltring til Thorsminde.

Jeg benytter Lejligheden til at ønske jer alle sammen ved Thorsminde en glædelig Jul og godt Nytaar.

Med venlig Hilsen,
Anders Røgild.

Indkomne Bidrag til Mindestatuen

der agtes rejst i Hvide Sande til Minde om de 5 omkomne Redningsmænd. Indkomne Bidrag i Esbjerg ved Opsynsmand G. Hallgren:

Stationen Esbjerg 100 Kr., Thorsminde 100 Kr., Fjaltring 65 Kr., Ferring 40 Kr., Fru Lambertsen 10 Kr., Anonymt 50 Kr. — Ved Opsynsmand Sørensen, Lyngby: Stationen Flyvholm 130 Kr., Lønstrup 121,80 Kr., Thorup Strand 65 Kr., Skagen 110 Kr., Anonymt 15 Kr. Bidrag modtages fremdeles.

Foreningen af danske Redningsmænd

Aarsregnskab for 1951

INDTÆGT

1. Medlemsbidrag	2.919,00
2. Renter	92,72
3. Tilskud til Redningsbladet	400,00
4. Hævet i Banken	2.725,00
5. Refunderet	360,85
6. Kassebeholdning den 1/1 1951 ..	57,43
	6.555,00

UDGIFT

1. Repræsentation og Rejser	845,80
2. Lønninger	970,00
3. Tidsskrift for Redningsvæsen ..	1.700,00
4. Porto og Telefonsager	97,50
5. Diverse Udgifter	35,00
6. Indsat i Banken	2.842,72
7. Kasse til næste Aar	63,98
	6.555,00

Status pr. 31. December 1951

AKTIVER

1. Kassebeholdning	63,98
2. Beholdning i Bank	2.218,66
	2.282,64

PASSIVER

1. Formue	2.282,64

Formue ^{31/12} 1951 ..	2.282,64
— ^{31/12} 1950 ..	2.158,37

Fremgang 124,27

Hjælpfonden for

Foreningen af danske Redningsmænd

Aarsregnskab for 1951

INDTÆGT

1. Medlemsbidrag	1.105,00
2. Renter	613,26
3. Hævet i Banken	1.875,00
4. Diverse	5,00
5. Kassebeholdning 1/1 1951	19,95
	3.618,21

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

UDGIFT

1. Repræsentation og Rejser	360,85
2. Understøttelser (17 Portioner) ..	775,00
3. Porto og Tryksager	46,75
4. Diverse Udgifter (i Anledning af Hvide Sande Ulykken	500,00
5. Indsat i Banken	1.898,26
6. Kassebeholdning til næste Aar ..	37,35
	3.618,21

Status pr. 31. December 1951

AKTIVER

1. Kassebeholdning	37,35
2. Beholdning i Banken:	
Thylands Bank	13.840,57
Varde Bank	991,87
	14.832,44

14.869,79

PASSIVER

1. Formue	14.869,79

Formue ^{31/12} 1951 ..	14.869,79
— ^{31/12} 1950 ..	14.829,13

Fremgang 40,66

Bjergningsbaad „Kurt Carlsen“

En ny Motorbjergningsbaad der skal bære Navnet „Kurt Carlsen“, vil af en anonym hollandsk Industrimand blive givet som Gave til det kgl. Nord- og Sydhollandske Sørednings-selskab. Carlsens og Dancys Udholdenhed og Mod har gjort et saa stærkt Indtryk paa den paagældende Industrimand, at han har stillet finansielle Midler til Raadighed til Udstyr af en moderne Søredningsstation omfattende Baadhus, Bjergningsbaad og alt Tilbehør.

Julemand som Redningsmand

— eller omvendt

Et Medlem af Ramsgateredningsbaadens Besætning, Styrmand Kirkaldie, var før Jul forklædt som Julemand paa Vej ud i sin private Motorbaad for at aflevere Julekurve til Goodwin Redningsbaad, da han observerede den 1468 Tons svenske Damper „Noreg“ paa Grund paa Goodwin Sands. „Julemanden“ lagde sig op paa Siden af den nødstedte Damper, kravede om Bord og brugte Skibets egen Radio til telefonere til Redningsvæsenet. Han blev ombord, indtil Hjælpen kom.

Søforhøret i Ringkøbing om Hvide Sande-Ulykken

Ved Søretten i Ringkøbing er afholdt Forhør vedrørende Kæntringsulykken i Hvide Sande Søndag den 9. December.

Retsformand var Dommer J. C. Christiansen med Pastor Appelberg og Elværksbestyrer Petersen, begge Ringkøbing, som Meddommere. Rigspolitiet var repræsenteret ved Fuldmægtig Westerby, Ringkøbing, der foretog Afhøring. Iøvrigt var Politimester Seerup ogsaa til Stede. Fra Redningsvæsenet deltog Redningsbestyrer Niels Hansen.

Afhørt blev Opsynsmand Thomas Fjord, Hvide Sande Redningsstation, og de tre overlevende fra Ulykken, Baadfører Jens Sørensen Christensen, Baadmand Kr. Kristensen, Baadmand Chr. Thomsen, samt Baadmand Hans Lodberg Tarsensen, som ikke naede at komme med paa den Tur, der skulde faa en saa tragisk Afslutning.

Mindeord over de omkomne

Retsmødet indledtes med, at Dommer Christiansen holdt en Mindetale, hvori det bl. a. hed:

Vi, som kendte de, der er gaaet bort, ved, at de stiltærdigt og roligt gik til deres Gerning, som de udførte trofast og uden Ord. Den Aften, da de gav deres Liv, fulgte de ogsaa Pligtens Bud, uagtet de forud kendte Faren. Jeg vil citere en Digers Ord: Ingen vinder Livet uden at han sætter Livet ind. De 8 Mænd i Baaden satte Livet ind, og de 5 mistede det. Der findes intet større, end at sætte Livet ind for andre. Som de opofrende Mænd, de var, vil deres Minde staa uforglemmeligt iblandt os. Retten ønsker ogsaa at udtrykke Medfølelse med de efterladte. Vel ved vi, at Ord kun trøster saa lidt, med det er alligevel saadan, at naar vi andre forlængst er borte og vore Navne er slettede ud og glemte, saa vil disse Mænds Navne staa klart som Tegn paa Mod, Opofrelse og Pligt troskab. Maatte Tanken være de efterladte til Trøst, naar den første svære Tid er noget dulmet.

Hvad der gik forud for Katastrofen

Som Vidne forklarede Opsynsmand Thomas Fjord, Hvide Sande, i Detailler om alt, hvad der var passeret hin Søndag Eftermiddag. Det nødstedte Skib var blevet rapporteret fra Strandvagten i Bjerregaard, og Kl. 16 blev 4 Strandvagter sat ud. En halv Time senere meldte Strandvagten i Haurvig, at Skibet havde opsendt en Rød Raket, som Vagten havde svaret paa ved Afbrænding af Blaaly. Herefter gik der Bud til Redningsbaadens Mandskab, men forud for Ordren til at sejle ud, havde Thomas Fjord

sammen med Baadføreren været ved Havet for at konstatere, hvor alvorlig, den evt. Fare for Skibet var. Kl. 18,10 kom der igen Signal fra Skibet i Form af en rød Raket, og da besluttedes det at Redningsbaaden skulle gaa ud. Der var da høj Sø med kraftig Brænding.

Redningsbaadens Manøvrer kunde iagttages fra Land

Pfm: Fulgte De Redningsbaaden med Øjnene? Th. Fjord: Ja, jeg kunde se den hele Vejen ud, idet dens Lanterne var synlig, naar Baaden løftedes op paa en Bølge, eller naar en Sø slog ind over den, og Projektørlyset brødes i Skumspøjtet. — Jeg saa ogsaa Redningsbaaden for hjemadgaaende tage Højde med Indsejlingen, og Kursen var fin. Da Redningsbaaden stod ind gennem Braaddet, som vi kalder det, talte vi, der havde taget Opstilling i Klitterne, om, at nu var den gudskelov ved at være igennem det værste. Men saa skete det.

Dommeren: Saa De Lyset forsvinde?

Th. Fjord: Ja. Vi sprang straks ned i Redningshuset efter Kasteliner og begav os til Stranden Syd for Molen, idet vi beregnede, at her vilde Baaden blive skyllet ind.

Appelberg: Hvornaar er Slæbeposen, hvis Brud var Skyld i Ulykken, sidst blevet fornyet?

Th. Fjord: Det husker jeg desværre ikke, men den var frisk og god.

Pfm: Er en Redningsbaad hjælpeløst fortabt uden Slæbepose?

Th. Fjord: Helt fortabt er den vel næppe altid, men Posen er til uhyre stor Nytte.

Situationen betænkelig — men „vi maatte ud“

Baadfører Jens Sørensen Christensen forklarede, at Situationen den paagældende Aften efter hans Opfattelse havde været meget betænkelig for Redningsmændene, og for at foretage en Bedømmelse af Sø og Vejforhold var han gaaet ned til Havet. Vi var alle paa det rene med, at Risikoen ved at gaa ud var stor, men samtidig mente vi, at naar Mennesker var i Nød, maatte vi gaa ud. Da vi saa den røde Raket gaa op, sagde vi til hinanden: Nu maa vi gaa!

Udturen klarede vi godt. Iver Enevoldsen stod ved min Side for at kunde gribe Rattet, hvis en Sø skulde flytte mig væk fra min Plads, og da vi kom ud til Skibet, ca. 6 Sømil ude, bad jeg Enevoldsen gaa frem i Baaden og søge Kontakt med Søfolkene paa den nødstedte Damper. Han kom tilbage med den Oplysning, at det var Bugserhjælp, man vilde have. Derefter talte vi med Blaavand Radio, som gjorde os opmærksom paa, at „Mimer“ netop var gaaet fra Esbjerg. Vi gjorde Forsøg paa at fange Skibets Navneplade med vor Projektør, men det mislykkedes i den høje Sø. Paa Turen indad

lod jeg Slæbeposen kaste ud i god Tid for ikke at løbe nogen Risiko, samtidig med at jeg bad Enevoldsen søge Læ bag min Skærm, før vi stod ind i Braaddet. Den første voldsomme Søklarede vi, men saa kom den anden, og paa dette Tidspunkt var Posen allerede bristet. Baaden tog stærk Fart paa, løb lige paa Næsen ned i Bølgedalen. Den efterfølgende Bølge hvirvlede den rundt med Kølen i Vejret.

De tre Mænd paa Kølen

Videre forklarede Christensen: Jeg kom op et Stykke fra Baaden, og havde tæt ved mig en af Kammeraterne, som tilsyneladende var uden Livstegn. Jeg greb fast i hans Arm, men da en ny Bølge kom ind over os, mistede jeg Taget i ham, og han blev borte. Af en Bølge blev jeg baaret hen mod Baaden, og min første Tanke var, om Skruen gik rundt. Det gjorde den ikke, hvorfor jeg greb fat agterude. Under Forsøget paa at komme op paa Kølen fik jeg den ene Fod i Klemme, antagelig i Rorlinen, og mens jeg arbejdede paa at komme løs, overskyllede den ene Braadsø efter den anden mig. Saa dukkede Chr. Thomsen op over Kølen og raabte: Hold fast. Jeg kommer. Han kom og saa og greb mig i Armen, men Foden sad stadig fast, og jeg evnede næsten ikke længere at modstaa Bølgerne. Han rykkede imidlertid til, og endelig kronedes hans Ihærdighed med Held. Jeg fik Foden ud af Gummistøvlen og kom op paa Kølen. Her opdagede vi Kr. Kristensen, som laa nede i Vandet paa Bagbords Side med Tag i Rælingens Haandliner. Han holdt fast, til Trods for at Bølgerne ustandselig slog ind over ham. Chr. Thomsen og jeg kravlede hen til ham, men han holdt stadig fast, da Thomsen tog fat i ham. Mellem Overskyllningen af to Braadsøer fik jeg Luft til at raabe „slip“, og i det samme trak vi til. Kr. Kristensen slap, og vi fik ham op. 30—50 Meter fra os fik vi Øje paa en Mand, der laa i den aabne Sø. Vi raabte til ham, at han skulde svømme hen mod Baaden, men han reagerede ikke. Mens vi drev ind mod Land, blev vi Gang paa Gang overskyllet af Styrtsøer, og vi maatte hjælpe hinanden med at holde fast i Kr. Kristensen, der havde mistet Bevidstheden. Da vi nærmede os Stranden, kunde vi se Folk løbe ud mod os, og de var os behjælpelige det sidste Stykke. Inde fra Land saa jeg 3—4 Mand komme ud fra Baaden, hvor jeg antager, de havde ligget under Inddrivningen. De virkede alle som livløse.

Det gaar aldrig godt

Baadens Motor havde under Turen fungeret fint, oplyste Christensen. Ikke paa noget Tidspunkt var den slaaet bak, idet man havde villet undgaa pludselige Ryk i Slæbet. Erfaringen havde vist, at det var bedst at sejle med Slæbet i „fast Vand“.

Dommeren: Hvad tænkte De, da Baaden tog til at løbe ned i Bølgedalen?

J. S. Christensen: Det gaar aldrig godt. Vi havde jo Bølgens Fart paa nedad. Med Hensyn til Bruddet paa Slæbeposen vil jeg antage, at dette skete ca. 500 Favne fra Molerne.

Slæbet blev kastet Kl. 20,10

Kr. Kristensen redegjorde for sin egen Redning og om selve Sejladsen, og Chr. Thomsen oplyste, at Slæbet var kastet ud Kl. 20,10. Herefter skete Ulykken „saa hurtigt, som man vender en Haand“. — Han var svømmet hen til Redningsbaaden, hvor han havde faaet Tag i Aage Iversen, en af de omkomne, men en Bølge havde revet Iversen fra ham.

Der blev til Retsprotokollen dikteret, at Redningsmændene havde ydet hinanden al mulig Hjælp, skønt de hver især havde været i overhængende Fare for at blive skyllet bort.

Strandvagten, der ikke kom med ud

Til Slut forhørtes Hans Lodberg Tarbensen, som havde været paa Strandvagt ved Nr. Lyngvig, da Redningsbaaden gik ud, og som gennem Alarmeringstelefonen havde hørt om det næststede Skib. Fra Marcus Bøndergaard i Lyngvig, ringede Lodberg til sin Søn for at denne skulde hente ham paa Motorcykle, men da han naaede frem til Redningshuset, kunde han se Redningsbaaden ude paa Havet.

Lodberg havde fra Klitterne set hvad der foregik ude paa Havet, og da den forulykkede Redningsbaad tog Stranden, og de livløse kom frem, havde han paa Stedet givet Marius Jensen — ogsaa en af de omkomne — kunstigt Aandedræt.

Under Søforhøret oplyste Redningsbestyrer Niels Hansen slutteligt, at Baaden paa Orlogsværftet i København sammen med Slæbeposen vilde blive underkastet en grundig Undersøgelse. Ilg. Ref. i „Vestkysten“.

Søfartens Skolelegat af 5. Maj 1945

Af ovennævnte Legat, der er stiftet af A/S Højgaard & Schultz og bestyres af Foreningen til Søfartens Fremme, foretages den 5. Maj 1952 Uddeling af Legatets Renter ca. 10.000 Kr. Ansøgningskema kan faas ved Henvendelse til **Foreningen til Søfartens Fremmes Kontor, Dampfærgevej 3 IV, indtil den 15. Febr. 1952.**

I Henhold til Fundatsen ydes Midlerne som Uddannelseshjælp til Børn af søfarende, der er omkommet under Udøvelsen af deres Gerning og af Aarsager, der kan henføres til den anden Verdenskrig.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

Fortegnelse over Indholdet af Redningsstationernes

Gavebøsser pr. 31. Dec. 1951

Skagen-Havn ..	2,58	Vejrs	7,00
Gl. Skagen	15,55	Blaavand	7,42
Kandestederne .	0,66	Esbjerg	14,00
Hirtshals	10,00	Rindby	3,25
Lønstrup	26,50	Sønderho	9,65
Løkken	2,50	Manø	2,50
Slette-Strand ..	15,97	Kirkeby	39,36
Thorup Strand .	2,05	Sæby	10,00
Lildstrand	13,35	Hals	5,00
Vigsø	3,50	Grenaa-Havn ..	11,36
Hanstholm	5,00	Østerby	12,35
Klitmøller	33,00	Vesterø	14,60
Nørre-Vorupør	42,00	Anholt-Havn ..	2,00
Stenbjerg	4,25	Odden-Havn ..	50,56
Lyngby	2,50	Tisvildeleje ..	0,00
Vester-Agger ..	10,64	Stevns	6,00
Thyborøn	0,42	Aalebæk	6,00
Flyvholm	6,51	Klintholm-Havn	96,25
Liløre	11,00	Gedser	20,00
Ferring	2,66	Snogebæk	26,00
Tuskjær	2,65	Rønne	20,75
Thorsminde ...	32,00	Hasle	15,00
Fjand	0,00	Allinge	11,00
Vedersø	4,50	Gudhjem	12,00
Søndervig	0,00	Svaneke	18,00
Hvide-Sande ..	52,00	Christiansø	30,00
Bjerregaard ...	0,00		
Nymindegab ..	16,00		
Hennegaard ...	6,00		
			773,84

Fiskeauktioner i November

Hirtshals: 988.672 kg, hvoraf 7.069 kg lev., og 11.125 kg isede Rødspætter, 8.573 kg Blandet, 24.067 kg Torsk, 343 kg Ising, 460.260 kg Industrifisk, 4.102 kg Sej, 3.382 kg Hvilling, 15.980 kg Brisling, 16.768 kg Sildehaj, 112 Pighvar, 164.375 kg Sild I, 261.665 Sild II, 213 kg Rogn, 2.056 kg Lever, 5.945 kg Makrel, 26 kg Hummer, 486 kg Pighaj og 2.125 kg Kuller.

Skagen: 3.256.562 kg, hvoraf 41.030 kg Torsk, 87.340 kg Rødspætter, 2.589.372 kg Industrifisk, 270.499 kg Sild 25.372 kg Makrel, 501 kg Skrubber, 112 kg Kuller, 6.639 kg Ising, 149.206 kg Brisling, 1.173 kg Pighvar, 27.864 kg Sej, 575 kg Tunge, 9.470 kg Dybvandshummer, 26.029 kg Hvilling, 1.856 kg Rokker, 3.683 kg Dybvandsrejer, 1.117 kg Stethvar, 295 kg Rødtunge, 1.331 kg Skærising, 4.275 kg Blæksprutte, 4.950 kg Kulmule, 1.045 kg Lange, 348 kg Havtaske, 1.544 kg Sildehaj, 32 kg Helleflynder, 691 kg Kourhane, 129 kg Pighaj, 58 kg Lever og 26 kg Rogn. Kr. 1.115.489,29.

Fiskeauktioner i December

Hirtshals: 539.871 kg hvoraf 20.414 kg lev., 17.232 kg isede Rødspætter, 24.666 kg Torsk, 8.363 kg Blandet, 965 kg Lever, 2.544 kg Hvilling, 1.881 kg Blæksprutter,

HIRTSHALS

Søren Løth og Sønner
Telf. 22 og 24

Fiskeexport · Hirtshals

MADSEN & OLESEN

Hørrekonfektion - Søudstyr

HIRTSHALS

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samuel

A/S Lillehedens Savværk

Tlf. 62 Fiskekasser i alle Dimensioner - Stort Lager af Tømmer og Bygn.-Artikler

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kls Kød og Paalæg

HIRTSHALS VAADBINDERI

Telefon 108

Al Slags Vaad og Trawl leveres omgaaende

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys · Kraft · Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

Store Kirkestræde 1

Hvælvingen

København K

A/s Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

40.570 kg Industrifisk, 180 kg Pighvar, 508 kg Rogn, 6.733 kg Ising, 360.465 kg Sild I, 12.520 kg Sild 2, 1.442 kg Vinger, 13 kg Hummer, 27.064 kg Makrel, 7.994 kg Kuller, 3.427 kg Sildehaj, 251 kg Havtaske, 1.355 kg Sej, 1.274 kg Pighaj.

Skagen: 7.240.848 kg hvoraf 112.244 kg Torsk, 207.376 kg Rødspætter, 3.131.437 kg Industrifisk, 3.103.289 kg Sild, 336.157 kg Makrel, 459 kg Skrubbe, 258 kg Kuller, 64.399 kg Ising, 212.341 kg Brisling, 3.112 kg Pighvar, 8.704 kg Sej, 8 kg Laks, 600 kg Tunge, 393 kg Dybvandshummer, 40.661 kg Hvilling, 1.091 kg Rokker, 21 kg Havkat, 2.603 kg Slethvar, 9.289 kg Rødtunge, 41 kg Skærsing, 1.680 kg Blæksprutte, 482 kg Kulmule, 323 kg Lange, 1.035 kg Havtaske, 1.711 kg Sildehaj, 6 kg Hellefynder, 288 kg Lever, 657 kg Rogn, 183 kg Pighaj.

NY BØGER

»Søfartens Bibliotek« har vist nyt Initiativ, ved paa Andr. Fred. Høsts Forlag at have udsendt en Søfartssangbog. Man har mærket en stigende Trang til Sang blandt vore Søfolk — og hvor der er Sang der er der — som vi ved godt at være. Ved Sangbogens Udgivelse er mange gode Sømandssange reddet fra Forglemmelsen. 400 repr. Bogen. Udvalget af disse Sange, ogsaa nationale og nordiske Sange, er varetaget af et Udvalg af Kapitajner, J. P. Svendsen fra Georg Stage og Arne Gjørdik Andersen Kogtved, samt Kapt. E. Juel. Kommuneleerer Fritz Rudolf har redg. Bogen. Bogen bør finde Købere blandt Søfolk, og især blandt dem, der holder af Søens Sange.

»Aar bog for den danske Fiskerflaade 1952« er udkommet paa Iver C. Weilbach og Camps Forlag. Prisen for denne officielle Haandbog for Fiskere er 8 Kr. indb. Der findes uhyre meget i Bogen som vil interessere, og som en Fisker tillige bør vide. Man skal særlig henlede Opmærksomheden paa den omfattende Udvidelse af Fyrfortegnelsen saaledes i Barentshavet, Sveriges Østkyst, Gottland, Øland, Grønland og nogle Fyr og Fyrskibe paa Tysklands, Hollands, Belgiens og Frankrigs Kyster, fra Elben til Cap Grisnez. Endvidere en Vejledning for Kanalnavigation samt Lovene om Kvalitetskontrol m. Fisk. Man vil blive glad for at stifte Bekendtskab med Bogen, der maa betydes som uundværlig for Fiskere.

I Bogen findes Forord skrevet af Fiskeriminister Knud Ree, der skildrer med Haab om at Aarbogen maa gøre sit til at lette Fiskerne deres Gerning paa Søen. Red.

Knud Andersen: »Horisont« (Gyldendal). Knud Andersen har et Erfaringsstof som faa. — Han har været Elev paa »Georg Stage«, Skibsdreng, Matros, Siyrmænd og Havnefoged i Vedbæk. Han er besat af Søen, og der findes næppe det større Hav, han ikke har befaret.

I sin nye Roman læder han et Skib fortælle om sig selv. Det er en Langfartssejlskib, hvis Navn »Horisont« symboliserer dets Længsel efter noget uopnaaeligt, der findes hos alle Mennesker og paa en ganske særlig Maade hos Søfolk.

*Marsø
Støbegods*

LEMVIG

E. SMEDEGAARD
Sels. Guld. Øhre. Optik
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer

P. Poulsen - Telefon 209

AKTIESELSKABET

J. D. KOOPMANN SVINESLAGTERI
Tlf. 108

A. HONORÉ

Isenkram og Udstyrsforretning

TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

Tlf. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK

Tlf. 81 og 381

Kontorer i

Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harbøre - Thybørn

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P. Trillingsgaard

Auktionshallen Tlf. 335 - Auktionskontoret Tlf. 613 - Privat 504

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603

Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVÆRKSTED

Lemvig Havn . Telf. 594

Filial: Thybørn . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Fiskeri- og Skibsartikler

LEMVIG - - - TELEFON 246

Filialer i Thybørn og Thorsminde

»Horisont« beretter, efter i 45 Aar at have staaet sunket paa 5000 Meters Dybde, om en Periode i sit Liv. — Skib og Besætning, der tæller Repræsentanter fra mange Nationer, manes frem og indvier Læseren i deres Hemmeligheder. Hver af dem har higtet mod sin Horisont og baa-ret sine Byrder af Drømme og Længsler, til Skibet kæn-trer i en Stormbyge i det sydlige indiske Ocean.

Knud Andersens Bog er til Tider stærk indtil det brutale, fantasifuld — saaledes som denne Forfatter formaar at skildre Livet paa Søen.

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statsautoriseret v. Aage Geisnæs - Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 29 (Statst.)

Skibeproviandtering . Etableret 1908

P. Saxberg

Indehaver: Paul Saxberg . Skagen

Rigstelefon 86 (5 Linier)

Telegramadresse: »Paulsax«

1. Kl. Varer 1. Kl. Betjening

Harald Pedersen

MAGASIN »SKAGEN«

Manufaktur . Herre- og Damekonfektion . Trikotage
Skagen . Telefon 27

Mejeriet »NORDEN«

Telf. 162 Skagen

leverer de fineste Mejeriprodukter

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 277 . 2 Lin.

Karstensen og Henriksen

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 201

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 345

SKAGEN

AKTIESELSKABET

SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telf. 538

C. S. Møllers Eff.

W. GERSBØLL - SKAGEN

Telefon 63

Kolonial og Isenkram

S Ø M A N D S H J E M M E T

Tlf. Skagen 111 og 641

God Mad og gode Værelser

THISTED

JOHS. HAANING . THISTED

(P. Taabbel & Co.s Eff.)

Telf. 326

Fiskeriartikler . Skibshandel

Sparekassen for Thisted Amt

Kontortid 10—12 og 13,30—16, Lørdag 10—12,30

Telefoner 2 og 802

ESBJERG

N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK

Esbjerg . Telf. 429

v. E. Nielsen og G. Erlandsen

Repræsentant for »TUXHAM«

Skræderi og

Søekvipering

Folmer Henriksen

Hjørttinggade 18

Ny Havn . Esbjerg

Telefon 3213

Christensen & Schlosser

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 2275

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik I/S . Tlf. 761

Dæksmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

Telefoner: 564 og 2263 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN

Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæreri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1482

N. E. WILHELMSSEN

Slagtermester

Havnegade 131

Telefon 1743

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou

Stormgade 59

Telefon 838

Thyborøn Skibsproviantering

Valdemar Petersen
Telefon 8 og 98
Kolonial, Petroleum, Olie, Tovværk

Thyborøn Fiskeauktion

(Statsautoriseret)
v. Alb. Steen
Tlf. Thyborøn 57 . Omst. til Priv.

Martin Herups

Vaadbinderi
Thyborøn Havn

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,00
" " " " " 22,30
med M/S „Rotna“,
M/S „Hammershus“ og M/S „Frem“

Selskabets Ekspeditioner:
KØBENHAVN Tordenskjoldsgade 34. Tlf. 1865
og 11885. Kontortid 8-8, Søndage 8-9 Fm.
RØNNE: Ved Havnen, Tlf. 159. Kontortid: 8-12,
1-8 Søndag 8-9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK

J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik
Torvet 1 - Telefon 245

KØB

DANSK

IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN

Etabl. 1879 Telf. 71, 45 og 808y

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filial i Hirtshals - Hirtshals Vaadbinderi
Tlf. 108

C.K. HANSEN

Skibsreder- og Mægler

AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Havari-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram Adresse HANSEN

★

Korresponderende Reder for:

DANNEBROG

Skaarup & Salskov

Smede- & Maskinværksted
Thyborøn . Tlf. 61

Indehaver: J. Salskov

Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant

★

Thyborøn . Telefon 4

RESERVERET

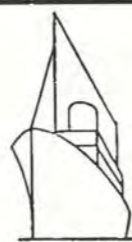
Redaktør: Jørgen Pedersen, Ydby. Forretningsfører: Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig

GADGAARD NIELSENS BOGTR. LEMVIG

Det danske Redningsvæsens 100 Aars Jubilæum

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

Aktieselskab
Halle Restauration
*
Ny Fiskerihavn . Esbjerg
Tlf. 267

Marketenderiet
„NY HAVN“
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebrød
Telefon 1992

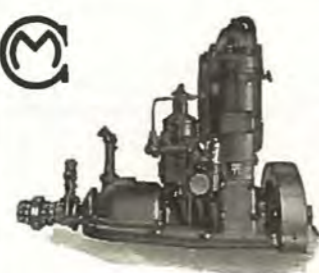
Damp-
skibsselskabet
TORM
København

Brødrene Leervad
Tlf. 10 & 9 Esbjerg
Telegr.-Adr. - Leervad-
Lys . Kraft
Motorreparationer
Radio

Brugsforeningen
»FREM«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

RESERVERET

Esbjerg **Vestjysk Krystal Isværk** A/S Telefon 66

To- og Firtakts-
MotorerBilligste Pris
Forlang TilbudMotorer i alle
Størrelser

Telf. 666

Grenaa Motorfabrik

DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE

Gl. Kongevej 29 B København V. - Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
belaarlig 10 Kr., halvaarlig 5.50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

Sparekassen for Lemvig og Omegn

Stiftet 2 August 1847 Telefon 131 . Postgiro 851.00
Kontortid: 10-11,30 og 14-16
Fredag 10-11,30, 14-17, Lørdag 10-12
Thyborøn Afd. . Tlf. 148
Kontortid: 11,30-12 og 15,30-16,30 . Lørdag 10,30-12

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
- statsaut. -
Telefon 34 Privat 54

Alt i Blomster

E. Behrens
Stormgade 39, Esbjerg
Telefon 491

Carlsen & Aaens
Vaadbinderi

Hirtshals . Tlf. 180

Esbjerg Sejl- og
Presennings Fabrik
v. Henry Andersen
(forhen Thyborøn)
P. Skramsgade 14a. Tlf. 2655
Tilbud paa Sejl til Nybygninger
gives
Specialitet: Stjernesgede Sejl

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.

Abonnement Kr. 8,00 aarlig, Kr. 2,00 kvartaarlig
Kontorer: Christiansborggade 1, København

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 3

1. Marts 1952

19. Aarg.

Jubilæumshilsen

I anledning af at det den 26. marts 1952 er 100 år siden at lov om Redningsvæsenet i Danmark blev vedtaget på den danske Rigsdag finder jeg det naturligt, at man på en sådan dag vender blikket tilbage og gør status.

Resultater bliver da, at der af danske redningsmænd med redningsbåde og raketapparater i de forløbne 100 år er reddet ca. 12.500 skibbrudne fra strandede eller nødstedte skibe og fiskerfartøjer.

Når man tager i betragtning under hvilke forhold mange af de i tidens løb udførte redningsforetagender er foregået, føler man trang til at udtale en tak, ikke alene til de mænd, der for over 100 år siden deltog i bestræbelserne for oprettelsen af et organiseret Redningsvæsen, men der bør herigenem også rettes en dybfølt tak til de mænd, som ofte under farefulde omstændigheder har sat livet i vove for at redde deres medmennesker.

Med den fornylig stedfundne ulykke ved Hvide Sande i erindring har det i de forløbne 100 år desværre ikke kunnet undgås, at 54 redningsmænd har mistet livet under redningsforetagender og øvelser.

I erindring om uforfærdet indsats i farens stund fra disse mænd skal der ved denne lejlighed udtales en dybfølt deltagelse og medfølelse med de efterladte.

Hvad fremtiden vil bringe os af gode eller mørke tider står hen i det uvisse, men det er mit håb, at Redningsvæsenet må fortsætte sin udvikling i humanitetens tjeneste til gavn for søfarende, fiskere og andre, som måtte blive stedt i nød på havet indenfor de områder på de danske kyster, hvor der er redningsstationer.

Niels Hansen,
bestyrer af Redningsvæsenet.

1852 Det danske Redningsvæsen 1952

Indenfor vort Lands Redningsvæsen er den 26. Marts en Dato, der markeres ved at Dannebrog gaar til Top — og for Institutionen vil Dagen naturligt blive mindet.

Den 26. Marts er det nemlig et Hundrede Aar siden Redningsvæsenet, saaledes som vi kender det i Dag, blev oprettet.

Det er ikke Hensigten med denne Jubilæums-artikkel at give et historisk detaillert Billede af Redningsvæsenet gennem det svundne Sekkel, højst bliver det et let Rids — en Fødselsdagshilsen til det Redningsvæsen, som jeg altid har sat højt, som har sine dybe Rødder i vort Lands Befolkning, og hvis Start, Forløb og videre Fremtid uforanderlig er den samme: at redde Mennesker fra Druknedøden paa Havet og langs Danmarks hundred Mile lange Kyster.

Naar man nu ved Hundredaarsjubilæet for Redningsvæsenets Stiftelse prøver et Tilbageblik, da bliver den første Følelse Tak og Beundring til de varmhjertede Mænd, der lagde Rammen om Redningsvæsenet, og ikke mindst bliver det en Tak — som jeg tror hele Nationen er med i — til de Tusinder af danske Redningsmænd, der ned igennem Tiderne vovede at sætte deres Liv ind for at redde Tusinder af fremmede Søfolk frelst gennem Revlernes Braadsøer, hvor før den sikre Død alene havde ført det store Ord.

Her var Spørgsmaalet aldrig Rang eller Stand, Ven eller Fjende, Nation eller Farve.

Under Mottoet: Ingen har større Kærlighed end denne, at sætte Livet til for sin Næste — gik han ud i sin lille Baad, øvede Mandsdaad, der ikke blot blev talt om herhjemme, men som ogsaa naaede videre ud, ikke mindst i de Hjem — af alle Nationer — hvis Lykke eller Ulykke i skæbnesvangre Øjeblikke var lagt i danske Redningsmænds grove, barkede Hænder.

Redningsvæsenets Stifter

Lige saa længe som Skibene har befaret Havene, har der fundet Forlis Sted langs vore Kyster, og et Redningsvæsen saaledes været paa krævet.

De historiske Optegnelser véd at fortælle om rystende Dramaer, der udspillede paa danske Strande, og Dødemandsbjergene ligger endnu den Dag i Dag paa Jyllands Vestkyst som tavse Monumenter over fremmede Søfolks sidste Hvilested.

De to engelske Linieskibe, „Defence“ og „St. George“, er Udtryk for Nød og Rædsel med H. t. Stranding og Forlis, som nok kunde give Baggrund for et organiseret Redningsvæsen.

Disse Skibe med deres tusindtallige Besætninger, der praktisk talt alle druknede den 23. og 24. December 1811, var dog ikke det, der gav Stødet til Oprettelse af Redningsvæsenet.

Det skete ca. 40 Aar efter, nemlig da det engelske Barkskib „Vertimus“ indstrandede Natten mellem 12.—13. April 1847 paa Harboøre Strand, 2 Mil sønden for Agger Kanal.

Skibet blev af en nordvesten Storm kastet ind paa inderste Revle, ca. 300 Alen fra Land.

Under Anførsel af Justitsraad Claudi, der boede i Nærheden, gjordes sammen med de stedlige Kystfiskere gentagne Forsøg paa Bjergning, ved at ro ud i Kystbaade.

Flere Gange maatte man ro i Land, da Baadene fyldtes med Vand, men det lykkedes ved Sejhed og Mod at bjerge 4 Mand af Besætningen, mens 9 Søfolk fandt Døden i Bølgerne.

Det var denne Gang, som saa ofte før, ikke Modet, der svigtede, ikke Viljen til at bringe Hjælp, det var galt med, men man stod uden Redningsmateriel, kun udrustet med de smaa skrøbelige Havbaade, der inden Nytte kunde gøre, naar svær Sø gik paa Land, og Mennesker var i Nød.

Ja, det eneste, man næsten kunde, var at haabe, at Stormen i slige Tilfælde vilde lægge sig, saa man kunde faa en Chance for at gaa ud, men da var det altid for sent. I Mellemtiden havde Havet øvet sit Værk, Skibene slaet til Pindebrænde og de ulykkelige Søfolk druknede, efter forgæves i Timer og Døgn at have raabt om Hjælp fra en graa og ugæstmild Kyst, som ingen Hjælp formaaede at bringe.

Ud af denne dybe Nød langs vore Kyster, hvor Tusinder af Søfolk forhen fandt deres Grave, fødtes

»Det danske Redningsvæsen«

Initiativet hertil — maaske det smukkeste Træk i vort Lands Histotie — skyldtes omtalte Mand, Justitsraad Christopher Berent Claudi — for ham var dette Problems Løsning blevet saa stort, at han, uden at vige tilbage for Vanskeligheder, resolut gik frem mod Maalet: at søge denne for ham livsvigtige Sag løst straks.

Der var dog før gjort Tilløb til Startning af et Redningsvæsen, saaledes maa det nævnes, at Forening til Søfartens Fremme i 1846 skænkede den første egentlige Ro-Redningsbaad, der blev stationeret ved Agger-Kanalen, og Frimurerlogen „Carl til Løven“ skænkede en anden Ro-Redningsbaad til Flyvholm St. Den fik Navnet „Carl til Løven“, iøvrigt den eneste navngivne danske Redningsbaad.

I 1845 rejste Claudi for egen Regning til England, besøgte de derværende Redningsstationer for at se og lære, og for at samle Materiale til det Forslag, han agtede at tilstille det daværende Kongelige danske General Toldkammer og Komerce Kollegium efter sin Hjemkomst.

I 1849 nedsattes den første Kommission, bestaaende af Kapt. Lundbye, Kapt. Løjtnant Ipsen samt Claudi, der overdroges at fortsætte

med Forsøg samt overveje, hvor Stationerne burde oprettes.

Efter at Kommissionen havde berejst Vestkysten oprettedes der paa den Kyststrækning fra Blaavand til Skagen 21 Redningsstationer. Rigsdagen bevilgede hertil i Aarene 1850—51

og 1851—52 25.000 Rigsdaler.

Redningsvæsenet i Danmark var nu en Realitet - dette skete ved Lov i Rigsdagen 26. Marts 1852 - og C. B. Claudi blev dets første Bestyrer med en Aarsgage paa 500 Rigsdaler.

Det kan maaske paaregnes Interesse at høre, at Redningsvæsenet f. Eks. i England og Holland allerede blev oprettet i 1824. Det Nordamerikanske i 1847 Sverige fik sit R. V. i 1855, Frankrig 1865, Tyskland 1866,

Rusland og Finland 1873, Belgien, Spanien, Portugal og Italien er af yngre Oprindelse. Det norske Selskab er det yngste i Rækken, idet det oprettedes 1893.

Af disse Oplysninger fremgaar, at den paa gældende humane Foranstaltning er truffet her i Landet tidligere end defleste større og betydeligere maritime Nationer.

Man kan stort set sige, at den Retningslinie, der blev lagt for Hundrede Aar siden, er der bygget efter.

Mandskabets Størrelse og Stationernes Ledelse er jo væsentlig den samme. De fleste Redningsstationer anlagdes paa Jyllands Vestkyst samt paa Bornholm og blev forsynet med

Redningsbestyrer, Justitsraad C. B. Claudi

Baad eller Raketapparat eller begge Dele. Stationerne laa med større Afstand indbyrdes, men efter som Tiden gik, og det viste sig, hvor fortrinligt den nye Institution virkede, blev der lagt Stationer ind imellem, hvor der tiltrængtes, ligesom de først anlagte Stationer udvidedes med Baad eller Raketapparat. Hvis det var øde Steder, der var saa ubeboede, at der hverken kunde samles Mandskab eller Transportheite, oprettedes der Bistationer, der betjentes fra nærmeste Station.

For denne heldige Start maa Claudi tilskrives en stor Del af Æren.

— Justitsraad Claudi bevilgedes den 30. Januar 1869 Afsked, begrundet paa svigtende Helbred, og i Redningsvæsenets Aarsberetning for 1868 — 69 staar føl-

gende at læse: „Ligesom Redningsvæsenet her i Landet for en stor Del skyldes denne Mandkraftige Bestræbelser, saaledes har han senere uafbrudt med stor Dygtighed og utrættelig Nidkærhed virket i Redningsvæsenets Tjeneste, for hvilken hans Afgang er et stort Tab, som Ministeriet ikke har kunnet andet end højlig beklage“.

Justitsraad Claudi, som døde 6. Maj 1880, var dekoreret med Ridderkorset og Dannebrogsmændenes Hæderstegn samt flere udenlandske Ordener.

Konsul A. Andersen, Lemvig, blev Redningsvæsenets næste Bestyrer, og vel nok den mest kendte Mand indenfor Redningsvæsenet

igennem de Hundrede Aar. Han fik i sin Tjenestetid saa at sige den Ramme udfyldt, som hans Forgænger havde lagt. I hans Tid skete der en mægtig Udvikling — mange nye Stationer anlagdes rundt om de danske Kyster. Raket-Materiellet forøgedes, og Redningsbaadernes Konstruktion forbedredes. Telefonanlæg oprettedes, og Strandvagt etableredes paa vore Kyster og blev en Gren af Tjenesten, der fik stor Betydning fremover.

Fra Aarhundredskiftet sporedes en mærkbar Nedgang i Strandingstilfældene, begrundet paa, at Sejlskibene var i hastig Tilbagegang i Antal, de fortrængtes af Dampskibene, der jo ikke er saa afhængige af Vind og Vejro og Søgang, saa de bedre formaar at klare

Frisag med Revlerne. Men samtidig voksede i stort Omfang den danske Fiskerflaade, der ogsaa stiller sine naturlige Krav til Redningsvæsenet, og det var klart, at Redningsbaadene ogsaa maatte følge med i Udviklingen ved i stigende Grad at gaa over til motordrevne Baade, hvor det kunde lade sig gøre.

Den 10. Juli 1909 døde Bestyrer Konsul Andersen i en Alder af 74 Aar, efter i 40 Aar at have staaet som Leder af Redningsvæsenet.

I Kraft af sin Uddannelse, Sømand i sin Ungdom og iøvrigt uddannet som Skibstømrer, sin Arbejdsevne og Nidkærhed i Tjenesten, formaaede han at føre Redningsvæsenet fremad i Overensstemmelse med Tidens Krav. Han var i sin lange Tjeneste Redningsmændenes dygtige Le-

Redningsbestyrer, Konsul A. Andersen

der og gode Ven, og naar han inspicerede Kystens Stationer, sendte han gerne en Hilsen med Mandskabet hjem til deres Familie. Han var dekoreret med Kommandørkorset, Dannebrogsmændenes Hæderstegn, Fortjenestmedalje i Guld og Medaljen for druknedes Redning samt flere udenlandske Ordener. — Der sagdes om A. Andersen, at han hørte til de mest dekorerede Mænd i Landet.

Efter Konsul Andersens Afgang blev fra 1909 Lodsoldermand i Frederikshavn, Peder Kjelder Nielsen, Redningsvæsenets Bestyrer. Han havde bag sig en 22-aarig Tjeneste som Opsynsmand i Skagen, og medens Redningsvæsenet tidligere havde haft Kontor i Lemvig, flyttedes dette nu til Skgen.

I P. K. Nielsens Tid fortsattes Motoriseringen; saaledes fik Skagen Motorredningsbaad i 1914 og Klitmøller i 1916, senere Nr. Vorupør o. s. v.

Da disse Forsøg alle faldt heldige ud, fortsattes der, efterhaanden som Bevillingsmyndighederne tillod det. Disse Motorredningsbaade viste sig at være meget sødygtige Baade. I denne Periode forsynedes Raketstationerne med 3-dobbelte Raketter, og selv om Redning med Raketapparat fra Skibe, der staar langt fra Land, altid vil være vanskeligt og ofte umuligt, har disse langtrækkende Raketter dog i mange Tilfælde været benyttet med Held ved Bjergning under vanskelige Forhold.

Ved sin Afgang i 1922 blev P. K. Nielsen dekoreret med Kommandørkorset, desuden var

han dekoreret med Dannebrogsmændenes Hæderstegn samt flere udenlandske Ordener. Fra Redningsstationerne modtog han en Gave paa 3500 Kr., for hvilke der stiftedes et Legat til Fordel for veltjente Redningsmænd.

Redningsbestyrer P. K. Nielsen efterfulgtes af Kaptajn Fabricius, der i en Aarrække havde gjort Tjeneste i Marinen og i Fyr- og Vagervæsenet. Den nye Bestyrer fik straks foranlediget en Kommission nedsat, hvis Opgave det skulde være at undersøge, om vort Redningsvæsen stod paa Højde med Tidens Krav. Kommissionen foreslog en yderligere Motorisering bl. a. stærkere Motor-Redningsbaade af større Type, bl. a. til Hirtshals, Thyborøn og Hvide Sande. Kommissionens Forslag maa siges at være et vigtigt Skridt fremad, men kun et naturligt Led i den Udvikling, der laa for. Samtidig nedlagdes en Del Stationer, væsentlig Bistationer, men ogsaa Hovedstationer, og det maa erkendes, at disse Motorredningsbaade har en langt større Aktionsradius end Robaade, og tillige kan anvendes under langt vanskeligere Forhold, men man maa dog med en vis Ængstelse se paa de „Huller“, der bliver mellem Stationerne. Kommissionen foranledigede ogsaa Administrationen sammenlagt under en Bestyrer og flyttet til København, hvilket navnlig i Begyndelsen føltes som et Tab, da Redningsvæsenet hidtil havde været administreret fra Vestkysten paa en tilfredsstillende Maade. Men Redningsbesty-

Redningsbestyrer P. K. Nielsen

rer Fabricius var en dygtig Leder, en Mand, der ønskede det bedste Materiel og et tilfreds Mandskab, og der bestod et smukt Forhold mellem Parterne, der gav sit Udslag i, at Redningsbestyrer Fabricius ved en Lejlighed blev overrakt en meget smuk Sølvredningsbaad med Udstyr en Miniature, som glædede ham meget. — Desværre blev han ingen gammel Mand; han døde pludselig under en Spadseretur paa Holmen d. 10. Maj 1940.

Man var meget spændt paa dengang, hvem der skulde blive Fabricius' Efterfølger, og det hilstes med Glæde, at Valget faldt paa Fuldmægtig i Redningsvæsenet, N. Hansen, særlig nuda Administrationen var flyttet til København var man glad for at faa en Chef, man

kendte og som kendte Redningsvæsenet, og de Forventninger man stillede, er ogsaa opfyldt. Redningsbestyrer N. Hansen er oplært i Sømandslivet. Kom til søs 1909 i Grønlandsfarten, tog i 1917 Styrmands- og Skibsførereksamen, blev Reserveløjtnant 1919, sejlede senere med C. K. Hansens Skibe i Udenrigsfart, i 1922 Styrmand i Vagervæsenets „Løvenørn“, i 1929 Fuldmægtig i Redningsvæsenet — og altsaa dets Bestyrer i 1940.

I dette lille Rids af Redningsvæsenets Historie kan det have sin Betydning at slutte denne Artikel med nogle faa Tal.

I Dag findes der under Redningsvæsenet 55 Redningsstationer og 3 Bistationer. Af Red-

ningsvæsenets 30 Baad- og Rakerstationer findes 28 i Jylland med tilhørende Øer, 2 paa Bornholm, 9 Baadstationer, (6 i Jylland med omliggende Øer, 1 paa Bornholm, 1 paa Møen, 1 paa Falster), 16 Raketstationer (8 i Jylland, 2 paa Sjælland, 1 paa Møen, 4 paa Bornholm, 1 paa Christiansø). De tre Bistationer er alle beliggende i Jylland med tilhørende Øer og alle forsynet med Roredningsbaade. — Motorbaadene Antal 23. (16 i Jylland, 2 paa Læsø, 1 paa Anholt, 1 paa Sjælland, 1 paa Møen, 1 paa Falster og 1 paa Bornholm). Roredningsbaade 20, (13 ved Jyllands Vestkyst, 2 paa Fanø, 1 paa Manø, 2 paa Rømø, 1 paa Bornholm).

Personalet v. Stationerne udgør 456 Mand, heraf 56 Opsynsmænd, 41

Baadformænd, Resten Baad- og Betjeningsmænd. Siden Redningsvæsenets Oprettelse i 1852 er reddet 12.409 Mennesker, heraf 8.058 med Redningsbaad, 4.188 med Raketapparat og 163 med begge i Forening. I 19 Tilfælde kændrede Redningsbaade, hvorved 53 Redningsmænd druknede, og 1 Mand blev slaet overbord og druknede. Selv om man maa sige at 54 Ofre i Tjenesten igennem eet Hundrede Aar, er et Tal der taler, saa maa Tallet dog ses paa Baggruud af de utallige Redningsforsøg under de vanskeligste Forhold. Sidste Aar blev ved 32 Redningsforetagender 115 Fartøjer under Landing paa Kysten eller Indsejling til Havne med 453 Fiskere assisteret.

Redningsvæsenets Budget ligger paa ca. 1½

Redningsbestyrer, Kaptajn Fabricius

Mill. Kr. — for et saa relativt lille Beløb bliver der altsaa langs Danmarks Kyster øvet saa stort et Værk.

Legatkapitalen udgør 375.400 Kr. Franskmanden Emile Robins Legat er paa 115.000 Kr. og Laur. Vilh. Dams paa 134.000 for blot at nævne et Par af de største. Kronprins Frederiks Fond fordeler ogsaa en værdifuld Støtte, som vore veltjente Redningsmænd og deres efterladte er meget glade for.

Skønt havde det været, hvis vi kunde have gaaet ind i Jubilæumsaaret uden det dystre Minde fra Hvide Sande-Ulykken i vort Sind. Men det skulde jo ikke være saa. — Men lad saa dette Minde, hvor mørkt det end er, sige os, at vi kun er paa Vej. Vi er ikke færdig med Udbygningen i det danske Redningsvæsen endnu. Vi har mere at lære, ogsaa naar Talen er om det

Materiel, der er til Raadighed. Dette maa bl. a. det sprængte Baadsløb minde os om.

— Vi vil slutte dette lille Rids af Redningsvæsenets Historie gennem det svundne Sekel med vor Lykønskning. — Vi ærer de Mænds Minde, der tog Initiativet til Redningsvæsenets Oprettelse, og de, der fortsatte, men som nu ikke er mere.

De tapre, ukuelige Redningsmænd der gav deres Liv i den smukke Sags Tjeneste, og vi sender en Hilsen til hver Redningsmand, der i Dag staar i Tjenesten, ældre som yngre.

Ogsaa en Hilsen til dem, der savner, og hvis Sorg er saa frisk og ung. — Til de gamle Pensio-

nister, hvis Dag lakker paa Hæld, samt til alle, der har en Opgave at løse i Redningsvæsenets Tjeneste.

Redningsbestyrer, Kaptajn N. Hansen

I Enighed og Sammenhold

skal Redningsarbejdet fremover øves —

Det er snart et dagligdags Samtaleemne herude ved Kysten om Redningsvæsenets forestaaende 100 Aars Fødselsdag den 26. Marts, for der er vist ganske faa Familier herude, som ikke har haft Far, Mand, Bror eller en anden af sin Familie ansat ved Redningsvæsenet. Det er og har alle Dage været en meget eftersøgt Plads, og om der blev taget en drøj Tur, blev der sjældent talt højt om Sligt, det var jo Pligten, der kaldte, og saadan har det nu gaaet i 100 Aar, Slægt efter Slægt, for med en vis Stolthed kan enhver Redningsmand fortælle om een eller flere Redningsforetagender, hvor han har ydet sit Bidrag til at redde nødstedte Fiskere eller Søfolk, og var disse Mennesker samlede, som i de 100 Aar er blevet bragt i Land af det danske Redningsvæsen, vilde der fra dem alle lyde en dybfølt Tak. Ja, det danske Redningsvæsen har fostret mange dygtige og brave Mænd, som har kastet Glans over

vort Land, og vi skylder dem alle en dybfølt Tak.

Vi, som i Dag gør Tjeneste i Det danske Redningsvæsen, lad os vise os værdige til den Plads, som blev os betroet, at Enighed og Sammenhold, som har symboliseret Redningsvæsenet i nu 100 Aar, stedse maa være vort Adelsmærke, at Lønnen maa staa i et passende Forhold til Tiden og de dermed forbundne Pligter, at vort Materiel altid maa følge den rolige og velovervejede Udvikling.

Der har altid været Brug for Redningsvæsenet og vil ogsaa blive det fremover. — Lad Enighed stedse raade ogsaa i de kommende Dage, da har vort Arbejde der ikke været forgæves, og der vil da altid være unge Kræfter til at udfylde tomme Pladser.

For de gamle, der faldt — blev der ny overalt, de vil møde hver Gang, der bliver kaldt.

Niels Sørensen,

Fmd. for „Foreningen af danske Redningsmænd“.

SKANDINAVISK RØRFABRIK A/S
HORSSENS

SPARE- OG LAANEKASSEN
FOR LØKKEN OG OMEGN

Klicheer
HAMMERSCHMIDT

København Aarhus Aalborg
Tlf. Palæ 3777 Tlf. 833, fl. Lin. Tlf. 1565

R. FÆRCH A/S
CIGAR - OG TOBAKS FABRIKKER
GRUNDLAGT 1869

AKTIESELSKABET
VARDE STAALVÆRK

VARDE

Berlingske
Tidende

DANMARKS
FØRENDE
DAGBLAD

Jubilæumssamtale

med 86 aarig Redningsmand,
der har reddet 373 skibbrudne

*

Jeg ved ikke,
hvor Landets ældste
Redningsmand
bor, men jeg ved,

at jeg forleden havde den Glæde at besøge —
ihvertfald en af de ældste — nemlig den 86-
aarige fhv. Baadformand, Strandfoged, Sogne-
foged, *Poul Thøgersen*, Agger.

Jeg bemærker, at de to sidste Stillinger endnu
indehaves af Poul Thøgersen, selv om han det
sidste Aarstid har haft en konstitueret Stedfor-
træder i Sognefogedembedet.

Vi er kommet ind i Agger By en Søndag
Eftermiddag i Februar. Vinteren ligger med Sne
over Dæmningen indenfor Stranden, og Havets
hule Drøn mod den smalle Landtunge mellem
Hav og Fjord lyder endnu i mine Ører, da jeg
træder ind i den gamle Strandfogedgaard og ban-
ker paa Dagligstuedøren.

*Min Redningsmandstid staar klart for mig
i Erindringer*

Herinde er lunt og hyggeligt, og ved siden
af Kakkelovnen sidder Poul Thøgersen og by-
der velkommen med et smukt Smil i det klare,
venlige Ansigt, der er kranset af et hvidt Fuld-
skæg.

Jeg gaar lige til Sagen. Det var jo et Par
Oplevelser, jeg mangler til Jubilæumsbladet,
og du maa da have et stort Oplag efter et langt
Liv ved Havet i Redningsvæsenets Tjeneste —
og i Agger, hvor ikke det korteste Kapitel af
Redningsvæsenets Historie er skrevet.

„Hvornaar kom du i Redningsvæsenets Tje-
neste?“

„Jeg blev Baadmand i 1889 og afgik i 1932
efter 43 Aars Tjeneste.“

„Det er jo saa en Del Redningsforetagender,
du har medvirket ved, Poul Thøgersen, er
der et Par du særlig mindes?“

„Jo, jeg mindes dem saamænd klart hele
Rækken igennem, men maaske særlig et Par;

f. Eks. den engelske Damper „Kabral“ og
Barkskibet „Hassel“.

Da Poul Thøgersen nævner Navnet „Has-
sel“, begynder hans store Hyrdehund, der har
slængt sig paa Gulvet ved hans Fødder, at logre
med Halen og dreje Hovedet.

„Ja, ja, du kan godt lægge dig, den hedder
nemlig ogsaa „Hassel“, det er derfor, den bli-
ver interesseret.“

„Jo,“ fortsætter Thøgersen, „Kabral“ stran-
dede ved Lodbjerg den 11. Januar 1907 i tæt
Taage og Nordveststorm. Jeg husker, det var
ladet med Foderstoffer og havde 29 Mands Be-
sætning.

Da vi naaede frem til Strandingen, havde
Lyngby Redningsfolk allerede med 3 Raketter
opnaaet Forbindelse, og vi gik saa igang med
Arbejdet.“

*En Braadsø slog 1. Styrmand ud af Red-
ningsstolen.*

„Jo, han havde ikke sat sig ordentlig i Sto-
len og blev slaet ud af en Sø, heldigvis blev
Trossen strammet af Skibets „Giring“, og han
fik Tag i denne, og det lykkedes ham at holde
sig bag ved Redningsstolen, til vi saaledes fik
ham halet i Land. Da Stolen derefter haledes
ud igen, fik næste Mand, der stod parat til Tu-
ren sit Tøj i Klemme i Stjærteblokken, der gik
i Staa, og det var umuligt at faa det igang igen.“

Redningsbaaden gøres klar

„Det var et vanskeligt Arbejde, for der gik
en rivende Strøm mellem Skib og Land, og skønt
vi kørte Baaden op et godt Stykke til Luvart af
Skibet, hvor vi gik ud, saa førtes Baaden med
Strømmen, og vi kunde ikke komme fri af Braad-
det, og mange Aarer blev knust under dette
Forsøg. Under et paafølgende Forsøg var vi saa
heldig at faa Tag i Trossen, ved hvilken vi ha-
lede os ud, og det lykkedes os første Gang at
indtage 12 Mand, og næste Gang fik vi Resten
ialt 28 Mand. 1 Mand var jo bjerget forinden.“

Barkskibet »Hassel«

var fra Farsund. Den kom fra Savannah med en Last Bomuld bestemt for Vorberg. Den gik ind ca. 1 Mil her sønden for den 18. Jan. 1898. Det blæste fra Sydvest, og der var svær Sø. Den første Raket, som vi affyrede, faldt over Riggingen, men der skete dette mærkelige Træf, at Udhælerlinen sprang hele to Gange, og saa var der ikke andet at gøre end prøve at faa Redningsbaaden ud. Da vi kom udenfor, fik vi ogsaa ved denne Lejlighed fat paa Trossen, og ved denne halede vi os ud efter Skibet, som vi dog ikke kunde komme nærmere end 100 — 150 Alen, da det var umuligt at ligge der for Braad og Vragdele. Mellem Skibet og Baaden gik saa Redningsstolen, hvormed vi først indtog 10 Mand. Da Baaden slingrede i Søen, turde vi ikke optage flere. Vi gik ind med de 10 Mand og igen ud efter de sidste to, Styrmanden og Kaptajnen. Sidstnævnte husker jeg, havde en stor sort Hund med, og den svømmede bag efter ham, der sad i Redningsstolen. Om Halsen af Hundene var fastgjort en Line, og vi naaede heldig ind. Jeg husker, at vi for den Redning modtog Belønning af den norske Regering.

Der var ved slige Lejligheder Liv i Agger? Ja, her var engang 3 Strandinger paa een Gang, og f. Eks. havde vi ved det tyske Orlogsskib „Undine“s Stranding, det var den 27. Oktbr. 1884, en Indkvartering her i Byen paa 149 Søfolk.“

Paa mit Spørgsmaal om hvor mange Søfolk, han har været med til at redde, svarer Poul Thøgersen:

„Jeg tror, det bliver 373 ialt.“

Den, der kender Poul Thøgersen, ved, at han aldrig har ønsket at fremhæve dette som nogen Bedrift, der skal tales stort om. Men bag dette store og mangeaarige Redningsarbejde ligger der dog noget stort, som kun bliver de faa be-
skaaret.

Poul Thøgersens Husbestyrinde, hans Hustru døde for et Par Aar siden, viser os de Æresbevisninger, som Samfundet har hædret den gamle Redningsmand med — Dannebrogsmændenes Hæderstegn og Fortjenstmedalje i Sølv for 40 Aars Sognefogedgerning.

„Hvad mener du, Poul Thøgersen, om vore Redningsbaade?“

„Motorredningsbaadene kender jeg ikke tilstrækkeligt til, saa jeg kan sige noget, men vor

Robaad har jeg været tilfreds med, det er en god Baad, særlig efter at vi har faaet svære Puder lagt omkring den og Vandbalast i bageste Bundkasse.“

„Hvad var Lønnen, da du begyndte?“

„Ja, det er jo gaaet frem siden da. Vi havde 3 Kr. i Maanedsløn og 50 Øre pr. Vagttime.“

Vi tager Afsked med en af de store, gamle i Redningsvæsenet, der nu hviler ud efter et langt Liv prøvet i mange farefulde Strabadser, og vi lægger den By bag os, der maaske, ja, temmelig sikkert endog har Rekorden saavel i Antal Redningsforetagender som Antal reddede. En smuk Rekord som Poul Thøgersen og Kammerater har oparbejdet siden Stationernes Oprettelse 1852.

Maagen.

Statens Sømandsskoler

Tanken paa vore oprettede Sømandsskoler (da disse blev obligatoriske) blev med megen Skepsis optaget, især indenfor de ældres Rækker, der havde faaet Uddannelsen til Sømand paa Sejlskibene paa Langfart eller i den øvrige Sejlskibsflaade paa Nord- og Østersøen, men for den korte Tid disse Skoler nu har arbejdet med de unge vordende Søfolk, har der falden megen Ros af den Sagkundskab, de startede med efter denne 3 Md. Undervisning paa Sømandsskolen, og som gammel Georg Stage-Dreng maa jeg erkende, at det er godt for unge Mennesker, førend de kommer til Søen at faa en saglig Kundskab i de elementære Begreber ombord i et Skib lige fra Vrigning og Roning af en Baad til de internationale Søfartsregler samt Motorlære, thi skal disse Ting først læres ombord, kan det for manges Vedkommende tage lang Tid og være et usikkert Moment for den unge i lang Tid, at udføre sit Arbejde ombord ogsaa almindeligt Skibsarbejde som Vedligeholdelse af alt Gods (Tovværksarbejde) i et Skib.

Da der nu til Foraaret er mange af den nykonfirmerede Ungdom og ældre med, der sikkert har Lyst til at begynde i Korfardifarten, var det en god Begyndelse til det praktiske Sømandsliv, selvom mange unge ogsaa vil ud med Fiskekuttere, var dette Kursus en god faglig Start, og der haves jo ogsaa Erfaring af, at de unge efter en saadan Start, hvor der gives Indblik i Søfartslivet, kan faa den unge Mands Øjne aabne for, at denne Livsvej ikke vil have hans Lyst, Interesse og Maal for Fremtiden. Iøvrigt kan Oplysninger faas ved Henvendelse til Navigationsdirektøren, Kgs. Nytorv 22, København.

Sønderho i Febr. 1952.

*Hans Pedersen,
fhv. Baadformand.*

Aktieselskabet
Smith, Mygind & Hüttemeier

Maskinfabrik, Kedelsmedie
& Jernstøberi

Nørrebrogade 68 . København N

Hvide Sande Fiskeauktion

u/ Otto Jensen

statsautoriseret

Telefon 89 . Privat 24

$\frac{1}{2}$ Nordeuropæisk Tekstil Kompagni
(NETEX A/S)

Presseningdug . Sejldug . Sytraad

Nørrevoldgade 88 . København K
Telefon: C. 10865 . Rigs. 389

AKTIESELSKABET
MORSØ BANK

AKTIESELSKABET
HANDELS- OG LANDBRUGSBANKEN
I HJØRRING

POLITIKEN

-det bedste blad

RESERVERET

„Derfor blotter vi vort Hoved!“

Formanden aabner de svære Døre med de to store Splitflag, og vi gaar ind og staar ved Redningsbaaden — omgaaende med den Tanke: „Drag dine Sko af, thi det er hellig Jord, du staar paa!“ I hvert Fald blotter jeg mit Hoved i Ærbødighed, idet jeg staar ved denne fornemme Baad, som altid er sejlklar, og hvis Besætning uden Varsko er parat til at stikke

Redningsvæsen, med Station ved Station langs vore farlige Kyster og med en hel Flotille af Fartøjer, som saa at sige uden Varsel kan stikke i Søen, naar ingen anden Baad kunde vove sig til eller fra Land og en hel Stab af Mænd, der „tør møde Faren med Foragt“.

Redningsvæsenets Budget kender jeg ikke, men Ord som Spareforanstalt-

ninger maa være ukendt her. Materiellet maa være helt prima, Baadene bygget efter alle Kunstens Regler, ikke bare efter Tegning af de fineste Konstruktorer, men ogsaa efter al den Erfaring vore Redningsmænd kan stille til Raadighed. Her kan Sagkunsken ikke bare være paa et Kontor!

Far havde nogle fine Grejer til Hvidtning af sit Fyrtaarn. I Embeds Medfør var han helt af den gamle Skole og repræsenterede paa Statens Vegne den pinligst samvittighedsfulde Sparsommelighed. — Men gjaldt det Taarnvognen, der skulde hejses op og ned, naar Taarnet skulde hvidtes, rekvirerede han nyt Tovværk hellere et Par Aar for tidligt, end at tage Chansen for at benytte det gamle bare eet Aar endnu.

Og han blev saa alvorlig, naar han gav Begrundelsen: „Der skal jo hænge Menneskeliv i de Liner!“ Tilsvarende maa det se ud, ogsaa, naar det gælder Bevillinger til Redningsvæsenet.

Vi mindes rystende Historier om Tider og Steder, hvor „de levede kristeligt og ernærede sig af Vrag“, (P. Paars) og oprørende Beretninger om tændte Blus paa Stranden for at lokke Havarister ind til Forliset, om Drab og Udplyndringer af skibbrudne Mænd. Hvilken Betyggelse nu om Dage med den tætte Kæde af Strandvagter, der trofast er paa deres Post i mørke Uvejrsnætter uden Hensyn til Sands og Havskums, Hagls eller Snefoges ustandselige Pisker i deres Ansigter, for i paakommende Tilfælde ufortøvet at kunne yde Hjælp, og vi kender alle et Ord af vor Herre Jesus: „Større Kærlighed har ingen end den at sætte sit Liv til for sine Venner“. At dette ikke er et tomt Ord for vore Redningsfolk, vidner adskillige Grave om paa vore hvide, sandede Kirkegaarde langs Kysten. Og sikkert mindes I Redningsfolk af i Dag dem, der bogstaveligt gav deres Liv i deres Tjeneste, og selv faar I Tilskyndelse derved til ny Daad under samme Devise som dem, der tidligere roede jeres Aare, sad paa jeres Tofte, eller stod med den samme Rorpind knuget i deres Hænder.

Har Udviklingen bragt større Sikkerhed paa Havet i Taage og i Storm, saa der ikke saa ofte som før kaldes paa Redningsbaaden, saa er I alligevel altid klar i paakommende Tilfælde, og endnu har vi

Redningsbaadens skiftende Førere og Mænd gennem disse 100 Aar var Folk, der af ideelle Grunde stillede sig til Raadighed, aldrig var det Redningsmandssæd at søge noget i Retning af et Levebrød. Dertil var Lønnen for urimelig karrig i Forhold til det overvældende Ansvar og den dermed forbundne Risiko Det var ædlere Motiver, der drev dem. — Mands Mod og Hjerte skulde der til, og aldrig var det Fiskerlejets Skrællinger, der var paa disse betroede Poster. Jeg hilser jer, vejrbidte og brune, med barkedede Næver. Kæmper synes I at være, de fleste af jer. Og har end jeres Ansigter skiftet Udseende i de hundrede Aar, saa I ikke mere bærer viltret Fuldskæg eller busket Hageskæg, eller Guldørenringe, saa er Hjerterne, Modet og Villien stadig ens.

Her staar vi da ved dette smukke Fartøj. Fra Fra til Agter er alt tip-top i Orden til enhver Tid. Alle Grejer er paa deres rette Plads, alt Tovværk er kvejlet op saa fint, saa fint. Der er ingen Tørn paa nogen Line, se bare Kassen med Raketlinen, der er skudt op om sine Knager, saa den uhindret kan løbe ud, naar Raketten med sin lange Hale farer ud over en eller anden Havarist. „Nok se, men ikke røre“, er her en uskreven Lov. Hvem skulde ogsaa formaste sig til at bringe Uorden i noget, som uvægerligt skal være i Orden? Og uden at Ordet er nævnet, er det den selvfølgelig Forudsætning for, at den uvedkommende, dog velkomne Gæst, er her til Stede, og beredvillig forklarer Føreren alt, hvad vi med Interesse lytter til, baade om Sænkekøl og Slæb, om Lændsepumpe og Luftkasser, og om Raketter, Stjertblok og Redningsstol osv. osv., og i Tilgift vanker der spændende, søvandsmættede Beretninger om Ture, hvor det gik paa Livet løs. Her er noget, der indgyder Respekt, og nævnes saa Tallet paa reddede her, saa kan man ikke andet end at regne det for en Ære at have hjemme i et Land med et saadant

i smertelig Erindring fra Redningsvæsenets sidste Aar, at det er Alvor, ikke Talemaader, at denne Tjeneste er med Livet som Indsats.

Det var ingen Sag for et Filmsselskab at filme Redningsbaaden i Funktion. „Ved Hjælp af en Spand Vand“ kan Teknikken godt fremstille Baaden i et oprørt Hav, selv om Søen var slet, da den gik ud til en gammel Plimsoller af en 3 m Skonnert, der for Tilfældet var slæbt ind paa Revlerne. Og selv sagt kan vi betages ved Fremstillingen paa det hvide Lærred, men naar det virkelig gælder om at vriste Dødens Bytte ud af det fraadende Hav, ser det jo anderledes ud.

Aldrig glemmer jeg, da jeg første Gang saa Redningsbaaden gaa ud for at bjerge en Besætning, hvis Baad ikke kunde lande paa Kysten. Jeg ser dem endnu høje Knæ, inden de vovede Forsøget, og spændt fulgte jeg den farefulde Færd, snart højt oppe paa Bølgeammen, snart med Baaden skjult i Bølgedalen. Vilde den komme op igen? — Kunde den faa Forbindelse med de nødstedte? Vilde de faa dem bjerget? Vilde de komme vel i Land med dem? — Hvilken jublende Befrielse, da de alle med de tre bjergede var velbeholdne i Land. Vi var vel mange, der bad Gud holde Haanden over Baaden, der var saa lille — og Havet saa stort. Forøvrigt spurgte jeg en af Redningsfolkens Hustru, hvorfor hun dog ikke var med paa Stranden som alle vi andre, og fik det stille Svar: „Min Plads var hjemme paa Knæ, medens de var derude!“ Vel den Redningsmand, der har sin Kone „staaende saaledes bag ved ham“ i Farens Stund.

Kære Redningsfolk. Hjertelig Lykønskning med Jubilæet! Gid I aldrig maa føle jer som „Organisation“. Gid Ord som „Lønkrav“ og „tarifmæssig Betaling“ altid maa være bandlyste Ord hos jer. Gid den samme uplettede Idealisme maa være over jer, de samme varme Hjerter, den samme staalsatte Vilje, det samme Mod, det samme uforfærdede Offersind. Gid Myndighederne maa paaskønne jer saaledes, at I kan glædes derover, og gid I aldrig skal se i jeres Rækker nogen, som mere tænker paa Løn end paa uegennyttig Indsats for andres Redning. Jesus følge jer, og I ham, paa jeres ensomme Strandvagt, og naar I skal vove jeres Liv for andres.

— Jeg glæder mig, naar jeg møder en med jeres Emblem, Baadens Stævn omgivet af Redningskransen, og at der er nogen, der skønner paa jeres Indsats, tænker jeg hver Gang jeg møder en af jeres Piger med Emile Robins Sølvkors om Halsen, eller naar jeg ser et Klædeskab med en lille Sølvplade. og naar jeg til Julen for Opsynsmanden skal attestere, at de og de Redningsmænd „er i Live“. Og saa har jeg yderligere et Indtryk af, at der indenfor jeres Rækker findes forholdsvis flere, der bærer Kongens Dannebrogskors end i andre „Etater“. Siger det ikke jer, som det siger mig, at eders upaaagtede Virke alligevel er paaskønnet?

Kai Fibiger-Jensen,
Sognepræst, Vestervig.

Jan Redningsmand

★

Han var Havets ægte Søn,
kendte Bølgens Magt,
husked' godt sin Moders Bøn:
Jan, tag dig i Agt!
Havet skaaner ingen Mand,
tager hvad det kan,
pisker over Revlens Sand
ind mod Danmarks Land.

Han blev Sømand god som faa
Jan fra Klitby Strand —
intet Maal for højt at naa,
tryk paa Hav som Land.
Han som Fører, stout og stærk
i Redningsbaadens Stavn,
øved tavs et Stormandsværk
til Frelse, Liv og Gavn.

Han var Havets ægte Søn
bød mod Bølgen Trods
fulgt af Moders stille Bøn
og med Gud som Lods.
Mangen dødsangst Sømands Blik
har ham søgt i Nød,
Trøst i Angst af Jan han fik,
Livet frem for Død.

Og saa kom den sidste Gang,
Jan i Baaden gik
under Stormens Orgelklang
og Bølgernes Musik.
Vildt Orkestret spilled' op,
da Baaden udad for
under skumhvid Bølgetop
Med Jan ved Baadens Ror.

„Fremad Folkens, ro nu til,
Vraget hælder stygt,
der staar mange Liv paa Spil,
de maa stole trygt
paa, at Frelsen snart dem naar,“
men da trygt paa Strand
alle frelste sikkert staar,
faldt „Jan Redningsmand“.

Han var Havets ægte Søn,
gav sit Liv til sidst,
blot et Suk — en lydløs Bøn —
ingen sidste Brist.
Vaad og træt af Kamp og Tørn
hvisked han: Ro frem —
altid fremad lille Børn —
saa stævned Helten hjem.

L. Hübschmann.

REDNINGS MÆNDENES

FORENING

Det danske Redningsvæsen blev oprettet paa Initiativ af en Mand paa Lemvigegnen, Justitsraad Claudi, der levede i Store Grysbæk i Vandborg. Ejendommeligt nok blev det ogsaa en Mand paa Lemvigegnen der tog Initiativet til Oprettelse af en Forening, der skulde omfatte alle danske Redningsmænd, Opsynsmænd, Baadformænd, Baad- og Betjeningsmænd ved Redningsstationerne.

Det var Baadmand Jacob Pedersen Knopper, Harboøre, født paa Knopper i Harboøre den 29. Jan. 1873. Han var Fisker og Dykker og traadte 1. April 1902 i Redningsvæsenets Tjeneste som Baadmand ved Liløre Redningsstation og virkede som saadan til sin Død 24. Maj 1932. Han var med til at redde 87 skibbrudne. Stiftede Redningsmændenes Forening den 20. November 1915 og blev Foreningens Formand til sin Død. Han var dekoreret med Dannebrogsmændenes Hæderstegn.

Det første Skridt

Den første Begyndelse blev gjort ved et Møde hos Baadmand Jacob Pedersen Knopper, Harboøre den 11. Nov. 1915. I dette Møde deltog Chr. Ovesen Christensen Thyborøn, Sigvald Christensen, Thyborøn, Anders Rønn Vejlbj, Axel Nicolajsen Vrist og P. Møllerup Vrist. Desuden var Redaktør Hans Lilholt, Lemvig, efter Indbydelse kommet tilstede.

Jacob Knopper bød velkommen og udtalte, at Hensigten med Mødet var at søge dannet en Forening, som kunde varetage Redningsmændenes Interesser.

Efter nogen Forhandling om Sagen vedtoges det at udarbejde Forslag til Love for Foreningen, og det vedtoges at sende følgende Henvendelse til de nørrejske Redningsstationer: Da vi ved flere Lejligheder har følt Savnet af en samlet Optræden angaaende berettigede Ønske fra Redningsmandskabets Side, har vi undertegnede besluttet at rette en samlet Henvendelse til samtlige nørrejske Redningsstationer om at være med til at danne en Forening for nørrejske Redningsmænd. Vi har været samlet til et Møde i Harboøre den 11. Oktober dette Aar, hvor vi blev enige om hoslagte Udkast til Love, som vi herved anbefaler til velvillig Overvejelse. Vi har tænkt at afholde stiftende Generalforsamling i Løbet af ca.

4 Uger, saafremt der bliver tilstrækkelig Tilslutning til vort Forslag om Dannelse af en Forening. Hver Redningsstation skulde da sende en Repræsentant, som har Bemyndigelse til at stemme for de Redningsmænd ved Stationen som vil være Medlemmer af Foreningen. Der vil blive udsendt nærmere Meddelelse om Dagen for Generalforsamlingen. Ved det kommende Møde vil vi foruden Vedtagelse af Love for Foreningen foreslaa, at man behandler et Andragende, som vi har tænkt at indsende til Regering og Rigsdag om forskellige Krav vi mener, man bør søge opfyldt allerede i indeværende Rigsdagssamling.

Vi mener, at vi f. Eks. kunde andrage om følg.:

1. Forhøjelse af Timebetalingen for Strandvagt.
2. Mandskabets Forsyning med Olietøj og Søstøvler.
3. Mandskabets Fritagelse for Indkaldelse til Sikringsstyrken, eller saafremt dette ikke kan opnaaes, at Stedfortræderen lønnes.

I Haab om at I maa kunde give ovenstaaende jeres Tilslutning, beder vi om, at der inden 8 Dage bliver sendt Meddelelse om eders Stilling til vor Henvendelse. Vi beder eder samtidig meddele, om vi maa vente, at der bliver sendt en Repræsentant til Mødet. Meddelelsen bedes sendt til Jacob Pedersen, Knopper, Harboøre.

Dette var Begyndelsen.

Den 6. November samme Aar blev der holdt et nyt forberedende Møde om Sagen. Tilstede her var fra Tuskjær Redningsstation P. Jensen Kjærsgaard og Jens Kjærside, fra Liløre Anders Rønn og Jacob Knopper, fra Flyvholm Eskild Vinkel og for Thyborøn Sigvald Christensen.

Jacob Knopper meddelte, at Love og Forslag til Ansøgning til Ministeriet var udgaaet til Redningsstationerne i Vestjylland. Der var indkommen Svar fra 28 Stationer, og 27 af disse havde givet ubetinget Tilslutning til Tanken om at danne en Forening. Man vedtog nu at indkalde til en stiftende Generalforsamling i Struer Lørdag den 20. November, og der blev nedsat et Arbejdsudvalg, som kom til at bestaa af følgende: P. Jensen Kjærsgaard, Fjaltring, (Fmd.). Jacob Knopper, Vrist, Harboøre, Eskild Vinkel, Langerhuse og Sigv. Christensen, Thyborøn.

Jacob Pedersen Knopper
Harboøre

Thyborøn, N. Thyborøn, Flyvholm, Liløre, Ferring, Tuskjær, Torsminde, Vedersø, Søndervig, Hennegaard, Esbjerg, Sønderho, Manø, Vesterø, (Læsø), Sæby.

Inden Generalforsamlingen kom der yderligere Tilslutning fra Haurvig og Slettestrand, saa der var ialt 29 Stationer, der vilde være med.

Stiftende Generalforsamling

Lørdag den 20. Nov. blev den stiftende Generalforsamling holdt i Struer. Formanden for Arbejdsudvalget, P. Jensen Kjærsgaard, Fjaltring, bød velkommen og redegjorde for Hensigten med Mødet og omtalte tillige nedsatte Udvalgs Arbejde.

Der var mødt Repræsentanter fra 26 Stationer. Der foretoges derefter Valg til Bestyrelsen. Den kom til at bestaa af følgende: Opsynsmand Th. Sørensen, Agger, Baadformand P. Jensen Kjærsgaard, Fjaltring, Baadmand Jacob Knopper, Vrist, Niels Grønbæk, Løkken, N. H. Hansen, Sønderho, Viggo Hansen, Grenaa og Betjeningsmand Søren Gandersen, Hønegaard. Til Revisorer valgtes Eskild Vinkel, Harboøre og Sigv. Christensen, Thyborøn, til Sekretær Red. Lilholt.

Nu var altsaa Foreningen dannet, og den fik Navnet „Foreningen for Mandskaber ved det nørrejske Redningsvæsen”. Tirsdag den 30. November afholdtes første Bestyrelsesmøde i Lemvig, hvor man vedtog at udarbejde et Andragende til Marineministeriet omfattende følgende Punkter:

1. Forhøjelse af Timebetalingen for Vagttjenesten fra 50 til 75 Øre.
2. Forhøjelse af den maanedlige Løn fra 15 til 25 Kr.
3. Et aarligt Tilskud paa 15 Kr. til Anskaffelse af Olietøj og Søstøvler.
4. Forbedring af Pensionsforholdene.
5. Mandskabets Fritagelse for Indkaldelse til Sikringsstyrken, eller hvis dette ikke er gørligt, at Stillingmanden lønnes af Staten, uden at der sker Fra-drag i indkaldtes Løn.

De første Resultater

Den 1. Juli 1916 holdt man den første Generalforsamling efter Foreningens Dannelse. Her stiftede Redningsmændene fra de forskellige Stationer nøjere Bekendtskab med hinanden, og der herskede en god kammeratlig Stemning. Det var ikke fordi, der var opnaaet store Resultater i det forløbne Aar, trods mange Forhandlinger med Autoriteterne var der ikke sket Forbedringer af nogen Art, af det man havde ønsket. Men en glædelig Ting havde Bestyrelsen at meddele paa Generalforsamlingen, at Tilslutningen til Foreningen stadig gik frem, og der var nu tilmeldt samtlige Mandskaber fra 39 Stationer. Ved Generalforsamlingen den 14. Juli 1917 blev efter Opfordring Redningsstationerne paa Bornholm, Møen og Stevns ialt 8 Stationers Mandskab optaget i Foreningen, og dennes Navn blev nu ændret til „Foreningen af danske Redningsmænd”.

Den 12. August 1917 blev der i Marineministeriet holdt et Møde angaaende vore Lønningsforhold. Hertil var indbudt 24 Redningsmænd fra forskellige Stationer. Resultatet heraf blev følgende:

Fra 1. Oktober 1917 forhøjedes Timelønnen for Vagt fra 50 til 75 Øre. Der bevilgedes 15 Kr. aarligt til Olietøj og Søstøvler. Fra 1. Jan. 1918 blev Vederlaget for Kvartalsøvelser forhøjet fra 4,50 Kr. til 6 Kr. pr. Mand ved Raketstationerne og til 9 Kr. ved Bistationerne. Vederlaget for Redningsforetagender ved Raketstationer forhøjes fra 6 til 12 Kr. pr. Mand og ved Baadstationer fra 15 til 20—50 Kr. efter Omstændighederne efter Redningsbestyrerens Indstilling. Iøvrigt arbejdede Bestyrelsen med forskellige Spørgsmaal som Pension, Ulykkesforsikring, Ønsker fra Opsynsmændene om Godtgørelse for Vagt, og man havde gentagne Gange forhandlet med Marineministeriet. Ved Generalforsamlingen 1918 stillede Hansen, Sønderho, Forslag om Udgivelse af et Medlemsblad, foreløbig som Kvartalsblad, men Forslaget blev forkastet. Derimod vedtog man, at der skulde udsendes en Aarsberetning og en Beretning fra Generalforsamlingen.

Bladet blev dog en Realitet

Ved Generalforsamlingen den 11. Juli 1923 dukkede Bladspørgsmaalet op igen, idet Opsynsmand, Havnefoged Bilde, Grenaa Gavn, tilbød i Samarbejde med en Annonceagent i København at udgive et Medlemsblad, mod at hvert Medlem i Foreningen

Fr. Lambertsen
Esbjerg

Chr. Poulsen
Gudhjem

ydede 1 Kr. aarligt. Man vedtog dette Tilbud, og saaledes fik vi et Medlemsblad. — Medlemsbladet oplyste at udkomme, da Opsynsmand Bilde pludselig døde i Foraaret 1933. Efter forskellige Forhandlinger med Bestyrelsen paatog Lærer J. Gr. Pinholt, Hove, og Redaktør Lilholt, Lemvig, sig at udgive og redigere et nyt Blad, der som det gamle fik Navnet „Tidsskrift for Redningsvæsen“. Det ny Blad, der udkommer som Maanedssblad, blev helt ud skrevet for Redningsmændene og de Interesser, som knytter sig til Redningsvæsenets Forhold. Det første Nr. udkom 1. December 1933.

Hjælpefonden

Ved Foreningens ordinære Generalforsamling i 1926 fremkom Forslag fra Viggo Hansen og Havnefoged Bilde, Grenaa, om Oprettelse af et Hjælpefond for syge eller tilskadekomne Medlemmer. Forslaget vedtoges. Det gik smaat med Hjælpefonden det første Aar paa Grund af forskellige Misforstaaelser om Opgaverne. I 1934 blev Lovene revideret, og siden er det gaaet støt fremad, saaledes at Fonden i 1940 raadede over ca. 9000 Kr. og i Dag over en Fondkapital paa 15.000 Kr. At Hjælpefonden har været til megen Hjælp og Glæde er givet.

Foreningens Formænd

Den første Formand for Foreningen blev som nævnt Jacob Pedersen, Knopper. Han var en energisk Mand, der fik gennemført mange Forbedringer i Redningsvæsenets Forhold. Han døde den 24. Maj 1932. Han fik paa sin Sygeseng overrakt Dannebrogsmændenes Hæders- tegn af Redningsbestyrer Fabricius. Hans Efterfølger blev Baadformanden i Esbjerg, Fr. Lambertsen. Lambertsen udførte et stort Arbejde for Hjælpefonden. Han fik imidlertid til stor Sorg for sine Kam-

Redaktør Hans Lilholt
Lemvig

merater kun faa Aar at virke i som Formand. — Den 29. Oktober 1935 blev han under et Redningsforetagende i en haard Storm skyllet overbord fra Redningsbaaden og druknede.

— Næstformand Red. Lilholt, Lemvig, fungerede derefter en Overgang som Foreningens Formand, og da vi nu er ved denne Mands Navn, saa maa vi et Øjeblik mindes ogsaa hans store og varmhjertede Arbejde for danske Redningsmænd. Gennem hele Foreningens Historie indtil Sygdom forhindrede hans Virke, stod han som deres Sekretær, deres Redaktør og sande Ven. Han døde den 18. Juni 1950. Redaktør Lilholt havde som Medredaktør ved sin Side den kendte Lærer J. Gr. Pinholt, Hove, der ligeledes forstod Redningsmændenes Kaar og arbejdede ihærdigt for en Højnelse af disse.

Begge var de Æresmedlemmer af Foreningen. Vi ærer disse Mænds Indsats og Minde.

Chr. Poulsen, Gudhjem, blev Formand i 1935, hans Virke laa paa Linie med sine Forgængere, og hans store Indsats for sine Kammerater vil blive husket længe. Han døde den 16. Februar 1943.

Den næste Formand for Foreningen blev Opsynsmand Erik Jensen, Nr. Vorupør. Han var med som Stifter af Foreningen og ledede nu samme i 2 Aar, indtil 1945, da han fik bevilget Afsked fra Redningsvæsenet paa Grund af Alder. I sit Virke for en Samling af Redningsmændene i en Forening til Varettagelse af fælles Interesser vil ogsaa Erik Jensens Navn staa fast og blive mindet længe.

Opsynsmand N. Sørensen, Lyngby, blev hans Efterfølger som Formand for Foreningen fra 1945, og da han stadig sidder for Styret og vil være velkendt af alle i Foreningen, skal her kun omtales hans store Bestræbelser for Kammeraterne ud over Landet. Det skyldes ikke mindst

Erik Jensen
Vorupør

Lærer J. Gr. Pinholt
Hove

Niels Sørensen
Lyngby

hans ihærdige Arbejde, at Lønspørgsmaalet kom ind i et nogenlunde acceptabelt Leje. Men for Foreningen er der stadig Opgaver at søge løst. Det er, og vil altid være, et krævende Arbejde at være Redningsmand, og de Mænd, der gaar ind under det store Ansvar, maa man ogsaa rent lønmæssigt set placere paa et Niveau, saa Lønnen i nogen Maade altid maa staa i rimeligt Forhold til den store Indsats, der øves.

Foreningens Bestyrelse bestaar af følgende:

Formand: Niels Sørensen, Lyngby.
Næstfmd.: Fred. Simonsen, Løkken.
Kasserer: Gustav Hallgreen, Esbjerg.
Kr. Styrbæk, Thorup Strand.
Th. Mose, Skagen.
Peder Eriksen, Harboøre.
Peter Thomsen, Rønne.
Bladets Red.: Jørg. Pedersen, Ydby.
Forretningsf.: Gadgaard Nielsen, Lemvig.

Mindesten for Føreren af Esbjerg Redningsbaad, Fr. Lambertsen

rejst Oktober 1936 paa Havnepladsen i Esbjerg.
Stenen har følgende Inskrift:

DENNE STEN REJSTES
I TAKNEMLIG ERINDRING OM
REDNINGSBAAADFØRER
FREDERIK LAMBERTSEN
13. JUNI 1878 — 30. OKTOBER 1935
Ved modig Færd i Farens Stund,
da Baaden slog mod Rev og Grund
for barske Uvejrsvinde,
han gav for Fiskere i Nød
sit Liv og fandt en Heltedød,
som ikke gaar af Minde.

Redningsmændene i Danmark kan glæde sig — og de gør det ogsaa, over den Sympati som de saavel fra Lovgivningens Side og det Ministerium, de sorterer under, altid møder.

Vi haaber, at denne Stilling maa fortsætte uforandret i Tiden fremover. Og naar det gælder Befolkningen, saa er der ogsaa ved denne Lejlighed en Anledning til at sige Tak for de Opmuntringer og gode Ord, der møder vore Redningsmænd i deres Arbejde. Og sker det, at der kræves Ofre i Rækkerne, saa maa Hvide Sande-Ulykken være det smukkeste Bevis for den Samhørighed, der bestaar mellem Landets Befolkning og Redningsmændene. Den store Indsamling ca. 1/2 Mill. Kr. til Hvide Sande-Ulykkens Efterladte vidner herom. — Og der er megen Grund til Tak.

Gustav Hallgreen
Esbjerg

**STATSANSTALTEN
FOR LIVSFORSIKRING**

Kompasser
 Nautiske Instrumenter
 Søkort
 Kompaskorrigerung Dag og Nat
 Hovedforhandler
 af Fiskeriaarbogen

Jørgen C. Weillbach & Co. A/S
 Sølv- & Sværrer
NAUTISKE INSTRUMENTER
 Amaliegade 30 - København K - Telefon Cent. 1027 og 5627

Aarhus Shipping Compagny A/S

Befragtning . Klarering . Spedition

Telefon 9150 . Rigs 70 . Telex 4263

Rederi M. Jebsen 1/2

Aabenraa

Rederiet
A. P. MØLLER
 Kongens Nytorv 8
KØBENHAVN

— en hyggelig stund

EN glemmt BAADFØRER

Naar Redningssvæsenet nu i Foraaret fejrer sin Hundreedaarsdag, er det jo ikke ensbetydende med, at der ikke inden den Tid blev gjort noget for at redde skibbrudne. Den 26. Marts 1852 var blot den Dag, da Rigsdagens Arbejde med Sagen resulterede i en Lov, som lagde Grundlaget for denne Statsinstitutionens fremtidige Udvikling. Det var naturligvis heller ikke saa lidt og bør paa ingen Maade glemmes. Men paa det Tidspunkt fandtes der allerede en halv Snes Redningsbaade fast stationeret ved Kysterne, og længe før den Tid blev der foretaget mange vellykkede og dristige Redningsforsøg med Fiskerbaade, modigt og uselvsk, uden Udsigt til Vinding eller Plyndring. Enhver kan næsten sige sig selv, at det maa have været saadan. Sindelag kan ikke lige med eet ændres ved en Lov.

Vor første egentlige Redningsbaad var vistnok den, som „Foreningen til Søfartens Fremme” lod bygge i 1846; den skulde bruges ved Harboør, men viste sig at være for tung og maatte lægges i Aggerkanalen. Næste Aar skænkede Frimurerlogen en lettere Redningsbaad, som blev anbragt ved Flyvholm paa Harboør. Lad os høre, hvad Karen Thuborg fortæller om dette i sin Bog „Det gamle Harboøre”. Hendes Skildring hviler paa mundtlig Overlevering og synes at have sine smaa Afvigelser fra det strengt saglige, men er saa klar og livlig, at man kunde ønske, hun havde været i Stand til at skrive hele Redningssvæsenets Historie.

„Sandflugtskommisær Claudi boede først i 1840-erne paa Gaarden Grysbaek i Vandborg Sogn. Claudi var Øjenvidne til flere Strandinger og saa, at Mandskabet forliste. Med deres smaa Baade kunde Fiskerne ikke redde de skibbrudne. Claudi rejste da til England og studerede Redningssvæsenet der. Han fik Støtte af Regeringen til at faa en Baad bygget. Siden flyttede Claudi til Lemvig og boede der som Overopsynsmand for Redningssvæsenet.

Claudi udvalgte min Fader, *Anders Thudborg*, til Formand og Fører for den første Redningsbaad, der blev bygget 1848 og hed *Karl til Løven*. Fader fik selv Lov til at udvælge sit Mandskab; det bestod af ti faste Mand og to Reservefolk; de fleste var fra Langerhuse, hvorfra der ikke var langt til Redningsstationen Flyvholm. Min Fader skulde selv møde hver Gang, der var en Stranding; derimod kunde de andre leje en anden Mand i deres Sted. — Hele Mandskabet bar forgyldte Ankerknapper i Trøje og Vest, naar de var i Tjeneste. Fader fik en blank, sort, fladpullet Hat med bredt Baand, hvorpaa stod *Formand for Karl til Løven*. Baandets flagrende Ender hang ham ned i Nakken.

Min Fader var ansat i Redningssvæsenet til Efteraaret 1860 og var den Tid med til i Redningsbaaden at bjerge 561 skibbrudne foruden mange, som blev bjerget i Raketstolen”

Hvorfor Anders Thudborg kun tjente til 1860,

det fortæller Karen ikke. Men det forholdt sig saadan: Han blev afskediget, baade han og den øvrige Besætning paa een Mand nær, og Grunden var flg:

Under en Vestenstorm den 4. Oktober 1860 strandede den engelske Dampet „Arctic” ved Harboør, og samtidig drev mindst et Dusin Sejlskibe ind paa Sognets Kyst, mellem Bovbjerg og Thyborøn. De stod nærmere Land end Dampet, og derfor tog Redningsbaaden sig først af dem, da der ellers kunde være Fare for, at Besætningerne selv vilde søge at komme i Land, hvad der ikke havde megen Udsigt til at lykkes. Først næste Morgen kunde man tage sig af „Arctic”, hvor Stillingen var fortvivlet. — 23 Mennesker havde hele Natten siddet oppe i Masterne, efter at flere andre var druknede kort efter Strandingen. Men nu var Redningsfolkene saa udsædte af de mange Timers Slid, at de ikke orkede mere; de nægtede at gaa ud foreløbig, ogsaa fordi Brændingen var saa grov, at der kun var ringe Haab om at slippe fra det med Livet. Den senere Konsul Andersen, daværende Assistent hos Redningsbestyreren, fik da omsider samlet frivilligt Mandskab. Første Tur med Baaden mislykkedes; man maatte vende om. Næste Gang naaede man helt ud til Dampet og fik fjorten Mand med ind. Nu havde Havet imidlertid lagt sig noget, og det faste Redningsmandskab, som havde faaet et tiltrængt Hvile, tilbød at tage næste Tørn. Men Nej, det fik de ikke Lov til. De frivillige gik ud igen, fik bjerget Resten af de nødstedte — og paa Vejen ind kæntrerede Baaden, til alt Held saa nær Land, at alle blev reddet.

Efter den Begivenhed blev Anders Thudborg og hans Fæller — paa nær den ene Mand, som var gaaet med frivilligt — afskediget paa graat Papir. Det var haardt, man synes unødigt haardt, uden Hensyn til det foregaaende Døgnets Anstrengelser og Bevis paa Heltmod, uden Hensyn til de gennem et Par Aar reddede 561 skibbrudne. Man burde vist ogsaa have husket, at Stillingen som Redningsmand var en Ærespost og ikke et indbringende Erhverv, som tillod nogen af de paagældende at samle en Formue til Betyggelse for efterladt Familie.

Der kan heller ikke være Tvivl om, at denne Afskedigelse fødte megen Bitterhed. Den følte som en Skam, der sved dybt. Det kan man ogsaa forstaa af, at Anders Thudborgs Datter nær 70 Aar efter har kviet sig ved at omtale den rette Sammenhæng. Selv i hendes Sind havde det afsat et lille Saar, som der helst ikke skulde røres ved.

Anders Thudborgs Hus i Langerhuse, Karens Barn-domshjem, staar der endnu, ret velholdt. Egentlig vilde det være en smuk Gestus fra Redningssvæsenets Side, om man i Forbindelse med Jubilæet lod opsætte en lille Mindeplade paa Huset, og om man i den Anledning indbød Anders Thudborgs Dattersøn, Magisteren og Digteren Anders Thudborg.

Det er muligt, at Redningsfolkene har fejlet ved

den omtalte Begivenhed. Det er ligeledes muligt, at de overordnede gjorde det. Selv Redningsvæsenet er en menneskelig Indretning og som saadan delagtig i Menneskehedens Skrøbeligheder — men heldigvis ogsaa dens gode Sider, og til dem hører at kunde tilgive, forstaa, indrømme og yde Oprensning, omend sent.

ERIK BERTELSEN.

En Jubilæumshilsen

En „Degn“ i et Indlandssogn sidder og skal skrive en Artikel i Anledning af det danske Redningsvæsens 100 Aars Jubilæum. Hvad har Redaktøren dog tænkt paa? Og Degnen, mon han ikke skulde passe sit Haandværk og lade den Fugl flyve.

Ja, ja, det er maaske ikke saa helt galt endda, naar ens Oldefar, Bedstefar, to Svogre og adskillige fjernere Slægtninge har tjent i det danske Redningsvæsen, saa har man jo dog nogle Forudsætninger, selv om disse — det skal indrømmes — ikke er ens egen Fortjeneste. Og naar man i hele sin Barndom og første Ungdom har haft Vesterhavet som bogstavelig talt nærmeste Nabo, og naar man, hvis man vil finde det Sted, hvor ens Vugge stod, skal søge det i Siden af en marehalsbevokset Klit, saa stiger i hvert Fald ens egen Fornemmelse af, at man har et eller andet at sige i nævnte Anledning.

Ikke een, men to røde Traade slynger sig igenem ens Barndomserindringer, nemlig hvad der angaar Fiskeriet, og hvad der vedrører Redningsvæsenet. Det er selvfølgelig ikke noget enestaaende, men noget, man har tilfælles med enhver, der er vokset op ved æ Hawsii.

Og Erindringerne gaar faktisk langt længere tilbage end til ens Barndom, for som Dreng sad man mangen Aften eller Søndag Formiddag og hørte paa de Voksnes Samtaler. Det var næsten en Regel, at man, naar Samværet havde varet et Stykke Tid, kom ind paa tidligere Strandinger. Den Dag i Dag dukker Navne som „Hassel“, „Cabral“, „Undine“, „Galja“, „Pernambuco“, o. s. v. op og skaber en Atmosfære, der føles saa hjemlig, og senere kommer Navne som „Normana“, „War Toronto“, „Bora“, „Manecia“ op i Tankerne og genkalder selvoplevede Situationer. Man maa jo næsten beklage Vestkystbørnene i vore Dage. Hvor mange af dem har oplevet en virkelig Stranding? Saa sent som i Efteraaret 1921 stod der ved Agger tre Strandinger paa een Gang. Selv var jeg rejst væk, tjente Bønder langt nede i Jylland. Det er den eneste Gang i mit Liv, jeg har længtes.

For Barnet og nu senere i Mindets Glans staa disse Strandinger som spændende og interessante Oplevelser, og det var det jo ogsaa. Men de fører ogsaa en stille Tale om, at hver eneste Gang Storm og Hav tvang et Skib ind paa de jyske Revler, saa traadte det danske Redningsvæsen i Funktion, saa var der stilfærdige, rolige Mænd sendt hjemmefra af lige saa rolige Mødre og Hustruer, der var rede til at gøre et Arbejde, ofte umenneskelig haardt og

ofte med Livet som Indsats for at redde Mennesker der var i Livsfare. Men det der maaske slaar en mest, naar man nu tænker tilbage paa det, var den ligefremme Selvfølgelighed, hvormed man gik til Værket. Ingen Brask og Bram, ingen larmende Raab og voldsomme Bevægelser, men hurtigt og stille gik det, og saa en bøjet Nakke og et Par foldede Hænder, inden Baadformandens „Er vi saa klaare?“ lød. Og det bør siges, at det ikke blot var de 12, der var parat. Manglede der en, var der flere til frivilligt at tage hans Plads. Det er aldrig sket endnu, og det skete heller ikke i Hvide Sande, at der ingen var til at besætte de ledige Pladser. Saa naar der nu til Slut skal lyde en Hyldest og en Tak til det danske Redningsvæsen, saa gælder det faktisk hele Vestkystens Fiskerbefolkning.

Maatte saa det danske Redningsvæsen i Fremtiden leve op til de ærefulde Minder, det har om 100 Aars Virke med at bjerge nødstedte Søfolk, der var kommet Jyllands Vestkyst for nær.

Jeg er vis paa, at det vil ske! — Lykke til!
Kr. M.

Mands Minde

90 Aar

Fhv. Baadmand Chr. L. Thygesen, Søndervig, fylder den 17. Marts 90 Aar.

85 Aar

Fhv. Opsynsmand Niels A. G. Jensen, DM., Løkken, fylder den 21. Marts 85 Aar.

80 Aar

Fhv. Baadmand Niels Kristian Bollerup Sørensen, Haurvig, fylder den 1. Marts 80 Aar.

70 Aar

Fhv. Baadmand Chr. Th. Hjort, Manø, fylder den 29 Marts 70 Aar.

60 Aar

Opsynsmand ved Redningsstationen Hvide Sande, Th. Fjord, DM., fylder den 15. Marts 60 Aar.

50 Aar

Baadformand ved Redningsstationen Thorupstrand, Kristian P. Styrbæk, fylder den 10. Marts 50 Aar.

Jubilæum

Baadmand ved Redningsstationen Rindby paa Fanø, Peder Clausen Sørensen, kan den 1. Marts fejre 25 Aars Jubilæum i Redningsvæsenets Tjeneste.

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

FRA VESTERHAVET

Den 3. Decbr. 1891 forulykkede Fiskerbaaden „Tonga Tuba“ af Hjerting under Sejlads hjem fra Havet under en pludselig opstaaet Storm med sin Besætning, 3 Mand.

Nedenstaaende Digt blev forfattet af Kaptajn J. F. Barfod og læst op ved en Nyt-aarsfest i Esbjerg den 7. Januar 1892.

Jeg gerne vil,
Om nu jeg faar Evne og Lykke dertil
oprulle for deres Blikke et Billed.
Vel er Billedet mørkt — dog, de maa tage det saa,
husk paa det er malet efter Naturen,
ej i Detaljer, i store Konturer,
med brede, dristige, malende Træk,
og det bærer et Stempel — det bedste af alle,
det er Sandhedens Stempel, lad nu staa eller falde.

Der er Uvejr i Vente, Maagerne skribe
og samles i Flokke paa Fjorde og Vige.
Alt løfter Havet sit bølgede Bryst
til Favntag af Kliternes arrede Kyst,
og ude i Vest trækker Solen Strimer.
Med Angst og Forventning i spændte Miner
staa Børn og Kvinder langs Havklittens Rand
og se over Havet.

Armen er slynget fast over Bryster,
Haanden, den højre, om Hjertet er krystet.
Læben er presset, og tavs som det spejdende Blik,
men saa du dem — vist du en Følelse fik,
som stod der et Skrig fra den tavse Skare
om Nød og Fortvivelse, Jammer og Fare;
der er Hustruer, Mødre ved den aabnede Grav,
deres Folk er til Havs.

Vesterhav ruller i brede Drag,
grønlig Bølgebjerg, Lag paa Lag
frem imod Landet,
og vugger derude en lille Skude,
en af de mange smaa, aabne Baade,
— Klitboens kullede, fattige Flaade,
som bjerger derude det daglige Brød,
i Kamp for Hjemmenes Liv mod den bitre Død.
Dog Søen gaar hult, og det mulner til Søs,
Solen sig gemmer i Haglbygens Kappe,
tag Redskabet ind og vend Stævnen tilbys,
nu gælder det om, hvem der bedst kan sig rappe,
stærkt nærmer sig Natten.
Der har vi den røgende Nordvest,
nu gælder det Livet, — sejl nu hver som bedst.
Det blev Nat over Havet men ikke stille,
Stormen den hviner, og frysende vilde
Haglbyer komme med piskende Skaade,
Søen den brydes med Skum og med Fraade.
Himlen er sort som en hvælvet Baad,

den eneste Lysning er Søernes Braad
og Morildens Glimt, der paa Rælingen slikker
og blinker paa Sejl, der langs Bølgerne ligger.

Ned i Læ — mod Roret bøjer,
med Sydvesten dybt i Panden,
Haanden skærmende for Øjet,
stirrer ud i Natten, Manden,
ham, paa hvem saa mange bygge,
ham, som rejste Hjemmets Lykke,
ham, for hvem hver Bøn blev bragt,
han kæmper nu sin sidste Vagt.

Og Øjet spejder i Natten ud
gennem Storm og Slud,
det ser ingen blinkende Stjerne.
Det er, som blev slukket hvert lysende Haab,
som drukned de dybt i den salte Daab,
dog se — fra det taagede fjerne
der glimted' en Lysning i begsorte Nat,
den spredte brat
i hans Sjæl det knugende Mørke,
den skænked' ham Livsmød og Styrke.
Et Syn — hans Viv derhjemme —
hvor kunde han glemme
den lyse Lykke hun har ham givet.
Med den blev dog lys, selv hans Kamp for Livet,
den Kamp, som afsluttes brat nu i denne Nat.
Et tordnende Brag
udspyt af Mørket, som indhyller alt,
et sydende Kaos, som over ham faldt.
Kun et eneste Skrig:
„Krist unde os naadigt sit Himmerig!“
Og alt er forbi. —
Vred frembruser Bølgen med brede Pande,
Døden holdt Høst paa de mørke Vande.

Sent gryer den sludfulde Vinterdag;
paa Havet omtumles der drivende Vrag,
men i Enkernes Hjem paa den hærgede Kyst,
der bliver det sent — maaske aldrig lyst.
Kan vi tænde en Ild paa den slukkede Arne?
Kan vi tørre en Taare og sprede lidt Varme?
Kan vi løfte dem op i vor Kærligheds Favn?
Hvis vi kan, saa tag fat i Guds signede Navn.
Hvert et Savn vi kan lindre for en af de smaa,
er en Gave til ham, som nys fødtes paa Straa.

Hvor Traadene samles

Redningsvæsenets nuværende Kontor i København er beliggende paa *Holmen* i den saakaldte „Nordre Kontorbygning” nær ved Orlogsværftets mange forskellige Værksteder og med nøje og let Kontakt til de forskellige Teknikere ved Søværnets Bygningsvæsen (Bygningssager), Søartilleriets Laboratorium (Raketmateriel) og selve Orlogsværftet (Baadbygger-, Sejlmager- og Motorværksteder m. fl.)

Kun sjældent, f. Eks. naar en Redningsbaad skal afleveres til eller hentes fra Eftersyn og Reparation ved Orlogsværftet, kommer de enkelte Redningsmænd i nærmere personlig Kontakt med Kontorpersonalet her. Til Gengæld er Forbindelsen mellem Redningsvæsenets Kontor og Opsynsmændene — Stationernes Ledere — Landet over gennem Telefon, Indberetninger og anden Korrespondance saa meget mere indgaaende.

Til Hjælp ved Kontorarbejdet har Redningsbestyreren følgende Personale: Fuldmægtig *Honnes de Lichtenberg*, som i 1940 efter Redningsbestyrer *Fabricsius'* Død og daværende Fuldmægtig *Hansens* Oprykning til Chefposten, ansattes i den ledigblevne Fuldmægtigstilling. Baade Redningsbestyrerne *Fa-*

bricius og *Hansen* og den nuværende Fuldmægtig har med deres mangeaarige Tjeneste som Styrmand i Fyr- og Vagervæsenet — alle tre kom de til Redningsvæsenet fra Vagerinspektionsskibet LØVEN-ØRN — erhvervet sig et indgaaende Kendskab til Søens forskellige Forhold, til de danske Farvandes Beskaffenhed, hvad der er af stor Betydning for Ledelsen af Redningsvæsenet.

Paa Kontoret virker ogsaa — siden 1921 — Overassistent *S. Lauritzen*, hvis Personalkendskab er uhyre indgaaende og som gennem sine mange Aar i Redningsvæsenets Tjeneste — i Begyndelsen i Skagen, under Redningsbestyrerne *P. K. Nielsen* og *C. V. Fabricsius* — og senest i København under Bestyrer *N. Hansen* — har faaet et grundfæstet Kendskab til alt og alle indenfor Institutionen.

Til Staben hører ogsaa en Kontordame samt fra Søværnet Materielinspektør *E. Hansen* som Telefonkonsulent.

Endelig maa man ved Omtalen af Redningsvæsenets Personale udover de egentlige Redningsmænd ikke forglemme Haandværkerholdet, som Aar efter Aar besøger Eftersyn og Vedligeholdelse af Statio-

neres Materiel og det vidstrakte Telefonnet. Selvom Brødrene *Tversted* og deres Hjelpe ikke er statsansatte, saa fortaber deres Tilknytning til Redningsvæsenet sig langt tilbage i Tiden. Oprindeligt under Faderens Ledelse, senere med *Lauritz Tversted* som Mester for det haandværksmæssige Arbejde i Sommerhalvaaret, medens *Hubert Tversted* om Vinteren rejser som Telefonkonsulent, er de blevet kendt og vellidt ved alle danske Redningsstationer fra Skagen til Gedser og fra Blaavand til Bornholm.

Tanker ved 100 Aars Jubilæumsdagen den 26. Marts 1952

— „Mindet lader som ingenting, men er dog et lønligt Kildespring”, tror jeg enhver af os ældre tænker, naar vi ser tilbage paa vort Virke i Redningsvæsenets Tjeneste. Ligeledes Erindringer fra Drengesaarene, hvor nogle vel endnu husker gamle Konsul Andersens Besøg ved Stationerne. Saadan har jo mange af os vore Barndoms minder, og ikke mindst fra de Dage Redningsbaaden var ude. Senere kom vi selv med i Baaden, hvor mangan haard Tørn blev vel og heldig udført for Redning af vore Medmennesker, derfra har vi vore bedste Minder. Disse Gentagelser er jo en variabel Kurve fra Station til Station igennem 100 Aar langs den danske Vestkyst, eller hvor vore Redningsbaade med Raketstationer er stationeret ved den danske Kyst (velvidende at Oprettelsesdagen for hver Station er forskellig). Nogle har bjerget faa og andre de helt store Tal i dette samfundsnyttige Arbejde i Redning af Menneskeliv. Der kunde igennem Tiderne til i Dag skrives om mangan Heltedead, men denne Kilde øses der ikke gerne af til Offentligheden, naar den enkelte skal fremhæves, thi her er Mandskabet et Hele.

Jeg erindrer tydeligt den Efteraarsdag, da vores gamle, troende Opsynsmand glædestraalende kom og sagde, at nu havde han den glædelige Efterretning, at min Ansættelse var kommen, og derefter udtalte han nogle gode og oplysende Ord, hvoraf de bedst bevarede er: „At ryk' i jen Streng er godt, det gælder ikke blot i Ægteskabet men ogsaa for et Redningsbaadsmandskab.” Og jeg tror, denne Egen-skab findes og vil stadig være Styrken i det unge Mandskab ved vore Redningsbaade. Det giver Fasthed og Udholdenhed, og af den Grund maa der altid være Enighed uden bebrejdende Momenter, thi Enighed gør stærk og kan altid oprette det tabte.

Vi har nu vort eget maritime Blad, som jeg tror, alle er glade og taknemmelige for, og derfor bør vi ældre ikke svinge hverken som Holdere eller med at tilsende Indlæg. Holdere, haaber jeg, at alle i aktiv Tjeneste er, og skrive til Bladet kan de yngre ogsaa. Enhver har i sin Tjenestetid noget at kunde oplyse fra den Strand eller Station, hvor de har hjemme. Og Meddelelser og Erfaringer kan blive til Gavn for alle, som er i Tjeneste i Dag.

Da jeg ikke ligger inde med autentiske Oplys-

ninger om alle de Mænd, der startede vor Forening og Bladet, haaber jeg, at andre vil oplyse om denne vigtige Sag ved senere Lejlighed i vort Blad, hvorfra ogsaa Styrke og Sammenhold udgaar.

Pensionist.

Et Minde om hjælpende Hænder —

Aar 1908 den 17. Januar Kl. 9 Aften modtog jeg fra den fra Stationen udsendt Strandvagt Meddelelse om, at et Dampskib var strandet i Agger nordre Strand $\frac{1}{2}$ Mil Nord for Stationen. Stationens Mandskab blev straks tilkaldt samt 7 Par Heste til Transport af Baad og Materiel, og Transporten maatte foretages gennem Klitterne, da der var saa meget Sø, at Havet gik imod Klitterne. Efter Ankomsten til Strandingsstedet Kl. 10 $\frac{1}{2}$ blev Baaden straks aflæsset og derefter fra den 50 Alen høje Skrænt fireret ned paa Stranden, hvorefter den straks bragtes flot, hvortil 5 Mand antoges til Hjælp. Saa snart Redningsbaaden naaede ud til Skibet, som stod ca. 400 Alen fra Land, i Syd og Nord. Mens Søen stadig brød over Skibet, var Mandskabet, 16 Mand, klar til at gaa ud i Redningsbaaden straks, hvorefter Besætningen bragtes velbeholden i Land Kl. 12. Baaden blev derefter ved Hjælp af de paa Stranden værende Folk slæbt ca. 200 Alen langs Stranden mod Syd, idet Skrænterne her var lavere, dog maatte den slæbes over flere høje Skrænter, før Baaden kunde paalæsses. Under Ophejsning af Baaden, hvortil flere Trosser brugtes, blev en af disse beskadiget, og ved at bringe Baaden flot brækkedes 2 Aarer. Vinden var sydvest, stiv Kuling med høj Sø, det bemærkes, at 48 Mand hjalp til med at bjerpe Baaden op over de stejle Klitter. Det strandede Skib var Dampskibet „Pernambuco” af Liverpool, 622 Reg. tons og kom fra Newcastle bestemt til Aalborg med Koks. Skibet førtes af Kapt. Denger. Strandingsaarsagen var tæt Taage.

Th. Sørensen.

Denne lille Beretning fremdraget af en af Redningsvæsenets mange Protokoller fortæller om godt og modigt udført Redningsaktion, hvor intet Arbejde afskrækkede nogen hverken paa Hav eller Land, og vi vil med Tak mindes de mange, som ved denne og lignende Lejligheder snørede deres Bælte fast om Livet og uden mange Ord gjorde deres yderste for at komme de ventende skibbrudne til Hjælp.

Naar Hundretdaarsdagen nu kalder til Fest, da lad os mindes dem med Tak, og lad os sige til os selv, vi vil følge det Eksempel, de viste os.

D. S.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

DANSK RADIO

Aktieselskab
Amaliegade 33 . København K
Telefon Central 7282

FABRIK: ELEKTROMEKANO A/S

Krystalstyrede Radiotelefon-Sendere
Radiomodtagere - Radiopejleapparater
Ekkolod Anlæg

O. C. Beck

Sejlmagermester
Gl. Jernbanevej 42 . Valby 3882
København

BIKUBEN

Forsørgelsesforening og Sparekasse

SILKEGADE 8

KØBENHAVN

AKTIESELSKABET
HJØRRING DISKONTOBANK

AKTIESELSKABET
VARDE BANK

Vestjyllands gamle bank

I de 76 af Redningsvæsenets 100 Aar har dets øverste Ledelse haft sin Plads der, hvor den hører hjemme. I 24 Aar har *Jyllands-Posten* kæmpet for, at Ledelsen atter flyttes tilbage til Jylland, og vi bliver ved, til Kravet er opfyldt.

Jyllands Posten

Provinsens største Dagblad —
Bladet, der gør noget for Lands-
delens fælles Interesse.

Hilsener til Redningsmændene

I Anledning af »Det danske Redningsvæsen«s 100 Aars Jubilæum er der til Tidsskrift for Redningsvæsen indløbet følgende Hilsener:

I anledning af redningsvæsenets 100 års jubilæum vil Dansk Styrmandsforening og Den alm. danske Skibsførerforening gerne gennem „Tidsskrift for Redningsvæsenet“ bringe de danske redningsmænd deres hjerteligste hilsen og tak, ikke alene for alle de modige redningsaktioner, de gennem årene har udført, men også fordi de stadig, når fare er på færde, står på vagt, klar til, uden hensyn til eget liv, at træde hjælpende til.

Selv om tiden har forandret sig, således at det ikke mere er så ofte som før i sejlskibenes tid, at man med spænding måtte sejle for livet for at klare den jyske vestkyst, så sker det dog endnu, at skibe på grund af maskinskade, usigtbart vejr, eller anden årsag kommer kysten for nær, og det er da betryggende at vide, at der står raske og uforfærdede mænd på land, klar til at hjælpe, såfremt dette bliver nødvendigt.

Dansk Styrmandsforening.

H. Christiansen.

Den alm. danske Skibsførerforening.

J. Kastrup Olsen.

Redningsvæsenet blev til på et tidspunkt, hvor kullene endnu ikke havde sejret endeligt over for sejlene. Iøvrigt har det jo nok været sejlskibene, som i de forløbne hundrede år har givet redningsfolkene mest at bestille. Takket være bl. a. dampmaskinens indførelse er strandingerne ved vore kyster blevet færre. Men selv den mest moderne og udspekulerede teknik kommer nu og da til kort over for naturkræfterne, og mange er de dampskibs-søfolk, som gennem årene er blevet reddet pr. båd eller redningsstol efter en stranding ved dansk kyst. Der har også været fyrbødere imellem, og Søfyrbødernes Forbund ønsker derfor at sige Red-

ningsvæsenet en hjertelig tak for vel udført arbejde gennem et helt sekel.

Som alt andet arbejde på havet kræver også redningsarbejdet sommetider sine ofre, hvilket Redningsvæsenets historie bærer mange vidnesbyrd om. Sammen med lykønskningen vil vi gerne udtrykke et „Æret være deres minde“ for de mange, som ofrede deres eget liv for at redde andres.

Søfyrbødernes Forbund i Danmark.

Richard Jensen.

Ved 100-årsdagen for oprettelsen af Det danske Redningsvæsen skal også lyde en lykønskning og tak fra danske maskinmestre.

Trods den maritime tekniske udvikling gennem det sidste sekel, hvor damp og motorkraft forlængst har besejret vinden som fremdrivningsmiddel for vore skibe, og elektriciteten er blevet taget i brug som hjælpemiddel ved navigationen, sker det dog endnu, at elementerne tager magten og bringer selv det bedst teknisk udrustede skib i en kritisk situation — også ved vore hjemlige kyster. Og da er det godt at vide, at hjælpen er nær i modige og uegennyttige mænds skikkelse, mænd, som er rede til at sætte eget liv på spil for at redde andres.

Maskinmestrenes Forening højagter disse mænd og hilser Det danske Redningsvæsen med tak for hver dåd, som betød redning for vore søfarende kolleger.

Maskinmestrenes Forening.

J. Harald Larsen.

I anledning af „Det danske Redningsvæsen“s 100 års jubilæum vil jeg benytte lejligheden til at takke for godt samarbejde. I de forløbne år, der for redningsmændene har været præget

af såvel gode som desværre sørgelige hændelser med tab af veltjente dygtige redningsmænd, har de altid været parate til uden tøven at ville risikere liv og lemmer for at bjærge nødstedte søfolk. Redningsskibet har ved flere lejligheder samarbejdet med redningsbåden og i tiden fremover vil der sikkert mange gange blive brug for det gode samarbejde, som ved hjælp af indførelsen af radiosender og -modtager i stadig flere redningsbåde her på kysten bliver bedre og bedre, idet der derved skabes mulighed for et 100 pct. samarbejde.

I håb om, at „Det danske Redningsvæsen“ i årene fremover må blive forskånet for alvor-

lige uheld, sender jeg på min besætnings og egne vegne vor hjerteligste lykønskning samt ønsket om fortsat godt samarbejde.

Redningsskibet „Vestkysten“.

C. Skouenby.

I anledning af Det danske Redningsvæsens 100 års jubilæum fremsender „Radiotelegrafistforeningen af 1917“ sin hjertelige lykønskning og tak.

Radiotelegrafistforeningen af 1917.

J. Madsen.

Kongeligt Besøg

Billeder fra Kongebesøget
i Nr. Vorupør 1951

Øjeblik at forsvinde i en Bølgedal. — Efter godt et Kvarter Forløb vendte Baaden tilbage, og Kongen blev af to kraftige Fiskere baaret i Guldstol ind paa Stranden, mens Hurraraabene drøned.

— Og et kongeligt Besøg af nyere Dato mindes vi fra Nr. Vorupør, da Kong Frederik og Dronning Ingrid den 28. Juli 1951 gæstede Thy og kørte en Tur til Vorupør Landingsplads, hvor Redningsmandskabet stod med Baaden parat til Øvelse — uden iøvrigt at ane noget om det kongelige Besøg. Saa-vel Kongen som Dronningen ønskede Turen med, og Kongen stod selv til Rors paa en Del af Turen.

Ikke blot i lyse Dage for Redningsvæsenet har Kongehuset vist det Interesse og Bevaagenhed. Ogsaa naar Sorgen bankede paa, og Redningsmænd satte Livet til i Kampen derude, ræktes der Hænder frem fra højeste Sted med opmuntrende Ord og Hjælp til efterladte. Paa Redningsvæsenets Jubilæumsdag mindes vi ogsaa denne Samhørighed med Glæde og Tak.

Ved Thybanens Indvielse i 1882 gæstede Christian d. IX og Dronning Louise Thy. I Forbindelse med Aabningsfesten var der arrangeret en Køre tur til Klitmøller, og her overværede de kongelige en Redningsmanøvre. Den store Baad blev kørt gennem Klitterne ned til Stranden, og Mandskabet gav Møde i Sydvest, lange Støvler, Kabudser og det øvrige Udstyr. Da fik den 64-årige Konge pludselig Lyst til at gøre Turen med. Skønt Dronningen og de øvrige kongelige vel nok var lidt betænkelige, insisterede Kong Christian paa, at han vilde med. Han gik ombord i Redningsbaaden, der straks efter for Fiskernes kraftige Aaretag skød ud over første Revle. Fra Stranden fulgte man det usædvanlige Skuespil: En Konge i Redningsbaaden, med Interesse og nogen Uro. Søen gik nemlig højt, og Baaden syntes hvert

Minefaren under to Krige!

Følgende er ikke nogen Redningsaktion men et Tilbageblik over to farlige Perioder, som vi ved 100 Aars Jubilæet har Grund til at mindes med Tak til et naadigt Forsyn, fordi danske Redningsmænd kom over disse Farer uden Tab. Jeg mener Minefaren under de to Krige, i den første Verdenskrig, da vi jo bevarede vor Neutralitet — blev der afholdt megen Strandvagt, da Krigsforlis i vore Farvande jo var daglig Begivenhed. Drivminer lurede alle Vegne, og i Stormnætter lød hule Drøn ind over Klitlandskaerne, og bragte Ængstelse i Hjemmene, hvorfra Folk var paa Vagt. Jeg husker saadan en Stormnat, vi havde Dobbeltvagt paa Grund af, at der laa fyldt med Drivminer paa Stranden; Havet gik mod Klitterne. Jeg og mine Kammerater skulde afløse Kl. 10, mere end en Time forinden hørte vi et vældigt Brag, det var Nord for Stationen, og det var med en vis Spænding, at vi gik til Afløsning. Men det var gaaet godt, de to nordgaaende Vagtmænd var sluppet uskadt, men var noget rystet, hvad vi godt kunde forstaa. De fortalte, at de jo paa Grund af Højvande maatte færdes oppe paa Klitten, og lige da Maanen gik klar af en Sky, saa de en Hornmine, som med en Braadsø førtes ind mod Foden af Klitten. Automatisk sprang de ned ad Klittens østre Skraaning, og i samme Øjeblik eksploderede Hornminen, og begge Vagtmændene faldt næsegrus til Jorden, maaske af egen Vilje, maaske af Lufttrykket, men der skete dem intet, den skærmende Sandklit var jo imellem. Den sidste Krig bragte jo den samme Minefare, og selv om Strandvagten af den tyske Værnemagt blev inddraget inden Slutningen af anden Krigsvinter, er der saaledes ikke blevet holdt tilnærmelsesvis det samme Antal Vagter som under første Krig. Saa skete der jo det frygtelige, at der udlagdes de saakaldte Betonminer lige udenfor Revlerne fra Thykysten til Grænsen, og mange Steder blev Klitterne fyldt med Landminer, og her nede fra den sydligste Del af Kysten blev selve Forstranden belagt med Landminer, som laa fra Klitten halv Vej ned til daglig Vande. Naar man i disse Tider skulde afpatruljere Stranden, kunde man kun færdes paa den nederste Del af Forstranden og maatte passere Drivminer paa klods Hold, da det var forbudt at betræde de Stier, som de tyske Vagtposter benyttede, naar de fra Klitten skulde ned til Stranden. Jeg vil lige nævne et lille Eksempel. En Morgen, da jeg vilde afpatruljere mit Strandlen og var paa Landevejen cyklet til Strandlenets Sydende for at være der ved Daggy. Før tillod Værnemagten ikke Eftersyn. Jeg var kommet ud til Stranden og begyndt Hjemturen, da der et Par hundred Meter nordfor inddrev en Hornmine, som jeg paa Grund af Landminefeltet maatte passere paa klods Hold, hvis jeg vilde fuldføre Strandeftersynet. Jeg stod og overvejede, og jeg ved ikke, hvad Beslutning jeg vilde have taget, men

mens jeg overvejede, saa jeg en stor Sø løbe til Minen, og i samme Øjeblik eksploderede den. Jeg smed mig ned af Forsigtighedshensyn, men nu var der fri Bane, og jeg fortsatte. Selv om de sydlige Forstrande endnu ikke er sikker for Landminer og heller ikke kan gøres det, afpatruljeres de jo af Strandfogder og Strandvagter Dag som Nat, og Strandfogederne kører nu ogsaa Strandingsgods hjem, og vi betragter nu denne frygtelige Landminefare for at være saa formindsket, at Kørsel paa Stranden kan forsvares. Maatte Danmark og det danske Redningsvæsen i de næste 100 Aar blive forskaanet for denne Fare.

D.

Et stormpisket Hav - ved Redningsstationen

Et stormpisket Hav, en fraadende Sø, der bryder mod Klitternes Skrænter. Langs Kysten gaar Fiskerne Efteraarsvagt, dog ej de paa Strandingen venter.

Fra Fyret de hastige Glimt sendes ud, at vejlede Skibenes Færden derude paa Havet ved Efteraarstid i Stormenes, Farernes Verden.

Signalmastens Kugler beretter om Storm: „Hold klar af de farlige Kyster“. Saa mangen en Skude her endte sin Fart; her øvedes Heltemods Dyster.

To Dannebrogssflag paa en grønmalet Port fortæller om Redningsstationen med Redningsbaaden klar til en Tørn, hvis der kaldes i Vagttelefonen.

Her findes de Mænd, der er rede til Dyst, hvis Indsats ej maales i Penge. Med Livet som Indsats de altid er klar i Døgnvagter isnende strenge.

Og sker der en Stranding, saa spørges der ej: „Hvor er der en Hjælper i Nøden?“ Ved Aarerne klar, i Brændingen ud at kæmpe mod Havet og Døden.

I Kampen for Brødet paa Uroens Hav, alvorlig og farefuld Færden, der øjner vi Helten, der kender sin Pligt, han mindes i Søfartens Verden.

Med Redningsmedaljen som Tak for hans Daad, saa slutter en Redningsmands Færden. To Dannebrogssflag og et Redningsbaadshus mig minder om Heltenes Verden. E. Danielsen.

AKTIESELSKABET
SKAGENS BANK

Sparekassen for Helsingør og Omegn

Oprettet 1829

Kontorer:
Helsingør, Hornbæk, Hellebæk, Humlebæk

$\frac{1}{5}$ Hundested Motorfabrik

Telefon 117

HAVREHOLM

Papirfabriks Udsalg

Vandkunsten 5

København

*Harry
Søiberg*

— *vestkystens digter, der har fået hele Danmark i tale. Hans fortællinger og store og smaa romaner forener på en lykkelig måde kunst og liv. — Han er en stor fortæller.*

Se
„De Levendes Land“,
„Søkongen“,
„Af Jordens Slægt“
og „Hjemlig Jord“
hos boghandlerne

G Y L D E N D A L

**VØLUND
DIESEL**

sikker og
økonomisk
sejlads . . .

Dieselmotorerne leveres fra 140 til 420 hk i størrelserne 2, 3, 4 og 6-cyl., de arbejder efter 4-takts princippet, er langsomtgasende, med direkte indsprøjtning og i helt lukket udførelse med trykolebsmøring til de arbejdende dele.

AKTIESELSKABET »VØLUND«
Øresundsvej 147 . København S . Telf. C. 5522

RINGKJØBING AMTS DAGBLAD

LEMVIG FOLKEBLAD

Jubilæums-Frimærket

I Anledning af det danske Redningsvæsens 100 Aars Jubilæum har Postvæsenet til Udsendelse den 26. Marts fremstillet et særligt 25 Øres Frimærke (rød Farve) med Benyttelse af motivet fra et af Billedhugger Harald Salomon udført Relief.

Tegningen er udført af Tegneren Viggo Bang og Gravuren af Gravør Bent Jacobsen.

Frimærket er i 1½ Gang almindelig Frimærkestørrelse, og Arkene er à 50 Stykker.

Udsendet er som vist paa omstaaende forstørrede Afbildning.

Om 100 år er alting glemt!

„Om 100 år er alting glemt“. Denne sentens gælder vel for alle begivenheder, der ikke bærer storheden i sig selv, men da sandflugts- og strandingskommisær C. B. Claudi startede Det danske Redningsvæsen for 100 år siden, vidste han, at hans gerning ville leve videre. Han grundfæstede en ny tid og en ny mentalitet i Danmark.

I det foregående århundrede havde man ikke haft medlidenhed med de skibbrudnes ulykke, men først i 1797, da Johs. Ewald skrev „Fiskerne“, som var dramatiseret over en virkelig begivenhed ved Hornbæk, et engelsk skib „Nelly and Isabell“ strandede, og besætningen omkom, men kaptajnen blev reddet grundet på fiskernes heltmodige indsats, ændrede mentaliteten sig, og man så nu med afsky på de strandrøvere, som myrdede de skibbrudne.

Disse heroiske fiskeres optræden foranledigede daværende statsminister Ove Malling til følgende udtalelse:

„De danske fiskere er ikke mere gridske og

rovbegærlige — som de har været det i århundreder tilbage til Vikingetiden — deres arbejde på havet er nu tydeligt blevet fredens gerning. de ernærer sig kristeligt ved deres fiskerierhverv, og de går på langfarts til koffardis, hvis de ikke lader sig indrollere til flåden for at tjene det daglige brød“.

Sådan var mentaliteten, da Claudi startede redningsvæsenet, og i denne ånd, som fuld- stændig brød med fortiden, førtes det danske redningsvæsens traditioner videre.

VIKINGEN søger ofte sit stof i redningsvæsenets beretninger, og de dramatiske redningsaktioner giver stof til beretninger og en stadig tilbagevendende beundring for de mænd, der førte Hornbæk-traditionen videre. Ikke mindst i vore dage bøjer den danske skibsfart sig i taknemmelighed for den indsats, det danske redningsvæsen stadig præsterer, og katastrofen ved Hvide Sande viser, med hvilken beundring den danske befolkning følger redningsvæsenets heltmodige og storslåede kamp mod havet for at fravriste det dets bytte.

En kamp, som gang på gang ved mod og uforfærdethed lykkes, men ikke uden tab for de heltmodige redningsmænd.

Vi bøjer os alle i ærbødighed for de mænd, der gik bort under redningsaktionerne, og vi beundrer de mænd, som i dag står parat til at udfylde disses pladser.

Vi ønsker redningsvæsenet de bedst mulige kår, et ønske, som sikkert deles af hele den danske befolkning.

VIKINGEN
Axel Barentzen.

Indkomne Bidrag til Hvide Sande-Mindestenen

ved Opsynsmand N. Sørensen, Lyngby: Redningsstationerne paa Bornholm og Christiansø 597 Kr., Klitmøller 100 Kr., Løkken 100 Kr., Nr. Vorupør 100 Kr., Hanstholm 100 Kr., Viksø 30 Kr., Stenbjerg 153 Kr.

Ved Gustav Hallgreen, Esbjerg. Sønderho 100 Kr., Rindby 100 Kr., Fjand 60 Kr., Vester Agger 75 Kr., Blaavand 95 Kr., Hirtshals 120 Kr. og Søndervig 80 Kr.

Da der endnu er mange Stationer, der ikke endnu har sendt Bidrag, bedes dette gjort snarest belejligt. Bidrag modtages af Opsynsmand Gustav Hallgreen, Esbjerg, og Niels Sørensen, Lyngby, Thy.

*Marsø
Støbegods*

**VACCUM
OIL
COMPANY**

Specialister i korrekt Smøring

i tanken

Forsikring skal man ha'.

BALTICA

Med dette Nummer af Tidsskrift for Redningsvæsen bringer Foreningen af danske Redningsmænd samt Tidsskriftets Redaktion og Administration en særlig Tak til alle de, der har medvirket til det gode Resultat: Vore gamle Annoncører, der trofast støtter Tidsskriftet Aar efter Aar, de mange nye Annoncører, der har muliggjort dette Ekstranummers Udsendelse, og til Bidragyderne af de mange Artikler og Historier, som dette Nummer indeholder. Det hele har bidraget til, at det er lykkedes for os gennem Tidsskriftet at markere Det danske Redningsvæsens 100 Aars Jubilæum paa en værdig Maade.

Vort Blad

I Anledning af Redningsvæsenets 100 Aars Jubilæum vil man jo uvilkaarlig kaste et Tilbageblik over Tiden, der gik. Jeg vil lige med et Par Linier give en Vurdering af vort Blad. Selv om Bladet kun har været med til at præge Redningsvæsenet det sidste kvart Aarhundrede, synes jeg, at det har indtaget en saadan Position, at det vilde være utænkeligt at undvære det. Da Foreningen af danske Redningsmænd paa Initiativ af Jacob Knopper m. fl. dannedes, var det næste Skridt jo at faa udgivet et Medlemsblad, som man klart saa maatte være en Betingelse for Foreningens Udvikling. Bladet startedes med Opsynsmand Bilde, Grenaa Havn, som Redaktør, men selv om Bladet blev godt redigeret af Bilde og i nogen Grad indfrie de Forventninger, man stillede til det, lykkedes det aldrig Bilde at komme over Startvanskelighederne, og jeg mener, at en stor Grund hertil var, at Medlemmerne svigtede ham med Bidrag, og efter godt en halv Snes Aar overdroges det Lærer Pinholt, Houe, og Redaktør Lilholt, Lemvig, at udgive Bladet, og disse Mænd, som var saa nær knyttet til den vestjydske Fiskerbefolkning, havde især med Rd. Pinholts store Kendskab til Redningsvæsenet de bedste Betingelser for at føre Bladet videre, og det lykkedes dem at skabe et smukt og godt Blad, som har bragt Bud om Begivenheder fra Station til Station, og derved knyttet de danske Redningsmænd rundt om de danske Kyster i nærmere Kontakt med hinanden.

For vort Blad med vor nuværende Redaktør Jørgen Pedersen, Ydby, tror jeg, vi kan se Fremtiden i Møde med de lyseste Forhaabninger. Jørgen Pedersen er en dygtig Journalist, og hans

Kendskab til Redningsvæsenet fra allernærmeste Hold tilligemed den Tillid vestjydske Fiskere har vist ham, ved at overdrage ham Udgivelsen af deres Blad, skulde give ham de bedste Betingelser, og han har ogsaa hidtil ført Bladet videre i det gode Spor. Bladet trykkes som tidligere i Lemvig hos vor udmærkede Forretningsfører Gadgaard Nielsen. Men altid vil det jo være paa sin Plads at minde Redningsmænd fra alle Egne i Landet om at skrive Bidrag til Bladet. D.

Den danske Redningsmand

Hans Barndomskyst er fattig, men dog stor, dens bløde Bue strækker sig fra Syd til Nord. Ej Bøgens Krone spejler sig i Vandet, — nej, Marhalmsgræsset strider imod Sandet.

En stor Natur, med Larm fra Revlens Sus, blev Vuggesangen i hver fattig Hytte. Og Stormens Kast imod et straatækt Hus er Minderne han ej for alt vil bytte.

Derude føres Kamp for Liv og Brød af fattig Fisker i sin lille Skude. Tit gik det galt, paa Revlen lurte Død, naar Havet krummer Ryg, og Storme tude.

Naar fremmed Sejler klare kan ej Land, med Sejlet flagrende fra Rær og Master ta'r Grundbrod over Revlens faste Sand, da skærpes Fiskerens Mod, han ved det haster.

Han griber fast om Rorets Egepind, og styrer Baaden gennem Braad og Brænding. Han ændser ikke Hav, ej heller Vind. Ro op til Vraget, Karle, ingen Vending.

Da sitrer det i Stavn, og Aarer krummes, det gælder Livet nu i Farens Stund. Den lille Baad tar Vand mer end den rummer, og Bønnen stammes frem fra alles Mund.

Igennem Timer naar han op til Vraget, omsider da Forbindelse han faar. Endnu en Stund, — da har han Overtaget. Den sidste Sømand hales ind fra Raa.

Da knyt es Venskabsbaandet fast derude af fremmed Sømand og af Kystens Mand. Da hædres Danmarks Navn mens Storme tude, og Baaden vender ind fra Daad mod Land. J. P.

HIRTSHALS

Søren Løth og Sønner
Telf. 22 og 24

Fiskeexport · Hirtshals

MADSEN & OLESEN

Herrekonfektion - Sødstyr

HIRTSHALS

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samuel

A/S Lillehedens Savværk

Tlf. 62 Fiskekasser i alle Dimensioner - Stort
Lager af Tømmer og Bygn.-Artikler

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

HIRTSHALS VAADBINDERI

Telefon 108

Al Slags Vaad og Trawl leveres omgaaende

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys · Kraft · Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

Store Kirkestræde 1 Hvælvingen København K

^/s Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 · KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

Fiskeauktioner i Januar

Skagen: 8.760,354 kg hvoraf 69.946 kg Torsk, 181.695 kg Rødspætter, 2.218.082 kg Industrifisk, 5.560.026 kg Sild, 532.081 kg Makrel, 535 kg Skrubbe, 5.348 kg Kuller, 12.692 kg Ising, 83.256 kg Brisling, 1.958 kg Pighvar, 87 kg Stenbider, 24.476 kg Sej, 360 kg Tunge, 1.098 kg Dybvandshummer, 40.137 kg Hvilling, 357 kg Rokker, 127 kg Havkat, 1.257 kg Slethvar, 16.228 kg Rødtunge, 180 kg Blæksprutte, 81 kg Kulmule, 544 kg Lange, 677 kg Havtaske, 958 kg Sildehaj, 60 kg Hellefynder, 1.386 kg Rogn, 63 kg Pighaj, 897 kg Kulsøer, 91 kg Lever, 6 kg Laks, 5.628 kg Knurhane og 37 kg Skærising.

Hirtshals: 3.867.307 kg hvoraf 37.491 kg levende og 9.448 kg isede Rødspætter, 30.220 kg Torsk, 9.831 kg Sej, 384 kg Rogn, 25.241 kg Blander, 309 kg Lever, 605.450 kg Industrifisk, 6.129 kg Kuller, 108 kg Blæksprutte, 35.286 kg Hvilling, 13.244 kg Rødtunger, 2.305.920 kg Sild I, 537.405 kg Sild II, 241.596 kg Makrel, 736 kg Slethvar, 160 kg Sildehaj, 1.179 kg Pighvar, 755 kg Ising, 205 kg Havtaske og 6.210 kg Brisling.

NY BØGER

»Haardt Vejr« af Aage J. C. Pedersen (Indenlandsk Sømandsmis. Forlag). Forfatteren, Maskinmester Aage J. C. Pedersen, har skrevet denne Bog, der rummer ialt 11 Fortællinger fra Sø og Land. Det sker, at man staar og mangler »et eller andet« til Oplæsning. »Haardt Vejr« er lige den Bog som egner sig glimrende dertil.

Alle, der holder af Søens Folk, bør kende Bogen.

»Den spanske Gartner« af A. J. Cronin (Gyldendal). Det, der giver Bogen dens særlige Karakter, er de Skikkelser. Cronin har valgt som Hovedpersoner. Harington Brande, der er amerikansk Konsul i en spansk Middelhavsby — overvældende selvoptaget, at det har kostet ham hans Karriere og hans Hustru, hans 9 Aar gl. Søn — et Problembarn, paa hvem Faderen ødsler en næsten sygelig Kærlighed, der han sin Rod i egen Ensomhedsfølelse. Endelig Jose, den unge smukke Gartner, der vinder Drengets Venskab og fører Friskhed ind i Hjemmets beklammede Asmosfære.

Med disse 3 Hovedpersoner som Udgangspunkt fortæller Cronin sin Roman spændende og følsom. »Den spanske Gartner« er en af Cronins gode Bøger.

Albert Dam: »Jomfruen og Soldaten« (H. Hagerup). Albert Dam har udsendt en af sine sjældne Bøger, der fortæller om en Københavnerpige, der bliver Boelsmandskone i Jylland. Handlingen foregaar efter Treaarskrigen i forrige Aarhundrede. En Københavnerjomfru træffer en jysk Bondesoldat, som hendes Far, af honet Ambition, har lejet til at gaa Vagt efter hende til og fra hendes Spilletimer. Den fine Jomfru betages af den grove Trænkonsabel og træffer sin Beslutning. Denne tynde Bog vipper en tyk Roman op.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

LEMVIG

E. SMEDEGAARD
Sølv . Guld . Obre . Opsik
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer
P. Poulsen - Telefon 209

AKTIESELSKABET

J. D. KOOPMANN SVINESLAGTERI
Tlf. 108

A. HONORÉ

Isenkram og Udstyrsforretning
TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«
Tlf. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK
Tlf. 81 og 381

Kontorer i
Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harboøre - Thyborøn

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret
v. P. Trillingsgaard
Auktionshallen Tlf. 335 - Auktionskontoret Tlf. 613 - Privat 804

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603
Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVÆRKSTED
Lemvig Havn . Telf. 594
Filial: Thyborøn . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Fiskeri- og Skibsartikler
LEMVIG - - - TELEFON 248

Filialer i Thyborøn og Thorsminde

Hvis Bladet udebliver,

bedes de Holdere, der modtager det gennem Posten, straks klage til Postbudet.

Hvis Stationerne ikke modtager Bladet regelmæssigt bedes dette paa et Brevkort meddelt til Gadgaard Nielsens Bogtrykkeri, Lemvig.

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statsautoriseret v. Aage Geisnæs - Telegr.-Adr.: Fiskeauktion
Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 29 (Statst.)

Skibsproviantering . Etableret 1909
P. Saxberg
Indehaver: Paul Saxberg . Skagen
Rigstelefon 86 (S Linier)
Telegramadresse: »Paulsax«
1. Kl. Varer 1. Kl. Betjening

Harald Pedersen
MAGASIN »SKAGEN«
Manufaktur . Herre- og Damekonfektion . Trikotage
Skagen . Telefon 27

Mejeriet »NORDEN«
Telf. 162 Skagen
leverer de fineste Mejeriprodukter

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning
Telefon 277 . 2 Lin.

Karstensen og Henriksen
Skibs- og Baadbyggeri
Telefon 201

OSCAR SKOUGAARD
aut. installatør . Telefon 345
SKAGEN

AKTIESELSKABET
SKAGEN ISVÆRK
Skagen . Telf. 538

C. S. Møllers Eftf.
W. GERSBØLL - SKAGEN
Telefon 83
Kolonial og Isenkram

SØMANDSHJEMMET
Tlf. Skagen 111 og 641
God Mad og gode Værelser

THISTED

JOHS. HAANING . THISTED

(P. Taabbel & Co s Eftf.)
Telf. 326 Fiskeriartikler . Skibshandel

Sparekassen for Thisted Amt
Kontortid 10—12 og 13,30—16, Lordag 10—12,30
Telefoner 2 og 502

ESBJERG

N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK
Esbjerg . Telf. 429
v. E. Nielsen og C. Erlandsen
Repræsentant for »TUXHAM«

Skræderi og
Søekvipering

Folmer Henriksen

Hjertinggade 18
Ny Havn . Esbjerg
Telefon 3213

Christensen & Schlosser
Maskinværksted

Ny Havn Telf. 2275

C. M. Nørskov Laursen
Maskinfabrik I/S . Tlf. 761

Dækmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri
Esbjerg gl. Havn
Telefoner: 584 og 2283 - Privat 718
anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN
Ny Havn
Tlf. Kontor og Lager 47, privat 388

H. J. CHRISTENSEN & SØN
Vaadbinderi og Tovtjæreri
Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1462

N. E. WILHELMSSEN
Slagtermester

Havnegade 131 Telefon 1743

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 988
P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN
Maskinværksted

Ny Havn Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou
Stormgade 59
Telefon 838

Thyborøn Skibsproviantering

Valdemar Petersen
Telefon 8 og 98
Kolonial, Petroleum, Olie, Tørværk

Thyborøn Fiskeauktion

(Statsautoriseret)
v. Alb. Steen
Tlf. Thyborøn 57 . Omst. til Priv.

Martin Herups

Vaadbinderi
Thyborøn Havn

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,00
" " " " " 22,30
med M/S „Rotna“,
M/S „Hammershus“ og M/S „Frem“

Selskabets Ekspeditioner:
KØBENHAVN Tordenskjoldgade 34. Tlf. 1885
og 11885. Kontortid 8-9, Søndage 8-9 Fm.
RØNNE: Ved Havnen, Tlf. 189. Kontortid: 8-12,
1-6 Søndag 8-9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK**J. Holmstrup**

Alt i moderne Teknik
Torvet 1 - Telefon 248

KØB**DANSK**

IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN

Etabl. 1879 Telf. 71, 45 og 608y

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filial i Hirtshals - Hirtshals Vaadbinderi
Tlf. 108

C.K. HANSEN

Skibsreder- og Mægler

AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Havari-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram-Adresse HANSEN

★

Korresponderende Reder for:

DANNEBROG**Skaarup & Salskov**

Smede- & Maskinværksted
Thyborøn . Tlf. 61

Indehaver: J. Salskov

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**

★

Thyborøn . Telefon 4

RESERVERET

Redaktør: Jørgen Pedersen, Ydby. Forretningsfører: Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig

GADGAARD NIELSENS BOGTR.-LEMVIG

Lemvig Bibliotek
Lemvig

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 4

1. April 1952

19. Aarg.

Holmens Kirke

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

Aktieselskab
Halle Restauration
*
Ny Fiskerihavn . Esbjerg
Tlf. 267

Markedet
„NY HAVN“
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebrød
Telefon 1992

Damp-
skibsselskabet
TORM
København

Brødrene Leervad
Tlf. 10 & 9 Esbjerg
Telegr.-Adr. „Leervad“
Lys . Kraft
Motorreparationer
Radio

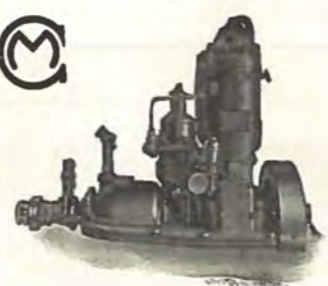
Brugsforeningen
»FREM«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

RESERVERET

Esbjerg

Vestjysk Krystal Isværk A/S

Telefon 66

To- og Firtakts-
MotorerBilligste Pris
Forlang TilbudMotorer i alle
Størrelser

Telf. 666

Grenaa Motorfabrik

DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE

Gl. Kongevej 29 B København V. — Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvvaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

Sparekassen for Lemvig og Omegn

Stiftet 2. August 1847 Telefon 131 . Postgiro 851.00
Kontortid: 10—11,30 og 14—16
Fredag 10—11,30, 14—17, Lørdag 10—12
Thyborøn Afd. . Tlf. 148
Kontortid: 10,30-12 og 15,30-16,30 . Lørdag 10,30-12

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

Alt i Blomster
*
E. Behrens
Stormgade 39, Esbjerg
Telefon 491

Carlsen & Aaens
Vaadbinderi
Hirtshals . Tlf. 180

**Esbjerg Sejl- og
Presennings Fabrik**
v. Henry Andersen
(forhen Thyborøn)
P. Skramsgade 14a. Tlf. 2655
Tilbud paa Sejl til Nybygninger
gives
Specialitet: Stjernesjede Sejl

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.Abonnement Kr. 8,00 aarlig, Kr. 2,00 kvartaarlig
Kontorer: Christiansborggade 1, København

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 4

1. April 1952

19. Aarg.

Redningsvæsenets

100 Aars Jubilæum

blev markeret paa den smukkeste Maade ved mange Fester, som Deltagerne vil mindes længe.

Det var ikke blot de Redningsmænd, der var indbudt til Festen i København, der fik en Oplevelse, ogsaa de lokale Arrangementer blev en Markering af Jubilæumsdagen, som man nødigt vilde have undværet.

En særlig Glæde var det at se de mange Hustruer, der dog for en Gang Skyld fulgte deres Mand paa „Vagtturen“, og som i høj Grad bidrog til at gøre Dagen festlig og skøn.

— Ogsaa Tilslutningen, ja, den var overvældende trods det, at det nu ikke er helt billigt at gaa paa Hotel i vore Dage, ligesom Befordringen ude fra Kysten og ind til Købstæderne, hvor Festen i flere Tilfælde holdtes, ogsaa kostede Penge. Men der var Stemning langs de lange festlig dækkede Borde, hvor Bekendtskaber blev stiftet, og mange gamle Venskaber og Oplevelser blev genopfrisket.

Aldrig før havde der vel paa et Sted været saa mange dekorerede Mænd. Ordener — ofte 2—3 Stykker glimtede paa Reverset, og de nye Medaljer — præget i Dagens Anledning — blev jo omtalt og beundret, og de naaede just lige at komme med til Højtideligheden. Vi bringer i dette Nr. af Bladet en Omtale af de Fester, vi har kunnet faa opsporet, skulde der være flere Fester, der ikke kom med i denne Omgang, saa er Bladets Spalter aabne fremover.

Vi har ment, at det kan have Interesse ogsaa, at bringe en Fortegnelse over de Redningsmænd, der blev dekoreret paa Jubilæumsdagen — og det gør vi altsaa.

Og saa skal der iøvrigt lyde en Tak til alle, saavel indenfor som udenfor Redningsvæsenet, der bidrog til at gøre Jubilæumsdagen den 26. Marts 1952 til en smuk og uforglemmelig Mindedag.

Red.

Hovedfesten i København

Til Festlighederne i København var der fra Forsvarsministeriet sendt Indbydelse til den ældste Redningsmand ved hver Station — være sig Opsynsmand, Baadformand eller Baad- og Betjeningsmænd, og med en enkelt Undtagelse var samtlige danske Redningsstationer repræsenteret.

Ved Festgudstjenesten i Holmens Kirke, der var meget smukt pyntet med lysegrønne Grene og gule Foraarsblomster repræsenterede Prins Axel Kongehuset, desuden saas bl. a. Forsvarsministeren H. Petersen, Viceadmiral A. Vedel, Kontraadmiralerne Lundsteen og Dahl, Direktør Nielsen fra Orlogsværftet i Spidsen for en Stab af ledende Teknikere.

Kommandør Bildsøe i sin Egenskab af Formand for Skibsfartens Fremme, Generalmajor D. K. Friis som Frimurerlogens øverste Leder, Amtmand Karberg, Formand for Kronprins Frederiks Mindesfond i Ringkøbing, Direktør H. Hansson og Generalsekretær Hans Holter fra henholdsvis det svenske og norske Redningsselskab og mange andre.

Holmens Provst, kgl. Konfessionarius Dr. theol. Michael Neiiendam, mindedes i sin Prædiken de mange Redningsmænd, som gennem de 100 Aar har sat deres Liv ind i Forsøg paa at redde andre.

Det gamle Ord om, at om Hundred Aar er alting glemt, gælder ikke for Redningsvæsenet.

hvis Virke staar for os som et lysende Eksempel.

Han fortsatte. — Hvor mange har ikke knælet ned ved Baaden, før de tog Kysten ud over Revlerne. Det er derfor naturligt, at vi i Dag holder denne Gudstjeneste.

Det er blevet sagt, at det var Vikingerne, der drog ud, og Skrællingerne som blev hjemme, men det er ikke rigtigt.

Saa længe der findes Folk, som er rede til at vove Livet for andre — saa længe er der Kærne og Kvalitet i det danske Folk.

I Redningsmænd har givet et Eksempel paa Pligt, Trofasthed og Dødsforagt under Mottoet: Gør din Pligt uden Hensyn til dig selv.

Og lad os ikke glemme de tapre Kvinder, der staar og venter paa jer med Kaffe inde paa Stranden.

Straks efter denne smukke og stemningsfulde Gudstjeneste begav Redningsmændene sig til det nærliggende Forsvarsministerium, hvor Ministeren personlig overrakte hver Redningsmand den i Anledning af Jubilæet indstiftede Sølvmedalje med tilhørende Diplom.

Kl. 18,30 samledes Redningsstationernes Repræsentanter og Bestyrelsen for Foreningen af danske Redningsmænd med en lille Kreds af særlig indbudte i Ministeriernes smukke og stilfulde Repræsentationslokaler paa Christiansborg Slot.

Ved denne Lejlighed var fra Forsvarsministeriet bl. a. mødt: Afdelingschef Langseth, Kontorchef Iversen, desuden saas Søværnets Chef, Viceadmiral A. Vedel, Hovedrevisor Dybdal, Direktør Nielsen fra Orlogsværftet, Chefen for Søværnets Bygningsvæsen, Civilingeniør Lehrmann, Chefen for Søartilleriet, Kommandør Rasmussen, Kongens Jagtkaptajn, Kommandør Andresen, Holmens Provst, Amtmand Karberg, de to Fiskeriorganisationers Formænd, L. Thygesen og N. Bjerregaard, Gæsterne fra Norge og Sverige samt Redningsbestyrer Hansen i Spidsen for Kontorets Personale.

Forsvarsminister Harald Petersen rettede en hjertelig Velkomst til alle de fremmødte, og man lod den gode Mad og Vin „vederfares al Retfærdighed“, som det populært hedder.

Redningsbestyreren indledede Talernes Række, og senere havde Generalsekretær Holter Ordet for med nogle smukke Ord at overrække et Maleri af en norsk Redningsskøjte som Gave fra det norske Redningsselskab, Direktør Hansson fra Sverige hæftede Wasaordenens Ridderkors paa Redningsbestyrerens Bryst samt overrakte det svenske Redningsselskabs Plaque til Ophængning paa Kontoret. Ogsaa Redningsmændenes Formand, Opsynsmand Niels Sørensen, havde Ordet, og Amtmand Karberg bragte en Hilsen fra „Kronprins Frederiks Fond“. — Endelig talte Opsynsmand Dahler fra Gl. Skagen, han bragte en Tak til Redningsmændene fra de reddede — selv er Dahler som ung strandet ved Skagen og som eneste overlevende fun-

det af Redningsmandskabet fra Gl. Skagen. Her blev han gift med Opsynsmandens Datter og er nu selv Leder af Redningsstationen.

Efter at Redningsbestyreren havde takket for den megen Hyldest og derpaa oplæst de indkomne Telegrammer, hævdede Forsvarsministeren Bordet.

Ved Kaffen i de tilstødende Lokaler hyggede man sig med hinanden. Gennem den fortræffelige Bordplan var Jyder og Øboer blandet mellem hinanden, saaledes at man paa en hyggelig og naturlig Maade havde Lejlighed til at drøfte faglige Spørgsmaal uden dog helt at stivne i formelle Tjenestesager.

Det blev sent, inden Redningsmændene forlod Rigets Borg, enkelte naaede Natforbindelserne til Hjemegnen, men mange, ja, Størsteparten havde meldt sig til den af Marineforeningen arrangerede og bekostede Busudflugt den paafølgende Dag.

Man mødtes Kl. 9 ved Holmens Kirke, flere Redningsmænd havde fornuftigvis taget Konen med. Her var ogsaa mødt Kommandør Ipsen som Formand for Marineforeningen sammen med flere af Hovedbestyrelsens Medlemmer. I to store opvarmede Busser med Fuldmægtig Honnens de Lichtenberg og Overassistent Lauritzen som „Turistførere“ kørtes først til Sømandsmindeankeret ved Nyhavn, hvor Formanden for Foreningen af danske Redningsmænd lagde en smuk Krans. Turen gik derefter gennem Strøget, forbi Fisketorvet ved Gl. Strand, over Raadhuspladsen, forbi Hovedbanegaard og Centralposthus, langs Havnen og over Langelinie, ad Strandpromenaden til Thuborgs Bryggerier. Her bød Marineforeningens Gentofte Afdelings Formand, Salgschef Holst Velkommen, og efter en kun altfor kort Omvisning i Aftapningshallen samledes man til en Forfriskning i Mødesalen. — Turen gik nu videre ad Strandvejen til Danmarks Akvarium, hvor man velvilligst havde givet Redningsmændene fri Adgang. Der er ingen Tvivl om, at de mange farverige og fremmedartede Fisk blev beset med megen stor Interesse, og det var svært at løsrive sig, men Udflugten fortsatte: ad Strandvejen, gennem Ermelunden og ind ad Bernstofsvej. — og Kl. 12 var alle samlede paa Amalienborg for at se Vagtparaden trække op.

Desværre var det Frostvejr, saaledes at Musikkerne ikke kunde spille, men det farverige Skuespil til Trommernes og Fløjternes Toner, gjorde alligevel Indtryk paa Redningsmændene. Kørslen gik derefter til „National-Scala“, hvor det store kolde Bord ventede. En Kreds af Rederier havde som Udtryk for deres Interesse for Redningsvæsenets Virksomhed givet hvert sit Bidrag, saaledes at man med denne Frokost kunde afslutte Besøget i Hovedstaden.

Kommandør Ipsen bød Velkommen, og senere takkede Niels Sørensen paa Gæsternes Vegne og bad om, at Kommandøren vilde lade

Takken gaa videre til rette vedkommende, det havde for Redningsmændene været en uforglemmelig Oplevelse at deltage i dette Besøg i Hovedstaden, og man var dybt taknemlig for den Hjertelighed, Venlighed og Gæstfrihed man havde mødt fra alle Sider.

Kandestederne

Redningsstationen i Kandestederne festligholdt Redningsvæsenets 100 Aars Dag den 26. Marts ved en Middag paa Hjorths Hotel. Forinden Middagen blev de af Redningsmændene, der havde faaet tildelt 25 Aars Hæderstegnet, dekoreret, og under Middagen i den festligt smykkede Sal blev der holdt mange Taler for Redningsmændene og deres Hustruer, ligesom der blev sunget et Par Sange, forfattet i Dagens Anledning. Der blev i Aftenens Løb vist et Par Film, bl. a. en Farvefilm fra en Redningsøvelse. For yderligere at understrege det gode Forhold mellem de mange Sommergæster i Kandestederne og Redningsstationen havde man til Festen inviteret nogle Gæster, bl. a. Tandlæge Tjell, Dronninglund, der repræsenterede Gæsterne, og Fru Grosserer Knud Jensen, København, der repræsenterede Villaejerne. Aftenen fik et festligt Forløb, og i Kandestederne har man saaledes paa værdig Vis fejret Redningsvæsenets Jubilæum.

Hirtshals

I Anledning af Det nørrejydske Redningsvæsenes Hundreaarsdag havde Redningsstationen arrangeret en Jubilæumssammenkomst paa Missionshotellet „Skagerak“, hvori deltog Redningsmandskaberne fra Hirtshals og Nr. Tornby med Damer.

Efter at „Vor Gud, han er saa fast en Borg“ var sunget, bød Opsynsmanden, Martin Tophøj, velkommen og overrakte paa Redningsbestyrerens Vegne Jubilæumsmedaillen til de af Stationens Mandskab, der havde virket i Tjenesten i 25 Aar eller derover.

Derefter overrakte Opsynsmd. Carl Thomsen, Tornby, Medaillen til Baadmændene fra Nr. Tornby.

Auktionsm. N. C. Jensen udtalte sin Glæde over, at saa mange gamle Kammerater var kommet til Stede ved denne Lejlighed trods deres fremskredne Alder, og gav derefter nogle korte Rids af Redningsvæsenets Historie. Taleren kom ind paa en udførlig Omtale af Kronprins Frederiks Fond, i hvis Bestyrelse han havde Sæde. Ved Fondets Oprettelse i Tredserne arbejdedes der med smaa Midler, men for Øjeblikket raaer det over en Kapital paa op mod een Million, hvis Renter kommer forulykkede Redningsmænds efterladte til Gode, saavel Enker som Børn. Men ogsaa paa anden Maade har Fondet været til Velsignelse. N. C. Jensen minde-

des med Taknemlighed alle de Mænd, der med Trofasthed og Pligtfølelse havde røgtet deres Gerning gennem de Hundrede Aar ved begge Redningsstationer, og fremdrog i denne Forbindelse en Række farlige Redningsforsøg, hvor mange forulykkede Søfolk havde fundet deres Død i Bølgerne.

Carl Thomsen takkede Hirtshals Redningsmandskab, fordi Redningsfolkene fra Nr. Tornby var blevet indbudt til Festen. Han mindedes med Tak de Mænd, hvis Initiativ og Fremsynethed havde ført til, at Redningsvæsenet var blevet oprettet for 100 Aar siden. Selv om Nr. Tornby Station blev nedlagt i 1943, har vi alligevel al god Grund til at feste for Tiden, der er gaet. Vi har fremdeles Vagttjeneste, der er af uvurderlig Betydning for de søfarende. Jeg har ofte talt med Fiskere, som, naar de i haardt Vejr var paa Vej hjem fra England og nærmede sig den jyske Kyst, fandt stor Betryggelse i at vide, at Vagtholdene var paa Plads langs Stranden.

Lærer P. Christensen, Tornby, der efter Indbydelse var kommet til Stede, gav en Del Oplysninger vedrørende Redningsarbejdet paa Kysten før 1852 og fremdrog i denne Forbindelse adskillige Strandinger af særlig farlig Art, hvorved der gik mange Menneskeliv tabt. Mange af den Tids Redningsmænd fortjener ogsaa at blive mindet ved en Lejlighed som denne.

Jens Gaardbo omtalte den store Sorg, som ramte Hjemmet, da han som tolvvaars Dreng mistede sin Far paa Havet ud for Hirtshals, og hvis Lig først drev i Land ved Uggerby to Aar og ni Maanedes senere. Mange Nætter, naar det var haardt Vejr, gik Mor alene til Stranden for at lede, fordi hun havde den sikre Tro, at hans Lig engang vilde drive i Land, hvilket jo ogsaa skete.

Martin Mikkelsen, der ligesom J. Gaardbo nu er højt oppe i Firserne, fremdrog ogsaa Minder og Tildragelser, som han i sin Ungdom havde haft paa nært Hold.

Carl Thomsen omtalte Skoleskibet „Danmark“s totale Forlis for flere Aar siden, hvorved samtlige ombordværende sporløst forsvandt. Denne Begivenhed viser, at der er kun eet Skridt mellem os og Døden. Dette er en god Lære at have for Øje for de Mænd, der har en Gerning i Redningsvæsenets Tjeneste, og som ofte maa vove Livet for at bringe andre frelste i Land.

Martin Tophøj sluttede den vellykkede Sammenkomst med en Tak til alle Sider. Der var fælles Kaffe bord.

Thykystens Redningsmænd fejrede Jubilæet i Thisted

Redningsvæsenets Jubilæum blev paa en smuk Maade fejret af Thykystens Redningsmænd med deres Hustruer og enkelte indbudte Gæster. Fe-

sten afholdtes i Thisted, og der var ca. 180 Deltagere.

Der indledtes med Gudstjeneste i Kirken, hvor Provst Hjortsvang prædikede. Præsten, der talte ud fra Jesu Lidelseshistorie, udtalte bl. a. Evangeliet om Guds Kærlighed gik frem gennem Tiden, og Budskabet naaede ogsaa Europa og de nordiske Lande. Vi har hørt dette Evangelium nu i Hundreder af Aar i vort Folk og hører det i vor Tid. Evangeliet var dødt i Rationalismens Tid, men gennem stærke aandelige Vækkelser, der i forrige Aarhundrede gik hen over Landet, er det igen bleven levende for Menigheden. Først kom Grundtvig, dernæst fra 1820, det vi kalder de gudelige Forsamlings Tid. Omkring 1860 kom Indre Mission med Præsterne Vilh. Bech og Clausen som Ledere, og i 1870 den socialdemokratiske Bevægelse, som skabte bedre Kaar for Arbejdere og Haandværkere.

Naar religiøse Vækkelser bevæger sig i Folket, virker det ogsaa ud i det praktiske. En af de Ting, som blev rejst, er Redningsvæsenet, hvis Hundredaarsdag vi er samlet for at mindes. Det er et Udtryk for en Menneskekærlighed, som man ikke kendte i tidligere Tider. Da var man saa raa, og de store Ulykker ved vore Kyster rørte ikke meget. Men gennem Evangeliet om Jesus Kristus og Guds Godhed fik Mennesker 'en ny human Tankegang. Vi har Grund til at takke Gud for det Lys, den Kærlighed, som kom til Verden gennem Jesus Kristus. Og vi har Grund til at mindes det ogsaa i Dag, naar vi mindes Redningsvæsenet.

Festen paa Hotel Aalborg

Om Aftenen var der Middag og festligt Samvær paa Hotel Aalborg.

Da Formanden for Redningsmændenes Forening, Niels Sørensen, Lyngby, var i København til Festen der, var det Opsynsmand Niels Jørgensen Poulsen, Stenbjerg, der ledede Festen og bød Gæsterne velkommen og mindedes de Redningsmænd, Søfolk og Fiskere, som har sat Livet til under Udøvelsen af deres Hverv paa Havet.

Derefter afsendtes en telegrafisk Hilsen til Deltagerne i Festen paa Christiansborg. Peter Brandi, Klitmøller, udtalte paa Festudvalgets Vegne en Velkomst til Redningsmændene og deres Hustruer og takkede, fordi saa mange var mødt op for at gøre Dagen til en rigtig Festdag.

Under Middagen, der bestod af Suppe, Flæsksteg og Is, havde en Del Ordet.

Red. Jørg. Pedersen holdt Festtalen og skitserede Redningsvæsenets Oprettelse og videre Forløb gennem de 100 Aar. Naar man ser tilbage paa Tiden, der gik, er det med en Følelse af Ærbødighed og Beundring for de Mænd, der varmhjertet lagde Rammen om det danske Redningsvæsen, og for de Tusinder af danske

Redningsmænd, som har øvet deres ansvarsfulde Gerning ved vore Kyster, og hvoraf mange har givet Livet. — Altid har Ansaret og Pligten staaet først og under Mottoet: Ingen er større end den, der sætter Livet til for andre, gik de ud.

Lige saa længe Skibe har sejlet i vore Farvande, har der været Strandinger — det er den mørke Baggrund for Redningsvæsenets Oprettelse. Det som særlig gav Stødet, var den engelske Bark „Vertumnus“ Strandig v. Harboøre hvor 4 Mand reddedes, mens 9 Mand fandt Døden i Bølgerne. Sjælen i dette Redningsarbejde var Justitsraad C. B. Claudi, som senere gjorde et stort Arbejde for Oprettelsen af det danske Redningsvæsen og blev dets første Bestyrer. Efter en historisk Gennemgang af Redningsvæsenets Historie fortsatte Taleren:

Vi kan glæde os over i Dag, at et saadant humant Foretagende blev oprettet i vort Land førend i de fleste store Nabolande, det er et af de smukkeste Træk i vor Historie.

Indenfor Redningsvæsenet har vi altid mødt Forstaaelse hos den danske Befolkning, og smukkere Tilkendegivelse kan vi ikke møde end ved Hvide Sande-Ulykken, hvor alle, fra Kongehuset til den fattigste Arbejder, var med til at bære Mønt sammen til at mildne Ulykken for de efterladte.

Slægt efter Slægt er nu gaaet siden Redningsvæsenets Oprettelse, og altid var Redningsmændene besjælet af at gøre deres Pligt. Vi haaber, den samme Pligtfølelse maa fylde de Mænd, der staaer med Afgørelsen for Hanstholm Havn, der er et af de vigtigste Spørgsmaal i Tiden, ogsaa for Redningsvæsenet i Thisted Amt. Havnen vil da være sikret.

I Dag paa Jubilæumsdagen vil vi sige Gud Tak for, hvad vore Redningsmænd fik Lov at yde. Der skal ogsaa lyde en Tak til Administrationen og til Rigsdagen, som altid er lydhøre overfor Redningsvæsenet. Vi vil ære de Mænd, som stod i Tjenesten før os, og vil mindes dem, som gav deres Liv, og de der sidder med Savn for Tabet af Mand og Forsøger. Maatte Gud bevare vore Redningsmænd fremefter.

N. J. Povlsen bragte en Hilsen fra Formanden og de Opsynsmænd, som var fraværende. Amtmand Egedorf: Naar man en Gang har set Vesterhavet i rigtig Oprør, har set dets vældige drønende Kraft, og kender Billeder af de stoute Redningsmænd, der sætter deres Baad ud, saa behøver man ikke at sige mere — det Billede taler for sig selv og taler et magtfuldt Sprog. Pligten og Ansvarsfølelsen indenfor Redningsvæsenet er den samme, den altid har været, men Materiellet er bleven forbedret, og de fortjener det bedste Materiel, de kan faa. Vi her i Amtet er stolte af vor Fiskerbefolkning, og af den Gerning Redningsmændene som rekrutteres herfra udøver, og vi haaber, at de

maa faa saadanne Arbejdsvilkkaar, at de kan fortsætte paa rimelige Vilkkaar. De har vist vort Ansigt overfor fremmede, og der gaar mange taknemmelige Tanker fra udenlandske Hjem til danske Redningsmænd.

Det skulde ikke gerne gaa saadan, at vor Kyst skulde blive affolket for Fiskere, fordi de ydre Forhold, vi giver dem, er for ringe, og af de Argumenter vi fra Hanstholmudvalgets Side har anført for at faa Havnen, er, at hvis Kysten bliver affolket, og Fiskerne forsvinder, hvor skal saa Redningsmændene rekrutteres fra. Havnen har ogsaa sin Betydning som Nødhavn.

Festen her i Aften for Redningsmænd langs Amtets Kyster — og fra Amtet og Amtsrådet bringer jeg en hjertelig Hilsen og Tak til dem, som øver Gerningen i Dag, og dem, som har øvet den gennem Tiderne. De bedste Ønsker til Redningsmandskabet til ogsaa i Fremtiden at udføre deres ansvarsfulde og farefulde Gerning i Menneskehedens Tjeneste.

Borgmester Iversen bragte paa Byrådets Vegne en hjertelig Lykønskning til Redningsvæsenet og udtalte bl. a.: Jeg har ofte set paa, hvor træls det er for Fiskerne at lande paa aaben Strand, ikke mindst i høj Sø, og jeg vilde gerne, at de, som skal træffe Afgørelserne om at bedre Forholdene for dem, der har viet deres Liv til den Gerning, vil være med til at lette den for dem. Det kunde de gøre ved at gennemføre Hanstholm Havn.

Fyrmester Born, Hanstholm, bragte en Lykønskning fra Fyrpersonalet. Naar Talen er om Redningsvæsenet, forbinder man det altid med stiv Kuling og Storm, men ved Jubilæet viser det sig i Aviserne, at Redningsvæsenet har en Vind, som vi alle ønsker det, en Vind agten for tværs. Og det er mit Ønske for Redningsvæsenet, at det fremdeles maa have Vinden agten for tværs og ligge paa den rigtige Bov.

Tak til Redningsmændene, Tak for den nationale Tone som gaar igennem dem, at for dem som faldt, er der ny overalt.

Der oplæstes en Del telegrafiske Hilsener, deriblandt fra Folketingsmand Fibiger, Fiskeeksportør M. Munk Madsen og fhv. Fiskeriminister Chr. Christiansen.

Til Festen var desuden forfattet 5 smukke Sange. P. Munk Madsen, Klitmøller, bragte Lykønskning fra Vestjydske Fiskeriforening og Centralforeningen af Fiskeriforeninger i Thisted Amt, som i Dagens Aledning havde sendt en meget smuk Blomsterkurv, bad de mange, som nu havde faaet Jubilæumsmedaljen rejse sig. Forsamlingen hilste dem med Haandklap. M. Madsen fortsatte: Hvide Sande-Ulykken medførte, at vi følte det som et Knivstik i Hjertet. Bagefter kom en Række Artikler frem i Pressen, særlig om Materiellet. Det er nødvendigt, at I har saa godt Materiel som muligt, og er der noget ved jeres Station eller ved Baadtyden, som bør være anderledes, saa kom frem

med det. Hanstholmhavnen er berørt, og det er sagt, at det er den største Strandig, som er sket. Det er ikke blot for os her men for hele Danmark.

Folketingsmand Kr. Damsgaard bragte Hilsen og Hyldest fra Rigsdagen og mindede om Skildringen af, hvordan Søren Kande satte Livet ind for at redde Søfolk i Havsnød. Saadan sætter vore Redningsmænd Livet ind for at redde dem, som er i Nød paa Havet. Mon ikke jeres Koner har det svært derhjemme, naar I er ude. Derfor skal Hyldesten her i Dag ogsaa gælde dem.

Fisker Chr. Harbo, Hanstholm: Vi er glade for den Tak, der lyder til Redningsmændene, men ogsaa vore Koner som gaar derhjemme, naar vi skal ud, skylder vi en Tak, for den Fridighed de viser. Den Tak vil vi bringe her i Dag.

Dommer Holm, Viborg, bragte en Tak som Talsmand for de mange ud over Landet, som i Dag tænker paa Redningsvæsenet, og han udtalte Haabet om, at de, der styrer, altid vilde bistaa dem, som sætter alt i Vove for at redde andre og som aldrig har svigtet. 100 Aars Jubilæet vilde være et passende Tidspunkt til at give Fiskerne og Redningsmændene den Havn.

Købm. Lambertsen takkede paa Festudvalgets Vegne alle Deltagerne. Og efter at to unge Piger havde sunget nogle smukke Sange, samledes man ved Kaffebordene i Selskabslokalerne.

Fra Festen paa Bovbjerg

Badehotel

Paa det danske Redningsvæsenets 100 Aars-Jubilæum Onsdag d. 26. Marts 1952 blev der nedlagt en Krans fra Lemvig Byraad paa Konsul A. Andersens Grav paa Lemvig Kirkegaard, og samtidig lod Byrådet nedlægge Blomster paa den engelske Ingeniør Thomas Earles Grav. Konsul Andersen var som bekendt efter Justitsraad Cladius Død Leder af Redningsvæsenet i 40 Aar, og Ing. Earle, der omkom i 1860 ved Dp. „Arctic“s Forlis, da han meldte sig frivillig og gik med „Flyvholm“s Redningsbaad ud, da det var umuligt at skaffe tilstrækkeligt Mandskab.

Gudstjenesten i Ferring Kirke

Om Eftermiddagen samledes de nuværende og tidligere Redningsmænd fra Stationerne Thyborøn, Flyvholm, Liløre, Ferring, Tuskjær og Thorsminde paa Bovbjerg for at fejre Redningsvæsenets Jubilæum sammen med deres Damer.

Der indledtes med en Gudstjeneste i Ferring Kirke, der var smykket med Flag og Paaske-liljer.

Sognepræsten i Bøvling, Pastor Sevelsted, der ogsaa er Præst for Thorsminde, talte ud fra

Ordene i Johs. Ev., 15. Kap., 13 V.: „Større Kærlighed har ingen end denne, at han sætter sit Liv til for sine Venner.“

Præsten indledede med at citere det Vers af Sangen: „Havet omkring Danmark“, der slutter med Linien: „Daadfuldt har du lært os at dø.“ Disse Linier faar en egen Klang for os i Dag, sagde han, for i det Hundredaar, der er gaaet, satte 54 Redningsmænd Livet til for at bjerge andres Liv. Men Arbejdet har ikke været forgæves og Ofrene ikke spildt: 12,409 Menneskeliv blev reddet ved den Tjeneste, som er øvet.

Naar der tales om den, der sætter Livet til for sine Venner, er det naturligt, at vi ved denne Løjlighed tænker paa de Redningsmænd, der sætter Livet i Vove for andres Skyld. Men vi er ikke kommen sammen her i Kirken for at ære Mennesker og Menneskers Indsats, men for at ære Gud og takke ham for hans Frelse. Derfor vil vi, naar vi hører dette Ord fra Bibelen, tænke paa ham, som satte Livet til for sine Venner — og Fjender. Vi vil vende os til ham, som satte Livet til, for at vi ved hans Død skal have det evige Liv.

Ikke langt herfra — i Thorsminde — ligger en Kirke, der har været Redningsstation. Saaledes er Jesu Kristi Kirke paa denne Jord stadig Redningsstation for os Mennesker, og skal vi komme frelst i Land, maa vi forene de to Ting: Daab og Tro. Større Kærlighed har ingen end den Frelser, der satte Livet til for os — og lad ikke hans Gerning blive spildt!

Pra Prædikestolen mindedes Pastor Sevelsted til sidst — mens alle rejste sig — de Redningsmænd, der satte Livet ind og gav deres Liv i Tjenesten.

Gudstjenesten sluttede med Salmen „Mægtigste Kriste“.

Jubilæumsfesten paa Badehotellet

Før Jubilæumsfesten paa Bovbjerg Badehotel om Aftenen overrakte Opsynsmændene Jubilæumsmedaillen til de Redningsmænd, der var bleven dekoreret i Anledning af 100 Aars-Jubilæet. Adskillige af de gamle Redningsmænd bar endvidere Dannebrogskors og nogle endvidere en fransk Redningsmedaille, som de havde faaet tildelt efter Redning af Besætningen fra et strandet fransk Skib.

Op mod 200 Mennesker var samlet om Bordene i Hotellets store Sal, da Opsynsmanden ved Ferring Redningsstation, Thorvald Andersen, indledede med en Velkomst særlig til de gamle Redningsmænd og Damerne og bragte en Hilsen fra Redningsbestyreren med Tak for godt Samarbejde. Derefter overtog Opsynsmand ved Thorsminde Redningsstation, Søren Madsen, Ledelsen.

Ved Festens Begyndelse blev der sendt følgende Telegram til Kongen og Dronningen:

„Redningsmænd fra Stationerne Thyborøn, Flyvholm, Liløre, Ferring, Tuskjær og Thorsminde, samlet paa Bovbjerg Badehotel i Anledning af Redningsvæsenets 100 Aars Jubilæum, sender Deres Majestæter vor hjerteligste Hilsen med Tak for aldrig svigtende Interesse for vor Gerning.“

Der blev samtidig udbragt et nifoldigt Leve for Kongen.

Endvidere blev der sendt et Telegram til Redningsbestyrer Niels Hansen.

Senere paa Aftenen indløb følgende Telegram fra Kongeparret:

„Med Tak for den venlige Hilsen sender vi vor hjertelige Lykønskning til 100 Aars-Festen og ønsker Held og Lykke i Fremtiden for Redningsvæsenet og dets Mænd.
Ingrid — Frederik R.“

Oplæsningen af dette Telegram paaheortes staaende af Forsamlingen.

Til Festen indløb endvidere Lykønskningstelegrammer fra Redningsbestyreren, Lemvig Byraad og Thyborøn Havns Fiskeriforening samt flotte Blomsterkurve fra Vestjydsk Fiskeriforening og Lemvig Bank.

Redningsvæsenet kom frem samtidig med Vækkelserne

Sognepræsten i Vandborg-Ferring, Pastor Christensen, holdt den indledende Tale, hvori han understregede, at dette, at Mennesker har Mod og Tro til at gaa ud paa Havet i Baad og redde andre Mennesker, ikke er noget de har af dem selv. Mon Forklaringen ikke er, at Redningsmændene er kristne Mennesker? Mon der ikke ligger noget i dette, at Redningsvæsenet kom frem paa samme Tid, som Vækkelserne brød ind over vort Folk? Der er Steder i Verden, hvor man ikke mener, det vedkommer en, at andre Mennesker omkommer, naar det ikke er nogle af ens egne. Og denne Tankegang var heller ikke ukendt her i Landet i tidligere Tider. Jeg tror, det er vor kristne Kultur, der har bevirket, at Mennesker bliver regnet for noget, og at jo mere kristne vi er, jo mere vil vi være med til at redde Mennesker baade paa den ene og den anden Maade.

Gamle Redningsmænd fortæller om Strandinger og Ulykker ved Kysten

Under Spisningen havde flere tidligere Redningsmænd Ordet for at fortælle om nogle af de Dramaer, der er udspillet paa denne Del af Kysten i svundne Dage.

Chr. Lilleøre, Lemvig, omtalte bl. a. Redningsbaadens „Liløre“s Forlis i 1897, da 12 Redningsmænd omkom, og udtalte, at der dengang blev gjort altfor lidt for de efterladte i Sammenligning med, hvad der nu bliver gjort.

Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig, bragte Hilsen fra Redningsbladet, som han er Forretningsfører for.

Opsynsmand Søren Madsen, Thorsminde,

nævnte, at der i de 100 Aar er kærtret 19 Redningsbaade — Halvdelen af dem under Øvelser. Han mindedes med Forsamlingens Tilslutning de Mænd, der har sat Livet til under Redningsforetagender eller Øvelser, og de gamle Redningsmænd, som er gaaet bort. Særlig mindedes han Redningsvæsenets to første Ledere, Justitsraad Claudi, Vandborg, og Konsul Andersen, Lemvig.

Frk. Harriet Andersen, Lemvig, der er Datter af Konsul Andersen og Niece af Justitsraad Claudi, var den eneste, der var inviteret med til Jubilæumsfesten som Gæst. Hun udtrykte sin Glæde over denne Indbydelse, fordi den viste, at Redningsmændene huskede hendes Faders Virke endnu, skønt han døde i 1909.

Da Redningsbaaden fra Liløre kærtrede og 12 Redningsmænd omkom

Fhv. Baadform. ved Redningsstationen i Flyvholm, Thomas Neess, der som 16-aarig Dreng havde været med ved Havet, da Redningsbaaden fra Stationen Liløre kærtrede under et Redningsforetagende, fortalte om, hvorledes Ulykken skete. Neess fortalte endvidere om de 40 Aar, han havde været ved Flyvholm Redningsstation. I alle disse Aar har vi, sagde han, hver Gang Redningsbaaden har været ude, bagefter været samlet i et af Hjemmene og sagt Jesus Tak og bedt ham hjælpe, hvis vi skulde komme ud for noget, hvor vore egne Kræfter ikke slog til. Og der er aldrig sket noget, som har krævet Redningsmænds Liv, ved Redningsforetagender fra Flyvholm Redningsstation.

Chr. Christensen, Thyborøn, nævnte et Eksempel, som viste den Taknemlighed mange fremmede Søfolk føler overfor danske Redningsmænd, som har reddet deres Liv. Til Redningsfolkene vil jeg sige, at naar I gaar ud, er der mange, der bøjer Knæ og beder for jer, for vi ved, at der altid er Fare paa Færde, naar Redningsbaaden gaar ud.

Opsynsmand ved Flyvholm Redningsstation, Chr. Langer, mindedes Strandingerne i gamle Dage, da de var langt hyppigere end nu; han huskede engang, hvor der stod 10 Strandinger samtidig mellem Bovbjerg og Thyborøn. Vi er taknemlige for, at det ikke er saaledes i Dag. Taleren erindrede om, at Sømandsmissionen ligesom Redningsvæsenet har 100 Aars Jubilæum i Aar, og mente ligesom Pastor Christensen, at der var en Forbindelse mellem disse to Ting.

Afslutning

I en Pause blev der dækket Kaffeborde i Salen, og efter Kaffen var det Meningen, at Pastor Sevelsted, Bøvling, skulde underholde med Oplæsning, men da det var blevet saa sent, lod Præsten denne Afdeling udgaa af Programmet og sluttede med en Andagt.

Søren Madsen, Thorsminde, udtrykte til

sidst sin Glæde over, at Redningsmændene fra de forskellige Stationer havde givet næsten 100 pCt.s Møde til Festen paa Bovbjerg, skønt de selv maatte betale det hele, medens de, der festede i København (en Mand fra hver Redningsstation i Landet) fik alt refunderet. M.H. t. Udbyttet af Deltagelsen troede han, at Festen her ved Kysten fuldt ud kunne staa Maal med Festen i København.

Saa brød man op fra Bordene og begav sig ud i Snevejret til de ventende Biler — efter at have været sammen i 8 Timer.

Vestjydske Redningsmænd

fra Stationerne Blaavand, Vejers, Hennegaard, Nymindegab, Bjerregaard og Hvide Sande fejrede Dagen en smuk og stemningsfuld Gudstjeneste i Lønne Kirke og en efterfølgende Fest paa Nymindegab Kro.

Mindet vil hædre de døde

I den lille Kirke i Lønne samledes omkring 100 Redningsmænd og deres Hustruer til en Eftermiddagsgudstjeneste, der indlededes med Salmen „Vor Gud han er saa fast en Borg.“

Pastor Troels Nissen gik i sin Prædiken ud fra Pauli Skildring i Apostlenes Gerninger af en Stranding ved Malta og sagde bl. a.: Det danske Redningsvæsen har i Dag 100 Aars Jubilæum, og det vil blive fejret paa taktfuld Maade, mange Steder indledet med en Gudstjeneste, og en saadan Indledning kaster altid et særligt Skær over en Fest. Det danske Redningsvæsenes Ideer og den kristne Tale om Barmhjertighed ligger paa samme Linie, og det er derfor naturligt, at alle I, som tilhører det højt ansete Redningsvæsen, samles her. Jeg byder jer et hjerteligt Velkommen i Guds Hus.

Det danske Redningsvæsenes Stifter, C. V. Claudi, var en Mand med samme Sindelag som den barmhjertige Samaritan, naar han for egne Midler rejste til England for at gøre Studier til Redningsvæsenet. 100 Aar er nu gaaet, siden han saa sin Tanke om et organiseret Korps langs Jyllands farlige Kyst ført ud i Livet, men dette Korps vil sikkert bestaa, saa længe vort Samfund bestaar.

Der blæser mange Storme og Orkaner i Løbet af et Sekel — og mangen tapper Indsats er øvet af Mænd, der fra Landsiden med Livet som Indsats har vovet sig ud for at redde andre. Nogle slap ikke levende hjem — Mindet vil hædre dem, og Befolkningen takke dem.

„I din Haand er mine Tider“, staar der i en af Davids Salmer. Den, som faar Lov at se det, faar en underlig Tryghed om sit Liv — det tunge og svære er ikke saa tungt at bære, naar man ved, at Gud staar bag det hele, og Fremtiden tegner da ikke saa mørk.

Paa Præstens Opfordring rejste alle sig og

mindedes med et Øjeblik Stilhed de Mænd og Kammerater, som i de 100 Aar var blevet paa Havet.

„Ingen har større Kærlighed end den, der sætter sit Liv ind for andre“. Æret være deres Minde.

Prædiken sluttede med „Fadervor“, og man sang „Befal du dine Veje“ og „Mægtigste Kriste“.

Frie Mænd ledet af Barmhjertighed

Efter Gudstjenesten var der Middag paa Nyminddegab Kro, hvor Opsynsmand Kresten Høj, Nyminddegab, bød Velkommen, især til de mange gamle, forhenværende Redningsmænd, der var mødt frem paa den store Dag.

N. C. Jensen, Bjerregaard, takkede, fordi Jubilæumsfesten var blevet arrangeret, og derefter talte Edvard Høj, Nyminddegab, som fremdrog Minder fra Tiden for 70 Aar siden og omtalte den store Udvikling, som den sidste Menneskealder har budt paa.

Det største, der er lavet, er Vestkysthavnene, og samtidig har Redningsvæsenet kundt udnnytt Motorredningsbaadene fra Havnene. Han kunde dog ønske en Forbedring indført, nemlig Raketapparaterne placeret paa Vogne med godt Lys og forsynet med Gummihjul, fordi hurtig Hjælp er dobbelt Hjælp.

Til Slut advarede han Redningsvæsenets nuværende Mandskab om ikke at stille for store Fordringer, saa Redningsvæsenet bliver til lønnede Bestillinger med Uniformer. Saa glider vi over i Fagforeningsdiktaturet, sagde han. Det var ikke med Penge, med med Barmhjertigheden som Baggrund, Redningsvæsenet blev stiftet, og Redningsmænd skal ikke være bundet af deres Hverv — der skal altid være Reserver, som kan naa frem. I den Aand Redningsvæsenet blev oprettet, skal det fortsættes af gode, frie danske Fiskere.

Ingen større Glæde end at bjerge en Mand over i en Redningsbaad

Hans Lodberg, Hvide Sande, glæder sig over, at ogsaa Redningsvæsenets øverste Ledelse havde besluttet, at deres Fest skulde begynde i Guds Hus. I Lønne Kirke hørte vi Ordet. „Ingen har større Kærlighed end denne, at han sætter sit Liv til for andre“. Er det ikke dette, der bor i os Redningsmænd? Der findes vel ingen større Glæde end det at bjerge et Menneske over i en Redningsbaad. Vi er stor Tak skyldig til de Mænd, der for 100 Aar siden stiftede Redningsvæsenet. Der er fældet mange Taarer i de Aar, men der har ogsaa været mange, som har foldet deres Hænder i Bøn, og det giver Styrke i en Redningsbaad.

Søn dekorerede Far

Efter at Baadformand Jeppe Graversen, Nyminddegab, havde oplæst Telegrammerne, uddelte Kresten Høj Kongens Gave, Jubilæumsmedaljen

til 7 Redningsmænd fra Nyminddegab og Lønne. Særlig Opmærksomhed vakte det, at han fæstede Medaljen paa sin Far, Jens Johnsen Høj, Lønne. Selv har Kresten Høj været med i Redningsbaaden i 22½ Aar, men hans Far har været med i 25 Aar og modtog herfor Medaljen.

Et kraftigt besvaret Leve blev udbragt for de dekorerede, et Leve der ogsaa gjaldt Redningsmænd fra andre Stationer med over 25 Aars Virke bag sig, som senere vil faa Medaljerne overrakt.

Der afsendtes Telegram til Hans Majestæt med Hilsen og Tak for Jubilæumsmedaljerne.

Jakob Høj, Lønne, mindedes i Anledning af Hvide Sande-Ulykken en Udtalelse af Bestyrer Fabricius: Vi forsøger at gøre Materiellet saa godt som muligt, men det er jo kun Menneskeværk. Paa sørgelig Maade blev det ved Hvide Sandeulykken konstateret, at ogsaa de store Motorredningsbaade kun er Menneskeværk, sagde han. Han mindedes til Slut, at en gammel Opsynsmand i Lønne altid, før Redningsbaaden gik ud, foldede Hænderne over Roret, mens de øvrige i Baaden bøjede sig i stille Bøn og sagde: Vi skylder de gamle som lagde Grunden til Redningsvæsenets gode Omdømme, en stor Tak — de var ogsaa klar over, at det kun var Menneskeværk.

Festen sluttede med Oplæsning af Pastor Troels Nissen og selskabeligt Samvær.

Fra Hvide Sande Havn og Fiskeriforeninger var til Festen sendt en stor Blomsterkurv, og desuden var der en Blomsterhilsen fra Dr. Wiim, Store Heddinge.

Under Festen indløb Hilsen og Tak fra Hs. Majestæt Kongen, og der indsamledes et Beløb til Dækning af Udgifterne ved Festens Arrangement. Der indkom 220 Kr., hvoraf det overskydende Beløb indgik til Mindesmærket for de omkomne Hvide Sande-Redningsmænd. Fra en fremmed, som havde Tilknytning til Nyminddegab, var til Stationens Arkiv tilsendt Mylius Eriksens „Fra Klit og Hav“ som Gave, og af denne Bog læste Pastor Nissen om Briggen „Claus“ Forlis paa Fanø Strand.

Den vellykkede Fest var besøgt af 125 Mennesker.

I Rindby Forsamlingshus

festede Redningsmandskaberne fra Esbjerg, Rindby og Sønderho. Forsamlingen talte ca. 100, idet Damerne samt flere andre var inviteret. Der var skrevet 4 Sange til Lejligheden, og der var Musikunderholdning, ligesom der under Middagen blev holdt en Række Taler.

Opsynsmand P. Brink fra Sønderho holdt Festtalen, hvor han i korte Træk talte om Redningsvæsenet gennem de 100 Aar — og mindedes de 54 Mand, som satte Livet til i Tjenesten.

364 Redningsmænd dekoreret

Under 12. Marts 1952 har det behaget Hans Majestæt Kongen at benaade nedenævnte ansatte og forhen ansatte Mænd i Redningsvæsenet med 25 Aars Tjeneste og derover med en Sølvmedalje, præget i Anledning af Redningsvæsenets 100 Aars Jubilæum den 26. Marts:

Overassistent ved Redningsvæsenet Søren Lauritzen,	Baadmand Chr. Bro Madsen,	R/S Flyvholm
Baadmand Jens P. Lundholm,	— Iver A. Iversen,	—
Opsynsmand J. O. Dahler,	Opsynsmand Chr. Gai Kirk,	R/S Liløre
Baadformand H. Chr. Andersen,	Betjeningsmd. N. M. Gregersen,	R/S Ferring
— Alfred Emil Mose,	Baadformand L. Kristensen,	R/S Tuskær
Baadmand Marinus Christensen,	Baadmand Chr. Søgaard Jensen,	—
Opsynsmand Vald. Sørensen,	Opsynsmand Søren Madsen,	R/S Thorsminde
Baadmand H. M. Christiansen,	Baadmand J. Bjerg Kjærgaard,	—
— Christian Løth,	— A. Peder Madsen,	—
— Christian J. Vinther,	Opsynsmand Sv. Kjærgaard,	R/S Fjand
Baadformand Jens Chr. Jensen,	Baadmand Jens L. P. Sand,	R/S Vedersø
Baadmand Lars Peter Vadsager,	— Jens Sørensen,	—
— Karl Aug. N. Haugaard,	Opsynsmand Iver Chr. Dam,	R/S Søndervig
— Niels Nørgaard,	Betjeningsmand Mogens Jensen,	—
Opsynsmand Karl Arildsen,	— Iver M. Jensen,	—
Baadformand Vilh. Damgaard,	Opsynsmand Thomas Fjord,	R/S Hvide-Sande
Baadmand L. Froholdt Pedersen,	Baadmand Chr. Christensen,	—
— Karl Kristian Jensen,	— Hans Lodb. Tarbensen,	—
— Frederik L. Simonsen,	Opsynsmand Peder Chr. N. Dahl,	R/S Bjerregaard
— Mathæus S. Sørensen,	Betjeningsmand P. C. D. Jensen,	—
— Ejnar Jensen,	Baadmand K. Jensen Høj,	R/S Nyminddegab
Baadformand Jens S. Petersen,	— Henrik Pedersen,	—
Baadmand Kristian P. Sørensen,	Baadformand J. M. Gravesen,	—
— Jens Marinus Korsgaard,	Betjeningsmand S. S. Nielsen,	R/S Hennegaard
— Søren Lassen Hansen,	Opsynsmand Jakob Bloch,	R/S Vejers
Baadformand Kristian Styrbæk,	Baadformand P. M. Jakobsen,	—
Baadmand Martin P. Andersen,	Baadmand M. Bloch Nielsen,	—
Opsynsmand Th. Chr. Thomsen,	— V. Heldgaard Pedersen,	—
Baadmand Chr. A. S. Guldhammer,	— Martin Christiansen,	R/S Blaavand
— Søren Chr. Sørensen,	Opsynsmand Jens M. Svendsen,	R/S Rindby
Opsynsmand L. Lambertsen,	Baadformand Sv. Ingv. O. Boye,	—
Betjeningsmand Vilh. Andersen,	Baadmand J. A. Christiansen,	—
— Søren N. Bertelsen,	— Karl M. Lauridsen,	—
Opsynsmand J. Bj. Pedersen,	— Peder Cl. Sørensen,	—
Baadformand Chr. A. C. Harbo,	Opsynsmand P. Jessen Brinch,	R/S Sønderho
Opsynsmand Fr. Mortensen,	Baadmand Jens Johs. Jensen,	—
Baadmand Jens A. Dragsbæk,	— Harry Chr. Munch,	—
— Knud Nielsen Krogh,	— Carl Petersen,	R/S Manø
Opsynsmand C. Munk Pedersen,	— Bode Eli Bagger,	R/S Kirkeby
Baadmand P. Munk Pedersen,	— Chr. M. Nielsen,	—
Opsynsmand Niels Sørensen,	— Svend Cilius Møller,	—
Betjeningsmand K. Krogh,	Opsynsmand Peter Hyttel,	R/S Sæby
Opsynsmand S. Th. Sørensen,	Baadmand N. A. A. Christensen,	—
Baadformand L. V. Laursen,	Opsynsmand Niels M. Nielsen,	R/S Hals
Baadmand Niels P. Sørensen,	Baadmand L. Lund Sørensen,	—
— Laurits Chr. Laursen,	— C. Egeberg Pedersen,	—
Opsynsmand Alf. Christensen,	Opsynsmand N. P. Lasborg,	R/S Grenaa-Havn
Baadmand S. Bruun Jensen,	Baadformand Jens Bachmann,	—
Opsynsmand Chr. Langer,	Baadmand Anker Bachmann,	—
Baadformand Peder Eriksen,	Opsynsmand Harald Larsen,	R/S Østerby

Baadformand Niels Andersen, R/S Østerby	Fhv. Baadmand Jens Andreas Bærent, Blokhus
Baadmand Moody Chr. Jerup, R/S Vesterø	- — Jens Martinus Sørensen, —
- Theodor Thomsen, —	- Opsynsmand S. Svenningsen, —
Opsynsmand G. Stephensen, R/S Anholt-Havn	- — Lars Chr. Bjerregaard, Slettestrand
Baadmand Sv. A. Rasmussen, —	- Baadmand J. Pedersen Madsen, —
- H. H. O. Christensen, —	- — Anton M. Pedersen, —
Betjeningsmand N. C. Jacobsen, R/S Stevns	- — N. M. Chr. Johansen, —
Opsynsmand Jens Hyllemose, R/S Aalebæk	- — Marinus Pedersen, —
Betjeningsmand A. K. Jensen, —	- — Jørgen K. J. Styrbæk, Thorupstrand
- Hans Peter Jensen, —	- — Kristen Jensen, —
Baadmand Th. Ferd. Brinkaa, R/S Gedser	- — Andreas Kr. Jensen, —
Opsynsmand K. Johs. Thuesen, R/S Snogebæk	- — Martin S. B. Sørensen, —
Baadformand G. L. Pedersen, —	- Opsynsmand Fr. Henneberg, Lildstrand
Opsynsmand Jens P. Schou, R/S Rønne	- Baadformand Ole N. Konge, —
Baadmand Hans Jørgen Busk, —	- Baadmand Th. Chr. Oddershede, —
Opsynsmand Hans Hansen, R/S Svaneke	- — Niels Nielsen Kollerup, —
Fhv. Opsynsmand Thomas Hansen, Jerup	- — Herman Nielsen, —
- Baadmand Th. Andersen Ledet, —	- Baadmd. S. M. S. Guldhammer, —
- — Emil Jørgensen, —	- Betjeningsmd. Albert P. Vilsen, Vigsø
- — Anton Jensen, —	- — Anders Chr. Andersen, —
- — Otto Jensen, —	- Baadmand N. A. Christensen, Hanstholm
- Opsynsmand Laurits Holm, Aalbæk	- — Peder Andreas Pedersen, —
- — Lars A. Kruse, Skagen	- — Anders Chr. Andersen, —
- Baadmand Mads Jensen, —	- — Karl Andreas Jeppesen, —
- — Søren Lauritsen, Gl. Skagen	- — Marinus Madsen, Klitmøller
- — Søren Thrane, —	- Betjeningsmand Chr. V. Jensen, Vangsaa
- Baadmd. J. C. M. Rasmussen, —	- — Søren Josephsen, —
- — Laurits Larsen, Kandestederne	- Opsynsmand Erik Jensen, Nr.-Vorupør
- — Laurits Christensen, —	- Baadmand Peder Pedersen, —
- Baadmand Albert Nielsen, —	- — Chr. Tarp Jensen, —
- — Rasmus Julius Nielsen, —	- — Jens Chr. Jensen, —
- — Martinus Chr. Jensen, —	- — Otto Jensen, —
- Opsynsmand Peter Hjorth, —	- — Peder Munk Pedersen, —
- Baadmand Emil Christiansen, Tversted	- — Peder Chr. Pedersen, —
- — Mads Andi Jensen, —	- Opsynsmand P. Chr. Baltesen, —
- — N. Chr. Albert Kallehave, —	- Baadmand Chr. P. Christensen, Stenbjerg
- — Chr. B. Steffensen, —	- — Mikkel E. Chr. Bonde, —
- — Jens Th. Gaardbo, Hirtshals	- — Jens E. Vang Jensen, —
- — Martin A. Mikkelsen, —	- — Andreas Christensen, —
- — Søren Sø. Løth, —	- Baadformand Anton Eriksen, —
- Baadformand William Rimmen, —	- Baadmand E. K. Vang Jensen, —
- Opsynsmand Niels Chr. Jensen, —	- Opsynsmand J. Martin Jensen, —
- — Karl Thomsen, Nr. Tornby	- Baadformand G. Jensen Munk, —
- Baadmand Chr. P. Østergaard, —	- Baadmand Mads P. Andersen, —
- — Carl Chr. Bruun, —	- Opsynsmd. J. Chr. M. Nielsen, Lyngby
- Baadformand N. Svendsen Nielsen, —	- Baadmand N. Madsen Nielsen, —
- Baadmand Niels Johan Thomsen, —	- Baadformand J. Nielsen Josefson, —
- — J. Chr. Edvard Jensen, —	- — Laurits A. Iversen, —
- — Jakob Mogensen, Skallerup Klit	- Betjeningsmand Chr. L. C. Krogh, —
- — Lars Chr. Christensen, —	- Baadformand Poul Thøgersen, Vester-Agger
- — Lars August Larsen, —	- Baadmand Christian Poulsen, —
- — Niels Peter Nielsen, —	- — Vilhelm Chr. Villadsen, —
- — Anton Johan Nielsen, —	- — Johan Chr. Mikkelsen, —
- Baadformd. N. Svendsen Iversen, —	- — Arild Poulsen, —
- Opsynsm. C. R. Christophersen, Lønstrup	- — Markus Andersen, —
- Baadmand S. Chr. Sørensen, —	- — Jens Jepsen Jensen, Thyborøn
- — Axel Christophersen, —	- — Kristian K. J. Kristensen, —
- — Jens Chr. Christensen, —	- Baadformand Chr. O. Christensen, —
- — Karl Emil Lauritsen, —	- Baadmand Mads S. Madsen, —
- — Jens Chr. Andersen, —	- — Sigvald Christensen, —
- Opsynsmand Lars Sørensen, Løkken	- — Niels Madsen Vrist, Flyvholm
- Baadmand Valdemar Jensen, —	- — Jens Bro Christensen, —

Fhv. Baadmand Christen Christensen, Flyvholm	Fhv. Baadmand Jens Knudsen, Blaavand
- Baadformand Th. Olesen Nees, —	- — Martin Kr. Hansen, —
- Baadmand Chr. Olesen Nees, Liløre	- Baadformand Hans C. Jensen, —
- — Niels Nikolajsen, —	- Baadmand Jens K. J. Gade, Svenske Knolde
- — Hans Nielsen Liløre, —	- — Metinus Sørensen, —
- — Niels Marinus Bjerg, —	- — Joen Joensen, Esbjerg
- — Niels Chr. Liløre, —	- — Christen P. Nielsen, —
- — Marinus Jensen Knak, —	- — Mathias P. Iversen, Rindby
- Baadformand Chr. Madsen Vrist, —	- — Morten Mathiesen, —
- Opsynsmand Chr. M. Larsen, Ferring	- — Jens Jensen, —
- — Andreas Christensen, —	- — Hans Søren Lauridsen, —
- — Chr. Pedersen Ruby, Tuskær	- — Jens Hansen Lauridsen, —
- Baadmand J. Kr. Ruby Pedersen, —	- Baadformand Jens M. Sørensen, —
- — Ole Olsen, —	- Opsynsmand Jes P. Sonnichsen, Sønderho
- — Jens Chr. Jensen, —	- Baadmand P. Hansen Brinch, —
- Opsynsmand J. S. Madsen, Thorsminde	- — Jens Jessen Hansen, —
- Betjeningsmand J. M. Jensen, Fjand	- Baadformand Hans Pedersen, —
- — Søren Sørensen Mose, —	- Opsynsmand N. P. Lindberg, Manø
- Baadmand Ole J. Pedersen, Vedersø	- Baadformand H. H. Jørgensen, —
- — M. Pedersen Bruun, —	- Baadmand Claudi A. Hansen, —
- — J. Chr. P. Gammelgaard, —	- — Harald Jørgensen, —
- — Kr. P. Gammelgaard, —	- — Chr. Th. Hjort, —
- Baadformand P. Pedersen Sand, —	- — Micha Chr. Nielsen, —
- Opsynsmand Anders Wejse, Søndervig	- Opsynsmand H. Chr. Hansen, Kirkeby
- Baadmand Chr. L. Thygesen, —	- Baadmand Christian Bleeg, —
- Baadformand Niels P. Dam, —	- Opsynsmand Chr. Fr. Strøm, Sæby
- Baadmand Knud Chr. Stage, —	- Baadmand Peter Johs. Strøm, —
- Betjeningsmd. J. C. Stage Lodbjerg, —	- — Valdemar B. Sørensen, —
- — Søren S. Mose, —	- — Herman P. Christensen, —
- Baadmand Peder Johansen, Hvide-Sande	- Baadformand Peter E. Mørk, —
- — Niels Frich, —	- Baadmand Alfred M. Sørensen, —
- — Jens Andreas Jensen, —	- — Søren Chr. Sørensen, Hals
- — Thomas A. Thomsen, —	- Baadformand S. Chr. Jørgensen, —
- — A. K. V. Enevoldsen, —	- — Chr. M. Andersen, —
- Opsynsmand C. L. Christensen, Haurvig	- Betjeningsmand M. E. Sørensen, Fornæs
- Baadmand N. K. B. Sørensen, —	- Opsynsmand Theodor Jensen, Grenaa-Havn
- — Ole Bay, —	- Baadmand H. P. V. Hansen, —
- — K. Bollerup Sørensen, —	- Baadformand Niels Chr. Brink, —
- — Søren Th. Enevoldsen, —	- Opsynsmand H. Melchiorson, Østerby
- — Ingvar Olsen, —	- Baadformand S. J. Sørensen, —
- — Jens Jespersen Jensen, —	- Baadmand Svend L. Svendsen, —
- Betjeningsmand Chr. C. Rauhe, Bjerregaard	- — Lars P. D. Andersen, —
- Opsynsmand J. J. Jensen Høy, Nymindegab	- — Melchior F. Melchiorson, —
- Baadmand Søren P. Sørensen, —	- — Adam D. Melchiorson, —
- — Edvard Johnsen Høy, —	- — Lars Peter Larsen, —
- — Kristian Larsen, —	- — Peter Chr. Pedersen, —
- Baadformand A. S. Andersen, —	- — Hans A. P. Beck, Vesterø
- Betjeningsmd. N. C. Mortensen, Hennegaard	- — Hans Anton Vistrup, —
- Baadmand G. S. Graungaard, Vejrs	- — Marinus Petersen, —
- — Chr. F. Jørgensen, —	- Baadformand Lars Bæch, —
- — Chr. Christensen, —	- Baadmand Karl Bjørn Petersen, —
- — Boje Chr. Jakobsen, —	- — Julius P. Jacobsen, —
- — Niels Harborg, —	- — Peter Hans Larsen, Anholt-Havn
- — Chr. Hansen Harborg, —	- — Rasmus Stephansen, —
- — Hans Jørgen Hansen, Blaavand	- Baadformand Rasmus Pedersen, —
- — Jes Chr. Mortensen, —	- Baadmand Axel G. V. E. Larsen, —
- — Jørgen H. Pedersen, —	- — Fr. C. F. Ottendahl, —
- — Kristen Peder Olesen, —	- — O. Chr. A. Sørensen, —
- Baadformand Hans J. Thuesen, —	- Betjeningsmand P. Henriksen, Stevns
- Baadmand J. Knudsen Hansen, —	- Baadmd. H. P. Hemmingsen, Klinth.-Havn
- — Søren Nielsen Jessen, —	- Baadmand Aksel M. Jensen, —
- — Juul Clemmen Juulsen, —	- — Aksel Karstensen, —

Fhv. Baadformand Jens Peter Larsen, Klinth.-Havn
 - Opsynsmand H. A. F. Hansen, Gedser
 - Baadformand M. K. Pedersen, Snogebæk
 - Baadmand Hans P. Poulsen, —
 - Baadformand Peter A. Bøjesen, —
 - Baadmand Karl P. Petersen, —
 - Opsynsmand O. J. Jørgensen, Rønne
 - — Anton D. Flade, —
 - Baadmand Hans Schou, —

Fhv. Baadmand Jørgen Peter Holm, Rønne
 - — Heiner Kr. Holm, —
 - Opsynsmand L. A. Thorsen, Hasle
 - — Lars A. Tranberg, Gudhjem
 - Betjeningsmand L. J. Jensen, —
 - — Laurits Chr. Hansen, Svaneke
 - — Albert M. Benneballe, Christiansø
 - — Hans Chr. Pedersen, —

Mands Minde

85 Aar

Fhv. Baadformand Ole Nikolaj Konge, DM., Lildstrand, fylder den 11. April 85 Aar.

70 Aar

Fhv. Baadformand Jens Bro Christensen, Harboøre, DM., fylder den 20. April 70 Aar.

60 Aar

Fhv. Betjeningsmand Rasmus Udsen Rasmussen, Fornæs, fylder den 3. April 60 Aar.

Fhv. Baadmand Heiner Kristian Holm, Rønne, fylder den 16. April 60 Aar.

Baadmand ved Redningsstationen „Vedersø“ Jens L. Pedersen Sand fylder den 19. April 60 Aar.

Baadmand ved Redningsstationen „Hirtshals“, Lars P. Vadsager, fylder den 22. April 60 Aar.

Baadmand ved Redningsstationen „Lildstrand“, Chr. A. S. Gulddammer, DM., fylder den 26. April 60 Aar.

50 Aar

Baadmand ved Redningsstationen „Kandestederne“, A. Lundholm Jensen, fylder den 19. April 50 Aar.

Jubilæum

Opsynsmand ved Redningsstationen „Lønstrup“, Karl Marinus Arildsen, kunde den 1. April fejre 25 Aars Jubilæum i Redningsv. Tjeneste.

Baadmand ved Redningsstationen „Sletterstrand“, Søren Lassen Hansen, kunde ligeledes fejre 25 Aars Jubilæum den 1. April.

Udnævnelse til Dannebrogsmænd

Nedennævnte Redningsmænd er udnævnt til Dannebrogsmænd fra den 26. Marts 1952.

Opsynsmand Niels Sørensen, R/St. „Lyngby“.
 — Jens Henningsen Hyllemose, R/St. Aalebæk, Møen.

Opsynsmand Jens Peter Schou, R/St. Rønne.
 Baadformand Niels Anton Andersen, R/St. Østerby Læse.

Baadmand Niels Peter Sørensen, R/St. V. Agger
 — Jens B. Kjærgaard, R/St. Thorsminde.
 — Chr. Christensen, R/St. Hvide Sande.

Fhv. Baadmand J. Chr. Andersen, R/St. Lønstrup.
 — Markus Andersen, R/St. V. Agger.

Redningsbestyrer Niels Hansen,

RD., er benaaded med Dannebrogsmændenes Hæderstegn fra den 26. ds.

Redningsbestyreren er endvidere blevet dekoreret med Ridderkorset af den svenske Wasaorden.

„Tidsskrift for Redningsvæsen“

Grunden til, at Bladet udkommer saa sent denne Gang, er, at vi jo gerne vilde have Referaterne med fra 100 Aars Jubilæet, og da Jubilæet jo faldt saa sent paa Maaneden, var det umuligt at faa Bladet færdigt til Tiden.

Red.

Nyt Legat

til Redningsvæsenet

Under 16. Januar 1952 har Hans Majestæt Kongen konfirmeret og stadfæstet Fundats for „Fhv. Farmer Christian Mumme Bondo og Hustru Christiane, f. Hertmanns Legat til Fordel for værdige og trængende Fiskere, ansatte eller forhen ansatte under Redningsvæsenet i Nørrejylland og deres Enker og uforsørgede Børn“.

Legatkapitalen andrager ca. 64.000 Kr. I Henhold til Legatfundatsens § 3 skal Legatet bestyres af 3 Mænd eller Kvinder, hvoraf den ene skal være Jurist og være bosat paa Fyen, og iflg. Forsvarsministeriets Bestemmelse er følgende Personer udpeget til den første Bestyrelse:

Sagfører cand. jur. Aage Juul-Pedersen, Odense, Bestyreren af Redningsvæsenet Niels Hansen, København og Fiskerikontrollør J. M. Jensen, Frederikshavn. Førstnævnte skal i Henhold til Fundatsen være Formand i Bestyrelsen.

Den første Uddeling af Legatportioner vil antagelig finde Sted den 6. Marts 1953 efter nærmere Bekendtgørelse i „Tidsskrift for Redningsvæsen“.

Ifølge Legatfundatsens Bestemmelse maa Legatportionerne ikke være under 100 Kr. eller over 400 Kr.

Et trykt Eksempel af Fundatsen kan forventes tilsendt Opsynsmændene ved Stationer hørende til det tidligere Nørrejydske Redningsvæsen.

Danske Redningsmænd, som herved er blevet betænkt med denne smukke Gave, vil i Taknemmelighed mindes de afdøde Legatarer.

Fra Festen i Thisted

bringes følgende Sang

Mel.: Ja, vi elsker dette Landet.

ENSOMT over Havet Maagen
 skreg mod sorten Sky,
 flagred' bort og fløj i Taagen
 ind bag Klitters Ly.
 Stormfugl over Hav og Bølger,
 tager Varsler du,
 vi skal lytte, vi skal følge
 Kaldet paa dit Bud.

Vesterhav, naar vild du brøler
 imod Jyllands Kyst,
 fostres Mand, som aldrig nøler,
 tages skal en Dyst.
 Havnen — Havnen haardt vi savner,
 gør nu fælles Front,
 du er med til ret at gavne
 os i Dagens Dont.

Redningsmand har vaagent Øje,
 trofast Brodersind,
 og i Gerning vogtes nøje
 alt paa Vejr og Vind.
 Aldrig glemmes Ven i Nøden
 paa det store Hav,
 selv om Løs'net bliver Døden
 og en fælles Grav.

Hvide Sande, Løkken, Skagen,
 hver en fiskerplads,
 samles nu og mindes Dagen,
 hundred Aars Sejlsads.
 Tit I Liv fra Havet vristed',
 danske Redningsmænd,
 mange Kære har I mistet,
 baade den — og den.

Ly og Læ for al vor Færd
 ønsker vi enhver —
 Held og Lykke for al Verden,
 Havets Folk især.
 Naar de hundred Aar nu mindes,
 ønsker vi i Dag,
 at der aldrig mer' maa findes
 hjælpeløse Vrag.

Saa til Lykke da med Dagen,
 Hilsen til hver Gæst,
 som er stævnet hid for Sagen
 til vor Mindefest.
 Lad det briste, lad det bære
 gennem Bølgers Brus,
 den, som Redningsdaaden ære,
 løfter højt sit Krus.

C. M.

LEMVIG

E. SMEDEGAARD
 Sels. Guld. Øbre. Opsik
 Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer
 P. Poulsen - Telefon 209

AKTIESELSKABET
 J. D. KOOPMANN'S SVINESLAGTERI

Tlf. 108

A. HONORÉ
 Isenkram og Udstyrsforretning
 TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

Tlf. 123

Aktieselskabet
 LEMVIG BANK
 Tlf. 81 og 381

Kontorer i
 Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harboøre - Thybørn

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P. Trillingsgaard

Auktionshallen Tlf. 335 - Auktionskontoret Tlf. 613 - Privat 504

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603

Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens
 MASKINVÆRKSTED

Lemvig Havn . Telf. 594

Filial: Thybørn . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Fiskeri- og Skibsartikler

LEMVIG - - - TELEFON 246

Filialer i Thybørn og Thorsminde

Hvis Bladet udebliver,

bedes de Holdere, der modtager det gennem Posten,
 straks klage til Postbudet.

Hvis Stationerne ikke modtager Bladet regelmæssigt,
 bedes dette paa et Brevkort meddelt til Gadgaard
 Nielsens Bogtrykkeri, Lemvig.

Havet larmer -

Ved Jubilæumsfesten paa Bøbjerg Badehotel den 26. Marts
blev følgende Sang afsunget

Mel.: Venner ser paa Danmarks Kyst

HAVET larmer ind mod Skrænt,
vi den dybe Tone hører,
naar i Vest sig vældig rører
Havets stærke Element.
Over Vandene det suser,
over Revlerne det bruser.
Skummende gaar ned og op
Bølgedal og Bølgetop.

Skibet Kursen holde vil,
Storm i Takkelagen tuder,
Brændingen i Vrede spruder,
Liv og Ladning staar paa Spil
Man med Ror og Anker aser,
Storm og Hav omkring dem raser.
Sømand brav paa Skuden der,
kom ej Danmarks Kyst for nær.

Før fra danske Mænd det lød:
Lad dem strande, vi vil hærge,
til os selv vi bravt vil bjærge,
os kun gavner deres Død.
Tiden kom, da Kæmper stærke
kæmped' under Korsets Mærke.
Næstekærlighedens Aand
og med dem fik Overhaand.

Naar i Nød de Brødre saa,
Hjælp var straks i deres Tanker,
ej de stansedes af Skranker,
fremad, frem de vilde naa.
I en Nødskal de naa'de
tit igennem Sø og Fraade
og fik bjærget alle Mand
gennem Brændingen i Land.

Andre djærve Mænd der var,
som paa Heltene fik Øje,
og det saa sig monne føje,
at de Haand i Hanke ta'r.
Hjælp der blev til et og andet,
til Raketter over Vandet.
Nu var Værket godt i Gang,
Redningsværk i Danevang.

Tuskjær, Flyvholm, her det var
Sagen først kom godt i Gænge,
men det vared' ikke længe,
før man saa, hvorhen det bar.
Mænd, som øvede Bedrifter,
Danmarks Redningsvæsen stifter
Attenhundred femti to,
Mænd det var med Haab og Tro.

Claudi, er et Navn, der staar
som en Stjerne gennem Tider,
lysende mens Sekler glider,
og mens Braad mod Bøbjerg slaar.
Konsul Andersen vi mindes,
meget maatte overvindes,
meget han udrettet faar
gennem fyrretyve Aar.

Mange andre, ved vi nok,
kunne nævnes, det faar være,
men vi vil dem alle ære,
som hjalp frem en modig Flok.
Her er Brug for djærve Mænd,
her er Tag for stærke Hænder.
Frem da Brødre, frem paany,
frem mod bedre Morgengry!

Vi med Vemod mindes vil
dem, som led og stred der ude
ved en sønderslaaet Skude,
hvor de satte Livet til.
Rørt vi mindes Hvide Sande,
hvor med Dødens Segl paa Pande
djærve Redningsgutter fem
stævned' neden om og hjem.

Hundred' Aar er gledet hen,
mangen Sømands Liv blev bjærget
og igennem Brænding færget.
Kraftig Daad af danske Mænd.
Vi i Dag vil glade være,
Virket er vort Land til Ære.
Trodse vil vi Havets Magt,
trofast vil vi staa paa Vagt.

1. II.

Pakhus i Nyhavn indviet til nordisk Sømandskirke

Et gammelt Pakhus i Nyhavn Nr. 22, som nu er forvandlet til et smukt Kirkerum i Forbindelse med et nyt Sømandshjem, blev i Gaar indviet til Sømandskirke. Kirken faar en dansk, en norsk og en finsk Præst; den danske Præst bliver Sømandspræsten Eilschou-Holm, der har været en af de ledende i Arbejdet for Sømandshjemmets Rejsning.

Indvielsen, der foretoges af Biskop Fuglsang-Damgaard, overværedes af Kongeparret, Kirkeministeren, Admiral Vedel, de nordiske Landes Ambassadøren m. fl. 100 af Kirkens 150 Pladser var reserveret for Søens Folk.

Kgl. Konfessionarius, Provst Neiiendam, udtalte i sin Prædiken bl. a.: Der er ingen Stand, der rammes saa haardt af Djævelskab fra Luft og fra Dybet som vore Søfolk. Men enten det er Dagligstuesejlads eller stygt Vejr, enten det er Fred eller Krig — de bliver paa deres Post. De er bunden til deres Gerning med uforklarlige Baand. De skal have menneskeverdige Arbejdsvilkaar, og Lejlighed til at høre Guds Ord, dette skal ske i dette Hjem.

Redningsfolkene fra Blokhus ikke indbudt til Jubilæet

Tyskerne nedlagde under Krigen Blokhus-Stationen, der blev stiftet for 100 Aar siden. I Tyskertiden førte sørgelædte Redningsmænd Baaden bort.

Den 31. Marts var det 100 Aar siden, at Redningsstationen i Blokhus blev grundlagt. Det var en af de allerførste Redningsstationer i hele Landet, hvilket bl. a. fremgaar af, at selve Redningsvæsenet blev stiftet fem Dage tidligere — nemlig den 26. Marts 1852. Man kunne derfor have regnet med, at Stationen i Blokhus maatte være mellem de indbudte til Jubilæet i København d. 26. Marts, hvor hver enkelt Redningsstation i hele Landet sendte en Repræsentant.

Blokhus-Stationen var imidlertid slet ikke repræsenteret, og det har vakt baade Misstemning og Harm i det vestjydske Fiskerleje, meddelte „B. T.“

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere
HOLM & WONSILD

Marsø
Støbegods

Naar en af de første Redningsstationer i hele Landet ikke blev repræsenteret ved Jubilæums-højtidelighederne, er det Tyskernes Skyld. Under Besættelsen vilde Tyskerne have Redningsstationen nedlagt, fordi de skulde bruge Grunden til deres Betonstillinger. Blokhus-Beboerne protesterede, idet de erklærede, at en Redningsstation paa dette Sted var af stor Betydning. Tyskerne stod dog stejlt paa deres, og Stationen maatte nedlægges.

Det var en Sorgens Dag i Blokhus, da Redningsbaaden skulde føres til Jernbanen for at blive kørt til København. Redningsbaadens Mandskab, 12 Mand i alt, mødte sørgelædte, og med Sorg i Sind ledsagede de Redningsbaaden til Stationen. Der var ogsaa Sørgeflor om Baaden, der havde været med til at redde talrige Menneskeliv.

Faa Dage efter, at Redningsbaaden var borte fra Kysten, kom nogle Tyskere i Havsnød, og en tysk Officer skældte og smældte, fordi der ikke var nogen Redningsbaad.

Da Tyskerne var ude af Landet, regnede de djærve Blokhus-Beboere med, at Redningsstationen naturligvis vilde blive oprettet igen. Det skete imidlertid ikke. Redningsvæsenets Ledelse, der har Kontorer i København, mente ikke, at en Redningsbaad var nødvendig paa denne Del af den jydsk Vestkyst, og skønt Blokhus Beboerne mange Gange har krævet at faa Redningsbaaden tilbage, er Ønsket ikke blevet opfyldt. Under disse Omstændigheder er det et ekstra haardt Slag for Redningsmændene i Blokhus, at de ikke kom med til Redningsvæsenets 100 Aars Jubilæum. I 91 af 100 Aar har Beboerne i Blokhus udført dristige og farefulde Redningsaktioner, men alligevel synes man at have glemt dem i København.

Afskediget 3 Maaneder før sit 40 Aars Jubilæum

Den Mand, der har tjent Blokhus-Redningsbaaden længst, er Jens Severin Svenningsen I 20 Aar var han Styrmand, i de næste 20 Opsynsmand. Han stod netop for at skulde fejre 40 Aars Jubilæum, da han blev afskediget. Det skete tre Maaneder før, han kunde fejre 40 Aars Dagen for sin Indtræden i det danske Redningsvæsen.

Indsamlingen til Minde- stenen i Hvide Sande

Vi tillader os atter at minde de Stationer, der endnu ikke har fremsendt Bidrag om — hvis man Ønsker at være med — at gøre det snarest.

Rejsningen af dette Minde for vore omkomne Kammerater er en smuk Opgave, som alle gerne skulde staa sammen om.

Men skulde man ikke bede de Stationer, man intet har hørt til, om snarest at lade høre fra sig enten til Kasserer G. Hallgreen, Esbjerg, eller Formand N. Sørensen, Lyngby. Siden sidste Opgørelse er tilgaaet G. Hallgreen 100 Kr. fra „Grenaa Havn“. N. Sørensen, Lyngby har modtaget fra Stationen „Lyngby“ 90 Kr. og fra „Odden Havn“ 50 Kr.

Fiskeauktioner i Februar

Skagen: 7.562.261 kg, hvoraf 52.583 kg Torsk, 89.151 kg Rødspætter, 2.777.345 kg Industrifisk, 4.337.441 kg Sild, 6.418 kg Makrel, 1.131 kg Skrubber, 5.918 kg Kuller, 6.287 kg Ising, 200.677 kg Brisling, 778 kg Pighvar, 70 kg Stenbider, 25.493 kg Sej, 57 kg Tunge, 2.234 kg Dybvandshummer, 29.104 kg Hvilling, 648 kg Rokker, 5.370 kg Dybvandsrejer, 375 kg Havkat, 213 kg Sletthvar, 12.691 kg Rødtunger, 572 kg Skærsing, 118 kg Kulmule, 1.594 kg Lange, 660 kg Havtaske, 82 kg Helleflynder, 37 kg Lever, 700 kg Rogn, 1.872 kg Kulsøer, 1.596 kg Knur, 20 kg Laks, 5 kg Stør og 1.019 kg Pighaj.

Hirtshals: 20.925 kg lev., 1.310 kg isede Rødspætter, 17.852 kg Blandet, 1.371 kg Pighvar, 6.797 kg Sej, 1.247 kg Rødtunge, 462.700 kg Industrifisk, 27.978 kg Torsk, 1.327.135 kg Sild I, 1.196.150 kg Sild II, 7.520 kg Hvil-ling, 726 kg Ising, 14.092 kg Kuller, 430 kg Dybvands-rejer, 283 kg Vinger, 3.525 kg Brisling, 187 kg Sildehaj, 1.044 kg Makrel. Ialt 3.091.272 kg.

Nye Bøger

Frøde Rydgaard: *Vejledning i Sundhedslære og første Hjælp ved Ulykkestilfælde og pludselige Sygdomstilfælde.* Overkirurg Frøde Rydgaard har udarbejdet denne udmærkede Vejledning for Lægfolk, fortrinvis Skibsførere og andre til Hjælp under Forhold, hvor Læge ikke kan tilkaldes.

Indholdet er delt i otte Afsnit: Menneskelegemets Byg- og Funktioner, Søfartshygijene, Bakterier, Baktoriesygdomme og Desinfektion, Sygebehandling om Bord, Forbindin-ger, Bandager og Saarbehandling, første Hjælp ved Ulyk-kestilfælde, første Hjælp ved pludselige Sygdomstilfælde og Kønssygdomme. Desuden findes en Fortegnelse over Indholdet i Medicinkiste II og III som et Skib medfører, og en udmærket og letfattelig Oversigt over Medicinens Anvendelse og almindelige Doser.

Fremstillingen af de enkelte Afsnit er meget klar og for- staaelig, og Bogen bør findes i et ethvert Skib paa Lang- fart. Men ogsaa Fiskere ombord i Kuttere og Fiskerbaade gør klogt i at medføre denne Bog med sin fortrinlige Vej- ledning i første Hjælp. Bogen er af Ministeriet for Han- del, Industri og Søfart autoriseret til Brug i danske Skibe og Fartøjer, i hvilke der iflg. Ministeriets Bekendtgørelse om Skibets Forsyning af Lægemidler m. m. skal findes en Vejledning i Sundhedslære og første Hjælp. Den er des- uden udarbejdet til Brug ved Undervisningen til Sætter- skippereksamen. Bogen er udkommet hos Gyldendal og koster Kr. 8.50 kart.

HIRTSHALS

Søren Løth og Sønner
Telf. 22 og 24

Fiskeexport . Hirtshals

MADSEN & OLESEN

Herrekonfektion - Sædstyr

HIRTSHALS

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samue

A/S Lillehedens Savværk

TH. 62 Fiskekasser i alle Dimensioner - Stort
Lager af Tømmer og Bygn.-Artikler

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

HIRTSHALS VAADBINDERI

Telefon 108

Al Slags Vaad og Trawl leveres omgaaende

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys . Kraft . Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

Store Kirkestræde 1 Hvælvingen København K

A/s Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statautoriseret v. Aage Geismas — Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 29 (Statst.)

Skibsproviantering . Etableret 1909

P. Saxberg

Indehaver: Paul Saxberg . Skagen

Rigstelefon 86 (5 Linier)

Telegramadresse: »Paulsax«

1. Kl. Varer 1. Kl. Betjening

Harald Pedersen

MAGASIN »SKAGEN«

Manufaktur . Herre- og Damekonfektion . Trikotage
Skagen . Telefon 27

Mejeriet »NORDEN«

Telf. 162 Skagen

leverer de fineste Mejeriprodukter

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 277 . 2 Lin.

Karstensen og Henriksen

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 201

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 345

SKAGEN

AKTIESELSKABET

SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telf. 538

C. S. Møllers Eftf.

W. GERSBØLL - SKAGEN

Telefon 83

Kolonial og Isenkram

SØMANDSHJEMMET

TH. Skagen 111 og 641

God Mad og gode Værelser

THISTED

JOHS. HAANING . THISTED

(P. Taabbel & Co.s Eftf.)

Telf. 326 Fiskeriartikler . Skibshandel

Sparekassen for Thisted Amt

Kontortid 10—12 og 13,30—16, Lørdag 10—12,30

Telefoner 2 og 802

ESBJERG

N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK

Esbjerg . Telf. 429

v. E. Nielsen og G. Erlandsen

Repræsentant for »TUXHAM«

Skræderi og

Søekvipering

Folmer Henriksen

Hjørttinggade 18

Ny Havn . Esbjerg

Telefon 3213

Christensen & Schlosser

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 2275

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik I/S . Tlf. 761

Døksmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

Telefoner: 564 og 2283 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN

Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæreri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1462

N. E. WILHELMSSEN

Slagtermester

Havnegade 131

Telefon 1743

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 367

Gravmonumenter

Martin Billeschou
Stormgade 59
Telefon 838

Thyborøn Skibsproviantering

Valdemar Petersen
Telefon 8 og 98
Kolonial, Petroleum, Olie, Tovværk

Thyborøn Fiskeauktion

(Statsautoriseret)
v. Alb. Steen
Tlf. Thyborøn 57 . Omst. til Priv.

Martin Herups

Vaadbinderi
Thyborøn Havn

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,00

" " " " " 22,30

med M/S „Rotna“,

M/S „Hammershus“ og M/S „Frem“

Selskabets Ekspeditioner:

KØBENHAVN Tordenokjoldsgade 34. Tlf. 1888
og 11889. Kontortid 8-8, Søndage 8-9 Fm.

RØNNE: Ved Havnen, Tlf. 159. Kontortid: 6-12,
1-8 Søndag 8-9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK

J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik
Torvet 1 - Telefon 245

KØB

DANSK

IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN

Etabl. 1879 Telf. 71, 45 og 808y

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filial i Hirtshals - Hirtshals Vaadbinderi
Tlf. 108

C.K. HANSEN

Skibsreder- og Mægler

AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Havari-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram Adresse HANSEN

★

Korresponderende Reder for:

DANNEBROG

Skaarup & Salskov

Smede- & Maskinværksted
Thyborøn . Tlf. 61

Indehaver: J. Salskov

Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant

★

Thyborøn . Telefon 4

RESERVERET

Redaktør: Jørgen Pedersen, Ydby. Forretningsfører: Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig

GADGAARD NIELSENS BOGTR.-LEMVIG

Lemvig Centralbibliotek
Lemvig

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 5

1. Maj 1952

19. Aarg.

En norsk Redningskøjte

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

Akilleskabet
Halle Restauration
*
Ny Fiskerihavn . Esbjerg
Tlf. 267

Markatenderiet
"NY HAVN"
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebrød
Telefon 1992

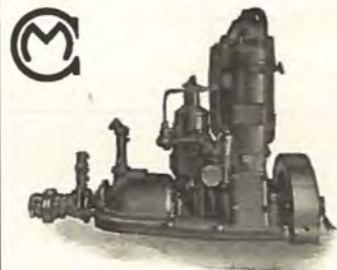
Damp-
skibsselskabet
TORM
København

Brødrene Leervad
Tlf. 10 & 9 Esbjerg
Teleg.-Adr. - Leervad-
Lys . Kraft
Motorreparationer
Radio

Brugsforeningen
»FREM«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

RESERVERET

Esbjerg **Vestjysk Krystal Isværk** A/S Telefon 66

To- og Firtakts-
MotorerBilligste Pris
Forlang TilbudMotorer i alle
Størrelser

Telf. 666

Grenaa Motorfabrik

DANMARKS
HANDELS- & SØFARTS-TIDENDE

Gl. Kongevej 29 B København V. — Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

Sparekassen for Lemvig og Omegn

Stiftet 2 August 1847 Telefon 131 . Postgiro 851.00

Kontortid: 10—11,30 og 14—16
Fredag 10—11,30, 14—17, Lørdag 10—12

Thyborøn Ald. . Tlf. 148

Kontortid: 10,30-12 og 15,30-16,30 . Lørdag 10,30-12

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

Alt i Blomster

E. Behrens
Stormgade 39, Esbjerg
Telefon 491

Carlsen & Aaens
Vaadbinderi

Hirtshals . Tlf. 180

Esbjerg Sejl- og
Presennings Fabrik

v. Henry Andersen
(forhen Thyborøn)
P. Skramsgade 14a. Tlf. 2655Tilbud paa Sejl til Nybygninger
gives
Specialitet: Stjernesede Sejl**VIKINGEN**

Havets - Havens - Handelens og Hjemmets Ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.

Abonnement Kr. 8,00 aarlig, Kr. 2,00 kvartaarlig

Kontorer: Christiansborggade 1, København

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 5

1. Maj 1952

19. Aarg.

I KAMP FOR LIVET

Haardt Arbejde for de norske Redningsskøjter i Vinterstormene

I Aar 82 Mennesker reddet fra den visse Død

Trondheim i Januar.

Himmel og Jord staar i eet. Januarstormene slider og flænger i den furede, vejrbidte norske Kyst. Der kommer Snebyger og Stormkast, hvor Mænd og Skibe strider sig mod en Vindstyrke, der nærmer sig Orkanens. I en saadan Storm kæmper man sig halvt blindet gennem Byens Gader. Men langs den norske Kyst kæmpes der for Livet. Jeg skulde have været med „Hurtigruten“ til Bergen, men Ruteskibene ligger vejrfaste. Nogle faa har forsøgt at trodse sig igennem Snestormen, men har maattet gøre Venderejse. I Radioens Vejrrapporter er der Urovarsler for hele Kysten. Øjeblikkets Vejr-situation omtales nøgternt og sagligt som „lille Storm“, men — „ud paa Natten øgende til fuld Storm“.

Det er i en saadan Vinternat, Skibene lænser for den nøgne Rig over Lofothavet. Det er i en saadan Vinterstorm alle søger Havn. Men i en aaben Baad ror raske Mænd og Drengene for Livet, med Blodsmag i Munden. Deres eneste Chance er den norske Redningsskøjte.

I dag er det bare
en skarpskåren skute,
skjærgårdens samaritan,
som er ute . . .

Redningsselskabets (Norsk Selskab til skibbrudnes Redning) Historie er, foruden Beretningen om norsk Hjertelag og Offervilje, frem for alt Historien om Mænd, der øver Heltegerninger som noget dagligdags og som sætter Livet ind for at redde andre. Men i de korte, tørre Tjenesterapporter søger man forgæves efter det dramatiske. —

Førerne for Skøjterne har ikke Sans for noget saadant. „Vi gør det, vi skal gøre!“ sagde en af dem efter at have udført en Stordaad mellem Hustadvikens Brændinger og Skær. De skriver i Rapporterne det, som skal skrives „har reddet 2 Mand og assisteret 42 Baade

med 104 Mand“. Under hvilke Omstændigheder Redningsarbejdet foregik, siges der intet. Kun at det var „N.O. Kuling med Snebyger“ eller „S.O. frisk Kuling øgende til Storm“.

Men i de 60 Aar, Redningsselskabet nu har bestaaet, har dets Folk afgivet en samlet Rapport, som man ikke saa let glemmer: 3600 Mennesker reddet fra den visse Død. 165.000 hjulpet, naar Havet fraadede over Holme og sorte Skær. Fra det sidste Aar, 1951, kan man rapportere, at 82 Mennesker er reddet fra Døden paa Havet.

De norske Redningsskøjter assisterer i Vinterhalvaaret ca. 40 nødstedte Mennesker i Døgnnet, Daglig indgaar der Meldinger om at de er i fuld Aktivitet. Naar en Fiskekutter ligger med Propelskade paa Nordkapbanken og der er N.O. stiv Kuling med Snebyger, da er det Redningsskøjten, som gaar til Aktion. Saa lang som den norske Kyst er, saa er der altid et Omraade, hvor Himmelen sortner og Søen rejser sig tung og grov om spinkle Baadplanker. Fra de Hundreder af Havne stævner Fiskere og Søfolk daglig ud til Arbejdspladsen — det aabne Hav.

— En Maskinskade i et forrygende Vejr kan være alvorlig nok.

Men det at slæbe et Fiskefartøj, stedt i en kritisk Situation, til Havn regnes ikke som en Redningsdaad. Af saadanne Assistanter er der i hundredvis hvert Aar. Men der er ogsaa tilstrækkelig af Forlis, som alle har noget at fortælle om Redningsmandskabets ukuelige Mod og Vilje.

I 1951 blev saaledes 24 Mand fra den engelske Damper „Solidarity“ reddet i Storm og høj Sø paa Onahavet. Det var Redningsskøjten „Larvik“, der udførte den Bedrift, som kostede umenneskelig Slid og Risiko indtil den hasardiøse. Da 8 Mand var fisket op af Vandet og Livbaaden med 16 Mand var taget paa Slæb, krængede „Solidarity“ pludselig over og gik ned. Men ombord i Redningsskøjten var

man nu travlt optaget med at faa Klæderne af de skibbrudne. Nogle havde faaet Krampe, og man maatte brække Hænderne op paa dem, for at faa dem til at slippe Tovværk, som de holdt paa. De blev baaret under Dæk, pakket ind i Tæpper, og der blev fyret godt op i Ovnen. Samtidig stod Redningsskøjtenes Fører i Forbindelse med Aalesund Radio og ordnede med Lægehjælp i Land, Transport og saa videre. Det er Folk, der kan deres Ting.

Det er som nævnt 60 Aar siden, det norske Redningsselskab dannedes. England havde faaet sin „Royal National Life Boat Institution“ i 1824, Frankrig, Tyskland, Holland og Belgien fulgte lige efter. I Danmark blev Redningsselskabet organiseret som Statsinstitution i 1852. I Sverige blev der oprettet et Redningsselskab i 1854. Norge kom sent med. Ganske vist var der i 1852 blevet oprettet et Par Redningsskøjter paa Jæren (Syd for Stavanger), men det var ret begrænset, hvad de kunde udrette.

Det var Lægen og Menneskevennen, Dr. Tybring, der gennem mange Aars utrættelig Agitation fik sine Landsmænd vækket for den store Sag. Og sammen med ham den geniale Skibskonstruktør Colin Archer.

Colin Archer, der havde været i Larvik, byggede den første Redningsskøjte. I hans mesterlige Baadkonstruktion indgik der karakteristiske Træk fra „Hvalerbaaden“ og andre norske Baadtyper. Hans Redningsskøjte bestod Styrkeprøven fra første Stund. Den var aldeles sikker. Den blev da ogsaa Model for en lang Række af de Redningsskøjter, som senere blev bygget. I mange Aar red de norske Redningsskøjter som Stormfugle paa Havet. — Først i 1930 blev den første motordrevne Skøjte bygget. Nu er den nyeste Type „Redningskrydseren“, der er 68 Fod lang, 17 Fod bred og som stikker 12 fod. Den har en 230 HK., 4 cyl. Motor og er forsynet med al tænkelig teknisk Udstyr: Ekkolod, Pejleapparat, Radiotelefon, elektrisk Log og Radaranlæg. Der er naturligvis Centralvarme, W.C. og Bad ombord. Nye Redningsfartøjer med endnu større Motorkraft er under Bygning.

Redningsskøjterne har Patruljetjeneste langs den 14.000 km lange norske Kyst. Det særkender norsk Redningsvirksomhed. De skal forsøge at komme til Hjælp før Ulykken er indtruffet. Der er derfor stationeret 25 Redningsskøjter paa den norske Kyst, fra Oslofjorden til Finmarkskysten. Ialt er der 110 Mand ombord i Fartøjerne. 4 i de mindre Baade, 5 i de store. Redningsselskabet driver ogsaa 33 Landstationer, hvoraf nogle er udstyret med Amfibiebil-Redningsbaade.

Førere og Mandskab paa Redningsskøjterne har kun fast Løn og Ansættelse i Vinterhalvaaret. Naar Sommeren sætter Farve paa Skærgaardens Græs og Blomster har de højst forskellige Gøremaal. Nogle driver et lille Gaard-

brug, andre er Laksefiskere eller Skippere ombord i Lystkuttere. Men det er næsten uden Undtagelse de samme Folk som paamønstret, naar Efteraarstormene kræver Redningsskøjterne bemandede. Saa finder man dem ved den faste Lyttetjeneste fem Minutter før og fem Minutter efter hver fulde Time. Er Urovarslerne sat op, kan de anraabes paa „kringkastningen“ bølglængde 186.

Bag hele det store økonomiske og tekniske Apparat, som det norske Redningsselskab har udviklet sig til, staar ikke andet end frivillige Ofre. Det er i og for sig baade forbavsende og imponerende. I andre Lande — de fleste Steder — er Redningsselskabet Statsforetagende. Men i Norge har man helt fra Starten til i Dag holdt paa den Linie, at Redningsselskabet maatte være uafhængigt af det offentlige. Der har aldrig været nogen Debat om den Sag. Stortinget har i Lighed med andre norske Institutioner (Rederier, Forsikringsselskaber, Banker, Industrier og Foreninger) ydet et aarligt Bidrag til Sagen. I mange Aar var det paa 30.000 Kr. aarligt. Nu er det vistnok et halvt hundrede Tusinde.

Men Redningsselskabet faar hvert Aar skrabt omkring en halv og en hel Million Kroner sammen, og man har et meget levende Indtryk af, at de Penge bliver givet ud uden nogen som helst Surhed. Tværtimod — om det er Foreninger eller Enheltmennesker, de fleste yder nok deres Skærv spotant. Mange har ogsaa skænket Midlerne til at bygge en helt ny Skøjte for. De fleste norske Redningsfartøjer har Personnavne. Det er i Regelen Giveren, der har villet sætte en Ægtefælle eller Søn et Minde. En norsk Skuespiller, der mistede sin Søn paa Havet, skænkede Redningsselskabet en Skøjte, som kom til at bære Sønnens Navn. — „Ole O. Lian“ hedder en af Redningsskøjterne, det er L. O. (De samvirkende Fagforeninger), der paa denne Maade har villet hædre en af Fagbevægelsens store Ledere.

Redningsselskabets Virksomhed udløser samme Følelse i hele Folket. Her er ikke noget at strides om. Her ved man, at det yderste bliver gjort for at frelse Menneskeliv. — Naar man tænker paa Redningsskøjternes farlige Gerning, forundres man imidlertid over den lave Forlisprocent. Kun en eneste Redningsskøjte er gaaet under med sit Mandskab. Det hændte saa langt tilbage i Tiden som i 1913. To andre Forlis har ikke krævet noget Tab af Menneskeliv. Endda er Virksomheden blevet udvidet Aar for Aar. Nu er det almindeligt, at Redningsskøjten henter dødssyge Mennesker fra Skærgaardens „yderste nøgne Ø“, for at transportere dem til Lægehjælp eller Sygehus. Eller den staar i Vintermørket ud mod den lille Plads, der er isoleret af Storm, med Jordemoder ombord.

I stille Vejr kan man se Redningsskøjten

Mands Minde

Dødsfald

Den 21. April afgik fhv. Baadmand Karl Chr. Nielsen, Klitmøller, ved Døden i en Alder af 77 Aar Karl Chr. N., der var født den 5. Januar 1875, har været ansat som Baadmand ved Klitmøller Redningsstation fra 1. Marts 1919 til 1. Januar 1934, da han afskediges paa Grund af Svagelighed. Han har deltaget i Redningen af 96 skibbrudne. Afdøde var Enkemand.

70 Aar

Fhv. Baadmand Peter Johs. Strøm, Sæby, fylder den 24. Maj 70 Aar.

60 Aar

Fhv. Baadmand Marinus Madsen, Klitmøller, fylder den 8. Maj 60 Aar.

Fhv. Baadmand Mathæus S. Sørensen, Blokhus, fylder 60 Aar den 13. Maj.

50 Aar

Fhv. Baadmand Sigvald Sonnichsen, Sønderho, fylder 50 Aar den 5. Maj.

ved Aftenstide følge Fiskerflaaden paa Vej mod Land. Da har den paa Slæb en hel Flok Smaabaade. Trætte Fiskere glæder sig da, efter Dagens Slid, over at hænge paa.

Men det er i Uvejr, Stormfuglen viser sin Styrke. — Redningsselskabets første Skøjte, „Colin Archer“, var stationeret paa Finmarkskysten. Dens store Redningsdaad ved Havningberg er et Monument over menneskelig Offervilje.

Efter et Rædselsdøgn kom Skøjten ved Midnatstid til Vardø med 22 reddede ombord. Samme Nat maatte den ud igen og kom saa ind med 14 Skibbrudne. Det var Kl. 10 om Formiddagen.

— Kaptajn Anthonisen sluttede sin Rapport saadan:

„Derpaa blev Skøjten fortøjet, og vi gik alle til Køjs, da ingen Baade var paa Havet“.

Saadan skriver de stadig Rapporter i det norske Redningsselskab.

Redaktør Helge Wellejus.

Marsø
Støbegods

Redningsmændenes

Hæderstegn

Naar man gaar og betragter de gamle afgaaede Redningsmænd, naar de er til Fests, og ser dem med det smukke Hæderstegn paa Brystet, saa kan man kun paa deres Vegne glæde sig over, at de har faaet det for lang og tro Tjeneste og for at de i saa mange Aar har staaet i den farefulde Tjeneste og sluppet fra det med Livet i Behold. Men der er en Ting, som har undret mig meget. Hvorfor de ikke allesammen har faaet Hæderstegnet, naar de har staaet i Redningsselskabets Tjeneste i 25 Aar? Her paa vores Plads har nogle faaet og andre er forbigaaet, dog de har staaet i Tjenesten lige mange Aar. Det har ialtfald undret mig, og der er sikkert flere, som har samme Opfattelse. Men hvem kan svare derpaa, uden dem, som har forestaaet Uddelingen. Men maaske skal vi længere tilbage, for at finde Grundene. Da de aktive Fiskere og Redningsmænd her paa Pladsen under Krigen blev tvunget til at flytte til Thyborøn for at fiske, grundet paa, at Besættelsesmagten byggede Frontmure, Pigtraadsspæringer samt udlagde Miner i Havstokken og over Revlerne, blev det ganske umuligt at bruge Fiskeriet fra Kysten, da Fiskerbaadene ikke kunde bjerger i Sikkerhed, naar Stormene raste mod Kysten. Og det tilligemed var livsfarligt at nærme sig Kysten i Taage og i de mørke Nætter. Men Resultatet af denne Omlægning af Fiskeriet gjorde, at de Redningsmænd, som var beskæftiget ved Fiskeriet, maatte søge Stedfortrædere, naar de var borte flere Dage ad Gangen. Men det kneb med tilstrækkeligt Mandskab (en kom der til at mangle), tog de ansvarshavende den Beslutning, at nedlægge Stationen som Baadstation, med Løfte om, at Mandskabet blev staaende til de afgik for Aldersgrænsen. Men, ak og ve, pludselig fik de deres Afsked paa graat Papir, uden Pension, efter 25 Aars lang og tro Tjeneste, og med den Begrundelse, at de var bortgaaet ulovligt fra Stationen. Kan disse Mænd ikke føle sig uretfærdigt behandlet og tilsidesat, naar de efter Omstændighederne blev tvunget til at omlægge deres Fiskeri for at tjene Udkommet til dem selv og deres Familjer? Jeg ved, at der er mange, der føler med dem. Og er der en Mand, som kunde tage den Sag op, saa de kunde faa den Ret, som tilkommer dem, saa var disse Linjer ikke skrevet forgæves.

Lyngby pr. Bedsted, 12. April 1952.

Thorvald Iversen.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

Titanic-Katastrofen førte mig mod det rette Maal -

**Den eneste overlevende danske Passager — en Kvinde fra Fyn —
fortæller paa en tragisk 40-Aarsdag om sit Livs største og alvorligste Oplevelse**

Forleden var det 40 Aar siden, Historiens mest omtalte Skibs-Katastrofe rystede Verden. Paa sin Jomfrurejse fra Southampton til New York løb Tidens største Passagerdamper, Oceanlineren „Titanic“, paa et Isbjerg ved Newfoundland og drog 1635 Mennesker med sig i Dybet. Kun godt 700 overlevede Massetragedien, og Kæmpedamperen efterlod sig et Køl vand af uovertrufne Beretninger om menneskelig Lidelse og opofrelse i Timer, hvor hvert Minut kunde blive det sidste. Endnu har Verden ikke glemt Budskabet om „Titanic“'s heltemodige Skibsortester, der som en sidste Hilsen til Livet vedblev at spille den hidtil ukendte Salme „Nærmere Gud til dig“.

Mere end 30 danske omkom, men een blev reddet, den nu 59-aarige Fru Karla Petersen, Sdr. Næraa paa Fyn, der rejste sammen med sin 2 Aar yngre Broder, sin forlovede og sin Farbroder.

Da Katastrofen skete

Jeg delte Kahyt med tre unge Piger, fortæller Fru Karla Petersen til Fyns Tidende. Braget vækkede os, men alligevel følte Sammenstødet ikke voldsommere, end at vi roligt lagde os til at sove igen. Mine tre Kahytsveninder vaagnede aldrig mere. Som Hundreder af andre Passagerer sov de lige ind i Døden, men ved 1-Tiden bankede Farbror Niels paa og bad mig komme op paa Dækket. Jeg tog lige en Frakke over Natkjolen og gik op. Dækket skraanede lidt nedad fremefter, men Folk gik ganske roligt omkring og passiarede. Ingen følte sig i mindste Maade foruroiliget. „Titanic“ var jo allerede før sin første Tur verdenskendt som „Skibet, der aldrig kan synke“, og vi vidste, at de berømte vandtætte Rum kunde lukkes med et enkelt Greb fra Kommandobroen. Ikke langt fra os sejlede netop et andet Skib fredeligt forbi med tændte Lanterner, saa ikke sandt . . . her kunde da ikke være noget at være bange for.

Vi troede heller ikke rigtig paa det, da man pludselig vilde fortælle, at de var begyndt at sætte Redningsaade ud fra 1. og 2. Kl., og at to Baade straks skulde være kærtret med fuld Bemanding. End ikke, da der blev lukket op for 3. Kl.s og man bad Kvinder og Børn komme op til Redningsbaadene, blev en eneste for Alvor bange. Mange Damer blev roligt staaende hos deres Mænd. Herregud, det hele var vel kun en Slags Forsigtighedsmanøvre.

Som om intet var sket

Men Farbror Niels gav mig mine Penge og Papirer og sagde, sindig og munter som altid: „Vær nu en stor Pige og gaa derop. Maaske kommer du til New York en hel Dag før vi andre Fynboer.“

Jeg kom med den næstsidste Baad, vi var 10—12 Stykker og 6 Roere. Ikke 5 Min. efter, kun 100 Meter fra Damperen, hørte vi to øresønderrivende Brag. Alle Lysene gik ud — „Titanic“ rejste sig i Vejret, helt lodret! Baaden blev trukket voldsomt tilbage. Roerne kastede sig over i venstre Side og brugte Aarene som rasende. Jeg hørte ligesom et fjernt Angstskrig maaske to Gange, og et vældigt Sug i Havet. Saa blev alt stille. Overfladen laa helt rolig og blank. Som om overhovedet intet var sket!

— Og Deres Broder, Onkel og Kæreste? De var borte for bestandig i samme Nu? Men det gaar langt over et Menneskes Fattsevne at miste saa meget paa et Øjeblik. Ingen græd, vi sad bare som forstenede og stirrede paa det blikstille Hav, hvor „Titanic“ lige havde ligget. Det var slet ikke til at tro, hvad vi netop selv havde oplevet. — Som at have været borte fra det hele og komme tilbage og pludselig kun finde en Grav.

Først et Døgn efter —

Jeg kan ikke forklare, hvordan det var fat med os, men jeg ved, at intet paa „Titanic“ taalte Sammenligning med, hvad der ventede os, da Reaktionen endelig meldte sig — et helt Døgn efter, at vi 6—700 tavse Kvinder og Børn var taget op af en Fragtdamper. De anbragte alle i Lastrummet og gav os Tæpper og stærk Spiritus, men pludselig var der overhovedet intet, der kunde trøste eller hjælpe mere. Kvinder gik hvileløst frem og tilbage og raabte halvt sindsforvirrende paa deres Mænd eller laa stille hen og jamrede. Jeg græd selv utrøsteligt i flere Døgn, men andre overvældedes saa tungt af Sorgen, at de til sidst ikke kunde staa det igennem. tre-fire Gange blev vi kaldt op paa Dækket for at se Sejldugsbaarer blive sænket i Havet.

Da vi naaede New York, telegraferede jeg hjem til Eskildstrup: „Selv landet sikkert. Mistet Niels, Peter og Laurits“. „Kom helst hjem“, lød Fars Svartelegram.

Den varige Betydning

— Fik Oplevelsen varig Betydning for Dem?

Det siges, at De lige siden har kunnet tage enhver Situation med usædvanlig Ro og Koldblodighed?

— Jeg saa „Titanic“, Skibet, der aldrig kan synke“ gaa ned som en Sten i et Gadekær og blev én Gang for alle helt og fuldt overbevist om, hvor forfærdelig lidt vi Mennesker egentlig formaar. Saadan „religiøs“ er jeg ikke, jeg er en jævn Landmandskone, og mere end en stille Aftenbøn er det heller ikke blevet til. Men jeg er aldrig blevet skuffet, og jeg ved nu, hvor jeg kan henvende mig i fuld Tryghed, lige meget, hvor galt det maatte staa til. „Titanic“ førte mig trodt alt alligevel frem til Maalet.

5 Snogebæk-Fiskere sat Livet til under Redningsarbejde 1856

**Et dramatisk Redningsforsøg endte
ulykkeligt for 5 Familier i det lille
Fiskerleje Snogebæk**

Før kort Tid siden fejrede Det danske Redningsvæsen 100 Aars Dagen for dets Oprettelse, og der blev sagt mange smukke Ord om de brave Fiskere, som hvert Aar vover Livet for at frelse andre. Det vil være umuligt at nævne hver enkelt Bedrift rent lokalt, men en enkelt dramatisk og sørgelig Hændelse, der er næsten lige saa gammel som Redningsvæsenet, fortjener at drages frem. Det sker gennem dette Citat fra den 4. April 1902, hvor man kunne læse følgende:

„Da det danske Redningsvæsen d. 26. Marts fejrede sit 50 Aars Jubilæum, blev der skrevet mange Lovord om danske Fiskeres hæderfulde Gerning i Redningsvæsenets Tjeneste. Ganske naturligt fik de vestjydske Fiskere Broderparten af Berømmelsen: det er jo derovre paa Vesterhavets frygtede Kyst, at Redningsvæsenets fleste Bedrifter øves.

Herovre kommer Lejligheden heldigvis ikke saa hyppigt, og Bedrifterne bliver derfor ikke saa mange. Desmere Grund er der til at redde den enkelte Daad fra Forglemmelse. Bornholmske Fiskere, som modigt er gaaet i Døden for at bjærge andres Liv, fortjener ogsaa at mindes.

I gamle Dage, før Fyret paa Dueodde blev bygget, var Strandingen paa Bornholms sydøstre Hjørne meget hyppige. Paa Dueodde, paa Salthammer eller Bro Rev stod næsten altid halvt sønderslaaede Skibe. Øjenvidner fortæller, at der paa Dueodde en Vinter stod 8 strandede Skibe paa en Gang, og nede ved Snogebæk skete jo Strandingen saa at sige hver eneste Vinter.

Galease strander

Den 29. Marts 1856 strandede i en forrygende Nordoststorm en tysk Galease paa Bro

Rev. Faren for at Skibet skulde hugge sig itu paa Revets skarpe Stene var overhængende. Snogebækkerne gik derfor straks i Gang med Redningsarbejdet. Med Raketapparat blev en Line kastet ud til Skibet, men paa Grund af Skibsmandskabets Ukendskab til disse Apparater, som jo den Gang var temmelig nye, lykkedes det ikke at faa Redningsstolen kastet ud. Der var saa ikke andet for, end at sætte Redningsbaaden i Vandet og med den søge at naa Skibet. Stationens Opsynsmand, Niels Kruse, tog selv Plads i Baaden og med ham fem raske Snogebæk-Fiskere.

Da man nu med Raketlinen havde Forbindelse med Skibet, og da det var forbundet med store Vanskeligheder at ro Baaden frem mod Storm og Sø, foretrak man at hale Baaden langs Linen. Dette blev imidlertid Baadbesættningens Ulykke, thi idet Baaden holdtes fast ved Linen, mistede den noget af den Bevægelighed, som muligvis ellers havde baaret den frelst over de oprørte Bølger. Baaden var vel naaet omtrent halvvejs ud til Skibet, da et sandt Bjerg af en Braadsø styrtede sig over den, og i et nu hvirvlede den rundt i sit fraadende Skum. Da den igen kom til Syne, laa den med Bunden i Vejret, og kun een Mand, Sømand Peter Trommer, saas klamrende sig til den. De andre var ved den hurtige Kæntring kommet ind under Baaden, og de druknede alle. Peter Tommer lykkedes det at komme op paa Baadens Køl, og da der ved en Line var Forbindelse mellem Landet og Baaden, blev den hurtigt halet i Land, og den ene Mand saaledes bjerget.

De fem forulykkede var foruden nævnte Peter Kruse, Fiskerne Ferdinand og Hans Peter Holm (Brødre), Johan Madsen og Peter Munch (kaldet Tøby). De var alle gifte. Kruse efterlod sig desuden 6 Børn, Ferd. Holm 4, H. P. Holm, Peter Munch og Johan Madsen hver 2.

Det var en tung Dag for det lille Fiskerleje. Fem af dets gode Mænd laa kolde og døde paa den stormpiskede Strand. Fem Enker sad tilbage i Sorg og Fortvivlelse, og 16 Børn var med eet Slag blevet faderløse.

Henad Aften bar Kammeraterne de fem Lig hjem til de straatækte Hytter i Snogebæk. De blev alle fem begravet paa Sognets Kirkegaard paa en og samme Dag.

Siden hin Ulykkesdag er nu gaaet 46 Aar, og der er forlængst groet Græs over de fem Heltes Grave. Dog — hvem taler om Helte. Disse vovede jo kun Livet for at bjærge nogle tyske Søfolk. Det er ikke med den Slags Bedrifter, en Mand sikrer sit Navn mod Forglemmelse. Nej, havde de slaaet et Par Tyskere ihjel for at bjærge deres eget Liv, — det havde været en anden Sag. Saa havde de nok faaet et Monument.

Besætningen paa det strandede Skib kom senere lykkeligt i Land. Iflg. „Bornholmeren“.

Fra Hav og Brænding

Den Begrænsning i vore Redningsskibes Besjlingsomraade langs Jyllands Vestkyst, der er foraarsaget af Minefelter, og som har strakt sig over hele Efterkrigstiden, synes at skulle vedvare adskillige Aar endnu.

Dette fremgaar af den Meddelelse, som Fiskeriministeriet har givet Centralforeningen af Fiskeriforeninger i Thisted Amt, hvis Sekrætær, P. Munk Madsen, gentagne Gange har rejst Sagen i Vestjydske Fiskeriforening og bedt Fiskeriministeren om at udvirke, at Redningsskibene fik Lov til — som før — at besejle de omtalte Søterritorier, med den Motivering, at Thykystens Fiskere i højeste Grad er afhængige af Redningsskibet under svær Sø og ondt Vejrlig.

Fiskeriets Talsmænd har for deres Part anført — hvad ogsaa fuldtud er rigtigt — at Fiskeriet igennem hele Efterkrigstiden er foregaaet med alle Slags Redskaber netop i de paagældende Omraader, der er erklæret minefarlige, men der er ikke mærket noget til Miner af nogen Art. Endvidere er der anført, at Skibe besejler Farvandet, der efter sagkyndig Opgivelse strækker sig fra Lodbjerg Fyr til forbi Hanstholm, eller ca. 13 km.

For Fiskeriet paa Vestkysten har der ikke været lagt Skjul paa Problemet Alvor, ud fra den Betragtning, at Kystfiskerne i deres relativt smaa Fartøjer under pludselig opstaaende Vanskeligheder er uden Hjælp fra de Redningsskibe, hvis eneste Opgave det er at assistere de paagældende Fiskere.

Et lignende Forhold gør sig iøvrigt gældende i Hvide Sande-Omraadet. Fiskeriministeren har overfor Fiskerierhvervet hævdet, at han ikke kan give Redningsskibene, der er Statsskibe, Ordre til den ønskede Udvidelse af Sejladsen i de ikke-minestrøgne Farvande.

Og efter en fornyet Henvendelse fra Vestjydske Fiskeriforening har man altsaa faaet Afslag, der underbygges af Forsvarsministeriets Meddelelse om, at „Minefaren gør sig fortsat gældende i saa høj Grad, at en Udvidelse maa betragtes som uforsvarlig“. Der tilføjes, at de paagældende Miner efter engelsk Opgivelse maa antages at være aktive 12—15 Aar efter Nedkastningstidspunktet, hvilket medfører, at der maa regnes med Minefare i Nedkastningsomraadet indtil 1956—59.

Efter dette kategoriske Afslag paa et Ønske fra Hundreder af Vestkystens Fiskere, der i deres daglige Færd er ramt af Problemet, synes der efter Ministeriets Svar kun at være to Veje farbare for at Fiskerne kan drive deres Erhverv i nogenlunde Tryghed, og det er, at man enten gaar i Gang med en Rensning (Mi-

nestrygning af Omraadet, hvad Fiskerirepræsentanterne gentagne Gange har forelagt, eller at der stationeres et mindre Fartøj i Thyborøn, hvis Opgave det midlertidig maa blive at komme de Fiskere til Undsætning, hvis Liv og Fartøj er i overhængende Fare.

Man kan givetvis ikke forlange, at Fiskeriets Minister skal udstede en Ordre, han ingen Ret har til at udstede, eller paatage sig noget Ansvar, der rækker ud over det rimelige, men man kan forlange — og med naturlig Ret — at man ikke Aar efter Aar fratager Kystfiskerne deres eneste Værn og Hjælp i Nødsituationer i Redningsdamperen uden nogensomhelst Erstatning. Vedbliver man nemlig med dette, forekommer det os, at man paatager sig et Ansvar for de paagældende Fiskeres Liv og Velfærd, som er lige saa stort og alvorligt, som det vil være at give Redningsdamperne Sejlordre.

Vi tror paa, at Fiskeriminister Knud Ree vil forstaa disse Synspunkter, og at han straks — efter hvad der nu foreligger i denne Sag — tager Affære. Det er ingen Hemmelighed, at Vestkystens Fiskere saavel fra aaben Kyst som Havn er i nøje Kontakt med deres to Redningsskibe, som de aldrig kunde tænke sig at undvære i deres farlige Erhverv. Hver for sig opfylder de en Opgave, der gør deres Placering henholdsvis i Esbjerg og Thyborøn uforanderligt, og helt tryk er ingen Vestkystfisker, før den Dag oprinder — det ske snart — da deres Sejlomraade ikke mere er begrænset. Men indtil da maa Kystfiskerne hjælpes med et Fartøj, der kan løse Opgaven i en unormal Tid.

Maagen.

SPAREKASSEN FOR KJØBENHAVN OG OMEGN

NIELS HEMMINGSENSGADE 24
TELEFON CENTRAL 1542

★

Jubilæums-Medaljen

Sommer og Strandingsauktioner langs Vestkysten

I et langt Aar og nu med de fire Aarstider lagt bag sig har min Ven Strandfogden Dag efter Dag i flimrende Solskin eller brølende Vestenstorme gaaet sine møjsommelige Ture hen over den stenede Forstrand. Med et stille resigneret Suk over Skæbnens Karrighed har han bukket sig efter hver „bette Pind“ og samlet den i Dyrge, og det har forhaabentlig ogsaa hændt, at Tilfredsheden over en rigelig Inddrift af Planker og Vraggods fra Havet har faaet det tilfredse Smil frem i det vejrbitdt Ansigt.

I disse Dage, da Foraar brydes med Sommer, kan Strandfogeden — hvad han sikkert allerede skønmæssig har gjort — gøre Status. Planker og andet godt Gavntømmer, Kasser og Tønder, Vraggods og meget andet er paa Plads.

Langt ude paa „Toften“, der gennem Aartier kun anvendes til samme Brug, ligger de lange Rækker af sirligt ordnede Auktionsnumre, omhyggeligt inddelt efter Art og Kvalitet.

Her er Planker og Props, der har tilbragt Voksetiden i Finlands eller Sveriges Storskove — har bøjet sig for Vinterstormenes Sus — og siden efter Øksens øvede Hug gjort den lange Rejse med Elvenes brusende Strøm ud til aabent Vand.

Her ligger Vragrester fra Skibe, der gik ned og aldrig naaede i Havn — en Skibsbaad med et antageligt Hul i Bunden vidner ogsaa om Dramatik og Forlis. Der er Kasser, der har rummet fin argentinsk Frugt, og tykmavede Cenever- og Whiskyflasker med pragende Paa-skrifter fra fjerne Egne.

Altsammen har det et fælles: at være kastet op i samme Strandlen paa Jyllands Vestkyst.

Men dette fælles Træk er ogsaa det eneste. Om nogle faa Dage skilles atter Vejene og

HIRTSHALS

Søren Løth og Sønner
Telf. 22 og 24

Fiskeeksport · Hirtshals

MADSEN & OLESEN

Herrekonfektion · Søudstyr

HIRTSHALS

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag · Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samue

A/S Lillehedens Savværk

Tlf. 62 Fiskekasser i alle Dimensioner · Stort
Lager af Tømmer og Bygn.-Artikler

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

HIRTSHALS VAADBINDERI

Telefon 108

Al Slags Vaad og Trawl leveres omgaaende

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt · Blomster · Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys · Kraft · Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

Store Kirkestræde 1 Hvølvengen København K

1/3 Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

Godset spredes for tilfældigt Bud over Oplandets sommergrønne Land.

Lige fra Skolestuen til den gamles ensomme Bo er Auktionsdagen et Lyspunkt i den daglige Tilværelse. Der er noget om den Historie, der fortælles med Læreren, som spurgte Pigen i Skolen, om hun kunde nævne Aarets tre Højtider. Jul og Paaske, svarede hun — uden Betænkning — ja, rigtig, og saa — frittede Læreren — ja ogsaa Standingsauktionen — mente Pigen.

Nu er det jo ikke mere det store Sus med Strandingsauktionerne som i gamle Dage, hvor en enkelt Strandfoged kunde give en øvet Auktionarius en hel Dags Arbejde med Hammeren i Haand.

Og heller ikke det Folkeliv som da. I de da opstillede Telte, hvor Byens Kromand tjente store Penge og Spritten flød i stride Strømme Dagen igennem, afgjordes mangen Dyst mellem hidsige Gemytter.

Herinde lød Raab og Støj og skikkelig Snak Side om Side. Her tørnede Bonde og Fisker ofte sammen, ikke blot i hidsig Ordstrid, men Argumentationen blev til Tider understreget med Næverne.

Og det hændte vel ogsaa, at en „bette“ Havbodreng blev fæstet væk for Sommeren for en Snes Kroner og et Par Træsko, og i Tilgift en „Slant Hø“ til Vinterfoder til Klitfaarene. Tørfisk blev byttet med Pattegrise — altsammen gik det i Storm eller Stille med broderlige Skulderklap, eller højroset Tale.

Her sad den stille, jævne Bonde fra Oplandet ogsaa — han der ikke lod sig rive med af Auktionspsykosen, men i Beskedenhed fortærede sine medbragte Mellemheder til en Slurk Øl — om det gik højest. Han var ingen Fyldbøtte — det var blot en „bette Pind“ han skulde have budt paa før Solen gik ned bag Havbakkerne i Vest. Men beskeden, som hele hans Færd var hjemme som ude, var der gerne én, der snuppede Budet før ham — og det var jo det sidste Bud, der gjaldt her.

Men inde i Strandfogedgaarden — det centrale Punkt i Dagens Hurlumhej, hvorover Dannebrog smeldede i Foraarsvinden — sad det fine Selskab — Herredsfogeden, Politimesteren m. fl. — og lod det gode Bord vederfares al mulig Retfærdighed. Maagen.

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

LEMVIG

E. SMEDEGAARD

Sels. Guld. Øvre. Opsik
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer
P. Poulsen - Telefon 209

AKTIESELSKABET

J. D. KOOPMANN SVINESLAGTERI
Tlf. 108

A. HONORÉ

Isenkram og Udstyrsforretning
TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«
Tlf. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK
Tlf. 81 og 381

Kontorer i
Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harboøre - Thyborøn

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P Trillingsgaard
Auktionshallen Tlf. 335 - Auktionskontoret Tlf. 613 - Privat 504

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603
Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVÆRKSTED
Lemvig Havn . Telf. 594
Filial: Thyborøn . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Fiskeri- og Skibsartikler
LEMVIG - - - TELEFON 246

Filialer i Thyborøn og Thorsminde

Hvis Bladet udebliver,

bedes de Holdere, der modtager det gennem Posten, straks klage til Postbudet.

Hvis Stationerne ikke modtager Bladet regelmæssigt, bedes dette paa et Brevkort meddelt til Gadgaard Nielsens Bogtrykkeri, Lemvig.

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statsautoriseret v. Aage Geisnæs - Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 29 (Statst.)

Skibsproviantering . Etableret 1909

P. Saxberg

Indehaver: Paul Saxberg . Skagen
Rigstelefon 86 (5 Linier)
Telegramadresse: »Paulsax«
1. Kl. Varer 1. Kl. Betjening

Harald Pedersen

MAGASIN »SKAGEN«

Manufaktur . Herre- og Damekonfektion . Trikotage
Skagen . Telefon 27

Mejeriet »NORDEN«

Telf. 162 Skagen

leverer de fineste Mejeriprodukter

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 277 . 2 Lin.

Karstensen og Henriksen

Skibs- og Baadbyggeri
Telefon 201

OSCAR SKOUGAARD

aut. installer . Telefon 345
SKAGEN

AKTIESELSKABET

SKAGEN ISVÆRK
Skagen . Telf. 538

C. S. Møllers Eftf.

W. GERSBØLL - SKAGEN
Telefon 83

Kolonial og Isenkram

S Ø M A N D S H J E M M E T

Tlf. Skagen 111 og 641

God Mad og gode Værelser

THISTED

JOHS. HAANING . THISTED

(P. Taabbel & Co.s Eftf.)

Telf. 326

Fiskeriartikler . Skibshandel

Sparekassen for Thisted Amt

Kontortid 10—12 og 13,30—16, Lørdag 10—12,30
Telefoner 2 og 502

ESBJERG

N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK

Esbjerg . Telf. 429

v. E. Nielsen og G. Erlandsen

Repræsentant for »TUXHAM«

Skræderi og

Søekvipering

Folmer Henriksen

Hjørttinggade 18
Ny Havn . Esbjerg

Telefon 3213

Christensen & Schlosser

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 2275

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik I/S . Tlf. 761

Dæksmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

Telefoner: 564 og 2263 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN

Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæveri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1462

N. E. WILHELMSSEN

Slagtermester

Havnegade 131

Telefon 1743

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou
Stormgade 59
Telefon 838

Thyborøn Skibsprovantering

Valdemar Petersen
Telefon 8 og 98
Kolonial, Petroleum, Olie, Tørværk

Thyborøn Fiskeauktion

(Statsautoriseret)
v. Alb. Steen
Tlf. Thyborøn 57 . Omst. til Priv.

Martin Herups

Vaadbinderi
Thyborøn Havn

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,00

" " " " " 22,30

med M/S „Rotna“,

M/S „Hammershus“ og M/S „Frem“

Selskabets Ekspeditioner:

KØBENHAVN Tordenskjoldsgade 34. Tlf. 1885
og 11885. Kontortid 8-8, Søndage 8-9 Fm.

RØNNE: Ved Havnen, Tlf. 159. Kontortid: 8-12,
1-8 Søndag 8-9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK

J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik
Torvet 1 - Telefon 245

KØB

DANSK

IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN

Etabl. 1879 Telf. 71, 45 og 808y

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filial i Hirtshals - Hirtshals Vaadbinderi
Tlf. 108

C.K. HANSEN

Skibsreder- og Mægler

AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Havari-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram-Adresse HANSEN

★

Korresponderende Reder for:

DANNEBROG

Skaarup & Salskov

Smede- & Maskinværksted
Thyborøn . Tlf. 61

Indehaver: J. Salskov

Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant

★
Thyborøn . Telefon 4

RESERVERET

Redaktør: Jørgen Pedersen, Ydby. Forretningsfører: Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig

GADGAARD NIELSENS BOGTR.-LEMVIG

Lemvig Centralbibliotek

Lemvig

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 6

1. Juni 1952

19. Aarg.

Fiskekutter paa Havet

Efter Maleri af Kunstmaler Chr. Houkjær

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Tlf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

Akilleskabet
Halle Restauration
*
Ny Fiskerihavn . Esbjerg
Tlf. 287

Marketerieret
„NY HAVN“
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebød
Telefon 1992

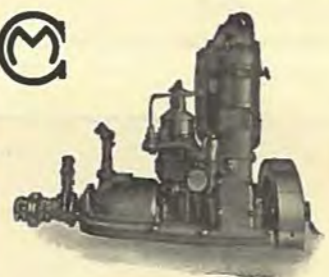
Damp-
skibsselskabet
TORM
København

Brødrene Leervad
Tlf. 10 & 9 Esbjerg
Teleg.-Adr. -Leervad-
Lys . Kraft
Motorreparationer
Radio

Brugsforeningen
»FREM«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

RESERVERET

Esbjerg **Vestjysk Krystal Isværk** A/S Telefon 66

To- og Firtakts-
MotorerBilligste Pris
Forlang TilbudMotorer i alle
Størrelser

Telf. 666

Grenaa Motorfabrik

DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE

Gl. Kongevej 29 B København V. — Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

Sparekassen for Lemvig og Omegn

Stiftet 2. August 1847 Telefon 131 . Postgros 851.00
Kontortid: 10-11,30 og 14-16
Fredag 10-11,30, 14-17, Lørdag 10-12
Thyboren Afd. . Tlf. 148
Kontortid: 10,30-12 og 15,30-16,30 . Lørdag 10,30-12

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

Alt i Blomster

E. Behrens
Stormgade 39, Esbjerg
Telefon 491

Carlsen & Aaens
Vaadbinderi

Hirtshals . Tlf. 180

Esbjerg Sejl- og
Preseknings Fabrik
v. Henry Andersen
(forhen Thyborøn)
P. Skramsgade 14a. Tlf. 2655
Tilbud paa Sejl til Nybygninger
gives
Specialitet: Stjernesjede Sejl

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.

Abonnement Kr. 8,00 aarlig, Kr. 2,00 kvartaarlig

Kontorer: Christiansborggade 1, København

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 6

1. Juni 1952

19. Aarg.

Islands Redningsvæsen

Af Redaktør, cand. psych. Olafur Gunnarsson fra Vik i Loni

I den første Fjerdedel af dette Aarhundrede omkom 1960 Mennesker ved Strandingsulykker ved Islands Kyster, men i 1928 stiftedes det islandske Redningselskab, og Redningsarbejdet har frelst mange Menneskeliv. I Kronikken fortælles om en Redningsaktion, der varede i tre Døgn, og som giver et klart Udtryk for de store Vanskeligheder, Bjergningsmandskabet har at kæmpe med.

Mærkt og truende, oprørt og farefuldt kan Atlanterhavet være i korte islandske Vintertætter. Naar Maanen er borte, og Stormen jager vældige sorte Skymasser hen over Himlen, er det ingenlunde let at afgøre, hvad der er Skyer, og hvad der er stejle Klippevægge paa en farlig Kyst.

Aarhundreder igennem har Søfolkene kæmpet med disse vældige Naturkræfter uden et eneste Redningsstation. Enkeltvis, men som oftest i Flok, har baade islandske og udenlandske Sømænd bukket under i denne Strid, Baa-dene eller Skibene er strandet langt fra alle Menneskeboliger, og efter kortere eller længere Udholdenhed paa Vraget er Besætningen skyllet over Bord og kun Brændingen har kvædet Havets haarde Vise over deres vaade Grave.

Bare i Aarene 1900 til 1925 strandede 377 Skibe fra forskellige Nationer rundt om paa Islands vidtstrakte Kyster, og af Besætningen omkom ikke mindre end 1960. Af det islandske Folk omkom i Gennemsnit 0,06 pCt. om Aaret i denne Periode, og da Søfolkene kan siges at være Eliten af Folket, var Tabet endnu mere føleligt.

I 1928 kom Vendepunktet, da stiftedes Slys-avarnafelag Islands (Islands Redningselskab) og siden er Ofrene til Ægir blevet færre og færre. Hjælpsomhed er et fremtrædende Karaktertræk hos det islandske Folk, og denne Egenskab er da ogsaa tydeligt blevet lagt for Dagen i Forholdet til dette Selskabs Barmhjertighedsgerning. Egentlig har bare to Mænd sat noget virkeligt

ind paa at agitere for Sagen, Selskabets Repræsentant Jon Bergsveinsson og Præsten Jon Gudjonsson. Ikke desto mindre findes der nu i saa at sige alle Landets Sogne en Afdeling af Selskabet, ogsaa i de Egne, som ligger saa

En Tak!

Selv om der nu er gaaet 2 Maaneder siden Redningsvæsenet fejrede sit Jubilæum, er det ikke for sent at fremkomme med en Tak fra os, der var indbudt til Festen i Hovedstaden.

Lad mig sige det straks — det blev en Tur vi sent vil glemme. Mest fordi Festen fra først til sidst var saa vel tilrettelagt. Vi mærkede Hjerteligheden straks fra Morgenens af, da vi modtoges i Redningsvæsenets Lokaler paa Holmen, og denne Tone fortsattes Dagen igennem.

Den smukke Festmiddag paa Christiansborg var en Oplevelse, hvor Deltagerne rystedes sammen, paa Tvers af Stand og Rang, som havde man kendt hinanden før.

Vi føler, at vi maa sige en hjertelig Tak for Dagen.

Ogsaa en Tak til Marineforeningen, som gav os den herlige Bustur gennem København. Jeg er overbevist om, at havde vi altid en saadan Fremmedfører med os, naar vi gæstede Hovedstaden, som Hr. Kontorchef Lichtenberg, saa slap vi for at gaa »forkert i Byen«.

Vi takker ogsaa Rederierne, der glædede os med den fine Frokost i »National Scala«. Ogsaa en Tak til Forsvarsministeriet og Redningsvæsenets Personale — og alle, der gjorde Dagen til et uforglemmeligt Minde for os.

Paa samtlige Deltageres Vegne

Niels Sørensen,

Fmd. for Foreningen af danske Redningsmænd.

langt fra Havet, at Befolkningen ikke har nogen direkte Forbindelse med Søfolk. Mere end hver sjette Islænder er nu blevet Medlem. Selskabets Indtægter, som kun stammer fra Medlemskontingent og Gaver, udgjorde i 1947 5,00 Kr. pr. Indbygger og er steget noget siden.

Men Resultatet af Redningselskabets Virksomhed skal ikke først og fremmest udtrykkes i Antal Medlemmer og Kroner. Mere væsentlig er den Kendsgerning, at i 1949 druknede kun fem islandske Sømand paa Havet, men 91 baade Islænder og Udlændinge blev reddet fra overhængende Livsfare. De første tyve Aar af Selskabets Historie strandede 155 Skibe paa Kysterne med en Besætning paa sammenlagt 2031 Mænd, hvoraf 1841 blev reddet, et straalende Resultat, naar man sammenligner med Tallene fra Aarhundredets første Fjerdedel.

Slysavarnafelag har nu omtrent 70 Redningsstationer og to Skibe, som er specielt bygget til Redningsarbejdet, „Sæbjørg“ og „Maria Julia“, desforuden assisterer alle Kystbevogtningsskibene og redder hvert Aar mange Fiskefartøjer. En væsentlig Ting er, at Svømmepligt nu er lovbefalet i Island, og alle Børn skal have lært at svømme, inden de fylder tolv Aar, mange Mennesker redder sig hvert Aar ved Hjælp af denne selvfølgelige Færdighed.

For at give Læserne et mere konkret Billede af Redningsarbejdet skal jeg nu berette om en Redningsdaad ved Island, ganske vist en af de største, men dog ikke helt ualmindelig. Det drejer sig om islandske Bønders Redning af Besætningen fra en engelsk Trawler.

Den 12. December 1948 talte Islands Redningsselskab med Telefonstationen paa Hvallatrar paa Vestfjordene og anmodede om Efter søgning af en engelsk Trawler, som frygtedes strandet. Nogle Mænd startede omgaaende, og allerede Kl. 16,30 kunde de meddele, at Trawleren var strandet under en stejl Klippe, hvor den stod kølret ca. 100 Meter fra Land. Redningsselskabet forespurte, om Bønderne var villige til at forsøge Redning af Besætningen, og denne vanskelige Opgave var Stedets Folk blevet enige om at paatage sig bare en halv Time senere, skønt de vidste, at Forsøget kunde gælde deres Liv.

De mørkeste Nattetimer blev brugt til at samle Redningsmateriale, Klæder, Medicin og Forbindingsmateriale. Kl. 5,30 næste Morgen startede femten Mand med Strandingsstedet som Maal.

Trawleren var strandet under en høj og stejl Klippe, og til den øverste Kant naaede Redningsmændene Kl. 8,30. Siden begyndte Turen ned ad Bjerget, først maatte man 120 Meter ned i et Tov til Afsatsen Flaugarnej. Ned paa Afsatsen kom tolv Mænd, de tre blev oppe og passede Tovet. Fra Flaugarnej hejstes fire Mænd ned paa Stranden, det var yderlige 60 Meter ned ad en stejl Klippe. Fra det Punkt, hvor

Redningsmændene kom ned, og til selve Strandingsstedet, var der en halv Kilometer, som ovenikøbet var vanskelig passabel. Det egentlige Redningsarbejde begyndte saa snart man naaede Kysten, hvor Skibet var stødt paa Grund, og Kl. 12,30 lykkedes det Bonden Thordur Jonsson at skyde en Line ud til det, og bare en Time senere var alle tolv Skibbrudsmænd bragt i Land, de var temmelig forkomne, men kom sig snart, da de baade fik Mad og tørt Tøj.

Nu forestod det vanskeligste, nemlig at trække alle disse Mænd op ad den stejle Klippe. Kl. 16,30 var det baade bælgmærkt, og Havet beyndte at vaske over Stedet, hvorfra man kunde starte opad Klippen. Paa det Tidspunkt var syv skibbrudne kommet op i Bjerget, men fem Englændere og tre Islænder var stadigvæk tilbage mellem Klippen og det oprørte Hav. Islændernes Arbejdsfordeling gik nu ud paa at finde lidt Læ helt nede ved Stranden, et andet Hold søgte frem til det mest acceptable Nattested oppe i Klippen, hvor Faren for Stenedstyrtning ikke var helt overhængende, det tredje Hold klatrede op til Bjergets Kant for at se, om nogen fra Bygden var naaet frem med Mad og Klæder. Begge Dele var kommet til Stedet, bragt af Kvinderne paa Hvallatrar.

Natten var ikke let at komme igennem. De, som var kommet op i Bjerget, havde kun en Afsats at ligge paa, som var saa smal, at Benene stak ud, hvis man strakte sig, men der var dog Plads til de skibbrudne. Islænderne fordrev Natten staaende i Bjerget, eller ved at gnide Englændernes Ben for at faa dem varme. De otte, som opholdt sig paa Klippen paa Stranden, havde det dog endnu værre. to blev saaret af Isskred fra Bjerget, og meget af Natten maatte de opholde sig paa et Sted, hvor der overhovedet ikke var Læ.

I Løbet af Natten kom der flere Redningsmænd til Bjergets øverste Kant, medbringende baade Mad og Tøj samt flere Tove, og saa snart det blev lyst næste Morgen kunde Redningsarbejdet fortsættes og det foregik hele Dagen i øsende Regnvejr og Storm. Saa vidt kom man den Dag, at de syv Englændere naaede helt ned til to Bondegaaarde, men de fem andre samt to Islænder maatte friste næste Nat i et Telt paa Klippens Bryn. Disse Folk naaede først Bygden Kl. 15 næste Dag. Den samlede Redningsaktion havde da staaet paa i tre Døgn og tre Timer.

Denne Redningsdaad er kun refereret i meget korte Træk, men viser dog, hvor uhyre vanskelige Forhold man kan have at kæmpe med i Aarets mørkeste Tid ved de islandske Kyster.

De islandske Redningsmænd vilde ikke have, at en mere end en anden skulde have Æren for Redningen, det sivede dog ud, at en af Bønderne havde taget alt sit tørre og varme Tøj af og givet en forkommen Engländer det paa. Sømandens vaade Tøj iførte Bonden sig.

Mands Minde

Dødsfald

En af Vestkystens kendte Redningsmænd, Opsynsmand Alfr. Christensen, Thyborøn, er pludselig uden forudgaaende Sygdom død.

Alfred Christensen var kendt som en meget dygtig Redningsmand og Leder af den betydelige Thyborøn Station — ligesom han paa mange andre Omraader løste betydelige Opgaver til Gavn for Havnebyen Thyborøn, der ved hans Død har mistet en god Søn. Han var mangeaarig Medlem af Vestervig-Agger Sogneraad og desuden Indehaver af en lang Række Tillidshverv.

Baadmand Leif Petersen, Løkken, er afgaaet ved Døden efter et Ulykkestilfælde, der indtraf under Udsætning af en Fiskebaad paa Stranden, hvorved han blev klemt ihjel mellem Baaden og Molen. Leif Pedersen, der kun blev 29 Aar gammel, skildres som en ualmindelig dygtig Mand, der paa mange Omraader gjorde sin Stand Ære. Under Krigen øvede han en smuk Udsats i Modstandsbevægelsen, ligesom han var belønnet af Carnegie-fonden for Redning af Kammerater fra Drukningssøden.

Siden 1948 havde han været ansat som Baadmand ved Løkken Redningsbaad.

Den 2. Maj døde fhv. Baadmand Kristen Peder Olesen, Blaavand, i en Alder af 77 Aar. Kristen P. Olesen,

Islænderne er som Folk betragtet ikke særlig ivrige Kirkegængere, Præsterne er ikke de mest hørte Talere. Pastor Jon Gudjonsson, som har sat saa meget ind paa at fremme Slysavarnafelagens Sag, danner dog en Undtagelse, hvor han kommer for at tale Hjælpsomhedens Sag, bliver han hørt af mange, som ikke søger den traditionelle Gudstjeneste.

Det vil være urigtigt at skilles ved dette Emne uden at have nævnt Kvindernes store Udsats. Slysavarnafelag har flere Kvindefdelinger, og disse er med Ildhu og Energi gaaet ind for Arbejdet med at skaffe Midler til Bygning af Redningsstationer og Indkøb af Redningsmateriale. Den mere følelsesbetonede Del af Menneskeheden har her som saa ofte, hvor det drejer sig om Barnhertigheds gerninger, vist hvor meget der kan gøres, hvis den oprigtige Vilje er til Stede.

Søfolk i alle Nordens Lande og England samt disse Landes øverste Myndigheder har ved flere Lejligheder givet Udtryk for deres Paaskønnelse og Taknemlighed overfor de Mennesker, som sætter saa meget ind paa at staa andre bi uden Hensyn til Nationalitet. — For Slysavarnafelag er den Anerkendelse, som det har høstet af stor Værdi. Naar man staaer overfor svære Opgaver, giver det altid Styrke at vide, at man har Venner, som følger ens Arbejde og forstaaer tilfulde Værdien af det. Islandske Redningsmænd vil i Aarene, som kommer, fortsætte og forøge deres Udsats for at række alle, som har Behov for det, en hjælpende Broderhaand.

der, va. født den 10. Juli 1874, var ansat som Baadmand ved Blaavand Redningsstation fra 1. Oktober 1905 til 30. September 1938 og har deltaget i Redningen af 7 skibbrudne.

Igennem Radioen erfarede jeg, at fhv. Baadformand Søren Hansen, Esbjerg, var død. Med ham er en af Redningsvæsenets allerbedste Mænd gaaet bort.

Søren Hansen blev 89 Aar gammel. Han havde i sin Ungdom og Manddom drevet Fiskeri fra Esbjerg og var en af Esbjergfiskernes Pionerer, og han var kendt som en dygtig og uforfærdet Fisker. Da Esbjerg Redningsstation i 1907 oprettedes, blev Søren Hansen tilbudt Stillingen som Baadformand. Han tog mod Tilbudet — en Stilling som han med usædvanlig Dygtighed udfyldte i 22 Aar, da han som 65-aarig trak sig tilbage for Alderen. Han var i den Tid med til at redde 56 Mennesker. Søren Hansen og hans Mænd har haft mange usædvanlig drøje Ture i den første Tid med Redningsbaad at blive slæbt rundt i Farvandet omkring Horns Rev og sydpaa langs Kysten til Romø, og sent vil den Indsats, Søren Hansen og hans Mænd øvede, glemmes, da de reddede Besætningen fra en tysk Trawler, som var strandet ved Indsejlingen til Esbjerg. Dette mislykkedes, hele Besætningen omkom, trods det at Redningsbaaden havde Forbindelse med Skibet, men Besætningen vilde ikke gaa fra Borde mens Tid var. Da Stationen blev forsynet med Motorredningsbaad var et stort Fremskridt naaet, og Søren Hansen og hans Mænd havde mange haarde Ture med den. Det bør ogsaa nævnes, at de ved Kutter „Brie“s Stranding paa Horns Rev lige netop naaede frem og bjergede Besætningen faa Minutter før Kutteren blev Vrag.

Søren Hansen var Medlem af den Kommission der i 1925 nedsattes for at forsøge Forbedringer af Redningsvæsenet. Han interesserede sig meget for Foreningen af danske Redningsmænd, hvis Æresmedlem han var, og han mødte altid til Aarsmøderne. For hans Udsats ved Redningsvæsenet var han tildelt Dannebrogskorset. Men den Indsats, han har øvet ved Esbjerg Redningsstation, vil bevare hans Navn indenfor det danske Redningsvæsen til sene Tider. Han var en Redningsmand af Lars Kruses Format — Æret være hans Minde.

D.

75 Aar

Fhv. Baadformand Hans Hedevert Jørgensen, Manø, fylder den 17. Juni 75 Aar.

Fhv. Baadmand Emil Christiansen, Tversted, fylder den 26. Juni 75 Aar.

60 Aar

Baadmand ved Redningsstationen „Slettestrand“, Jens Marinus Korsgaard, fylder den 2. Juni 60 Aar.

Han stillede haarde Krav til sine Folk, men han sparede aldrig sig selv

Ja, saa gik der igen en af de gamle Hædersmænd bort, som har tjent det danske Redningsvæsen pligtro. Jeg har ikke selv haft den Ære at være i Baaden sammen med Søren Hansen, men siden jeg er kommen i Redningsvæsenets Tjeneste har jeg lært Søren Hansen at kende gennem de gamle Baadmænd, og jeg har tit og ofte faaet en god Snak med Søren Hansen ved mange forskellige Lejligheder, baade i hans og mit Hjem, hvor der knyttedes et godt og varigt Venskab. Der blev sagt, at Søren Han-

sen stillede haarde Krav til sine Folk, men han sparede saa sandelig heller ikke sig selv, og Mandskabet gik altid trygge i Baaden, naar den gamle stod ved Roret. At Søren Hansen var en Mand paa sin rette Plads i det danske Redningsvæsen, er der mange Beviser for. Han var en af de faa, som var Medlem af Kommissionen i 1925, hvor mange Ting blev drøftet angaaende Forbedringer og deslige i det danske Redningsvæsen.

Søren Hansen var rask og aandsfrisk til det sidste, og fulgte med levende Interesse med i alt, men særlig Redningsvæsenet blev ved at have hans store Interesse. Trods sin høje Alder skrev han for ca. et Aar siden en lang Artikel til vort Blad om Stationen „Esbjerg“ fra dens Start i 1907, hvor han var Fører af Baaden, og saa sent som sidste Sommer deltog han i vort Aarsmøde i Ringkøbing og Udflugt til Hvide Sande og nu i Foraaret til 100 Aars Jubilæumsfesten, som vi afholdt paa Fanø. Jeg vil altid bevare et kært og godt Minde om min gamle Ven og Kammerat og udtale et Ære være hans Minde.

Gustav Hallgreen.

Søren Hansen blev begravet fra Zions Kirke i Esbjerg. Baaren var smukt pyntet, og der var sendt et Væld af Kranse saaledes fra „Foreningen af danske Redningsmænd“, „Esbjerg Fiskeriforening“, „Esbjerg Redningsstation“, og Kutter „Asta“. Det store Følge fyldte hele Kirkens Midterskib.

Pastor Brask talte over Ordet „Der er intet Menneske, der er usynlig for Gud“. (Hebræerbr.) Koncertsanger Erh. Iversen sang „Den store hvide Flok“. Kammerater bar Baaren til Graven. Ved Graven bragte Opsynsmand Gustav Hallgreen paa Esbjerg Redningsmandskabs samt „Foreningen af danske Redningsmænd“'s Vegne en varmfyldt Tak for, hvad han havde udrettet i Redningsvæsenets Tjeneste. En sidste Hilsen og Tak bringer jeg dig, min Ven, mangeaarig Æresmedlem i vor Forening, for uegenlyttig Indsats i Tjenesten. Ære være dit Minde.

En Søn af afdøde, Hans Hansen takkede paa Familiens Vegne. — Ved en Mindesammenkomst paa Sømandshjemmet blev der talt Mindeord af Formanden for Vestjysk Fiskeriforening, Laur. Thygesen, samt af Baadformand Ove Lambertsen.

Morsø
Støbegods

I Anledning af Redningsvæsenets 100 Aars Jubilæum var Repræsentanter for Landets Redningsstationer samlet i København. Som Marineforeningens Gæster var de bl. a. paa en Rundtur i Byen.

De hollandske Redningsfolk i stadig Aktion under Vinterstormene 50 tons dieseldrevne Letmetalsbaade

Fra Nordkap til Cap Finisterre har Julestormene raset med en Voldsomhed, man ikke har set Magen til i flere Aar. Mange Skibe er forliste og endnu flere Mennesker har sat Livet til. Paa den lange Kyststrækning fra Ishavet til Afrika lægger den hollandske Sandstrand ikke Beslag paa mange Kilometer. Men det er dog en af Europas farligste Kyster, gennem Aarhundreder — ligesom den jydsk Vestkyst — en Kirkegaard for søfarende Nationer.

Siden de hollandske Redningsselskaber blev startet — det var i 1824 — er 10.000 Mennesker blevet reddet fra den visse Død. Herom fortæller Direktør H. Th. de Booy.

Det var en Stranding ved Den Helder i Nordholland i Oktober 1824, som blev den direkte Anledning til Redningsselskabernes Start. Syv Fiskere gik ud og bjergede nogle af de Skibbrudne. Da de gik ud for anden Gang for at hente Resten, gik deres Baad rundt og alle undtagen een druknede. Hændelsen vakte megen Opmærksomhed, og der blev straks foretaget en Indsamling til de forulykkede Fiskeres Efterladte.

Men en Del Forretningsfolk i Amsterdam nøjedes ikke med at yde Pengebidrag. De fik dannet „Nord- og Syd-Hollandske Redningsselskab“ (Noord en Zuid-Hollandsche Redding Maatschappij) med Redningsstationer fra Scheveningen til den frisiske Ø, Schiermonnikoog.

Da man henvendte sig til Borgerne i Rotterdam om Støtte, fik man imidlertid Afslag. Rotterdamborgerne ønskede at starte deres eget Selskab. Det gjorde de — samme Aar — og deres Selskab fik Navnet „Det sydhollandske Selskab til Redning af Skibbrudne (Zuid-Hollandsche Maatschappij tot Redding van Schipbreukelingen)

Kongen af Holland, Wilhelm I, lovede Statsstøtte til de to Selskaber, hvis de vilde samarbejde. Men det nægtede man at gøre. Ligesom senere i Norge vilde man under ingen Omstændigheder ind under Statskontrol. De to Redningsselskaber har nu bestaaet som uafhængige i 127 Aar, og at de har gjort en stor Indsats, ser man deraf, at Det nordhollandske Selskab i den Tid har reddet 7,400 Mennesker og det sydhollandske 2,600.

Fra Starten blev der stationeret Redningsbaade i praktisk talt hver eneste Landsby langs Kysten. Det grunde Farvand ved den nordhollandske Kyst gjorde det umuligt at anvende tunge Redningsbaade. Men som Tiden gik viste det sig ønskeligt at faa tungere Baade til Brug ved Havarier længere ude til Havs. Det var i Slutningen af det 19. Aarhundrede man fik Baade af engelsk Type. Disse Redningsbaade laa paa Land, ofte fem-seks Kilometer fra Kysten, og blev fragtet ned til Stranden.

I 1906 fik det nordhollandske Selskab sin første Motorredningsbaad, den var paa 45 Fod med en 30 HK Benzinmotor. Fem Aar senere byggede man en dieseldreven Baad med Staalskrog, „Brandaris I“, den blev Forgænger for en Række Motorbaade specielt byggede for den vanskelige hollandske Kyststrækning. Under en voldsom Storm i Oktober 1921 gik „Brandaris I“ ned med Mand og Mus. Aarsagen til Ulykken blev aldrig opklaret.

Næste Etape i det hollandske Redningsarbejde blev markeret ved Søsætningen af „Insulinde“, det var i 1926. „Insulinde“ var paa 50 Tons og havde to Motorer, hver paa 65 HK.

I Fjor fik det nordhollandske Redningsselskab en endnu større Baad. „Prins Henrik“ hedder den. Den er af samme Konstruktion som „Insulinde“, men den er bygget af Letmetal og har to Dieselmotorer, hver paa 120 HK.

De gamle Redningsbaade paa to Tons er nu næsten allesammen erstattet af fem Tons Redningsbaade.

Det nordhollandske Redningsselskab har 11 store Motorbaade, de fleste med Radiotelefon installeret, samt 14 mindre motordrevne Redningsbaade og 4 lette Baade — stationeret fra Scheveningen til Rottumerogg.

Det sydhollandske Redningsselskab har fire store Motorbaade og fire mindre motordrevne Redningsbaade, stationeret fra Scheveningen til den belgiske Grænse.

Langs Kysten er der 18 Landstationer med Raketudstyr. De er tænkt som øjeblikkelig Nødhjælp, men der er sjældent Brug for dem.

I meget stor Udstrækning arbejder man i de hollandske Redningsselskaber med frivillig Hjælpetjeneste. Men de store Motorbaade er jo i stadig Tjeneste og Mandskabet er fastansat. De stadig voksende Udgifter til Redningsselskabernes Drift dækkes af Bidrag fra 18.000 Privatpersoner og af Tilskud fra Rederier og Selskaber. Staten beder man ikke om noget.

Derimod har den hollandske Regering ydet Bidrag til et specielt Fond, der støtter de Efterladte, naar Redningsmændene sætter Livet til under deres farefulde Gerning. Der er nu ogsaa en Pensionsordning for de fastansatte. Desuden kan Redningsselskabernes Folk regne med lidt Tilskud fra private Fonds, naar de bliver gamle og uarbejdsdygtige.

Det er ikke mere end 200 Aar siden, man i en Indberetning til de hollandske Myndigheder stemplede Kystbefolkningen som Vragplyndrere og Ligrøvere, der hilser enhver Stranding med Glæde — som en Gave fra Himmelen.

I Dag er den samme Kystbefolkning Efterkommere rede til at sætte Livet ind for at redde Medmennesker. Det er en Indsats, der kræver Beslutsomhed og Mod. I en forrygende Julestorm er den hollandske Kyst ikke til at spøge med.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

Redningsvæsenet studerer Planer til Forbedringer

Hollandsk Kaptajn, der bor i Fjaltring og repræsenterer hollandsk Redningsbaads-Værft, har stillet en Række Tilbud. — Redningsvæsenet vil fortsat konsultere Orlogsværftet, men muligvis søge Bevilling til en Studierejse til Holland.

Paa sørgeligste Maade har Hvide Sande-Katastrofen før Jul gjort Undersøgelserne af Muligheden for at øge Sikkerheden under Redningsaktioner paa den jydsk Vestkyst aktuelle. Redningsvæsenet har siden Ulykken beskæftiget sig med flere Muligheder for Forbedring af Redningsmateriellet. Orlogsværftet har faaet nye Projekter til Udtalelse, og i Undersøgelserne har man hele Tiden haft Forholdene langs den engelske og den hollandske Vesterhavs-Kyst for Øje, idet Redningsvæsenets Vilkaar her er beslægtet med Forholdene langs Vestkysten.

Den hollandske Kaptajn Jan Kuipers, der bor i Fjaltring, hvor han efter at være strandet med Fartøjet „Anny“ i 1916 blev gift med en Datter af Strandfoged Ole Jespersen, har umiddelbart efter Redningsbaads-Ulykken i Hvide Sande indsendt et Forslag om Indkøb af hollandske Baade. Kaptajn Kuipers repræsenterer et hollandsk Skibsværft med Redningsbaade som Speciale, og da hans Henvendelse, der er indsendt før Jul, endnu er ubesvaret, har Dagbladet Jyllands-Posten taget hans Sag til sig med en Erklæring om, at Offentligheden mener, at den hollandske Henvendelse har Krav paa Interesse.

Den hollandske Redningsbaad er forsynet med to Motorer paa hver 60 HK, som uafhængigt af hinanden kan bidrage til Styringen. Baadens fornemste Egenskab er, at dens Opbygning yder god Sikkerhed for Mandskabet, og at den, selv om den skulde kæntre, vil komme paa ret Køl efter 1½ Minuts Forløb. Den kan leveres for ca. 550.000 Kr. Bladet foreslaar, at det kommer til en Prøve paa den jydsk Vestkyst med den hollandske Baad, saa Sagkundskaben kan danne sig et Indtryk.

Redningsvæsenets Chef, Redningsbestyrer N. Hansen, oplyser, at Henvendelsen er til Undersøgelse paa Orlogsværftet, som altid har været Redningsvæsenets Konsulent. Herfra er endnu ikke kommen Udtalelse, og desuden bliver det til syvende og sidst et Bevillings-Spørgsmaal. Norsk og svensk Redningsvæsen er imidlertid ikke begejstret for de hollandske Fartøjer, selv om man ikke i de to Lande bruger Baadene i Praksis.

Redningsbaadenes Dybtgaaende er stadig det afgørende Problem, udtaler Redningsbestyreren videre. Hollændernes selvrejsende Fartøjer, som vi har søgt at indhente Materiale om fra Holland, er beregnet til at gaa ud fra Floder og Havne og stikker dybere, end det i Praksis vil være muligt langs Vestkysten. Baadene er sik-

rere, jo dybere de stikker, men Redningsbaadene ved Vestkysten skal kunde klare Redningsaktioner paa lavt Vand helt inde mellem Revlerne.

Det vil imidlertid være ønskeligt, om vi i Praksis kunde faa Lejlighed til at studere de Redningsformer, som nu foreligger for os i Planer og Tegninger, slutter Redningsbestyreren. Formentlig vil vi søge at faa bevilget en Rejse til Holland og England for en sagkyndig Komité, som kan bedømme Mulighederne for Forbedringer.

Det centrale

I det sidst udkomne Nr. af Elevforeningens Medlemsblad „Danmarks Fiskerhøjskole“ skriver Bladets Red. Højskoleforstander Gamborg Nielsen denne Artikel.

Man hører af og til, at Mennesker taler om Kunsten at leve. — Dersom det at leve er en Kunst, vil det altsaa betyde, at de Mennesker, der virkelig lever, er ligesaa sjældne som Kunstnere. Derfor er det tvivlsomt, at man kan forbinde Kunst med det at leve. — For at være Kunstner maa man være i Besiddelse af ganske særlige Evner, som kun et ringe Faatal af Mennesker har. Evnen til at leve er alle i Besiddelse af. Denne Evne skal bare bruges af os alle.

Naturligvis kan der skrives Bøger om dette Emne. Her er kun Plads til nogle faa Ord om en enkelt Side af det. En anden Gang kan der komme mere; men denne Gang lidt om en af Aarsagerne til, at man kan have Lov til at sige, at det ikke staar vel til med Spørgsmaalet om virkeligt Liv. En af de Ting, der stiller sig hindrende i Vejen, er for alt for mange, maa-ske mest unge, at de ser sig selv som det centrale i Livet. Det, det drejer sig om, er, at jeg tjener godt, at jeg kan klare mig, at min Krop f. Eks. ved Udøvelse af Sport bliver sund og kraftig, for at jeg derved kan faa mere ud af Livet. Det drejer sig om, at jeg faar tilfredsstillet mine Længsler og Drømme. Det betyder alt sammen, at den enkelte har sat sig selv og sit velvære som Maal. Naar der i Dag slaas stærkt paa Uddannelse, paa Sportsudøvelse osv., fremhæves i Regelen, hvor meget det vil betyde for den enkelte at faa Uddannelsen, at udøve Sporten.

For mange Aar siden sagde en Stormand i Danmark: sit Fædreland skylder man alt, hvad man kan udrette. Her er Fædrelandet blevet det centrale. Maalet er blevet lagt uden for den enkelte. Han har et Centrum at kæmpe sig frem imod. I Sportens Barndom, da Gymnastikforeninger og Skytteforeninger blev til, havde disse Sportsgrene et ganske andet Maal end den enkelte selv. Da var man Medlem af Foreningerne for at dygtiggøre sig til at træde ind i Kampen for Fædrelandet, for at værne det, man havde

kært. Hvad man end vil mene herom, saa er det klart, at ogsaa her var Maalet lagt uden for den enkelte. Centrum laa et Sted, som det kostede Arbejde og Sved at naa hen imod.

Alle ved, at der ogsaa blandt Fiskerne er Mænd, som har Centrum uden for sig selv. Gennem et langt Livs Kamp er der f. Eks. dem, der har haft som Maal at skabe Fiskernes Højskole og af Hensyn til Fiskerbefolkningens Lykke har stræbt efter, at saa mange som muligt blandt Fiskerne kunde mødes paa den Skole — bl. a. med det Sigte, at det skulde lykkes for dem, at de fandt deres Livs Centrum uden for sig selv.

Denne Evne til at finde Centrum for sit Liv et helt andet Sted end i sig selv har vi alle. Lykkelig den, der i Ungdomstiden lærer dette af dem, der gik foran.

Den svenske Kirke i Hirtshals

Der er atter fra Göteborg blevet skænket en pæn Pengesum til Opførelse af den svenske Kirke i Hirtshals. — Denne Gang er det A-S Göteborg — Frederikshavnslinien der paa et Bestyrelsesmøde har vedtaget at give 10.000 Kr. til den svenske Kirkes Byggefond.

Tidligere har „Sildekongen“ Pontus Nilson, Göteborg, skrevet en Check paa 5.000 Kr. til Kirken. Biskop Bo Cjertz, Göteborg, er Formand for Byggeudvalget.

Til Stationerne -

Der er — siden Bestyrelsen foreslog en Indsamling for Fremskaffelse af Midler til Rejsning af Mindesmærke for vore fem Kammerater, der omkom ved Hvide Sande Ulykken — indkommen ca. 3.000 Kr.

Det er nu bestemt, at Indsamlingen slutter 15. Juli, og vi henstiller til alle, der mulig vil yde et Bidrag, at sende det til:

enten
Gustav Hallgreen, Rolfsgade 139, Esbjerg eller

Niels Sørensen, Lyngby, Bedsted, Thy.

Til Hvide Sande-Mindesmærket er indkommet 50 Kr. fra Stationen „Hals“, 100 Kr. fra Stationen „Anholt Havn“ og 90 Kr. fra Stationen „Østerby“, Læsø. Ialt indkommet 3.246,80 Kr.

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

HIRTSHALS

Søren Løth og Sønner

Telf. 22 og 24

Fiskeeksport . Hirtshals

MADSEN & OLESEN

Herrekonfektion - Sædstyr

HIRTSHALS

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samue

A/S Lillehedens Savværk

Tlf. 62

Fiskekasser i alle Dimensioner - Stort Lager af Tømmer og Bygn.-Artikler

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kls Kød og Paalæg

HIRTSHALS VAADBINDERI

Telefon 108

Al Slags Vaad og Trawl leveres omgaaende

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys . Kraft . Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

Store Kirkestræde 1

Hvælvingen

København K

1/5 Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

Man saa én med Ring i Øret

I en smuk Omtale af Redningsvæsenets Jubilæumsfest i København skriver H. H. i Aar-bog for svensk Redningsvæsen bl. a. fig.:

Hovedparten af Gæsterne var Redningsmænd, en fra hver Station. Det var en imponerende Samling af fuldvoksne Karlar, en Pryd for det danske Kystfolk.

Man saa en med Ring i Øret, og man saa mange med fine Dekorationer, der vidnede om Indsats, og paa et Par Reverser glimtede Guld-medaljer med gamle Kong Gustavs Billede — Erkendelse for Redning af svenske Søfolk i Nød paa Jyllandskysten.

Sjöräddningssällskapet opvartede med sin Fortjensplakett til Redningsvæsenet, som har betydning for svenske Søfolk og Fiskere gennem Aarene. Chefen for Redningsvæsenet dekoreredes med en svensk Udmærkelse. Samarbejdet mellem det danske og svenske Redningsvæsen har, slutter H. H., altid været godt, og har kunnet udvides ved Redningsekspeditioner ved Hjælp af Kystradiostationer.

Redningsbestyrer Kaptajn P. K. Nielsen

Den 6. Juni er det 100 Aar siden fhv. Redningsbestyrer P. K. Nielsen blev født i Skagen. Som bekendt var han, før sin Ansættelse som Leder af Redningsvæsenet, praktisk Redningsmand og været med til mange farefulde Foretagender. Vi bringer i næste Nr. af Bladet en Omtale af P. K. Nielsen samt et Par af de vanskeligste Redningsforetagender som Kaptajnen selv ledede.

Red.

Fiskeauktioner i Marts

Skagen: 7.502.320 kg, hvoraf 69.073 kg Torsk, 49.194 kg Rødspætter, 4.989.208 kg Industrifisk, 1.665.367 kg Sild, 21.199 kg Makrel, 263 kg Skrubbe, 5.038 kg Kuller, 1.018 kg Ising, 470.970 kg Brisling, 1.457 kg Pighvar, 344 kg Stenbider, 160 kg Laks, 44.735 kg Sej, 157 kg Tunge, 22.904 kg Dybvandshummer, 86.674 kg Hvilling, 3.446 kg Rokker, 40.533 kg Dybvandsrejer, 414 kg Havkat, 89 kg Slethvar, 8.375 kg Rødtunge, 4.692 Skærising, 883 kg Kulmule, 6.660 kg Lange, 4.824 kg Havtaske, 626 kg Helleflynder, 114 kg Lever, 31 kg Rogn, 2.444 kg Kulsøer, 1.363 kg Knurhane og 65 kg Sildehaj.

Hirtshals: 30.308 kg lev., 1.889 kg isede Rødspætter, 710.355 kg Sild I, 655.185 kg Sild II, 300.315 kg Brisling, 13.112 kg Makrel, 1.749.470 kg Industrifisk, 7.183 kg Sej, 13.141 kg Blandet, 11.227 kg Hvilling, 1.730 kg Pighvar, 253 kg Havkat, 30.754 kg Torsk, 998 kg Kuller, 157 kg Havtaske, 414 kg Rødtunge, 53 kg Dybvandshummer, 551 kg Dybvandsrejer. Ialt 3.527.095 kg.

Fiskeauktioner i April

Skagen: 5.733.549 kg hvoraf 63.580 kg Torsk, 36.911 kg Rødspætter, 4.794.781 kg Industrifisk, 558.818 kg Sild, 41.115 kg Makrel, 3.372 kg Kuller, 515 kg Ising, 11.905 kg Hornfisk, 3.180 kg Pighvar, 137 kg Stenbider, 158 kg Laks, 35.539 kg Sej, 1.548 kg Tunge, 12.065 kg Dybvandshummer, 37.203 kg Hvilling, 6.351 kg Rokker, 67.718 kg Dybvandsrejer, 1.809 kg Havkat, 108 kg Slethvar, 7.413 kg Rødtunge, 12.673 kg Skærising, 8.408 kg Kulmule,

LEMVIG

E. SMEDEGAARD
Sels. Guld, Sølv, Optik
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer
P. Poulsen - Telefon 209

AKTIESELSKABET

J. D. KOOPMANN SVINESLAGTERI
Tlf. 108

A. HONORÉ

Isenkram og Udstyrsforretning
TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«
Tlf. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK
Tlf. 81 og 381

Kontorer i

Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harboøre - Thybørn

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P. Trillingsgaard

Auktionshallen Tlf. 335 - Auktionskontoret Tlf. 613 - Privat 504

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603

Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVÆRKSTED

Lemvig Havn . Telf. 594

Filial: Thybørn . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Fiskeri- og Skibsartikler

LEMVIG - - - TELEFON 246

Filialer i Thybørn og Thorsminde

10.902 kg Lange, 11.075 kg Havtaske, 837 kg Helleflynder, 2.133 kg Kulsøer, 2.005 kg Brisling, 102 kg Lever og 1.188 kg Knurhane.

Hirtshals: 3.339.483 kg hvoraf 42.011 kg lev., 10.948 kg isede Rødspætter, 73.493 kg Torsk, 35 kg Hummer, 7.518 kg Pighvar, 11.799 kg Sej, 19.487 kg Blandet, 2.024 kg Rødtunge, 2.619 kg Havkat, 15.129 kg Hvilling, 491.673 kg Sild I, 103.905 kg Sild II, 248.100 kg Industrifisk, 1.114 kg Kuller, 1.680 kg Skærising, 70.512 kg Makrel, 417 kg Ising, 2.350 kg Brisling, 511 kg Havtaske og 158 kg Vinger.

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statsautoriseret v. Aage Geismæs - Telegr.-Adr.: Fiskeauktion.

Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 29 (Statst.)

Skibsproviantering . Etableret 1809
P. Saxberg
Indehaver: Paul Saxberg . Skagen
Rigstelefon 86 (5 Linier)
Telegramadresse: »Paulsax«
1. Kl. Varer 1. Kl. Betjening

Harald Pedersen

MAGASIN »SKAGEN«

Manufaktur . Herre- og Damekonfektion . Trikotage
Skagen . Telefon 27

Mejeriet »NORDEN«

Telf. 162 Skagen

leverer de fineste Mejeriprodukter

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 277 . 2 Lin.

Karstensen og Henriksen

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 201

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 345

SKAGEN

AKTIESELSKABET

SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telf. 538

C. S. Møllers Eftf.

W. GERSBØLL - SKAGEN

Telefon 63

Kolonial og Isenkram

S Ø M A N D S H J E M M E T

Tlf. Skagen 111 og 641

God Mad og gode Værelser

THISTED

JOHS. HAANING . THISTED

(P. Teabbel & Co.s Eftf.)

Telf. 326

Fiskeriartikler . Skibshandel

Sparekassen for Thisted Amt

Kontortid 10—12 og 13,30—16, Lørdag 10—12,30

Telefoner 2 og 802

ESBJERG

N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK

Esbjerg . Telf. 429

v. E. Nielsen og G. Erlandson

Repræsentant for »TUXHAM«

Skræderi og

Søekvipering

Folmer Henriksen

Hjertinggade 18

Ny Havn . Esbjerg

Telefon 3213

Christensen & Schlosser

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 2275

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik I/S . Tlf. 761

Dæksmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

Telefoner: 584 og 2263 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN

Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæveri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1462

N. E. WILHELMSSEN

Slagtermester

Havnegade 131

Telefon 1743

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou
Stormgade 59
Telefon 838

Thyborøn Skibsproviertering

Valdemar Petersen
Telefon 8 og 98
Kolonial, Petroleum, Olie, Tovværk

Thyborøn Fiskeauktion

(Statsautoriseret)
v. Alb. Steen
Tlf. Thyborøn 57 . Omst. til Priv.

Martin Herups

Vaadbinderi
Thyborøn Havn

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,00

" " " " " 22,30

med M/S „Rotna“,

M/S „Hammershus“ og M/S „Frem“

Selskabets Ekspeditioner:

KØBENHAVN Tordenskjoldsgade 34. Tlf. 1885
og 11885. Kontortid 8-8, Søndage 8-9 Fm.

RØNNE: Ved Havnen, Tlf. 189. Kontortid: 8-12,
1-8 Søndag 8-9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK**J. Holmstrup**

Alt i moderne Teknik
Torvet 1 - Telefon 245

KØB**DANSK**

IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN

Etabl. 1879 Telf. 71, 45 og 808y

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filial i Hirtshals - Hirtshals Vaadbinderi
Tlf. 108

C.K. HANSEN

Skibsreder- og Mægler

AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Havari-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram Adresser HANSEN

★

Korresponderende Reder for:

DANNEBROG**Skaarup & Salskov**

Smede- & Maskinværksted
Thyborøn . Tlf. 61

Indehaver: J. Salskov

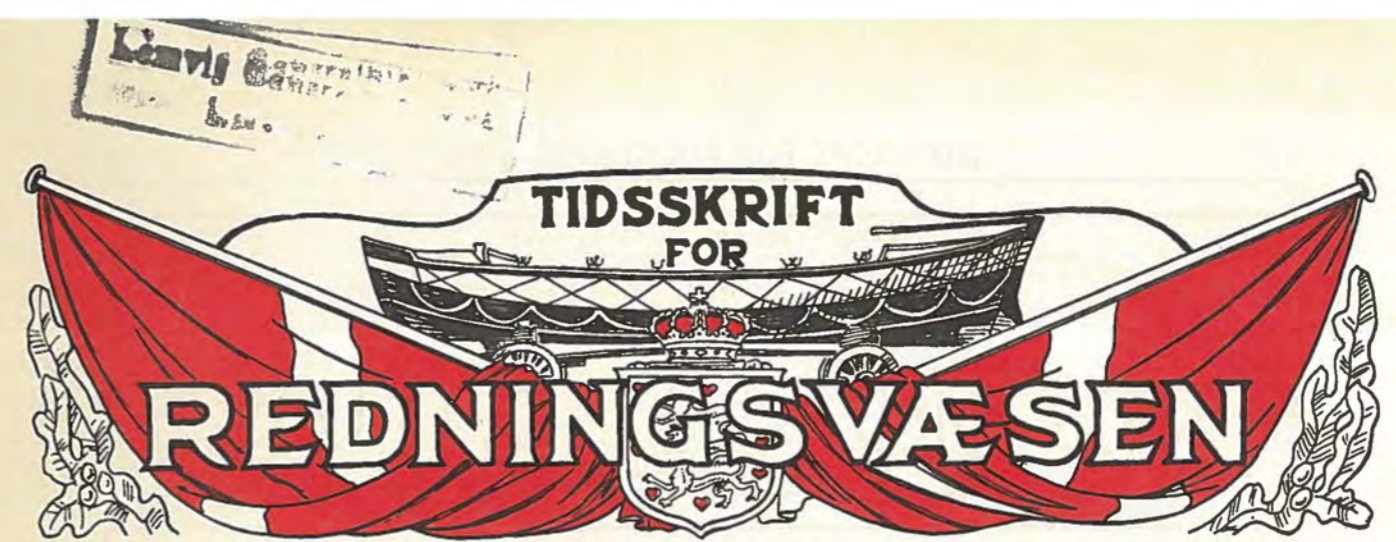
**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**

★
Thyborøn . Telefon 4

RESERVERET

Redaktør: Jørgen Pedersen, Ydby. Forretningsfører: Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig

GADGAARD NIELSENS BOGTR.-LEMVIG

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 7

1. Juli 1952

19. Aarg.

Den svenske Kirke i Hirtshals,

som den vil komme til at se ud efter det foreløbige Udkast, Arkitekten har lavet

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

Aktionskøbt
Halle Restauration
*
Ny Fiskerihavn . Esbjerg
Tlf. 287

Marketeriet
"NY HAVN"
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebrød
Telefon 1992

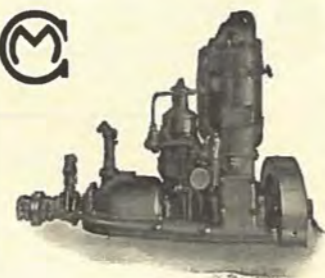
Damp-
skibsselskabet
TORM
København

Brødrene Leervad
Tlf. 10 & 9 Esbjerg
Teleg.-Adr. - Leervad-
Lys . Kraft
Motorreparationer
Radio

Brugsforeningen
»FREM«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

RESERVERET

Esbjerg **Vestjysk Krystal Isværk** A/S Telefon 66

To- og Firtakts-
MotorerBilligste Pris
Forlang TilbudMotorer i alle
Størrelser

Telf. 666

Grenaa Motorfabrik

DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE

Gl. Kongevej 29 B København V. - Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvjaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

Sparekassen for Lemvig og Omegn

Stiftet 2. August 1847 Telefon 131 . Postgros 851.00
Kontortid: 10-11,30 og 14-16
Fredag 10-11,30, 14-17, Lørdag 10-12
Thyborøn Afd. . Tlf. 148
Kontortid: 10,30-12 og 15,30-16,30 . Lørdag 10,30-12

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
- statsaut. -
Telefon 34 Privat 54

Alt i Blomster

E. Behrens
Stormgade 39, Esbjerg
Telefon 491

Carlsen & Aaens
Vaadbinderi

Hirtshals . Tlf. 180

Esbjerg Sejl- og
Presennings Fabrik
v. Henry Andersen
(forhen Thyborøn)
P. Skramsgade 14a. Tlf. 2655
Tilbud paa Sejl til Nybygninger
gives
Specialitet: Stjernesjede Sejl

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.
Abonnement Kr. 15,00 aarl., Kr. 3,00 kvartaarlig
Kontor: Christiansborggade 1, København

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 6

1. Juli 1952

19. Aarg.

Redningsbestyrer

Kaptajn

P. K. NIELSEN

*

En Hundredaarsdag

Som nævnt i sidste Nr. af Bladet var det den 6. Juni 100 Aar siden Redningsbestyrer, Kaptajn P. K. Nielsen, Skagen, fødtes. Han var navnkundig viden om, og havde ogsaa været praktisk Redningsmand og personlig ledet og deltaget i mange farefulde Redningsforetagender ved de 5 Redningsstationer han ledede i 22 Aar.

Peder Kjelder Nielsen var født i Skagen d. 6. Juni 1852.

Efter Konfirmationen for han til Søs, tog Skibsførereksamen i Aalborg og blev i en meget ung Alder Skibsfører. Da hans Fader, Lodsoldermand Just Nielsen, den 1. Oktober 1883 tog sin Afsked som Opsynsmand ved Redningsstationerne ved Skagen, overtog Kapt. Nielsen Stillingen. I 1900 overtog han endvidere Stillingen som Opsynsmand ved Redningsstationen i Gl. Skagen (Højen) med tilhørende 2 Bistationer, og han havde saaledes ikke mindre end 5 Redningsstationer at styre, hvilket Hverv han udførte med stor Dygtighed og Respekt.

Den 1. December 1905 blev han udnævnt til Lodsoldermand for Frederikshavn-Skagen-Hirtsholmenes Lodseri, og da Konsul Ander-

Kapt. P. K. Nielsen

sen afgik ved Døden i 1909, blev Kaptajnen ansat som Bestyrer af det daværende „Nørre-jydske Redningsvæsen“, omfattende hele Jylland med tilliggende Øer. I Oktober 1922 tog han sin Afsked, og han afgik ved Døden den 22. Maj 1929.

P. K. Nielsen havde deltaget i Redningen af 201 skibbrudne i de Aar han var Opsynsmand ved Stationerne ved Skagen og Gl. Skagen, og han blev tildelt mange Hædersbevisninger for fortjenstfuld Virksomhed. Ved sin Afgang som Redningsbestyrer blev han dekoreret med Kommandørkorset af Dannebrog og var desuden dekoreret med Dannebrogsmændenes Hæders-tegn samt nogle udenlandske Dekorationer.

Den 6. Marts 1894, Morgen Kl. 5, strandede paa Skagens Sydostrev Evertgaleasen „Gesiene“ af Bremen, paa Rejse fra Aalborg til Hamburg med Cement, paa Grund af ukendt Strømsætning og usigtbart Vejr. Strandingen

blev bemærket Kl. 7 af Toldopsynet, der hurtigt meddelte det til den $\frac{1}{8}$ Mil bortliggende Signalstation, hvorfra der blev telegraferet til Skagens Redningsstation om at komme til Hjælp. Hurtigst muligt blev Redningsmandskabet sammenkaldt, og efter kort Tids Forløb var Redningsbaaden transporteret en halv Mil østefter og sat i Vandet et Stykke til Luvard af det strandede Skib. Det blæste da en Storm af SSO med Sne og Regnslud, og der gik meget høj Sø. Efter store Anstrengelser fra Redningsmandskabets Side lykkedes det at ro Redningsbaaden ud gennem Braadsøerne, og den blev stadig fyldt med Vand. En Gang fik den en meget høj Braadsø ind fra Styrbord, hvilken Sø trykkede den med saa stor Kraft ned om Bagbord, at Sideventilernes Tappe knækkede. Samme Braadsø slog 5 af Mandskabet fra Aarerne, og 3 af disse brækkedes. Reserveaarer blev straks udlagt, og Baaden naaede lykkeligt ud til det strandede Skib, der stod 500 Favne fra Land med Forskibet i VSV., helt sunken med Forskibet og stadig overskyttet af Braadsøer. Ankeret blev kastet, og ved Hjælp af Kastedræg blev der opnaaet Forbindelse med Agterskibet, paa hvilken Besætningen, 3 Mand, opholdt sig. Disse var meget forkomne og kunde knapt fastgøre en Line omkring Livet. Endelig blev en af dem halet gennem Søen ind i Redningsbaaden, men dennes Forbindelse med Skibet mistedes derefter, idet en Braadsø brød hen over dette og rev Storsejlet ud over Skibssiden, saa at det faldt ned over Redningsbaaden og en Del af Mandskabet. For at klare sig, maatte Redningsbaaden slippe Forbindelsen med Agterskibet, men da man havde klaret Sejlet fra sig, blev der paany roet hen imod Skibet, og det lykkedes da at faa de tilbageværende 2 Mand halet gennem Søen ind i Redningsbaaden. Denne stak derpaa Ankertovet fra sig og søgte mod Land, som den heldig naaede paa Nordsiden af Skagens Gren Kl. 10 $\frac{3}{4}$ Formiddag.

For dette Redningsforetagende blev der tildeelt Redningsmandskabet Pengebelønninger saavel af den danske som den tyske Regering, og Stationens Opsynsmand Kapt. P. K. Nielsen modtog af den tyske Regering et Guldur.

Den 27. Oktober 1900, Formiddag Kl. 7 $\frac{1}{4}$, modtog Stationen Skagen telefonisk Meddelelse om, at der var strandet et Skib paa NO.—Revet. Det blæste en sydøstlig Storm med høj Sø, og der var meget stærk nordgaaende Strøm. Mandskab og Heste tilsagdes og mødte hurtigt, og Redningsbaaden transporteredes saa langt ud paa Grenen som muligt, hvor den sattes i Søen klar til at gaa ud. Man saa da, at det strandede Skib var sunket saa dybt, at der ikke var noget af Skroget at se, kun begge Master var synlige, og Besætningen sad i Stormasten under Salingen i Luv Vant. Skibet stod omtrent 700 Favne fra Land. Man kunde se, at Redning af Besætningen vilde blive meget van-

skelig, hvorfor Opsynsmanden pr. Telefon lod tilkalde Gl. Skagens Redningsbaad, ligesom Stationen Skagens egen Baad ogsaa blev forandrigt transporteret ud paa Grenen for at være klar, hvis det første Forsøg med Skagens Grens Redningsbaad skulde mislykkes. Kl. 8 gik saa denne ud, og Mandskabet kastede paa Formandens Opfordring straks Olietrøjerne for at kunne ro kraftigere. Efter at have roet i ca. 1 Time gennem stadig Braad fra alle Sider, var Baaden kommen Strandingen paa 100 Favne nær, men Mandskabet var en Del udmattet, hvorfor Baaden blev opankret i nogle Minutter for at Folkene kunde faa Tid at trække Vejret. Ankeret lettedes igen, og der toges fat med fornyede Kræfter, men uagtet alle Anstrengelser kunde Baaden ikke roes frem imod Sø og Strøm, og den maatte atter opankres. Paa Opsynsmandens Opfordring lagde Mandskabet nu Redningsbælterne og Tøjet paa Overkroppen indtil Skjorten, alle Kræfter lagdes i, og man kom nu Strandingen paa ca. 50 Favne nær, men der maatte da paany ankres for at Folkene kunde udpuste. Lodsampskibet „Skagerak“ saas nu komme rundt Revet om imod Redningsbaaden, og man saa, at der veksledes Signaler med Skagens Fyr, hvor Fyrmesteren havde hejst Signal: „Hjælp Redningsbaaden“. For 3. Gang lettedes Ankerdrægget, Forsøget optoges paany, og man kom ogsaa Vraget lidt nærmere, men da kunde man se, at dette endnu ikke kunde naaes, og Lodsdamperen var i Nærheden, besluttedes det at holde ned til denne og lade den bugsere Redningsbaaden rundt Revet op til Luvart af Vraget. Efter Samraad blev man enige om, at Opsynsmanden Kapt. P. K. Nielsen der som Lodsformand var nøje kendt med Revet, og da Vragene af to Dampskibe skulde passeres saa nær som muligt — skulde gaa om Bord i Lodsdamperen og udse det mest passende Sted, hvor Redningsbaaden bedst kunde gaa ned til Vraget, hvorefter Damperen skulde gaa rundt Revet igen og paany slæbe Redningsbaaden op, hvis det første Forsøg skulde mislykkes. Kl. 10 begyndte Bugseringen, og 600 Favne til Luvart kastedes los, og der roedes for Vinden ned gennem Braaddet, efter at Mandskabet paany havde taget Redningsbælterne paa. Et Stykke til Luvart af det sunkne Vrag kastedes Ankeret, men det var temmelig langt derfra, saa der maatte paa-stikkes et Drægtov yderligere. Ved at kaste et Dræg over i Skibets Læ Vant, fik man Forbindelse, og da Skibet hældede meget over, kunde Besætningen fire sig ned fra Toppen i Klyverfaldet, og naar Redningsbaaden skares ind mod Vraget lade sig falde ned i denne. Paa denne Maade gik Redningen hurtig, efter at først Skibsdrengen, der var meget forkommen, og Kapajnen, der havde faaet en Tommelfinger brækket, var kommet ned, og Kl. 11 var hele Besætningen, 5 Mand reddet. Ankertovet blev saa frastukket, og der roedes ned

Mands Minde

Dødsfald

Fhv. Baadmand Gregers Simon Graungaard, Vejers, afgik ved Døden den 1. Juni. G. S. Graungaard, der var født den 21/5 1870, var ansat som Baadmand ved Redningsstationen „Vejrs“ fra 1/10 1901 til 1/4 1928, da han afskediges paa Grund af Svagelighed. Han havde deltaget i Redningen af 20 Skibbrudne.

Fhv. Baadmand Jens Jensen, Rindby, Fanø, afgik ved Døden den 9. Juni. J. Jensen, der var født den 29. November 1874, var ansat som Baadmand fra 1/10 1897 til 1/10 1937, da han afskediges paa Grund af Alder og Svagelighed. Han havde deltaget i Redningen af 12 Skibbrudne.

Jubilæum

Betjeningsmand ved Redningsstation „Aalebæk“, Kristian Jacob Andersen, kan den 1. Juli fejre 25 Aars Jubilæum i Redningssvæsenets Tjeneste.

90 Aar

Fhv. Baadformand Svend Julius Sørensen, Østerby, fylder den 22. Juli 90 Aar.

85 Aar

Fhv. Betjeningsmand Niels Peter Petersen, Aalebæk, fylder den 25. Juli 85 Aar.

75 Aar

Fhv. Betjeningsmand Laurits Julius Jensen, Gudhjem, fylder den 10. Juli 75 Aar.

70 Aar

Fhv. Baadmand Valdemar Jensen, Løkken, fylder den 17. Juli 70 Aar.

60 Aar

Fhv. Betjeningsmand Marinus Krogh, Fornæs, fylder den 16. Juli 60 Aar.

Baadmand ved Redningsstationen Hvide Sande Chr. Christensen, DM., fylder den 25. Juli 60 Aar.

50 Aar

Baadmand ved Redningsstationen Flyvholm, Marinus Chr. N. Vinkel, fylder den 4. Juli 50 Aar.

Baadmand ved Redningsstationen Sønderho, Hans Jensen, fylder den 20. Juli 50 Aar.

Redningsstationen Thyborøn.

I den ledige Stilling som Opsynsmand ved Thyborøn Redningsstation er fra 1. Juni ansat Stationens hidtilværende Baadformand Ejner Hansen.

Som ny Baadformand er ansat Baadmand Kristian Jensen fra s. D.

Endelig er midlertidig ansat Baadmand Evald Rønn blevet fast ansat og Baadmand ved Lodseriet Robert Nielsen Iversen er blevet midlertidig ansat som Baadmand ved Stationen fra s. D.

Mindestenen

i Hvide Sande

*

Som tidligere nævnt er der nu allerede indkommet saa stort et Bidrag fra danske Redningsmænd til Hvide Sande-Mindestenen, at denne smukke Tanke nu kan føres ud i Livet. Og der er endvidere Sikkerhed for, at det kan blive en smuk Sten. Paa nuværende Tidspunkt kan intet oplyses om Stenens Udformning, eller hvor dens Plads bliver, men der er en Mulighed for, at det bliver den samme Stenhuggermester, der faar Arbejdet overdraget, som har skabt Lambertsenmonumentet i Esbjerg, nemlig Stenhuggeren Bille Skov.

Der har været fremført den Tanke at anvende Jubilæumsmedaljens Relief som Motiv, hvis Tilladelse fra paagældende Kunstner kan opnaas, og der har ogsaa været fremført den Tanke at anbringe Mindestenen paa Nr. Lyngvig Kirkegaard, hvis Tilladelse fra det kompetente Menighedsraad kan opnaas.

Men det er kun Tanker, der ret løseligt har været fremført, og de synes at være Overvejelse værd. Angaaende selve Afsløringen af Mindestenen kunde dette jo eventuelt ske i Forbindelse med Aarsmødet næste Sommer. Imidlertid er der foreløbig Grund til at være taknemlige for den store Tilslutning, Tanken fik, om Rejsning af et Minde over Kammeraterne i Hvide Sande, der gik bort midt i deres Arbejde.

Yderligere er der til Hvide Sande-Mindemærket indkommet 50 Kr. fra Stationen Lildstrand.

til den i Nærheden liggende Lodsdamper, der tog Redningsbaaden paa Slæb ind under Land, hvor Opsynsmanden paany gik i Baaden, og denne landede heldigt Kl. 11 $\frac{1}{2}$ Formiddag. Under Redningsforsøget havde Redningsbaaden hugget mod Vraget og faaet en Del Skade paa Roret, ligesom der mistedes en Del Materiel og brækkedes flere Aarer, og Redningsbaaden, som næsten til Stadighed var fyldt med Vand, fik ogsaa nogle af sine Lænseventiler slaaet itu af Søen. — Det strandede Skib var Kutter „Almuth“ af Bremen, paa Rejse fra Gøteborg til London med Flasker. —

Det var et af de vanskeligste Redningsforetagender, der her var fuldført ved Skagens Redningsstation, og Redningsmandskabet modtog ogsaa i dette Tilfælde Ekstrabelønninger saavel fra den danske som den tyske Regering, og sidstnævnte gav som Hædersgave Opsynsmanden en smuk Marinekikkert og Formanden et Guldur med den tyske Kejsers Billede.

„Det største af det hele er, at jeg aldrig mistede en Mand“

siger den gamle Redningsmand Lars Kruse, Skagen, som den 26. Juni fyldte 75 Aar. En Passiar med Lars Andersen Kruses Sønesøn.

Hvornaar var du med første Gang?

„Jo, det var vist den Gang — ja, Aarstallet husker jeg saamænd ikke. Men jeg stod da paa Bakkerne her sønden for. Vinden var frisk og Søen svær. Pludselig ser jeg en Mand komme løbende ad Stranden svingende med Huen. Jeg fo'r ned til ham. Det var en ældre Fisker. „Kan du da ikke se, at de ligger derude paa Kølen af en Jolle — to Mand. De tog ud for en Time siden, da var de tre“. Naa, vi fik en Jolle i Havet og roede ud og hentede Kastor Jacobson og Jens Ole Henriksen, to unge Skagboere. Den tredie var og blev væk“.

Det er Lars Kruse, en gammel Redningsmand, Sønesøn af den berømte Lars A. Kruse, der fortæller saadan. Han fyldte den 26. Juni 75 Aar.

„Før jeg i 1905 — fortsætter han — blev ansat som fast ved Redningsbaaden, havde jeg været med i ca. 7 Aar som afløser for Hjorth — ja ham husker du ikke. Han var aldrig helt rask og er længst Død og borte. I 1897 var jeg med ude at redde 6 Oldinge, ja det var de vel ikke, men gamle var de, og fra et svensk Skib, der stod paa Grenen. Den blev til Pindebrænde, men vi fik da ogsaa bjerget Mandskabets Tøj. De tog saamænd det hele med. Ogsaa Provianten. Egentlig var jeg ikke saa begejstret for at gaa fast med Redningsbaaden. Ikke at jeg nok vilde; min Farfar Lars Kruse havde jo været med, og min Far Jens Kruse var med, men jeg fiskede jo med Kutter, og var ofte længe væk. Men det var som jeg skulde til Redningsbaaden. En Skade ved Fiskeriet gjorde, at jeg i lang Tid maatte gaa i Land, ja og hvad Føden skulde vi jo have, og saa gik jeg med Redningsbaaden, og det blev til mange Aar. Først i 1947 efter at have prøvet det hele, Baadmand, Formand og Opsynsmand, gik jeg fra. Jeg var — som du vel har regnet ud, — bleven de 70.“

Dit vanskeligste Redningsforetagende?

„Det er ikke let at svare paa. „Hjortholm“, for 25—30 Aar siden, er den, der stadig kommer tilbage. Jeg har aldrig været bange, lige meget hvormegget Havet brækkede, men den Nat med Styrke 12 og 14 Graders Kulde, glemmer jeg aldrig. Vi var gaaet ud for at lede efter en Skagenskutter, der næste Dag kom i Havn. Vi stod Øst over med Motorbaaden. Det var et forrygende Hav. Da vi kom til Grenen, fik vi et Stykke Sø, der helt dækkede Baa-

den. En 3 Alens høj Stage med en Lygte, var helt under Vand, saa kan du gøre din Regning. Der blev ikke Lys mere i den Lanterne, den Nat. Du kan tro, jeg var glad, da jeg efter den Skyllende konstaterede, at der ikke manglede nogle af Mandskabet. De havde bidt sig godt fast. Naa, vi gik over Grenen, saa Lanterne fra det strandede Skib, der skroldede saa meget, at vi var klar over at det ikke var en Kutter. Jeg styrede nordover, og saa lænsede vi ned til Strandingen, der viste sig at være Damperen „Hjortholm“ af København. Vi holdt den gaaende paa Skibssiden, snart helt oppe ved Damperens Lønning, snart dybt nede. Vi fik Folkene ned, den sidste var Kaptajnen. Han og Maskinmesteren sad længe paa Lejderen, der pludselig tog en Tørn, saa de kom til at sidde med Ryggen mod Skibssiden. Saa maatte vi have en Line paa den, køre lidt nordover og tilbage, fik Lejderen retvendt, og saa ligefrem trak vi dem ned i Baaden. De turde ikke slippe. Og glad var Lars, da jeg havde dem alle i Baaden; selv om den laa haardt i Søen med 20 Mand fra Damperen og 12 Mand Besætning fra Redningsbaaden. Mandskabet ventede nu, at jeg skulde gaa nordover, men pludselig saa jeg blaat Vand forude, og saa sagde det i mig: her skal du igennem Lars. Og det gik godt; vi kom hurtigere paa Sydsiden, end nogle havde regnet med. At vi saa bagefter havde Mén af Turen, ja det maatte vi jo tage med.“

Den gamle fortsætter:

Naar man har været med saa mange Aar, og har været med til at bjerge over 300 Menneskeliv, ja saa kunde man fortælle længe. Skonnerten fra Marstal, der for en Snes Aar siden laa og blussede Syd for Skagen, og som sakkede mod Grenen, var sandelig heller ikke „Narreværk“. Vi naaede godt derud. Men saa kunde vi i det haarde Vejr ikke komme paa Siden. Men saa tog vi Folkene en efter en ved at trække dem paa en Line gennem Havet. Det er en Maade, jeg aldrig har været stolt af. Men det kan være nødvendigt. Det maatte vi ogsaa gøre, da vi tog Besætningen fra en hollandsk Kuf, der stod Vest for Havnen. Jeg husker, der var to Drengene, de skreg, da de kom i Balien, med det gik, da ogsaa godt. Det var forresten et Par hyggelige Drengene, at faa som Gæster paa Sømandshjemmet. De fyldte Sengen med Utøj; men saa kom de jo til Ren-

Vestjysk Fiskeriforenings

Generalforsamling afholdtes i Dagene 13.—14. Juni i Lemvig med god Tilslutning.

Traditionen tro afsendtes der ved Mødets Begyndelse Telegram til Kongen og Fiskerkammerater paa Havet. Den altovervejende Tid af de to Dages Forhandlinger optoges af de 3 Spørgsmaal, 1 Hanstholm Havn, 2 Driftsmidlernes Stigning, 3 Redningsdamperen og Thykstens Fiskere.

Om de to første Spørgsmaal blev der vedtaget Resolutioner, og det samme var Tilfældet angaaende Militærets Skydeøvelser, der virker generende for Fiskeriet. Formand Laur. Thygesen afgav en god og fyldig Beretning om de Problemer, der er Fiskeriets, og som Foreningen har søgt at varetage bedst muligt i Aarets Løb. Han fremhævede Erhvervets store Udgifter, der stadig er en Trusel mod Rentabiliteten. — I Forbindelse med Spørgsmaalet om Redningsdamperen blev der fra en enkelt Side rejst Kritik over Redningsvæsenets Materiel, som den paagældende Taler, Jul. Poulsen, Vorupør, fandt utidssvarende og ikke undergaaet væsentlige Forandringer siden Redningsvæsenets Oprettelse.

Hertil bemærkede Laur. Thygesen, at den rejste Kritik skød langt over Maalet, og udtalte, at Raad med Hensyn til Forbedringer og lign. sikkert vilde blive modtaget af de ledende i Redningsvæsenet, ligesom det var ham bekendt, at Redningsmændene jo havde en Forening til Varetagelse af Mandskabets og Redningsvæsenets Problemer. Paa Generalforsamlingens første Dag var der Udflugt til Bovbjerg, hvor Forstanderparret fra Danmarks Fiskerhøjskole Hr. og Fru Gamborg Nielsen underholdt. Generalforsamlingen overværedes af mange Gæster, saaledes Repræsentanter fra Sverrig og Norge, Fiskeriministeriets Embedsmænd og flere af Rigsdagens Medlemmer.

Svenska Sällskapet för Räddning af Skipsbrutne

har udsendt Beretning for 1951

Selskabets Stationer har i Aarets Løb reddet 124 Mennesker i Søen — 16 Fartøjer med 88 Personer ombord er taget af Grund — 15 Fartøjer med 66 Personer er bugseret. Livbaade (Redningsskibe) har ligget i Beredskab ved 13 nødstedte Fartøjer med 179 Personer ombord. Der er udført 88 Sygetransporter, og der er brudt Is for et stort Antal Fiskerbaade og ydet Bistand ved Bjergning af Fiskeredskaber m. m.

En ny Redningskrydser „K. A. Wallenberg“ er bygget og stationeret i Bottenhavet og Aalandshav. Fartøjet er forstærket til Isbrydning og alle tekniske Hjælpemidler.

selsesfest paa Sygehuset. Det er saadanne Smaating man ogsaa husker. De er saa ualmindelige, mens det at bjerge Folk den Gang, var mere almindeligt. Saa var der „Ingodtz Mendi“, Kaperkrydseren, der strandede her under den første Verdenskrig. Da var vi i Funktion sammen med Højboerne i ca. 3 Døgn“.

Du har tjent under flere Redningsbestyrere?

„Ja, ja, det har jeg rigtignok. Redningsbestyrer P. K. Nielsen, „Kaptajnen“ er ham, vi respekterede allermost. Han var saavist en haard Mand, men retfærdig og dygtig. Det var det ved det, at han havde jo selv været med saa mange Gange. Jeg husker, da vi fik den første Motorredningsbaad, det var vist i 1914. Kaptajnen havde jo selv været med, da den blev lavet, og det skal nok være hans Værk. Da den kom til Stationen, var vi lidt betænkelige. Vi var jo vant til de gamle Robaade, som vi gik i med Tillid. Men saadan en med Motor, der gik tværs igennem Søerne med flere Hestes Kraft, ja den troede, vi ikke helt paa saadan i Starten. Men saa kom Kaptajnen. Det var et forskrækkeligt Vejr. Vi var klar til at gaa ud. Vilde han selv med? Jo der var ingen Tvivl. Han tog som vi andre Bælter paa. Og saa stod vi til Søs. Han tog selv Pinden. Vi rundede Grenen. Vinden var Nordvest, og det er den der gi'r den største Sø paa Nordsiden. Vi gik op til Højen Fyr. Vandet væltede over Baaden. Han skaanede den ikke. Ind i den allersværeste Sø. Baaden var helt under Vand, men som en Bold, der med Magt er presset under Vandet, kom den op som en anden Raket. Nej den Baad kunde ikke synke. Og saa lagde Kaptajnen den med Siden i det værste Braad; og det stod klart for os, at kæntr kunde den heller ikke. Vi kom i Land; Kaptajnen spurgte roligt. Naa Folkens, hvad siger I saa? Vi var alle mere end tilfreds. Ja saadan var han den gamle Chef. Jov han var et Stykke Mandfolk. Vel var han saa“, siger Lars Kruse med Vægt, „ham kunde andre lære en Del af. Men Betingelsen er, at de selv har været med“.

Det har Lars Kruse ogsaa. Han fik det i Arv fra Slægten. Og han byggede videre paa Arven. Han var en dygtig Mand i sin Redningsbaad. Herom fortæller en hollandsk og en spansk Orden, samt Dannebrogsmændenes Hæderstegn.

Og du ser tilbage paa Minderne nu?

„Ja det gør jeg. Aldrig mistede jeg en Mand i min Baad, og aldrig drog vi forgæves ud. Se, det er jo det bedste af det hele; og naar Lars Kruse ser tilbage, ja — „slutter den gamle Redningsmand — „saa er det med Tak for, at det gik, som det gik“.

Skagen i Juni 1952.

Jacob Tønnesen.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

Svensk Kirke i Hirtshals

I de bohuslenske Fiskerbyer er der Hirtshals Klubber, hvor Fiskerhustruene laver Haandarbejde for at samle Penge til Kirkens Bygning

Endnu inden Hirtshals Havn var færdigbygget, begyndte de vestsvenske Fiskere at benytte denne Havn som Basis for deres Fiskeri i Skagerak og paa Halsebanken. Siden er de kommet i stadig stigende Antal for hvert Aar, og Hirtshals Havn har nu aarlig mellem 4000 og 5000 Anløb af svenske Fiskerfartøjer. Aaret rundt er der svenske Kuttere i Havnen, og ofte ligger de over i Dagevis og Søndagene med. Derfor har der længe været savnet en svensk Kirke samt en Læsesal, hvor Svenskerne kan tilbringe Aftenen i hjemlige Omgivelser og faa Lejlighed til at læse de svenske Aviser. Det er da ogsaa længe siden, Tanken om at bygge en Læsesal for de svenske Fiskere samt en svensk Kirke første Gang blev fremsat.

Da den svenske Søndagspræst Arthur Nihlén for godt to Aar siden kom til Skagen, indsaa han hurtigt, at det ikke længere var nok at gøre et Arbejde for de svenske Fiskere der. Arbejdet maatte udvides til ogsaa at omfatte Hirtshals; men for at gøre et saadant Arbejde tilstrækkeligt effektivt, maatte der skaffes Lokaler, en Kirkesal og et Læseværelse. Han gik derfor i Gang med at forberede Kirkeplanens Realisation, og der blev i Sverige dannet det, man paa svensk kalder en Stiftelse med den Opgave at skaffe Penge til Opførelsen af en svensk Kirke i Hirtshals. Stiftelsens Formand er Biskop Bo Giertz, Gøteborg, som har vist Sagen stor Interesse.

Blandt de svenske Fiskere er der stor Interesse for at faa Kirken bygget saa snart som muligt, hvilket da ogsaa har givet sig synlige Udslag i de Pengebidrag, en lang Række af de svenske Fiskefartøjer har skænket til den Indsamling, der er i Gang.

Da Hirtshals blev kendt blandt de svenske Fiskerhustruer

At alle vestsvenske Fiskere kender Hirtshals er en Selvfølge, da man vist skulde lede meget længe for at finde en, som ikke har været der. Og nu har det planlagte Kirkebyggeri gjort, at Hirtshals er blevet kendt i de bohuslenske Fiskerbyer, hvor den er daglig Samtaleemne blandt Fiskerhustruene. Der er nemlig paa Pastor Nihléns Foranledning blevet startet en lang Række Hirtshals-Klubber i Fiskerbyerne langs Bohuslenkysten og ude paa Skærgaardsøerne. I disse Hirtshals-Klubber samles en Gang ugentlig Fiskerbyens Damer for at lave Haandarbejder til Fordel for den svenske Kirke i Hirtshals. En eller to Gange om Aaret bliver der holdt

Auktion over disse Haandarbejder, og at det ikke er helt ringe Beløb, Hirtshals-Klubberne kan faa ind paa den Maade, fik man tydelige Beviser for i Efteraaret. Den første Lørdag i December i Fjor holdt Hirtshals-Klubben paa Smögen som den første sin Auktion, der indbragte over 4000 Kr. (altsaa 5500 Kr. omregnet i danske Penge), og den følgende Lørdag solgte Hirtshals-Klubben i Rönnäng Haandarbejder for godt 2000 svenske Kroner.

I Forbindelse med disse to Auktioner foretog Paster Nihlén og Journalist Vaslev, Hirtshals, i Begyndelsen af December en Propagandarejse langs Bohuslenkysten fra Smögen til Klädesholmen nede i Nærheden af Marstrand og besøgte ialt 18 Pladser, hvor de fortalte om Hirtshals og den paatænkte Kirke samt viste Hirtshals-filmen. Paa denne Rejse blev der stiftet endnu nogle Hirtshals-Klubber, hvoraf den første allerede ved Paasketid holdt Auktion over Vinterens Arbejder.

Ogsaa andre Steder end i Fiskerbyerne er man blevet klar over Nødvendigheden af at faa bygget en svensk Kirke i Hirtshals. Forleden skænkede Gøteborg-Frederikshavn-Liniens Bestyrelse saaledes en Gave paa 10.000 sv. Kr., og Stiftelsen har modtaget flere pæne Beløb.

Tæt ved Havnen og dog i Bycentret.

Men længe før nogen havde tænkt paa at yde den første økonomiske Støtte til den svenske Kirkes Rejsning, begyndte Arbejdet i Hirtshals med at finde det bedst egnede Sted til Kirkens Placering. Denne Opgave voldte dog ingen Vanskeligheder, idet der paa Hjørnet af Fibigersgade og Skagerakvej var en ledig Byggegrund, som havde den dobbelte Fordel at ligge tæt ved Havnen og oven i Købet i Bycentret, idet den aabne Plads overfor paa Byplanen er udlagt til engang at skulle være Byens Torv. Da selve Hjørnegrunden viste sig at være for lille til baade Kirke og Læsesal, blev Nabogrunden ved Skagerakvej taget med, og siden blev det bestemt ogsaa at købe Hjørnegrunden Fibigersgade-Jernbanegade, hvor der bliver Plads til Opførelse af en Præstebolig, naar det skønnes nødvendigt.

Forhandlingerne med Administrationsudvalget gik ogsaa glat, og Udvalget stillede sig endda saa imødekommende, at det nedsatte Grundprisen med en Femtedel af Hensyn til det gode Formaal med Grundenes Udnyttelse. For et Par Maaneder siden anbefalede Sogneraadet Udstykningsen af de tre Grunde, hvorefter Købet er bragt endeligt i Orden. Saa i den Retning er alt klart til, at man kan gaa i Gang med Udgravningen af Byggearealet og Støbning af Grundmurene.

Der er ogsaa lavet Udkast til saavel selve Kirkebygningen som Læsesalen, og dette Arbejde er udført af Arkitekt Edvard Thomsen,

Randers. Han stammer fra Horne og har som Medhjælper hos Arkitekt I. P. Hjersing haft en Del med Kirkerestaurnering at gøre. For nogle Aar siden lavede han et Udkast til et Taarn til Horne Kirke.

Kirken faar Facade mod Fibigersgade.

Byggegrunden danner de allerbedste Betingelser for netop en Kirke, idet man paa den mest naturlige Maade kan følge den baade i Sverige og Danmark hævdvundne Regel, at en Kirke skal bygges i Retningen Vest-Øst. Fibigersgade har nemlig denne Retning. Saa Kirkens Facade kan bygges nøjagtig i Linie med Fortovet. Ligeledes kan man paa en naturlig Maade følge den næsten historiske Regel, som siger, at Kirketaarnet skal ligge i Vestgavlen. Det vil sige, at Taarnet netop kommer til at ligge paa selve Hjørnet, saa det bliver synligt baade fra Havnen og Fibigersgade, som engang bliver en af Byens Hovedgader. Naar dertil kommer, at Kirkens Sydfacade vil vende ud mod Torvet, kunde der vanskeligt tænkes en mere ideel Beliggenhed.

I Udkastet til Kirkebygningen er der for Taarnets Vedkommende hentet en Idé fra de svenske Kirketaarne. En Svensker, der ser det Taarn, vil ikke et Øjeblik være i Tvivl om, at her staar han overfor en svensk Kirke paa dansk Grund. Denne Type paa et svensk Kirketaarn er lige saa hjemlig for de fleste Svenskere, som den kullede Landsbykirke for de fleste Vendelboer. Og hvis der er noget, den svenske Kirke i Hirtshals først og fremmest skal være for de Svenskere, der i Aarene fremover kommer til at benytte den, er det hjemlig. De skal føle, at her er et lille Stykke Sverige omplantet paa dansk Grund, hvor de Fiskere, hvis daglige Arbejde medfører, at de maa tilbringe deres meste Tid fjernt fra Hjem og Familie, virkelig kan føle noget hjemligt.

Læsesal med Plads til 150 Fiskere.

Som en Fløj til Kirken er det Mening at bygge en stor Læsesal langs Skagerakvej. Her vil der blive et Samlingslokale, hvor de svenske Fiskere, som enten tilbringer Aftenerne i Hirtshals eller paa Grund af daarligt Vejr kom-

Marsø
Støbegods

HIRTSHALS

Søren Løth og Sønner
Telf. 22 og 24

Fiskeeksport . Hirtshals

MADSEN & OLESEN

Herrekonfektion - Sædystyr

HIRTSHALS

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samue

A/S Lillehedens Savværk

TH. 62 Fiskekasser i alle Dimensioner - Stort Lager af Tømmer og Bygn.-Artikler

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

HIRTSHALS VAADBINDERI

Telefon 108

Al Slags Vaad og Trawl leveres omgaaende

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys . Kraft . Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

Store Kirkestræde 1 Hvalsøvingen København K

^/s Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

mer til at ligge i Havnen en eller flere Dage, kan gaa ind og hygge sig, læse Aviser, skrive et Brev og eventuelt købe en Kop Kaffe.

Samlingslokalet vil faa en Skydevæg ind mod Kirken, hvorved opnaas, at man i Tilfælde, hvor der ligger mange svenske Kuttere i Havnen, hvilket jo normalt er Tilfældet i Vintermaanederne under Sildefiskeriet, kan benytte baade Kirken og Læsesalen under et og derved skaffe Plads til dobbelt saa mange Mennesker. Paa samme Maade vil Læsesalen om Søndagen og ved festlige Lejligheder kunne tages i Brug til at skaffe Plads til flere Mennesker i Kirken. Kirken er beregnet til at kunne rumme godt 150 Mennesker, og Læsesalen med et mindre Sidelokale faar Plads til et lignende Antal, saa der ialt vil kunne være omkring 300, naar de slaas sammen. Selve Koret med Alter og Prædikestol skal ogsaa kunne lukkes fra med en Skydevæg i det Tilfælde, hvor Kirkerummet benyttes til en Udvidelse af Læsesalen. Bag den sidstnævnte Væg vil der omkring Altret blive saa megen Plads, at der kan holdes en Aftenandagt for nogle enkelte Skibsbesætninger, saa man ikke behøver at tage det store Kirkerum i Brug.

I Læsesalsfløjen bliver der selvfølgelig ogsaa indrettet Toiletter, samt Telefonboks og ved Siden af Læsesalen skal der være et Kaffekøkken. Over Læsesalen bliver der en Kvistlejlighed til det Ægtepar, der skal holde Tilsyn og sørge for Pasning af Centralfyrt og Rengøring.

Saadan ser i store Træk Udkastet til den svenske Kirke med tilhørende Læsesal ud.

Hvornaar Kirkebyggeriet kan paabegyndes, afhænger af, med hvilket Tempo Gaverne vil indkomme samt af Indsamlingsresultaterne; men Begyndelsen har været saa god, at der er Grund til at tro, det ikke vil vare ret længe, før Savnet af en svensk Kirke i Hirtshals er afhjulpet.

(Vends. Tid.)

Fiskeauktioner i Maj

Skagen: 5.274.878 kg, hvoraf 69.729 kg Torsk, 43.073 kg Rødspætter, 4.471.052 kg Industrifisk, 57.227 kg Sild, 314.767 kg Makrel, 144 kg Skrubber, 958 kg Kuller, 448 kg Ising, 27.151 kg Hornfisk, 4.231 kg Pighvar, 357 kg Laks, 64.031 kg Sej, 4.863 kg Tunge, 11.473 kg Dybvandshummer, 14.748 kg Hvilling, 4.478 kg Rokker, 85.212 kg Dybvandsrejer, 3.574 kg Havkat, 168 kg Slethvar, 7.563 kg Rødtunge, 21.178 Skærising, 35.003 kg Kulmule, 10.632 kg Lange, 10.002 kg Havtaske, 763 kg Helleflynder, 248 kg Lever, 736 kg Kulsær, 10.881 kg Knurhane, 9 kg ægte Hummer, 156 kg Sildehaj, 23 kg Fjæsing.

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

LEMVIG

E. SMEDEGAARD
Sølv. Guld. Øvre. Optik
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer

P. Poulsen - Telefon 209

AKTIESELSKABET

J. D. KOOPMANN SVINESLAGTERI
Tlf. 108

A. HONORÉ

Isenkram og Udstyrsforretning

TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

Tlf. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK
Tlf. 81 og 381

Kontorer i

Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harboøre - Thyborøn

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P Trillingsgaard

Auktionshallen Tlf. 335 - Auktionskontoret Tlf. 613 - Privat 504

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603

Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVÆRKSTED

Lemvig Havn . Telf. 594

Filial: Thyborøn . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Fiskeri- og Skibsartikler

LEMVIG - - - TELEFON 246

Filialer i Thyborøn og Thorsminde

Hirtshals: 1.321.633 kg hvoraf 44.887 kg lev., Rødspætter, 7.966 kg isede Rødspætter, 58.407 kg Sild, 539.301 kg Makrel, 11.878 kg Blandet, 9.011 kg Sej, 27.599 kg Torsk, 645.145 kg Industrifisk, 9.126 kg Haj, 591 kg Ising, 798 kg Hummer, 873 kg Krabber, 5.510 kg Pighvar, 322 kg Rødtunge, 223 kg Havkat, 1.279 kg Tunge, 816 kg Skærising, 214 kg Slethvar, 835 kg Hornfisk, 439 kg Hvil-ling, 1.300 kg Ving.

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statsautoriseret v. Aage Geismos - Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 29 (Statst.)

Skibesprovantering . Etableret 1909

P. Saxberg

Indehaver: Paul Saxberg . Skagen

Rigstelefon 86 (5 Linier)

Telegramadresse: »Paulsax«

1. Kl. Varer 1. Kl. Betjening

Harald Pedersen

MAGASIN »SKAGEN«

Manufaktur . Herre- og Damekonfektion . Trikotage
Skagen . Telefon 27

Mejeriet »NORDEN«

Telf. 162 Skagen

leverer de fineste Mejeriprodukter

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 277 . 2 Lin.

Karstensen og Henriksen

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 201

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 345

SKAGEN

AKTIESELSKABET

SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telf. 538

C. S. Møllers Eftf.

W. GERSBØLL - SKAGEN

Telefon 83

Kolonial og Isenkram

S Ø M A N D S H J E M M E T

Tlf. Skagen 111 og 641

God Mad og gode Værelser

THISTED

JOHS. HAANING . THISTED

(P. Taabøl & Co.s Eftf.)

Telf. 326

Fiskeriartikler . Skibshandel

Sparekassen for Thisted Amt

Kontortid 10—12 og 13,30—16, Lørdag 10—12,30

Telefoner 2 og 502

ESBJERG

N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK

Esbjerg . Telf. 429

v. E. Nielsen og G. Erlandsen

Repræsentant for »TUXHAM«

Skræderi og

Søekvipering

Folmer Henriksen

Hjørttinggade 18

Ny Havn . Esbjerg

Telefon 3213

Christensen & Schlosser

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 2275

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik I/S . Tlf. 761

Dækmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

Telefoner: 864 og 2283 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN

Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæreri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1462

N. E. WILHELMOSEN

Slagtermester

Havnegade 131

Telefon 1743

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou
Stormgade 59
Telefon 838

Thyborøn Skibsprovantering

Valdemar Petersen
Telefon 8 og 98
Kolonial, Petroleum, Olie, Tørværk

Thyborøn Fiskeauktion

(Statsautoriseret)
v. Alb. Steen
Tlf. Thyborøn 57 . Omst. til Priv.

Martin Herups

Vaadbinderi
Thyborøn Havn

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,00

" " " " " 22,30

med M/S „Rotna“,

M/S „Hammershus“ og M/S „Frem“

Selskabets Ekspeditioner:

KØBENHAVN Tordenskjoldsgade 34. Tlf. 1885
og 11805. Kontortid 8-8, Søndage 8-9 Fm.

RØNNE: Ved Havnen, Tlf. 159. Kontortid: 8-12,
1-8 Søndag 8-9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK

J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik
Torvet 1 - Telefon 245

KØB

DANSK

IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN

Etabl. 1879 Telf. 71, 45 og 608y

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filial i Hirtshals - Hirtshals Vaadbinderi
Tlf. 108

C. K. HANSEN

Skibsreder- og Mægler

AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Havari-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram-Adresse HANSEN

★

Korresponderende Reder for:

DANNEBROG

Skaarup & Salskov

Smede- & Maskinværksted
Thyborøn . Tlf. 61

Indehaver: J. Salskov

Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant

★
Thyborøn . Telefon 4

RESERVERET

Redaktør: Jørgen Pedersen, Ydby. Forretningsfører: Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig

GADGAARD NIELSENS BOGTR.-LEMVIG

Lemvig Centralbibliotek
Læsesalen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 8

1. August 1952

19. Aarg.

Den franske Velgører, Emile Robin

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SKAB

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

Aktieselskab
Halle Restauration
*
Ny Fiskerihavn . Esbjerg
Tlf. 267

Markenderiet
"NY HAVN"
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebrød
Telefon 1992

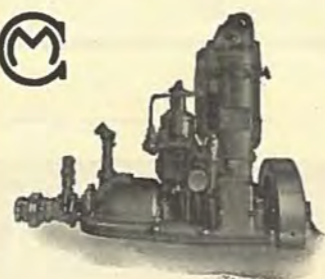
Damp-
skibsselskabet
TORM
København

Brødrene Leervad
Tlf. 10 & 9 Esbjerg
Telegr.-Adr. - Leervad-
Lys . Kraft
Motorreparationer
Radio

Brugsforeningen
»FREM«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

RESERVERET

Esbjerg **Vestjysk Krystal Isværk** A/S Telefon 66

To- og Firtakts-
MotorerBilligste Pris
Førlang TilbudMotorer i alle
Størrelser

Telf. 666

Grenaa Motorfabrik

DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE

Gl. Kongevej 29 B København V. — Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvvaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

Sparekassen for Lemvig og Omegn

Stiftet 2 August 1847 Telefon 131 . Postgiro 851.00
Kontortid: 10—11,30 og 14—16
Fredag 10—11,30, 14—17, Lørdag 10—12
Thyboren Afd. . Tlf. 148
Kontortid: 10,30-12 og 15,30-16,30 . Lørdag 10,30-12

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

Alt i Blomster

E. Behrens
Stormgade 39, Esbjerg
Telefon 491

Carlsen & Aaens
Vaadbinderi

Hirtshals . Tlf. 180

Esbjerg Sejl- og
Presennings Fabrik

v. Henry Andersen
(forhen Thyboren)
P. Skramsgade 14a. Tlf. 2655
Tilbud paa Sejl til Nybygninger
gives
Specialitet: Stjernesede Sejl

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.

Abonnement Kr. 15,00 aarl., Kr. 3,00 kvartaarlig
Kontor: Christiansborggade 1, København

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 8

1. August 1952

19. Aarg.

Forbedring af Baadslæbet

Et positivt Forslag fra Løkken Redningsstation
der allerede er udført i Praksis

Der findes næppe indenfor Redningsvæsenet en ansat, der ikke — siden Hvide Sande-Katastrofen — har gaaet og syslet med Tanken om Forbedring af det saa sørgeligt aktuelle Baadslæb. Paa Redningsvæsenets Materialeværksteder paa Holmen har man været virksom i Arbejdet for en Forbedring af det allerede bestaaende Slæb, og som nævnt har sikkert alle Stationer haft deres Tanker og evt. Forslag, uden at disse dog er blevet udformet i noget konkret. — At finde frem til noget der kan erstatte Slæbet, er vist ganske utænkeligt, saa meget mere som der vist er almindelig Tilfredshed med den foreliggende Type paa Baadslæb. Hvad der derimod er et stærkt udtalt og almindeligt Ønske, er dette at finde en Konstruktion, der om muligt kan betegnes som 100 pct. sikker i alle de Situationer, der byder sig under Redningsforetagender ved Landinger i svær Sø.

En Model in Miniature indsendt
fra Løkken Redningsstation

Det er Løkken Redningsstation, der har Æren af at være fremkommen med et Forslag, som en fingernem Baadmand ved Stationen har konstrueret i Form af et lille Miniatureslæb, som vi forleden blev præsenteret for ved et Besøg paa Redningsvæsenets Kontor paa Holmen.

Redningsbestyrer Niels Hansen udtalte sin Glæde over det indsendte Forslag til Forbedring, som han haabede maatte blive Værdi under de Forsøg, der nu ligger for med Slæbets Anvendelse i Praksis.

Det Slæb, der her er Tale om, betyder i væsentlig Grad en Forstærkning af det eksisterende Slæb. Sejldugen er af sværere Kvalitet, og der er rundt omkring selve Slæbets Vægge indsyet 5 Rebringe af en passende Dimension,

ligesom der er lavet et udvidet Hul i Slæbets yderste Ende.

Det nye Baadslæb prøvet i Praksis
og det virker til Tilfredshed

Hvis denne Forstærkning af Baadslæbet svarer til Forventningen, er man naaet et smukt Maal. Og der er Grund til Optimisme.

Tidsskrift for Redningsvæsen

har talt med Opsynsmand Joh. Damgaard, Løkken, der paa vort Spørgsmaal udtaler: — „Ja, Mandskabet her ved Stationen har jo gaaet og talt sammen om Problemet, og Resultatet blev, at vi enedes om det skitserede Forslag, som vi derefter overdrog min Søn Baadmand Georg Damgaard at udføre i den nævnte Model, som vi sendte ind til Redningsbestyrer Niels Hansen, og der blev saa lavet et Slæb efter Forslaget, som blev afprøvet ved en Øvelse Forleden.“

„Og denne forløb godt?“

„Ja, Slæbet virkede efter Ønske ved denne Lejlighed, og vi haaber jo saa, at det ogsaa maa blive Tilfældet, naar vi kommer ud for haardere Prøver under Lading i svær Sø. Som nævnt — der er her Tale om et Slæb, der er stærkere end dem, som Stationerne hidtil har faaet udleveret, og den første Afprøvning har svaret til vor Forventning.“

Efter denne Udtalelse er der allerede paa nærværende Tidspunkt god Grund til at anerkende det smukke Initiativ Løkken Redningsmandskab har taget — saa meget mere som Slæbet virkelig var blevet et Problem, der optog Sindene stærkt og som vedgaar alle Redningsstationer langs vore Kyster. Maagen.

Den franske Rigmand, der blev

Redningsmandskabets Velgører

hele Verden over

*

Af Fuldmægtig ved Redningsvæsenet G. Honnes de Lichtenberg

Udenpaa det danske Redningsvæsens store Baadhuse, hvis grønmaalede Porte meget dekorativt er prydet med to korslagte Splitflag, er der altid anbragt et stort Aneroidbarometer, og opmærksomme Iagttagere blandt Badegæster og andre Besøgende ved vore Kyster vil hyppigt have bemærket en lille beskeden Metalplade paa disse Barometre med Inskriptionen: „Fra Emile Robin“.

En lignende Sølvplade med de samme tre smaa Ord kan man finde paa Skabe og Kommoder rundt om i smaa Fiskerhjem ved de danske Kyster, ligesom de hyppigt stirrer En i Møde fra den sorte Familiebibels Ryg paa Boghylden i Redningsmandens Stue. Paa samme Maade træffer man her unge Piger, der pynter sig med et enkelt og smukt Sølvkors i Kæde; paa Korsets ene Side er indgraveret et Anker — medens man paa den anden Side igen møder Ordene: „Fra Emile Robin“.

Ikke det kendte Cognac-Hus

Hvem er da denne Emile Robin, der saaledes paa forskellig Maade har indskrevet sit Navn i Hus og Hjem langs den danske Kyst, og hvis Navn nævnes med Taknemlighed og Respekt — ikke alene her, men i det hele taget af Redningsmandskaberne og deres Familier rundt om i Europa?

I de fleste Tilfælde vil Svaret lede hen til den herhjemme saa velkendte Cognacmærke Jules Robin, ligesom man ved visse Redningsstationer vil vide, at Emile Robins Fader en Gang er blevet reddet ved en Stranding netop ved den paagældende Station — derfor Sønnens store Interesse for og Kærlighed til Redningsarbejdet i Almindelighed og det danske Redningsmandskab i Særdeleshed.

Nogen positiv Oplysning herom findes der dog ikke i det danske Redningsvæsens Arkiv; Firmaet Jules Robins herværende Repræsentant har ingen Forbindelse haft med Emile Robin, men fra det franske Redningsselskabs Hovedsæde i Paris oplyses, at Emile Robin, der fødtes den 12. August 1819 i Paris, ikke havde nogen særlig Virksomhed, men udelukkende levede af sin meget store Formue, samt at hans Familie var ganske uden Tilknytning til det kendte Cognachus. Hertil kommer, at hans Alder set paa Baggrund af det danske Rednings-

væsens Oprettelsesaar 1852 giver Forklaringen om Faderens Redning et vist legendarisk Præg, i hvert Fald er den ganske ubekendt for det franske Redningsselskabs Ledelse.

Robin, der i udstrakt Grad beskæftigede sig med al Slags Godgørelser, blev Medlem af det privat organiserede franske Redningsselskab i 1879, og gik siden da med udelt Interesse op i alt, hvad der havde med denne Institutions Virksomhed at gøre. Han blev hurtigt Medlem af Selskabets Administrationskomite og dens Finanskomite, og i 1891 valgtes han til Organisationens Vicepræsident.

Legat for Skibsførere

Givetvis var det i første Række det franske Redningsvæsen, der i udstrakt Grad nød godt af hans store Interesse, og utallige er de forskellige Former, hvorunder hans store Donationer blev givet. I 1879 oprettede han sit første Legat — til Fordel for franske Skibsførere. Et tilsvarende er senere stiftet i flere andre Lande, f. Eks. i Sverige, og i December hvert Aar udsender det danske Justitsministerium følgende Bekendtgørelse: Af „Emilie Robins Legat til Redningsbelønning“ vil en Portion, stor 750 Kr., kunne bortgives til en dansk Skibsfører, der farer i Udenrigsfart, og som i det paagældende Aar har frelst Mandskabet fra et Skib af hvilken som helst Nationalitet fra overhængende Fare.

Det er forøvrigt det eneste af de 9 danske Robin-Legater, der ikke uddeles af Forsvarsministeriet, hvorunder Redningsvæsenet herhjemme sorterer.

Hjælp til de Efterladte

I 1886 bekostede Emile Robin Oprettelsen af den franske Redningsstation Cap Lévi, og i de følgende Aar skænkede han en lang Række Legatmidler — dels til Gavn for det egentlige Redningsmandskab, dels til deres Paarørende. Her skal eksempelvis nævnes forskellige Formaal: til forældreløse Børn efter Redningsmænd, Understøttelse til Ledere af Redningsstationer, Uddeling af Tøj til Børn ved Juletid, Konfirmationsudstyr til Døtre af Redningsmænd m. m., ligesom der ogsaa er skænket Barometre til alle franske Redningsstationer. Ganske na-

turligt har man derfor i Frankrig, hvor Redningsfartøjerne som i saa mange andre Lande er navngivne, opkaldt en Redningsbaad efter den store Velgører. Ligeledes findes baade i Holland og Tyskland ældre Ro-Redningsbaade bærende Navnet „Emile Robin“.

Ved en Sammenligning mellem Legaterne og Donationer i forskellige Lande finder man Robins Tanker vandre viden om fra deres franske Udspring. Særlig i Holland og Danmark, der har modtaget det største Antal Legater udenfor Frankrig, er der flere nærbeslægtede. Ogsaa Norge har modtaget forskellige Legater, medens England og Tyskland kun har en enkelt.

8 danske Robin-Legater

Her skal de 8 danske Robin-Legater under Redningsvæsenet anføres med Fundatsens Oprettelsesaar, Kapitalens Størrelse og Legatets Formaal:

1) 1891. Kr. 18.200 til efterladte Døtre af Mænd, henhørende til Redningsbaadens Besætning. 2) 1901. Kr. 17.200 til fhv. Baadførere og Opsynsmænd samt deres Enker. 3) 1903. Kr. 4400 til Belønning for den Redningsbaadsbesætning, der i det paagældende Aar har været udsat for størst Fare ved at redde skibbrudne. 4) 1905. Kr. 5800 til veltjente Baadmænd eller disses Enker. 5) 1907. Kr. 5900 til Forældre til afdøde Baadfolk. 6) 1909. Kr. 17.200 til Enker efter Mænd, der har tjent som Formænd (Baadførere) i Redningsbaadene. 7) 1911. Kr. 24.700 til Konfirmationshjælp til Døtre af Personale ved Redningsvæsenet (1 Sølvkors med Kæde plus et i en Sparekasse hensat Beløb, der udbetales med Renter ved vedkommendes fyldte 18. Aar. 8) 1913. Kr. 21.500 til Kvinder, der indgaar Ægteskab med Baadmænd og Baadformænd ved Redningsvæsenet, og saadanne Mænds Hustruer og Enker (ved Ægteskabs Indgaaelse: Bibel plus Beløb til Indkøb af et Stykke Bohave; ved Førstefødsel: Beløb (de saakaldte „Bleepenge“); og en Understøttelse til Enker.

Samlet Kapital: 114.900 Kr.

Ialt andrager disse 8 Legaters samlede Kapital Kr. 114.900, idet Robin for fleres Vedkommende forøgede den oprindelige Kapital.

Ejendommeligt er det at bemærke, at det herhjemme fortrinsvis er Redningsvæsenets Baadstationer, der er betænkt. Legatmidlerne er næsten alle kun til Fordel for Opsynsmænd, Baadformænd eller Baadmænd og disse 3 Kategoriers Paarørende. Kun „Døtrelegatet“ (Nr. 7) — det lille Sølvkors med tilhørende 20 Kr. — gives til „Døtre af Personale ved Redningsvæsenet“, altsaa ogsaa til Paarørende til Raketstationernes Mandskab.

Om dette nu skyldes, at man i Frankrig ude-

lukkende har Redningsstationer udrustet med Redningsbaad og ikke som i Danmark tillige Stationer, der kun er udstyret med Raketapparater — og en heraf følgende Oversættelsesmisforstaaelse, idet man i det danske Redningsvæsen skelner mellem Baadmænd og Raketstationernes Betjeningsmænd, faar staa hen i det uvisse — Legaternes Ordlyd skal selvsagt følges nøje.

Dansk Kommandørkors til Robin

Det synes derfor saa naturligt og rigtigt det følte sikkert ogsaa saadan af alle, der har nydt godt af denne Redningsmandskabernes uselviske Vens Godhed, da Emile Robin ved det danske Redningsvæsens 50 Aars Jubilæum i 1902 blev hædret med Dannebrogordenens Kommandørkors samtidig med, at Marineministeriet lod et Billede af den gavmilde Franskmand ophænge i samtlige danske Redningsstationer.

Den 2. December 1915 døde Emile Robin i Paris — 96 Aar gammel — et langt og opofrende Liv i Velgørenhedens Tjeneste var afsluttet. Som det maa synes ved en symbolsk Tilfældighed, reddedes netop paa denne Dag 7 Menneskeliv fra et strandet Skib af Redningsbaaden fra Fécamp, den franske Baad, der bar Navnet: „Emile Robin“.

Ved Begravelsen, der fandt Sted paa Kirkegaarden paa Montmartre, havde den danske Gesant givet Møde for paa Marineministeriets Vegne at nedlægge en Krans ved Baaren.

Navnet lever videre

Donatoren Emile Robin er ikke mere, men hans Navn lever videre ved Kysterne, hvor der ved fælles Hjælp ydes en organiseret og effektiv Indsats i Arbejdet for skibbrudnes Frelse; Mindet om hans Godgørelser, der fremsattes stille og beskedent i Overensstemmelse med Giverens noble, menneskekærlige Aand, vil stedse leve i vide Kredse Verden over, ikke mindst i det havombruste Danmark, hvor man den Dag i Dag kan finde Redningsmænds Sønner opkaldt efter Emile Robin.

Det var derfor ogsaa naturligt paa Redningsvæsenets 100-Aarsdag den 26. Marts 1952 at lade Tankerne gaa — ikke alene til de mange gode danske Mænd og Kvinder, der paa forskellig Maade har betænkt de danske Redningsmænd og deres Paarørende, men tillige lade dem omfatte den store Velgører, Franskmanden Emile Robin.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

Amerikanske Kystvagt-Skibe paa

Besøg i København

Den amerikanske COAST-GUARD er altid beredt og løser mange forskellige Opgaver Af ass. Marineattaché, Lt. Comd. C. A. Taylor, U. S. A.

En Øvelsesdeling fra U. S. A.s Coast-guard Academy bestaaende af Kystvagtskibene Eagly og Cambell har i Dagene fra 6. til 11. Juli i Aar aflagt Besøg i København, hvor begge Skibe laa ved Langeliniekaen.

U. S. A.s Kystvagtorganisation er ret enestaaende. Intet andet Land har en tilsvarende Organisation eller et lignende Korps. Den blev oprettet under Præsident George Washinton i 1790 som et militært Korps, der oprindeligt kaldtes The revenue marine (Toldmarinen).

Skal beskytte Liv og Ejendom paa Søen

I Fredstid arbejder Kystvagten som en Afdeling af det amerikanske Told- og Skattedepartement. — Tjenestens særlige Fredsopgaver er mangfoldige, men Hovedopgaven er Beskyttelse af Liv og Ejendom paa Søen. Kystvagtjenseten vedligeholder de amerikanske Fyrtaarne, udsender Inspektionsskibe, opretholder Redningsstationer langs alle U. S. A.s Kyster, opretholder Stationskibene paa Verdenshavene og forestaar den internationale Ispatroljering.

Til Raadighed ved Løsningen af alle disse mange Opgaver har man et stort Antal Patruljefartøjer af alle Størrelser samt adskillige Luftfartøjer, Flyvebaade o. s. v. Foruden de allerede nævnte Opgaver haandhæver Coast Guard ogsaa de amerikanske Sølove og har Ansvaret for Sikkerheden i de amerikanske Havne. Kystvagtjenseten blev da ogsaa oprindeligt oprettet som en Modforholdsregel mod Smuglere. Alle Kystvagtsofficerer er samtidig Toldofficerer. Det uniformerede Mandskab er Medlemmer af de amerikanske væbnede Styrker.

En Del af U. S. A.s Flaade i Krigstid

Underlagt Militæret opererer Kystvagten i Krigstid som en Del af den amerikanske Orlogsflaade. Det samme er Tilfældet, naarsomhelst Præsidenten maatte ønske det. Kystvagtfolkene er altid beredte til hvadsomhelst og har indlagt sig Hæder i alle Krige, hvor den amerikanske Marine har deltaget. Under Krigen var Kystvagten allerede i Tjeneste i Flaaden før Pearl Harbour og deltog under Krigen i Stillehavet og Europa i hver eneste større Operation, hvori den amerikanske Marine var indblandet.

Tidligere tysk Træningsskib

Det ene af Kystvagtskibene, der besøgte København, nemlig Eagly, er det tidligere tyske Horst Wessel, der blev brugt som Trænings-

fartøj for den tyske Krigsmarine. Horst Wessel løb af Stabelen i 1936 og er bygget som en tremastet Bark. I 1946 overtog Amerikanerne Skibet, der blev overdraget til Kystvagten som Træningsskib for Kadetter. Samtidig omdøbtes det til Eagly. Skibet maaler 295 Fod fra For til Agter, og Mastehøjden er 151 Fod, og Skibet er paa 1816 Tons.

Cambell blev færdigbygget i 1937 og er paa 2200 Tons. De to Skibes Besætninger udgør tilsammen 33 Officerer, 265 Kadetter og 110 Værnepligtige. Eagly føres af Kommandør C. G. Bowman og Cambell af Kommandør Wuensch. Det sidstnævnte Skib deltog iøvrigt i Krigen som Konvojeringsfartøj og gjorde det ligesom adskillige andre Coast guard-skibe af med flere tyske Ubaade. Saaledes havde Skibet den 22. Februar 1943 Kontakt med ikke mindre end 3 tyske Ubaade, hvoraf de to med Sikkerhed blev sænket. Den ene Ubaad fik dog Lejlighed til at sende Cambell en Torpedo, der ramte det amerikanske Skib lige midtskibs under Broen. Cambell klarede sig over Atlanten, men maatte i Tørdok, da hun naede Havn. Skibet deltog i adskillige Redningsaktioner under Krigen efter overlevende fra torpederede Skibe. Coast-guard har iøvrigt seks Fartøjer af samme Type, og det kan nævnes, at foruden disse seks Fartøjer af Cambell-Klassen ogsaa er flere store Specialskibe, bl. a. tre store Isbrydere, hvoraf den ene er paa 5.090 Tons, den største i Verden, samt de to øvrige paa hver 3.500 Tons.

Tak!

Den triste Ulykke ved Hvide Sande gjorde ikke mindst Indtryk paa danske Redningsmænd, og vi vedtog kort Tid efter at vore Kammerater var gaaet bort at rejse et Minde for dem. Hvor dette vil blive rejst er — som det blev nævnt i sidste Nr. af Bladet — endnu ikke helt afklaret, maaske vil det blive paa Nr. Lyngvig Kirkegaard, og vi stiler henimod en Afsløring i Forbindelse med Aarsmødet 1953. Men dette vil altsammen blive endelig bestemt paa et Bestyrelsesmøde til Efteraaret. Men nu da Indsamlingen anses for afsluttet, ønsker jeg at takke alle, der har løftet med paa Opgaven og skabt et smukt Resultat. Ogsaa en Tak til anonyme Givere. Enigheden i denne Sag har glædet mig meget.

Med venlig Hilsen
Niels Sørensen.

(Fmd. for Foreningen af danske Redningsmænd).

Der er nu indkommen 3.360,00 Kr. til Mindestenen. De sidste Bidrag paa 55 Kr. og 30 Kr. er tilsendt os fra Stationen Mandø og Stationen Aalebæk, Møen.

N. S.

Havenes Forurening med Spildolie

Der er talt meget og skrevet mere imod den store Plage som afstedkommes ved Spildolieforureningen af vore Farvande og Kyster

Saa vel Turistforeninger som Dyrevensforeninger og andre har bragt Sagen frem for Handelsministeriet for om muligt at faa sat en Stopper for Svineriet, der jo imidlertid ikke blot er et dansk Problem, men tværtimod plager samtlige Farvande og Kyster i Europa, og derfor kun lader sig løse paa internationalt Basis.

Denne Forurening afstedkommes som bekendt ved, at Skibe i rum Sø udtømmer og skifter Oliebeholdning, og den brugte Olie (Spildolie) pumpes da ud i Havet. Resultatet heraf kan spores saavel paa Søen som Landjorden, og er — uden at bruge for store Ord — en udtalt Plage baade for Mennesker som Fuglevildt. I denne Tid, hvor Havet omkring vore Kyster drager Mennesker til Stranden, er der næppe anden Skaar i Glæden end netop den famøse Spildolie. Den er at finde overalt, vældig godt camoufleret i Sand. Den ligger i store Kager eller i smaa runde Kugler, og før man vel aner noget, er Fødder og Tøj, ja, alt hvad der kommer i Berøring med Stranden, indsmurt i et væmmeligs brunt Olie-Tjærelag — der for det første er ret vanskeligt at vaske af Kroppen og ofte ganske ødelæggende for saavel Tøj som

Humøret for den Dag. Dette finder Sted ikke blot paa begrænsede Kyststrækninger, men langs alle vore Kyster i det hele taget.

Men det her nævnte er ikke nær det værste. Der er noget andet, som Spildolien forarsager, og som er langt værre og burde kunne paaregne sig den internationale Forstaaelse, som er nødvendig for at kunne komme Ondet til Livs.

Det er de titusinder af Svømmefugle, der gennem Aar og Dag dræbes af Olien. Saa snart Olien er udtømt i Havet fra et Skib, paabegynder det den lange Rejse med Vind og Strøm. Fuglene, der naturligvis ikke kan tage sig i Vare, kommer i stort Tal ind i Omraadet, og saa snart dette er sket er de stakkels Skabninger fortabt. Olien klistrer ind i Fjerlaget, og et ynkeligere Syn kan næppe tænkes end store Flokke af Fugle lænket til Vandoverfladen, ude af Stand til at komme paa Vingerne — viet en langsom, ydest pinefuld Død.

Der er altsaa god Grund til, at der gøres en virkelig Indsats for at faa vore herlige, friske Strande tilbage i den Tilstand, som Naturen har givet dem, saa Børn og Voksne ikke skal have dette kedelige Svineri at trækkes med længere. Men ulige vigtigere er det, at vi optræder som Værnere af vore Fugle, de Tragedier, som udspilles Sommer og Vinter i vore Farvande, er faktisk af en Karakter, som vi Danske ikke kan være bekendt, og derfor bør vi ikke helme, før vi har gjort vort til, at et internationalt Forbud mod Olieudtømming i rum Sø bliver vedtaget ved Lov.

Maagen.

En Stranding

paa Korresand ved Mandø

Der har ikke været saa mange Strandinger ved Mandø, men adskillige Skibe er dog gaaet til i det farlige Farvand Vest for Øen.

En af de Strandinger, der er blevet talt mest om, er den, der fandt Sted i Oktober 1890; ikke fordi den er den eneste, hvor hele Mandskabet satte Livet til, for det er den ikke, men fordi de stakkels Mennesker let ville have kunnet redde Livet ogsaa uden fremmed Hjælp, hvis de blot roligt var blevet ombord. Mandø var fra 1864 til 1920 en Grænseø, derfor var der indtil Slutningen af forrige Aarhundrede stationeret to Toldkrydsere ved Øen hver med en Besætning paa 5 Mand. Man gik ud fra, at disse Mænd let vilde kunde holde Øje med eventuelle Skibe i Havsnød. Dette var rigtigt, tvivlsomt var det derimod, om de kunde have udført nogen Redningsaktion. Men mærkeligt nok var der i dette lange Tidsrum ikke nogen Stranding ved Øen, med Undtagelse af den, hvorom her skal berettes:

Den ene Toldkrydser laa i Østerdybet, Farvandet mellem Øen og den sønderjydske Kyst, den anden laa i Knudedyb. Vest og sydvest for Øen ligger den store Revle Korresand. Fra Nord til Syd er den 7—8 km lang og paa det bredeste Sted fra Øst til Vest ca. 2 km. Den er altid paa Lavvande og ved almindelig daglig Højvande, men en lidt større Flod skyller over den. Vest for Korresand findes adskillige større og mindre Grunde, hvoraf nogle er tørre ved Lavvande. Der er ret dybt imellem dem, og det er et meget farligt Farvand for større Skibe. De har heller ikke noget at gøre der, og de der er strandet paa Korresand har alle været slaaet ud af deres Kurs.

Om Morgenen Kl. 7 den 4. Oktober 1890 observerede man fra Krydsere i Knudedyb, at et Skib var strandet paa Vestsiden af Korresund. Krydsjollen blev bemanded og sejlede straks derud. Der mødte Mandskabet et sørgeligt Syn. Skibet, en lille hollandsk Kuf, var sat paa Grund om Natten paa Højvande, men stod nu paa Ebben fuldstændig paa det tørre. Mandskabet var blevet grebet af Panik og var gaaet i Baaden, den var kærtret, og der hvor Floden om

Natten var naaet op laa tre Mænd druknede. De var endnu varme, deres Lommeure stod paa samme Klokkeslet. Den ene af Matroserne fra Toldkrydseren, Peder Jensen, Mandø, var meget dygtig til at give kunstig Aandedræt. Han arbejdede længe med de druknede men uden Resultat. Saa gik man ombord i Skibet, der som sagt nu stod paa det tørre Sand. Det var delvis slaaet i Stykker men kunde have flydt længe paa sin Last. Ombord gik Uret endnu i Kahytten, og Ilden var ikke gaaet ud i Kabysen. — Paa Dækket stod en Flaske med et Brev, Kaptajnen havde skrevet til sin Kone. Det sluttede med: „Vi gaar nu i Land paa den jydsk Kyst. Gud være os alle naadig.“ Han var altsaa slet ikke klar over, hvor de befandt sig. Af Skibspapirerne saa man, at Kuffen, der hed Alberta Rømeling og var fra Farmsum i Holland, var paa Vej fra Memel til Middelfborg med Træ. Dens Besætning bestod af 5 Mand: Jan Milder 35 Aar Skibsfører, Gert van Dyk 20 Aar Styrmand, Johannes Melchior 42 Aar Matros, Cornelius Gerrit van Til 19 Aar Kok, Hendrik C. Steck 15 Aar Jungmand. Det var Styrmanden og Jungmanden, der manglede.

10 Dage senere fandt man Styrmanden og vistnok ogsaa Drengen paa Homandsjord Syd for Øen. De sparsomme Optegnelser om Katastrofen og den mundtlige Beretning stemmer her ikke ganske overens. Deres Ure stod paa et senere Tidspunkt end de tre andre. Man mente, de var kommen levende i Land. De skulle saa været gaaet over Korresand og i Mørket være gaaet i Gyden, det Sund der skiller Korresund fra Homandsjord. Ligene blev ført ind til Øen. Befolkningen følte det som en Sorg, der havde ramt den, at disse Mennesker saa meningsløst skulde miste Livet. Mange gik med til Begravelsen, der fandt Sted i det nordvestre Hjørne af Kirkegaarden. I ca. 20 Aar efter holdt Øens unge Piger Gravene i Orden og plantede Blomster paa den. Der blev sendt et Brev til Skipperens Kone med Beretning om Strandingen og Begravelsen, og hun skrev, at hun vilde arbejde og spare, indtil hun engang kunde rejse til det fremmede Land og se den Grav, hendes Mand hvilede i. Men hun kom aldrig — fik vel aldrig Raad dertil.

Johanne Nielsen.

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

Norsk Fragtskib sprunget i Luften efter voldsom Brand

De 51 ombordværende maatte forlade Skibet uden Redningsbaadene, der var ødelagt — 48 overlevende reddet af den svenske Amerikabaad »Gripsholm«

Det 5000 Tons store norske Fragtskib „Black Gull“, der var indregistreret i Oslo og paa Vej fra Bremen til New York med en Last, som bl. a. omfattede 500 Tons Naftalin, sprang d. 12. Juli i Luften 320 km fra New York efter en voldsom Brand, der sendte Flammer højt op mod Himlen og dækkede et stort Omraade af Atlanten under et tæt Røgslør. Af de 51 ombordværende, som maatte forlade Skibet uden Redningsbaade, er ifølge de Meddelelser, der forelaa ved Midnatstid, reddet 45.

Storstilet Redningsaktion

Skibet udsendte SOS-Signaler Kl. 4,22 dansk Tid, og den amerikanske Kystbevogtning, som opfangede Nødsignalerne, afsendte omgaaende tre Flyvemaskiner og fire Skibe til Ulykkestedet.

Kl. 4,58 meldte „Black Gull“, at de 9 Passagerer og 42 Besætningsmedlemmer var i Færd med at forlade Skibet, som var ompændt af Flammer. Samtidig oplyste Telegrafisten, at alle Skibets Redningsbaade enten var brændt eller ødelagt paa anden Maade.

Inden Flyvemaskinerne gik paa Vingerne for at søge at komme de nødstedte til Undsætning, blev de udstyret med Redningsflaader, som kunde nedkastes fra Luften.

Reddet paa nær seks

Tre Timer senere, at SOS-Signalet var gaaet ud, kom den svenske Amerikabaad „Gripsholm“ og det store amerikanske Skib „Excalibur frem til det brændende norske Fartøj, der kort efter eksploderede i et Helvede af brølende Flammer.

Forinden var det lykkedes at bjerge 45 overlevende ombord i „Gripsholm“. De resterende seks af de ombordværende fra „Black Gull“ er formentlig druknet.

Voldsom Mineekspllosion ved Thyborøn

I denne Tid, hvor Stimer af Smaasild og Makrel leger under Kysten, hersker der jo sædvanligvis Idyl herude. Denne blev forleden paa en brat og voldsom Maade afbrudt ved Thyborøn, hvor Opsynsmand Ejnar Hansen og 3 Kammerater gik og fangede Sild i Landvaad. Pludselig skete der en voldsom Eksplosion, og en kæmpemæssig Vandsøjle skød til Vejrs, medens Sprængstykker fra en Minie røg om Ørene

paa de 4 Mænd, der befandt sig ved Eksplosionsstedet. Heldigvis blev dog ingen ramt, hvilket skyldes sikkert, at Minen har ligget begravet i Sandet. Vaadet har formentlig faaet fat i Stødhornet, og der er sikkert her Tale om en af de store Miner, som Tyskerne lagde ud langs Kysten under Krigen. Der blev alene ved Thyborøn udlagt 190 af disse Miner, som paa Gummivogne blev kørt ned til Kysten og udlagt tæt inde ved Stranden.

Efter Krigen er der foretaget Ministrygning, men det er ikke lykkedes at finde alle Minerne. I dette Tilfælde fandt man altsaa en — og slap meget heldigt fra det ubehagelige Møde.

Dansk Prøvesejlads med Skibsmodeller

Modeltankanlæg og Vindtunnel til 6 Mill. Kr. til aerodynamisk Forskning

Det teknisk-videnskabelige Forskningsraad under Videnskaberne Akademi har forelagt Finansministeriet nogle fuldt udarbejdede Planer til et aerodynamisk Forskningsinstitut, der er beregnet til at koste 6 Mill. Kr.

— Efter Planerne skal Institutet omfatte et Modeltankanlæg og en Vindtunnel. I Modeltanken prøvesejles Skibsmodeller for at finde frem til den Form for Skroget, der giver den mindste Vandmodstand, og i Vindtunnelen undersøges Vandmodstand ikke alene mod Skibes Overbygninger, men ogsaa mod Flyvemaskiner, Hustage, Automobiles, Plantebælter og meget andet, saa man kan finde frem til den Form, der er i Overensstemmelse med de aerodynamiske Principper.

Dansk Skibsbygningsindustri, har hidtil maattet lade de Forsøg med Skibsmodeller, der gaar forud for enhver vigtig Skibsbygning, foretage i Udlandet, hvilket har paaført Landet en mærkbar Udgift i fremmed Valuta.

Thyborøn-Ægtepar med „Thetis“ til Færøerne

Sagen ordnet ved Lynsamtaler med Forsvarsministeriet, da Korvetten ankrede op ved Thyborøn

Thyborøn havde forleden Marinebesøg, idet Korvetten „Thetis“ efter at have deltaget i de store Flaadeøvelser ved England (det var den, der vædrede U-Baaden) — ankrede op ud for Thyborøn Kanal for at indtage Proviant og udskifte en Del af Mandskabet, inden den fortsatte Rejsen til Færøerne. Korvetten føres af Kommandørkaptajn Lolle.

Flere af Officererne og en Del af Mandska-

HIRTSHALS

MADSEN & OLESEN

Herrekonfektion - Sædestyrt

HIRTSHALS

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samue

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

HIRTSHALS VAADBINDERI

Telefon 108

Al Slags Vaad og Trawl leveres omgaaende

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys . Kraft . Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

Hvølvningen

Store Kirkestræde 1

København K

¹/₅ Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

Marsø
Støbegods

bet kom i Motorbaad ind til Thyborøn, hvor Flaadebesøget satte sit Præg paa Byen i Formidagstimerne. En Overraskelse indtraf ogsaa, idet Lodsformand Hans K. Smith, Thyborøn, der stammer fra Færøerne, og hans Hustru fik Lov til at komme med Korvetten til Færøerne. Der havde ikke forud været aftalt noget derom. Tanken opstod først, da „Thetis“ var ankrat op ud for Kanalen, og da Korvetten skulde sejle igen i Løbet af faa Timer, maatte der handles hurtigt, men ved et Par Lyn-Telefonsamtaler til Lodsdirektoratet og Forsvarsministeriet blev Sagen ordnet, idet Tilladelsen blev givet.

Og da Korvetten først paa Eftermiddagen lettede Anker og satte Kursen nordpaa, var Lodsformanden og hans Hustru med som Passagerer paa Vej til Færøerne. Det havde de ikke drømt om om Morgenen.

Bestyrelsen for »Kapt. Johan Valdemar Witthusens Mindelegat« under „Kronprins Frederiks Fond“, Ringkøbing, har til minde om Redningsdaaden den 23. Dec. 1950, hvor de 3 ombordværende paa M/S „Hans“ af Svendborg, der var strandet paa Mejlgrunden i Aarhusbugten, blev reddet ved Assistance fra Det forenede Dampskibsselskabs S/S „Hebe“, tildelt Føreren, Kaptajn Hans Henrik Elias Sofus Hansen. Hellerup, en Erindringsgave i Form af en Sølvæske med Inskription samt en Belønning à 200 Kr. til bl. a. hver af nednævnte 7 Medlemmer af Besætningen, nemlig:

Styrmand Gunnar Severin,
Styrmand Lanrits Andreas Kristensen,
Matros Kurt Bordorff Hansen,
Letmatros Chr. Jørgensen,
Maskinmester Jørgen Hegelund og
Fyrbøder Peter Karl Slusarik, alle af København, samt Matros Karl Haubert Niels Juul Jørgensen af Newcastle.

»UNITED STATES« vandt »DET BLAA BAAND«

Den nye amerikanske Kæmpedamper „United States“ har erobret „det blaa Baand“ ved at slaa det engelske „Queen Mary“s 14 Aar gamle Rekord for Sejlads over Nordatlanten med 10 Timer. „United States“, der er paa 58.000 Tons, der var paa sin Jomfrurejse tilbagelagde Turen fra New York til Bishop Rock udfor Cilly Isles paa 3 Døgn 10 Timer og 40 Minutter — en Gennemsnitsfart af 35,59 Knob eller ca. 66 km i Timen. „Queen Mary“s Tid var 3 Døgn 20 Timer 42 Min., hvilket svarer til en Gennemsnitsfart paa 31,39 Knob eller ca. 59 km i Timen. Distancen er 2938 Sømil. Paa Hjemturen — der trods Taage gjordes paa 3 Dage 12 Timer 12 Min holdtes en Gennem-

LEMVIG

E. SMEDEGAARD
Sels. Guld. Øvre. Optik
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer
P. Poulsen - Telefon 209

AKTIESELSKABET

J. D. KOOPMANN SVINESLAGTERI
Tlf. 108

A. HONORÉ

Isenkram og Udstyrsforretning
TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«
Tlf. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK
Tlf. 81 og 381

Kontorer i

Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harboøre - Thyborøn

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P. Trillingsgaard
Auktionshallen Tlf. 335 - Auktionskontoret Tlf. 613 - Privat 804

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603
Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVÆRKSTED
Lemvig Havn . Telf. 594
Filial: Thyborøn . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Fiskeri- og Skibsartikler
LEMVIG - - - TELEFON 246

Filialer i Thyborøn og Thorsminde

snitsfart paa 34,51 Knob — og blev saaledes en Dobbeltrekord, der sikrede Skibet den største Hyldest noget amerikansk Skib endnu har faaet.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statsautoriseret v. Aage Geisnæs — Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 29 (Statst.)

P. Saxberg

Indehaver: Paul Saxberg . Skagen
Rigstelefon 86 (5 Linier)
Telegramadresse: »Paulsax«
1. Kl. Varer 1. Kl. Betjening

Skibeprovantering . Etableret 1909
Magasin Skagen
HARALD PEDERSEN
TELEFON 27
POSTGIRO 44039

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 277 . 2 Lin.

Karstensen og Henriksen

Skibs- og Baadbyggeri
Telefon 201

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 345

SKAGEN

AKTIESELSKABET

SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telf. 538

C. S. Møllers Eftf.

W. GERSBØLL - SKAGEN

Telefon 63

Kolonial og Isenkram

S Ø M A N D S H J E M M E T

Tlf. Skagen 111 og 641

God Mad og gode Værelser

THISTED

JOHS. HAANING . THISTED

(P. Taabøl & Co.s Eftf.)

Telf. 326

Fiskeriartikler . Skibshandel

Sparekassen for Thisted Amt

Kontortid 10—12 og 13,30—16, Lørdag 10—12,30

Telefoner 2 og 802

ESBJERG

N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK

Esbjerg . Telf. 429

v. E. Nielsen og G. Erlandsen

Repræsentant for »TUXHAM«

Skræderi og
Søkvipering

Folmer Henriksen

Hjertinggade 18

Ny Havn . Esbjerg

Telefon 3213

Christensen & Schlosser

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 2275

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik I/S . Tlf. 761

Dæksmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

Telefoner: 564 og 2263 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN

Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæreri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1462

N. E. WILHELMSSEN

Slagtermester

Havnegade 131

Telefon 1743

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou
Stormgade 59
Telefon 838

Thyborøn Skibsprovantering

Valdemar Petersen
Telefon 8 og 98
Kolonial, Petroleum, Olie, Tøvværk

Thyborøn Fiskeauktion

(Statsautoriseret)
v. Alb. Steen
Tlf. Thyborøn 57 . Omst. til Priv.

Martin Herups

Vaadbinderi
Thyborøn Havn

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,00

" " " " " 22,30

med M/S „Rotna“,
M/S „Hammershus“ og M/S „Frem“

Selskabets Ekspeditioner:

KØBENHAVN Tordenskjoldgade 34. Tlf. 1888
og 11888. Kontortid 8-8, Søndage 8-9 Fm.

RØNNE: Ved Havnen, Tlf. 189. Kontortid: 8-12,
1-8 Søndag 8-9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK

J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik
Torvet 1 - Telefon 245

KØB

DANSK

IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN

Etabl. 1879 Telf. 71, 48 og 808y

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filial i Hirtshals - Hirtshals Vaadbinderi
Tlf. 108

C. K. HANSEN

Skibsreder- og Mægler

AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Havari-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram-Adresse HANSEN

★

Korresponderende Reder for:

DANNEBROG

Skaarup & Salskov

Smede- & Maskinværksted
Thyborøn . Tlf. 61

Indehaver: J. Salskov

Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant

★
Thyborøn . Telefon 4

RESERVERET

Redaktør: Jørgen Pedersen, Ydby. Forretningsfører: Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig

GADGAARD NIELSENS BOGTR. LEMVIG

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 9

1. September 1952

19. Aarg.

Bulbjerg og Skareklit

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SÆLSKAB A/S

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

Akillesakabot
Halle Restauration
*
Ny Fiskerihavn . Esbjerg
Tlf. 267

Marketeriet
"NY HAVN"
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørbrød
Telefon 1992

Damp-
skibsselskabet
TORM
København

Brødrene Leervad
Tlf. 10 & 9 Esbjerg
Teleg.-Adr. - Leervad-
Lys . Kraft
Motorreparationer
Radio

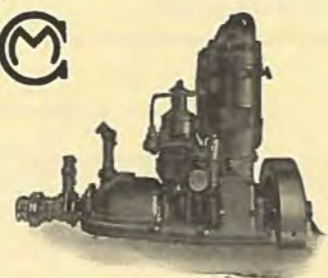
Brugsforeningen
»FREM«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

RESERVERET

Esbjerg

Vestjysk Krystal Isværk A/S

Telefon 66

To- og Firtakts-
MotorerBilligste Pris
Forlang TilbudMotorer i alle
Størrelser

Telf. 666

Grenaa Motorfabrik

DANMARKS
HANDELS- & SØFARTS-TIDENDE

Gl. Kongevej 29 B København V. — Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

Sparekassen for Lemvig og Omegn

Stiftet 2. August 1847 Telefon 131. Postgiro 851.00

Kontortid: 10—11,30 og 14—16
Fredag 10—11,30, 14—17, Lørdag 10—12

Thyborøn Afd. . Tlf. 148

Kontortid: 10,30-12 og 15,30-16,30 . Lørdag 10,30-12

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen

— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

Alt i Blomster

E. Behrens
Stormgade 39, Esbjerg
Telefon 491

Carlsen & Aaens
Vaadbinderi

Hirtshals . Tlf. 180

Esbjerg Sejl- og
Presennings Fabrik

v. Henry Andersen
(forhen Thyborøn)
P. Skramsgade 14a. Tlf. 2655Tilbud paa Sejl til Nybygninger
gives
Specialitet: Stjernesjede Sejl

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets Ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.

Abonnement Kr. 15,00 aarl., Kr. 3,75 kvartaarlig

Kontorer: Christiansborggade 1, København

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 9

1. September 1952

19. Aarg.

Skonnerten »AUGUSTAS« Stranding

ved Lildstrand 1898

Et af de farligste Punkter for et Skib at stikke sin Næse for langt ind, maa vist siges at være ved Lildstrand paa Jyllands Vestkyst. Her udfor ligger, som det vil være Læserne af denne Artikel bekendt, det lange, undersøiske Stenrev „Bragen“, hvis Kæmper paa sine Steder naar op til kun een Alen under Havoverfladen. Og for at laane et Citat fra „Terje Vigen“ kan man om dette Sted sige: „Der bryder det stygt i Paalandsvej, under 2 Fod Vand er der Bund.“

Igennem Aarhundreder har mange Skibe endt Sejladsen her, og den Dag idag kan man, naar man i Baad passerer Revet, se Vragrester der-nede.

Det var tidligt om Morgenen den 1. Septb. 1898, at der blev indgivet Melding om, at et Skib laa til Ankers ca. 1/4 Mil til Søs. Fokkemasten var paa dette Tidspunkt kappet, og Stormasten var brækket tæt under Godset, og der var hejst Nødfalg. Havet var i et voldsomt Oprør, og det blæste en Storm af N. N. V.

Redningsbaad og Raketapparat gøres klar

Saa hurtig som gørligt blev Redningsmandskabet samlet, og Opsynsmanden kørte afsted med Raketapparat medens Baadformanden fulgte efter med Baaden. Det viste sig snart, at det var umuligt at komme frem med de 5 Par Heste, som havdes, og der maatte da yderligere engageres 2 Par, idet det kunne skønnes, at Turen maatte gøres over Bulbjerg, da det ikke lod sig gøre at køre langs Stranden, da Havet slog op mod den høje Skrænt. Da man var naaet ud for Skibet, blev der givet Signal til dette for at faa Besætningen til at frastikke Ankrene, men dette skete ikke, og Skibet vedblev at drive for Ankrene østefter forbi Bulbjergs stejle Skrænter. Man fortsatte saa Kørselen, indtil man var naaet et Stykke Øst for Bulbjerg, hvor man havde tænkt sig Muligheden af at faa Baaden flot, men det viste sig at være umuligt, tilligemed da Skibet endnu be-fandt sig til Luvart for dette Sted.

Redningsbaaden gaar ud

Man undersøgte nøje Forholdene paa Kysten og fandt da ogsaa et Sted, hvor Muligheden var tilstede for at sætte Baaden ud. Kl. 4 om Eftermiddagen gik Vinden noget mere vestlig, men Braadsøerne var stadig lige høje. Det blev dog saa besluttet at forsøge at faa Redningsbaaden flot. Den kørtes til Stranden og sattes ud Kl. 5. Med stor Anstrengelse lykkedes det at bringe den ud over den svære Braadsø, og efter 3/4 Times uafbrudt og haard Roning naaede Baaden ud i Nærheden af Skibet.

Et Stykke Træ var firet ud fra Skibet

Her fik man fat i et Stykke Træ, som i en Line var firet ud fra Skibet, men Mandskabet i Redningsbaaden var da ogsaa saa overanstrengt, at de ikke formaaede at ro mere. Redningsbaaden blev nu halet op til Agterenden af Skibet, og derfra maatte Besætningen ialt 8 Mand, en for en med en Line om Livet springe i Søen og blev saa halet op i Baaden. Saa snart der var kastet los fra Skibet, blev Baadslæbet lagt ud, da der ogsaa herude gik svære Braadsøer.

Kl. 7 om Aftenen naaede Redningsbaaden ind med sin dyre Last i god Behold.

Vejen tilbage var spærret

Men selv om man var naaet ind paa Stranden, var Besværlighederne ikke dermed forbi, idet det var umuligt at transportere Materiellet tilbage til Stationen, den samme Vej man var kommen, og man maatte derfor om ad Thorupstrand og derfra ad Landevejen frem, og først Kl. 12 1/2 Nat kom det udasede Mandskab hjem efter 17 Timers uafbrudt Slid og Kamp med Elementerne.

Det strandede Skib var Skonnerten „Augusta“ af Bergqvaa paa Rejse fra Hjemstedet til Hull med Trælast.

For en Maanedstid siden var jeg med paa dette Aars Fiskerrejse langs Thykysten. Vi besøgte ogsaa Lildstrand, hvis Gæstfrihed længe

vil mindes af os. Nede ved Landingspladsen arbejdedes der med Anlæg af et El-Spil til Brug ved Ophaling af Fiskerbaadene, og i Forsamlingshuset med de skønne Kalkmalerier paa Væggene — alle Motiver fra den nære Nabo, Havet — havde vi en skøn Stund sammen ved Kaffe bordet med Repræsentanter fra Byens Fiskere. Ogsaa den gamle Baadformand Martin Gulddammer var tilstede, og han gav mig Løfte om ved Lejlighed at sende Redningsbladet en lille Hilsen med fra det Sted paa Vestkysten, hvor vort Lands Redningsvæsen ogsaa har høstet Anerkendelse for sin Indsats ved Redning af Menneskeliv paa Havet.

Maagen.

En Stranding paa Holmslands Klit

Nedenstaaende Beskrivelse af en Redningsbegivenhed dateret 18. Aug. 1852 bragtes forleden i „Ringkøbing Amts Dagblad“. Notitsen har sin særlige Interesse derved, at det formentlig er det første Redningsforetagende paa Holmslands Klit efter Redningsvæsenets Oprettelse.

Fra Ringkøbing skrives den 15. Aug. 1852 til „Fædrelandet“.

Igaar Morges Kl. 5 gik Klitboeren Thyge Andersen op paa de høje Klitter, som ere leirede imellem Vesterhavet og Ringkøbing Fjord, for at see, om hans Baad endnu efter det urolige Veir, som havde raset om Natten, var i god Behold. Ved denne Anledning opdagede han et stort, strandet Skib med kappede Master, der i nogle faa Favnes Afstand fra Kysten stadig huggede i Sandet. En Deel af Matroserne arbejdede ved Pumperne, medens andre gjorde Tegn til ham, at han skulde tage sin Baad og komme ind at bjærge dem. Thyge meldte dette strax til Strandfogden Jens Pedersen, hos hvem hændelsesviis en kjøbenhavnsk Redningsbaad befandt sig. En Time omtrent derefter ankom denne trukket af 6 Heste, med det nødvendige Mandskab. Strandfogden afskjød selv Raketten; første Gang feilede han, men anden Gang faldt Touget paa Skulderen af en af Skibets Matroser. Efter at nu herved Redningsbaadens store Toug var sendt over til Skibet, gik 8 Klitboere i Baaden. Da de var komne ud igjennem Brændingen, blev først Capitainen, Bergström, lykkelig bjærget, men da derefter 2 Mand vilde bjærges paa een Gang, gik Stolen itu, da den ei kunde holde dem; de faldt ud af samme, men klamrede sig fast til Touget og holdt sig indtil de bleve optagne af Baaden. De øvrige 10 Mand bleve nu bjærgede derved, at hver Mand med et Toug om Livet blev trukket iland, uden at Redningsbaaden dertil blev benyttet. Skibet, der var en 160 C.-L. stor Brig, hører hjemme i Finland og gjorde sin første

Reise. Det var gaaet ballastet til Odessa og havde der indtaget en Ladning Salt for dermed at gaa til Kronstadt. Da Capitainen troede sig langt fra Land, blev han Fredagften Kl. 11^{1/2} opskrækket af sin Køie ved et Stød: han mærkede nu, at Briggen stod paa Grund og tillige, at en Planke var løsnet i Bunden. — Capitainen forsikrede, at de alle vilde være druknede uden Klitboernes Hjælp. Neppe havde Mandskabet forladt Skibet, før dette ikke mere formaaede at holde sammen mod de voldsomme Bølger. — Hele Stranden var snart dækket af Stumper og Planker af det søndersplittede Skib, saa at inden Aften næsten hele Skibet var reduceret til Pindebrænde. Imidlertid udhvilede Mandskabet sig under Jens Pedersens gjæstfrie Tag efter Nattens Gjenvordigheder, med Undtagelse af 3 Syge, som strax sendtes til Ringkøbing. Det var første Gang, at Raketter og Redningsbaaden ere blevne benyttede i denne Egn; angaaende den sidste meente Klitboerne, at den vel var fortrinlig derved, at den ikke kunde synke, men forresten „rullede“ og ikke stod saa fast som deres egne Baade, hvilke de langt hellere vilde benytte, naar de ere forsynede med de samme Indretninger som Redningsbaadene, hvormed de sikredes for at synke.

Skipperkronike

Ved du, at Fuldriggerbarken „Gryll“ blev bygget i Herning af Hassel og Hyld?

Skipperen tog sin Eksamen med Glans paa Skolen i Roskilde, kaldet Sankt Hans.

Naar han fik lastet med Sigtekorn, saa blæste han kækt i sit Storsalingshorn.

Selv om Kompasset det spaaede Blæst og Spritbarometret viste Øst-Vest,

fired' han modigt paa Skødet, han fik, da Faderen barnløs fra Hjemgaarden gik.

Midsommers stod han fra Skagen Syd, og gloende Istapper hang paa hans Spryd.

Norden for Anholt der kom en Passat med blikstille Maaneguld, atten Karat.

Saa blev en Messedreng hentet paa Dæk. Aa, syng os en Messe, mens vi haler slæk.

Inde fra Nathuset lød nu hans Kvad, til Kølsvinet vaagned og skreg efter Mad.

Alt blev ædt, hvad man havde til Levns, og straks sattes Kurs imod Kroen paa Stevns.

Men de blev ført af en pibende Bør til Søfartsmuseet udi Helsingør.

Der kan man gratis faa Skuden at se formedelst en Krone fra 2 og til 3.

Erik Bertelsen.

Mands Minde

25 Aars Jubilæum

Betjeningsmand ved Redningsstationen „Allinge“ Axel Valdemar Henriksen, kan den 1. September fejre 25 Aars Jubilæum i Redningsvæsenets Tjeneste.

80 Aar

Fhv. Baadformand Hans Peter Hansen, Gedser, fylder den 13. Septbr. 80 Aar.

75 Aar

Fhv. Baadmand Jens Andreas Bærent, Blokhush, fylder den 2. Septbr. 75 Aar.

Fhv. Baadformand Laurits Andreas Iversen, Lyngby, fylder den 9. Septbr. 75 Aar.

Fhv. Baadformand Laurits P. Christensen, Kandestederne, nu boende i Sæby, fylder den 15. Septbr. 75 Aar.

70 Aar

Fhv. Baadformand Chr. Ovesen Christensen, DM., Thyborøn, fylder den 10. Septbr. 70 Aar.

Fhv. Baadmand Thomas Andersen Ledet, Jerup, fylder den 27. Septbr. 70 Aar.

Fhv. Opsynsmand Thomas Hansen, Jerup, fylder den 28. Septbr. 70 Aar.

60 Aar

Baadmand ved Redningsstationen „Vester-Agger“ Ingvar Iversen fylder den 8. Septbr. 60 Aar.

Opsynsmand ved Redningsstationen „Anholt“ Gustav J. Stephensen DM., fylder den 9. Septbr. 60 Aar.

Betjeningsmand ved Redningsstationen „Allinge“, A. V. Henriksen fylder den 28. Septbr. 60 Aar.

Saa gik August!

Himlen er blaa —
og Havet er grønt,
luk Vinduet op
— for Brisen.

Ja, saadan er der en Sang, der lyder, og færdes man i Havets Nærhed, saa nynner man ubevidst med paa Melodien — paavirket som man bliver af den den blaa Sommerhimmel over sig med lette drivende Skyer — og Havets usigelige blaa Farve. Og saa den gule Strandbred — altsaa blaat, grønt og gult. Tre herlige Farver, som i hvert Fald herude er den Grundtone, som præger August Maanedes Palet.

Jeg sagde Grundtone, og det er rigtigt, men der er saa mange andre Nuancer, der er med i denne prægtige Farvesymfoni. Havet er jo aldrig den samme, det veksler ustandseligt, paavirkes fra Minut til Minut af Brise og Blæst, af Strøm — og ikke mindst af drivende „Ar-

ker“, hvide, lette Sommerskyer, og over det altsammen ligger denne dejlige lune Sommerdis, som gør Eventyrstemningen fuldtud.

Der kommer en lille skarptbygget Sjegte ind med Kurs mod Landingspladsen. Vinden er frisk og Storsejl og Fok staar støt og udspilet. Kursen er derefter, skarp mod sit Maal uden Svinkeærinder.

Det er en Makrelbaad, for der er Masser af denne Fisk under Kysten, og det er saadan, at Fiskernes Antal stiger i Makrel sæsonen, jo nærmere Baaden kommer Kysten jo tydeligere ser man, at det ingen Aarsunge er, der sidder med den ene Haand paa Rorpinden og „Dørgen“ i den anden.

Baaden stryger en god Fart og først nogle Meter udenfor Havstokken glider først Fokken og siden Storsejlet ned — og saa med en skrabbende Lyd tårner Sjegten Stranden.

Uden Hastværk og med en velgørende Ro over alt hvad der sker er Landingen foregaaet — sidst bjærgedes Roret indenbords, og nu staar de to Karle hver ved sin Side af den slanke, fintbyggede Baad. Iøvrigt efter mit Skøn den fineste Baadtype der findes. Turen har ikke været forgæves — det glimter af Sølv og Perlemor paa Tiljen, hvor 70 Snese Makrel er Morgensens Gevinst for de to Mænd, der straks er villige til at modtage en Haandsrækning ved Baadens Landsætning. Lad os ikke snakke om Alder paa de to Kæmper, der staar her ved deres Baad. Men den ene af dem har dog forlængst passeret de 70. Men hvert Aar, naar Torsken kommer ind i Maj paa Stengrunden, saa er der noget, der rykker og drager, og det samme er Tilfældet, naar Makrelstimerne kommer i Lyntempo fulgt af Terneflokkenes hvide Sværme passerende Ørhage nordpaa. Da sætter han Sejl og staar til Havs, da føler han Blodet strømme friere, alt som Sjegten skærer sig tværs ud over Vigsø Bugten — ud i frit Farvand.

I hans Baade — for han har slidt mange — har noget saa moderne som Sildehaj og Dybvandsrejer ikke haft Plads. Men desto flere Kuller og Helleflynder. Tons efter Tons har hans Hænder trukket ind over Esingen i Storm og stille, i Frost- og Snebyger.

I Dag løber hans Sjegte paa Land med 70 Snese fine Makrel, ikke saa helt ringe skuldret, naar man har set 78 Somre gaa paa Hæld.

Aarene er ikke gaaet sporløst hen over den gamle Vestkystfiskers bøjede Nakke. Der er Furer i hans vejrbitte Ansigt, som Storm, Sol og Frost har garvet til et brunt Lød. Hans Hænder har taget haarde Tag, naar Baaden gik gennem Braad over Revlen tit og ofte. Hans Liv har været en Kamp med Havet, som han elsker og søger til og glædes over nu igen i Sommerens varme, skønne Tid.

— Unge Fiskere paa 50 ser efter hans høje Skikkelse med Respekt, mens han bærer sin

EN DRAMATISK STRANDING

Forvekslede Hirtshals Fyr med Nødblus fra en tremastet Skonnert

Befolkningen vadede ud i Brændingen og greb de forliste Søfolk

Baadformand H. C. Hansen, Skagen, der har været i Redningsvæsenets Tjeneste i 25 Aar — og været ude for mange dramatiske Begivenheder, fortæller i denne Artikel om en spændende Nat, fra en Strandingsulykke fra vor egen Tid.

Det var en stormfuld Vinterdag med Vindstyrke 10 af V.N.V., Paalandsvind med tunge, mørke, lavtgaaende Skyer, et mægtigt oprørt Hav, der stod helt op i Klitterne. I Dalsænkninger og Slugter hvinede Stormen ledsaget af Sand og Skum fra Havet. Det var næsten umuligt at naa frem til de yderste Havbakker. Hen ad Aften tog Vinden til i Styrke.

I den lille Fiskerby, som laa gemt bag de yderste Havklitter, gik Beboerne og vaandede sig af Frygt for at noget skulde ske. Tagstenene var allerede blæst af mange Huse, flere havde hørt om Ulykker ude fra Havet, og hvad vilde der ikke ske, hvis et Skib gik ind paa Revlerne i denne Nat? Ingen vilde komme levende i Land. Vel har vi en Redningsstation midt i Byen, og Mandskabet klar til Udrykning. De kunde vel knap komme til Stranden, vældige Bølger taarnede sig op ved Foden af Havbakkerne. De gamle Fiskere og Redningsmænd staar i smaa Klynger og snakker om svundne Tidens Begivenheder paa Kysten. Det er vejrbidte og alvorlige Mænd. De ved, hvad det vil sige, hvis et Skib skulde strande i dette Herrens Vejr.

Opsynsmanden ved Redningsstationen havde allerede om Eftermiddagen givet Ordre til, at Vagten skulde gaa Kl. 19, og at vi endelig maatte se godt efter. Jeg husker det, som var det i Gaar. Vi spiste tidligt til Aften, og Vagtøj blev fundet frem, Kniv, Tændstikker og Stearinlys var forlængst puttet i Lommerne, I Entreen hang Signallysene godt gemt i Kobberhylstrene, beskyttet mod Fugtighed og Stød. De blev hængt over Skuldrene, og saa en Stok i Haanden og Farvel til Hjemmet.

Fortsat fra forgaaende Side.

Fangst op over Stranden, og bemærker: „Hvem skulde sej, at han er 78 Aar.“ For dem var han et godt Eksempel, en Læremester i Erhvervet. Om nogle Uger er Makrellen trukket ud paa dybere Vand, og den gamle Fisker faar atter mere end Tid nok bag Vinduet. Men i disse Dage tager han Nuget i Besiddelse, mens Sjegten for fulde Sejl stryger ud og ind med springende Makrel i Kølvaudet.

En herlig Tid, ogsaa for en gammel Fisker, hvis Hjerte endnu — trods de 78 — banker varmest paa Havet.

Maagen.

Paa Vagt

Turen gik hurtigt hen til min Vagtkammerat, der allerede var færdig til at gaa. Der blev vekslet nogle faa Ord, og saa gik Turen op langs Kysten. Det var en orkanagtig Storm og næsten umuligt at mase sig frem. Paa Stranden kunde vi ikke komme, vi famlede os frem i Læ af de høje Klitter. Her væltede Sand og Skum ned i store Mængder. Med smaa Melletrum krøb vi op paa en Bakketop for at se, om der var Lanterner ude over Havet, men Sigtbarheden var daarlig, Luften var ligefrem mættet med Saltvand, saa helt sikker kunde man ikke være.

I Troen paa, at der ingen Skibe var under Land i det Vejr, gik vi videre, og hen paa Natten gjorde vi Ophold i Telefonhuset ved Rødstensklitten. Lysestumpen blev fundet frem og sat i Stagen ved Siden af Telefonen, og trætte og udmattede satte vi os paa Bænken.

Termoflasken blev trukket frem af Inderlommen, et Bæger varm Kaffe kunde kvikke lidt op, men længe varede det ikke, inden man begyndte at smaafryste. Særlig hyggeligt er det jo ikke i saadant et lille Rum, hvor man sidder i Halvmørke og stirrer paa det lille, blafrende Lys i Krogen.

Vi forlod efter en Stund Telefonhuset, og i Løbet af en halv Times Tid naaede vi Rødstensklitten. Herfra var der en god Udsigt over Havet og lidt Læ i den høje Marehalm. Da vi havde siddet her en lille Stund, sagde jeg til min Vagtkammerat om at kravle op paa Bakkekammen for at se, om der var noget at bemærke. Det varede lidt, før han atter kom ned i Læ. „Der er ikke noget at se“, bemærkede han, „jeg kunde kun se Hirtshals Fyr engang imellem, ellers intet“. Ved disse Ord løb det mig koldt ned ad Ryggen, anende, hvad der vilde ske udbredt jeg: „Jamen vi kan da ikke se Fyret, det ligger meget lavere i Horisonten. Det oprørte Hav dækker fuldkommen for det. Hvis du har set et Lys, maa der være noget galt. Lad os skynde os af Sted“.

Vi entrede op paa Bakken, og da vi havde gaaet nogle Skridt, standsed vi med et Sæt.

Et Nødblus fra et Skib blev tændt

ude paa den yderste Revle. Det var saa skarpt, at hele den vaade Nattehimmel laa badet i et rødgylt Skær, for derefter igen at henligge

i dybt Mørke. Det var som skjulte Kræfter for op i os. I et nu var Signallyset fundet frem, et rask Tag i Baandet, og Lyset tændtes. Her stod vi med den lysende Fakkell i Haanden som et Tegn paa, at vi havde set dem, og at Hjælpen snart vilde komme. Min Kammerat løb tilbage til Telefonstationen og meldte Strandingen til Opsynsmanden. Jeg skyndte mig til Redningsstationen for at gøre alt klar til Hestene og Vognen med Redningsmandskabet kom.

Men der var en lang Vej, mørk og ufarbar og i dette Vejr. Pludselig blev jeg grebet af Angst. Hvad var det, jeg kunde høre? — Stemmer ude fra Havet? — Det var Søfolkene, der af Angst for at de skulde omkomme i det fraadende Hav, raabte og skreg om Hjælp, men jeg maatte af Sted til Stationen. Længe kunde jeg høre deres kaldende Stemmer om Hjælp inden Storm og Hav overdøvede Røsten.

Der var ikke Tid til Pusterum, og medens jeg halvt gik og halvt løb tænkte jeg: Bare nu Skibet ikke bliver slaaget til Vrag og Besætningen skylles over Bord og drukner. I Tankerne saa jeg Meldingen gaa fra Hus til Hus, og hvorledes Lysene blev tændt overalt i Byen. Længe vilde det ikke vare, før man kunde høre lange, tunge Trin fra alle Kanter for at mødes ved Transportvognen.

Jeg var nu naaet frem til Redningsstationen og gjorde alt klar til Udrykning. Der var mange Ting, der skulde findes frem og læsses paa Vognen, naar den kom, og det vilde jo nok vare noget. Det sidste Stykke Vej ud over den store Hede i Mulm og Mørke er det værste, og saa de høje Klitter og den store Stenrevle ned mod Havet. Her skulde Hestene løbe med fuldt Læs, det gjaldt jo Søfolkernes Liv. Maaske sidder de fastsurrede til Rigningen derude?

Men længe bliver Ventetiden ikke. De første Vogne kommer nu kørende op foran de store Porte. Hestene var drivvaade af Sved og hvide af Skum. De var ikke blevet sparede paa Turen. Hver Mand gik nu til sit Arbejde, og længe varede det ikke, før Redningsbaaden var klartil at blive kørt ned til Havet. Her blev den tunge Baad læsset af ved Hjælp af Skraabukke, og saa paa Ruller kørt saa tæt ud til Havet som muligt. Aarerne blev lagt over, Mandskabet iført sine Redningsbælter, et mægtigt Skodvande satte ind mod Klitten, saa Baaden blev løftet af Vandmasserne. Mandskabet sprang i Baaden der med stor Kraft blev suget ud mod Brændingen. Her væltede den ene Braadsø efter den anden ind over Baaden, saa den næsten blev begravet i Bølgerne, men ved en heldig Manøvrering og Slid ved Aarene, kom Baaden godt fri af Kysten. En voldsom Strøm førte Redningsbaaden ned langs Revlen mod det strandede Skib. Det var en tremastet Skonnert, som var i Ballast og laa paa første Revle med Stævnen indefter og en Del Slag-side. Saa meget kunde man skelne i Mørket.

Det dramatiske Øjeblik var nu inde

Ankeret, som skulde holde Redningsbaaden saa tæt ind til det strandede Skib som muligt, naar vi skulde til at forsøge at redde Søfolkene, skulde saa langt ud paa Revlen, som det kunde lade sig gøre. Det gjaldt om at ro til og passe sin Aare, naar Bølgerne væltede ind over Baaden og begravede den. Og hvad vilde der ikke ske, hvis Dræget ikke kom rigtigt i Havet og bed sig rigtigt fast i Revlen. I et Nu vilde vi være nede mod Vraget, og Baaden vilde blive knust, eller ogsaa vilde Søfolkene se Redningsbaaden drive forbi uden at opnaa Forbindelse. Det maatte ikke ske.

Med sammenbidte Tænder blev der nu for Alvor slidt med Aarene. Afstanden var efterhaanden god, og Dræget blev kastet over Bord, og langsomt firedes Redningsbaaden ned mod Skibet, men paa Grund af det urolige Hav turde man ikke komme for tæt paa. En Kasteline blev hevet om Bord i Skibet. Søfolkene fik Tag i den og Forbindelsen var knyttet.

Om Bord i Redningsbaaden ventede man spændt. Saa, nu gik den første over Bord med Linen om Livet. Det var en Kvinde. Med raske Tag blev hun halet indenbords og hjulpet hen i Agterstavnen, hvor hun sank sammen af Udmattelse, Kulde og Spænding. Der var endnu to tilbage, Styrmanden og den gamle Kaptajn. Han kom sidst. Han fortalte, at den øvrige Besætning var gaaet over Bord, og om deres Skæbne vidste han intet. Man gav los forude, stak Drivankeret ud, og Redningsbaaden stod nu indover og naaede vel Land.

Mange Mennesker var strømmet til, og alle kappedes de om at hjælpe til med at bære Søfolkene op paa det tørre og faa Redningsbaaden trukket op paa Land.

De der var gaaet over Bord, blev alle bjergede af tililende Mennesker, som gik i Brændingen og greb dem efterhaanden, som de kom ind til Land.

Der blev nu sørget for Søfolkernes Transport til Byen, hvor de fik varme Klæder og en god Forplejning. Redningsbaaden blev læsset paa Vognen og kørt tilbage til Stationen.

Tilbage stod det strandede Skib derude paa Revlen, og de brede Hjulspor fra den tunde Redningsbaad fortalte om Nattens Begivenheder.

H. C. Andersen.

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

Naar Efteraarstormene sætter ind gaar Strandvagten ud

Og saa er vi altsaa igen ved den Tid paa Aaret, da man hver Stund paa Døgnet kan være udsat for at blive purret ud til Strandvagt. Forunderligt da ogsaa som Tiden iler afsted, at man allerede er passeret 1. September og har Sommeren bag os.

Nu er det jo ikke saadan, at man venter sig alt for mange Vagtture i September Maaned, tvært imod. Langt hellere ser man den høje, klare Himmel og en lang Række af lune Dage med Edderkoppespind over Agrene — og om Natten rigelig Ro til at faa et godt Udbytte af Høstsilden, mens den haster forbi vor Kyst nordover.

Men Efteraarstormene skal jo nok melde sig, og til den Tid maa i Aar som ifjor Vagten sættes og Mandskabet pures ud. Mens vi nu nævner Udsætning af Vagt, saa forekommer det os, at Opsynsmændene, hvem dette Job paa-hviler i dette Spørgsmaal, rent vederlagsmæssigt set, stadig har et uopfyldt Krav at paabe-raabe sig. Som bekendt blev de for Aar tilbage siden frataget Retten og Pligten til at udføre Vagttjeneste, iøvrigt en efter vort Skøn meget fornuftig Tjenestændring, da Opsynsmanden sikkert gør bedst Fyldest ved, naar Vagten er sat paa Grund af uroligt Vejrlig da at skulde være at finde paa Redningsstationen. Saaledes har Ledelsen af Redningsvæsenet sikkert ogsaa skønnet. Imidlertid er der jo et Problem, der hedder Udsætning af Vagt, og det er Vinteren igennem et stort og besværligt Arbejde. Det er jo faa Redningsmænd, der har installeret Telefon, og fra 1. September til 1. April maa Opsynsmændene derfor ud Aften efter Aften i Mørke og Storm for at varsgo Vagten. Ofte maa der spadeseres flere Kilometer. Herfor er det at man synes, et passende Vederlag var naturligt, og Kravet herom vil da ogsaa derfor atter blive rejst. For Statskassen drejer det sig ikke om stort, idet der kun er Tale om 54 Opsynsmænd, men for dem har det økonomisk Betydning, og vi mener ogsaa, at det er ret og rimeligt, at de faar en Slags Betaling for disse ubehagelige Stroppeture. Hvad Betalingen iøvrigt for Vagttjenesten angaar, ja, saa har vi aldrig lagt Skjul paa, at vi finder den for lav. Vi underkender ingenlunde de lønmæssige Forbedringer, der er sket indenfor Redningsvæsenet det sidste Tiaar, og det værdsættes ogsaa i høj Grad af alle Redningsmænd. Men vi kan nu ikke forlige os med den Tanke, at en Redningsmand der en Vinternat udkommanderes til Vagt ofte i Snestorm og Kulde, altid i Mørke i det mest vildsomme og vejløse Terræn vi har i Landet, at de Mænd ved sligt Nattearbejde ikke kan oppebære mere pr. Time end en hvilken som helst Arbejder faar i Timeløn vel at

mærke om Dagen. Der er noget her, der halter, et Forhold, som vi maa se at blive enige om at faa rettet, først da kan den Redningsmand, hvis Indsats vi jo iøvrigt alle værdsætter — gaa ud i hans, sandelig ikke misundelsesværdige Job i Bevidstheden om ikke at være en underbetalt Borger.

Saa meget være sagt om Timelønsbetalingen, uden selvfølgelig med Brod hverken til den ene eller anden Side men med Tro paa, at slige i Realiteten Smaating rent økonomisk set for Administrationen men alligevel betydelig for Redningsmændene, at der maa ske en Ændring, saa Ret og Rimelighed sker fyldest. Jeg skal ikke nægte, at det altid har undret mig at se vore Redningsmænd placeret allernederst paa Trappetigen, og her sidder de altsaa stadig, naar Talen er om Timeløn for Vagt — og det endda for Vagt under særlig vanskelige Forhold.

Og saa er jo altsaa Vagten sat, og naar Stormnætterne buser ind over Kysten ude fra Havet, saa er der Tryghed for Søfarende i at vide, at en Kæde er sluttet af raske Redningsmænd langs alle Danmarks Kyster. Vi ønsker jer alle en god Vinter og Lykke i Arbejdet.

Maagen.

Et Minde der lever

Der er mange Beviser paa den Taknemmelighed, der næres af Skibbrudne overfor deres Redningsmænd, hvad der jo ret betænkt er naturligt. Et særdeles smukt Eksempel paa et saadant Tilfælde faar sit Udslag Aar efter Aar paa Skagen.

I 1923 strandede nu afdøde Kaptajn Stabell med sit Skib „Hjortholm“ og det daværende Redningsmandskab gik ud med Baaden og reddede den 20 Mands store Besætning Juleaften paa Grenen. Denne Daad kunde Kaptajnen aldrig glemme, og hvert Aar saa længe han levede fejrede han Begivenheden sammen med sine Redningsmænd ved en Frokost paa Brøndums Hotel. Men ogsaa efter Kapt. Stabells Død lever Traditionen videre — idet afdødes Svoger Direktør Brinch, København, nu har overtaget sin Svogers Plads blandt Redningsmændene. Forleden samledes Selskabet for dette Aar. — Et smukt Minde, mener vi om Daad og Taknemmelighed.

Marsø
Støbegods

Ja, saadan arbejdes der i Udlandet -

Det vesttyske Redningsvæsen har nu besluttet at bygge en moderne Redningsstation paa Helgoland. Den bliver udstyret med en stor Radiostation og Redningsbaade med Radar og andre Hjælpemidler. Ialt har det vesttyske Redningsvæsen nu 18 Radiostationer langs Nord-søen og Østersøen.

— Regeringen i Pakistan har besluttet at oprette et fuldt moderne Redningsvæsen. Foruden Redningsstationer med Mellemlum langs Kysten vil der blive oprettet en Redningstjeneste med Flyvemaskiner og Helikoptere til at kaste Proviant og anden Hjælp ned til nødstedte Skibe.

NY BØGER

Paa Aschehougs Forlag er udsendt Bogen om den danske Kaptajn Carlsen med Forord af Viceadmiral Vedel. Bogens Overskud gaar til værdige trængende gamle Skibsfarere. Et smukt Formaal. De hektiske Døgn i „Flying Enterprise“ er her samlet og kvikt gengivet ledsaget af spændende Billedmateriale. En god Gave til Ungdommen — hvem Bogen „Carlsen“ da ogsaa er tilegnet.

»Under Stjerner« er Titlen paa udvalgte Digte af Lemvig-Digteren Thøger Larsen udgivet af Gyldendal. Disse Digte er fra hans Ungdom og første Manddom. Næste Aar vil Digtene fra 1920'erne udkomme under Titlen „Sfærernes Musik“, dermed vil denne store Digtets udvalgte Værker være afsluttet.

»Steen Steensen Blicher« af Hans Poulsen. Paa Gads Forlag har Himmerlandsdigteren udsendt Bogen om Blicher, og det er lykkedes ham i fuldt Maal at skildre Blicher paa en Maade, som vist ingen før har mestret det. — Ja, saadan maa Blicher, den store Digter, det lykkelige eller ulykkelige Menneske, have været. Sligt tænker man efter Læsningen. Hans Poulsen fortjener Tak.

Hakon Mielche »Galathea« Hasselbalch. Andet Bind som Globetroteren Hakon Mielche har skrevet om Galatheaekspeditionen er værd at stifte Bekendtskab med. Man drages med paa denne vidunderlige Rejse i Østens fagre Riger og Have. — En Oplevelse ogsaa for den, der følger med gennem disse spændende Oplevelser, skrevet af en Mand der ser — og siden kan bruge Pennen.

Jørg. P.

Fiskeauktioner i Juli

Skagen: 7.714.498 kg, hvoraf 74.987 kg Torsk, rensat, 56.996 kg lev. og 24.944 kg rensede Rødspætter, 5.624.707 kg Industrifisk, 241.280 kg Sild, 1.308.134 kg Makrel, 32 kg Skrubber, 4.306 kg Kuller, 1.093 kg Ising, 24.807 kg Hornfisk, 1.024 kg Pighvar, 1.058 kg Laks, 155.656 kg Sej, 112 kg Tunge, 23.425 kg Dybvandshummer, 10.876 kg Hvilling, 14.004 kg Tunfisk, 2.550 kg Rokker, 58.586 kg Dybvandsrejer, 880 kg Havkat, 14 kg Slethvar, 2.591 kg Rødtunge, 6.388 kg Skærsing, 3.070 kg Blæksprutte, 27.564 kg Kulmule, 6.887 kg Lange, 4.695 kg Havtaske, 30.178 kg Sildehaj, 231 kg Hellefynder, 1.374 kg Pighaj, 1.141 kg Lever, 677 kg Knur, 212 kg Fjæsing og 20 kg Aal.

HIRTSHALS

MADSEN & OLESEN

Herrekonfektion - Søudstyr

HIRTSHALS

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samuel

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

HIRTSHALS VAADBINDERI

Telefon 108

Al Slags Vaad og Trawl leveres omgaaende

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys . Kraft . Skibsinstitution

Betjening Dag og Nat

Hvølvingen

Store Kirkestræde 1

København K

1/5 Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

Hirtshals: 62.469 kg lev., 5.203 kg isede Rødspætter, 251.087 kg Makrel, 148.063 kg Sild, 11.94 kg Hummer, 405 kg Krabber, 171 kg Skærsing, 9.807 kg Bl., 87.852 kg Sildehaj, 14.543 kg Torsk, 6.783 kg Lever, 4.439 kg Ising, 1.820 kg Kulmule, 1.144.350 kg Sktf., 12.767 kg Sej, 170 kg Vinger, 2.988 kg Hvilling, 8.116 kg Tunfisk, 627 kg Havtaske, 21 kg Laks, 117 kg Pighvar, 680 kg Vinge, 125 kg Havkat, 740 kg Kuller, 960 kg Rokker, 496 kg Haa.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

Sømandsmissionens Aarsmøde

har i Aar i Dagene 25.—27. August været afholdt i Thisted med stor Tilslutning.

Aarsmødet har strakt sig over 3 Dage, og Tilstrømningen har været saa stor, at ca. 800—1000 Mennesker har overværet enkelte Møder. Der er indkommet ca. 17.000 Kr. i Offergaver.

Udflugt til Klitmøller med Demonstration af Redningsmateriellet

Kl. 13,30 sidste Mødedag var der arrangeret Udflugt til Klitmøller. Der deltog ca. 375, og 12 Rutebiler maatte afsted.

Man kørte til Landingspladsen, hvor Redningsvæsenet havde lovet at give en Opvisning (Kvartalsøvelsen). Først gik Redningsbaaden ud, og selv om man herude ikke syntes der var Sø at tale om, blev Baaden dog vipet godt. Ogsaa Raketten blev affyret, og endelig blev Redningsstolen demonstreret — dog kun paa Land. Til stor Fornøjelse for Tilskuerne maatte Generalsekretær Eilschou Holm en Tur i Redningsstolen.

Efter Opvisningen — der overværedes af Redningsbestyrer Niels Hansen og Fuldmægtig Honnens de Lichtenberg — bød Klitmøllerboerne paa Kaffe og Turen gik derefter tilbage til Thisted, hvor Biskop Erik Jensen talte.

J. P.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

„Tidsskrift for Redningsvæsen“

Ansv. Redaktør Jørg. Pedersen, Ydby St., Telf. Ydby 70.

Ekspedition:

Forretningsfører Gadgaard Nielsen, Lemvig, Telf. Lemvig 15.

Hovedbestyrelse:

Formand Niels Sørensen, Lyngby St., Telf. Lyngby Thy Nr. 2. — Næstformand Fred. Simonsen, Jernbanegade, Løkken, Telf. Løkken 144. — Kasserer Gustav Halgreen, Rolfsvej 136, Esbjerg, Telf. Esbjerg 374. — Kr. Styrbeck, Thorup Strand, Telf. Thorup Strand 3. — Th. Mose, Krøyersvej 14, Skagen, Telf. Skagen 36. — Peder Eriksen, Harboøre, Telf. Harboøre 53. — Peter Thomsen, Storegade 20, Rønne.

LEMVIG

E. SMEDEGAARD

Sølv . Guld . Urre . Optik
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer
P. Poulsen - Telefon 209

AKTIESELSKABET

J. D. KOOPMANN SVINESLAGTERI
Tlf. 108

A. HONORÉ

I senkram og Udstyrsforretning
TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«
Tlf. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK
Tlf. 81 og 381

Kontorer i
Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harboøre - Thybørn

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P. Trillingsgaard
Auktionshallen Tlf. 335 - Auktionskontoret Tlf. 613 - Privat 504

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603
Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVÆRKSTED
Lemvig Havn . Telf. 594
Filial: Thybørn . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Fiskeri- og Skibsartikler
LEMVIG - - - TELEFON 246
Filialer i Thybørn og Thorsminde

Hvis Bladet udebliver,

bedes de Holdere, der modtager det gennem Posten, straks klage til Postbudet.

Hvis Stationerne ikke modtager Bladet regelmæssigt, bedes dette paa et Brevkort meddelt til Gadgaard Nielsens Bogtrykkeri, Lemvig.

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statsautoriseret v. Aage Geisnæs — Telegr.-Adr.: Fiskeauktion
Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 29 (Statst.)

Skibsproviantering . Etableret 1909

P. Saxberg

Indehaver: Paul Saxberg . Skagen
Rigstelefon 86 (8 Linier)
Telegramadresse: »Paulsax«
1. Kl. Varer 1. Kl. Betjening

*Magasin
Skagen* TELEFON 27
POSTGIRO 44039

HARALD PEDERSEN ★

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 277 . 2 Lin.

Karstensen og Henriksen

Skibs- og Baadbyggeri
Telefon 201

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 345
SKAGEN

AKTIESELSKABET

SKAGEN ISVÆRK
Skagen . Telf. 538

C. S. Møllers Eff.

W. GERSBØLL - SKAGEN
Telefon 83
Kolonial og Isenkram

SØMANDSHJEMMET

Tlf. Skagen 111 og 641

God Mad og gode Værelser

THISTED

JOHS. HAANING . THISTED

(P. Taabel & Co.s Eff.)

Telf. 326 Fiskeriartikler . Skibshandel

Sparekassen for Thisted Amt

Kontortid 10—12 og 13,30—16, Lørdag 10—12,30
Telefoner 2 og 802

ESBJERG

N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK

Esbjerg . Telf. 429
v. E. Nielsen og G. Erlandsen
Repræsentant for »TUXHAM«

Skræderi og
Søekvipering

Folmer Henriksen

Hjertinggade 18
Ny Havn . Esbjerg
Telefon 3213

Christensen & Schlosser

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 2275

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik I/S . Tlf. 761

Døskmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn
Telefoner: 584 og 2283 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN

Ny Havn
Tlf. Kontor og Lager 47, privat 388

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæreri
Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1482

N. E. WILHELMSSEN

Slagtermester

Havnegade 131

Telefon 1743

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 988
P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou
Stormgade 59
Telefon 838

Thyborøn Skibsproviantering

Valdemar Petersen
Telefon 8 og 98
Kolonial, Petroleum, Olie, Tørværk

Thyborøn Fiskeauktion

(Statsautoriseret)
v. Alb. Steen
Tlf. Thyborøn 57 . Omst. til Priv.

Martin Herups

Vaadbinderi
Thyborøn Havn

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,00
" " " " " 22,30
med M/S „Rotna“,
M/S „Hammershus“ og M/S „Frem“

Selskabets Ekspeditioner:
KØBENHAVN Tordenskjoldsgade 31. Tlf. 1885
og 11885. Kontortid 8-8, Søndage 8-9 Fm.
RØNNE: Ved Havnen, Tlf. 159. Kontortid: 8-12.
1-8 Søndag 8-9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK

J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik
Torvet 1 - Telefon 245

KØB

DANSK

IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN

Etabl. 1879 Telf. 71, 48 og 808y

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filial i Hirtshals - Hirtshals Vaadbinderi
Tlf. 108

C.K. HANSEN

Skibsreder- og Mægler

AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Havari-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram-Adresse HANSEN

★

Korresponderende Reder for:

DANNEBROG

Skaarup & Salskov

Smede- & Maskinværksted
Thyborøn . Tlf. 61

Indehaver: J. Salskov

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**

★
Thyborøn . Telefon 4

RESERVERET

Redaktør: Jørgen Pedersen, Ydby. Forretningsfører: Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig

GADGAARD NIELSENS BOGTR.-LEMVIG

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 10

1. Oktober 1952

19. Aarg.

Den nye svenske Redningsbaad »STOCKA«

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SÆLSKAB A/S

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

Aktieselskabet
Halle Restauration
*
Ny Fiskerihavn . Esbjerg
Tlf. 267

Marketenderiet
„NY HAVN“
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebrød
Telefon 1992

Damp-
skibsselskabet
TORM
København

Brødrene Leervad
Tlf. 10 & 9 Esbjerg
Teleg.-Adr. - Leervad-
Lys . Kraft
Motorreparationer
Radio

Brugsforeningen
»FREM«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

RESERVERET

Esbjerg **Vestjysk Krystal Isværk** A/S Telefon 66

To- og Firtakts-
MotorerBilligste Pris
Forlang TilbudMotorer i alle
Størrelser

Telf. 666

Grenaa Motorfabrik

DANMARKS
HANDELS- & SEJFARTS-TIDENDE

Gl. Kongevej 29 B København V. - Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

Sparekassen for Lemvig og Omegn

Stiftet 2 August 1847 Telefon 131 . Postgiro 851.00
Kontortid: 10-11,30 og 14-16
Fredag 10-11,30, 14-17, Lørdag 10-12
Thyborøn Afd. . Tlf. 148
Kontortid: 10,30-12 og 15,30-16,30 . Lørdag 10,30-12

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
- statsaut. -
Telefon 34 Privat 54

Alt i Blomster

E. Behrens
Stormgade 39, Esbjerg
Telefon 491

Carlsen & Aaens
Vaadbinderi

Hirtshals . Tlf. 180

Esbjerg Sejl- og
Presennings Fabrik
v. Henry Andersen
(forhen Thyborøn)
P. Skramsgade 14a. Tlf. 2655

Tilbud paa Sejl til Nybygninger
gives
Specialitet: Stjernesjede Sejl

VIKINGEN

Havets - Havens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.

Abonnement Kr. 15,00 aarl., Kr. 3,75 kvartaarlig
Kontorer: Christiansborggade 1, København

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 10

1. Oktober 1952

19. Aarg.

Betydelige Spørgsmaal under Debat paa et Bestyrelsesmøde i Redningsmændenes Forening

Krav om Nedsættelse af en Kommission
til Undersøgelse af Redningsvæsenets Materiel m. m.

Bestyrelsen af „Foreningen af danske Redningsmænd“ afholdt Lørdag den 20. September Møde i Struer.

Samtlige Medlemmer var mødt med Undtagelse af Repræsentanten fra Bornholm.

Endvidere var efter Indbydelse kommet tilstede Redningsbestyrer Niels Hansen, København, Opsynsmand Thomas Fjord, Hvide Sande, Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig og Redaktør Jørgen Pedersen, Ydby.

Formand for Foreningen, Niels Sørensen, Lyngby, bød velkommen og oplæste Dagsordenen for Mødet.

Mindesmærket i Hvide Sande

Enighed om selv at løse Opgaven

Formanden redegjorde kort for denne Sag og udtalte: Det har glædet Bestyrelsen, at danske Redningsmænd enigt er gaaet ind for Opgavens Løsning, at rejse et varigt Minde for vore omkomne Kammerater. Hidtil er der indkommet et Beløb paa ca. 3500,00 Kr. som der kan rejses et Minde for. Vi skal nu drøfte, hvem der skal løse Opgaven for os, hvor den skal rejses, og hvornaar dette skal ske. Jeg har indhentet Tilbud og Tegninger fra Stenhugger H. V. Jensen, Thisted, og samtidig foreligger der en Tegning fra Stenhugger Billeskou, Esbjerg.

Der har været talt om at gaa sammen med andre om Rejsning af en fælles Mindesten, men det har jo fra Starten været vor Tanke at løfte Opgaven alene.

Opsynsmand Hallgreen, Esbjerg: Det har jo altid været en Forudsætning, at Stenen skal rejses alene af Redningsmændene.

Opsynsmand Thomas Fjord, Hvide Sande: Tak for Indbydelsen til Mødet. Fiskere og Redningsmænd staar jo hinanden saa nær, at der godt kunde løftes i Flok, men naar det nu er

et Ønske at være alene om Opgaven, saa vil Redningsmandskabet i Hvide Sande staa sammen med jer og være fælles om Løsningen.

Da der ingen Modforslag kom frem, konstaterede Formanden at Sagen var saaledes vedtaget.

Der skal indhentes 3 Tilbud

Der forelaa som nævnt 3 Skitseforslag, og efter at disse var drøftet, enedes man om at rette fornyet Anmodning til nævnte Billedhuggere samt at indhente endnu et Tilbud fra Billedhugger Westergaard i Lemvig.

Formanden meddelte, at han af Korespondance med Pastor Huus, Nr. Lyngvig, har faaet begrundet Haab om at Mindesmærket maa blive rejst paa Nr. Lyngvig Kirkegaard.

Det drøftedes — og vedtoges — at Arbejdet skal udføres i mørkt bornholmsk Granit, ca. 2 Meter høj, korsformet, øverst oppe et Motiv fra Redningsmændenes Emblem, derunder Navnene paa de omkomne samt derunder et Vers, forfattet af en kendt Forfatter, og endelig paa Stenens Sokkel: Rejst af danske Redningsmænd.

Udvalget der, skal arbejde videre med Sagen, kom til at bestaa af følgende: Formanden, Hallgreen og P. Eriksen.

Afsløringshøjtideligheden i Forbindelse med Aarsmødet 1953

I Forbindelse med dette Punkt drøftedes ogsaa Afsløringsdagen, og der var fuld Enighed om at lægge dette i Forbindelse med næste Aarsmøde til Sommeren, der jo var bestemt til Aarhus, men nu ønskes afholdt i Hvide Sande, men da Aarhus er vedtaget paa Generalforsamlingen maa samtlige Stationer raadspørges.

Forhøjelse af Timebetalingen for Strandvagt m. m.

I Tilslutning til dette Punkt redegjorde Formanden udførligt for Aflønningen, idet han udtalte Haab om, at det maa lykkes at faa en tiltrængt Forhøjelse. Naar man ser paa de strenge Strabadser, altid ved Nattetid og i ondt Vejr, saa er det jo urimeligt at dette ansvarsfulde Arbejde, som Strandvagt er, skal udføres for 3,25 Kr. i Timen. Ligeledes maa det anses for rimeligt at Opsynsmændene faar et passende Vederlag for Arbejdet med Udsættelse af Vagt, hvad der ligeledes mærke Aftener er et stort Arbejde, som vi før har ansøgt om Vederlag for, men ikke indtil nu faaet bevilget. Vi glæder os over, at have vor Bestyrer iblandt os i Dag, og vil gerne høre hans Mening, ligesom vi haaber paa hans Støtte til Fremme af Sagen.

Redningsbestyrer Niels Hansen: Jeg vil antage, ogsaa af Hensyn til de almindelige Prisstigninger, at der kan være Rimelighed i Ønsket, og jeg skal gerne bringe Sagen frem, naar en Ansøgning herom foreligger fra Foreningen. Hvis ogsaa Vederlaget til Opsynsmændene bevilges, vil jeg mene, at der bliver Tale om et fast Beløb.

Redningsvæsenets Materiel drøftes Ro-Redningsbaade er utidssvarende En Kommission ønskes nedsat

Dette sidste vigtige Punkt paa Dagsordenen blev indledet af Formanden, der understregede dets Alvor. Der blev talt ærligt og sagligt ud om Problemet, og det kan forudsættes, at netop denne Forhandling vil blive retningsgivende for Redningsvæsenet et Stykke Tid ud i Fremtiden.

Ingen mere, udtalte Fmd., end den aktive Redningsmand og den Forening, der staar bag ham, ønsker de bedst mulige Forhold at arbejde under, ogsaa naar Talen er om Materiellet. — Dette kan ikke blive for godt, og bl. a. Hvide Sande Ulykken gjorde at Spørgsmaalet om Redningsvæsenets Materiel er berettiget at fremsættes her.

Maa jeg derfor høre Udtalelser.

Redningsbestyrer N. Hansen: Jeg vil gerne understrege, at jeg er lydhør, for alle de Ønsker der fremsættes fra Stationerne, om Ændringer, om Fornyelser eller Forbedringer af dette eller hint.

Jeg kan tænke mig, at de eksisterende Ro-Redningsbaade vil forsvinde, saaledes at Baaden helt forsvinder, og Stationerne nedlægges som Baadstation, eller den paagældende Station faar stationeret en Motor-Redningsbaad, men dette sidste er dyrt, og det er en Forudsætning — naturligvis — at der er Brug for en saadan Motor-Redningsbaad.

Ifølge Kommissionen af 1952 har jeg været med til at nedlægge en Del Stationer, hvad ikke er spændende. Af Forbedringer kan næv-

nes Radio i de større Redningsbaade i Esbjerg, Hvide Sande, Thyborøn, og Ønsker om Indstallering af Radio, ogsaa i Kyst-Redningsbaade er fremsat, men den Sagkyndighed vi støtter os til mener bl. a. begrundet Pladmangel i Baadene og Mangel paa Beskyttelse det ugørligt, men kan der findes en Udvej saa det bliver muligt, saa vil Sagen blive forfulgt.

Jeg kan endvidere nævne Indførelse af elektrisk Baadspil og tredobbelt Jernruller, og med Hensyn til Slæbet, da er der som bekendt foreslaaet Forbedring af denne, fra St. Løkken, ligesom jeg ogsaa selv har arbejdet med dette Problem.

Hallgreen Esbjerg: Vilde det ikke kunde lade sig gøre, at forstærke Slæbet med Nylon? Iøvrigt kan det jo ogsaa være Baadens Konstruktion det er galt med (Hvide Sande). Personlig mener jeg, at Hvide Sande Baaden har for lidt Køl. Redningsbaadene bør have en tæt Overbygning, det er helt uudholdeligt at opholde sig i mange Timer uden Beskyttelse for Braadsøerne.

Thomas Fjord: Baadeslæbet er aktuelt, vi i Hvide Sande har altid ment, at naar blot Slæbet kunde holde saa kunde vi næppe faa saa svær en Sø, at den kunde gøre det af med Baaden.

Formanden: Belysningen i Ro-Redningsbaadene er for daarlig, Tællelys og Flagermuslygter er for Gammeldags.

Baadformand Styrbæk, Thorup Strand: Ro-Redningsbaadene er utidssvarende nuomstunder. Der er ingen af de unge Fiskere der er vant til at ro.

Redningsbestyrer N. Hansen: Vi er i Forbindelse med en Ingeniør angaaende Belysningen i Ro-Redningsbaadene, men Problemet er Vanskeligheden med at bevare det først i de aabne Baade.

Formanden: Vi indenfor Redningsvæsenets Rækker vil gerne arbejde med for Opnaaelse af Forbedringer. Vi maa ikke se paa Pengene, det er Menneskeliv det gælder, naar der kaldes paa Baaden.

Redaktør Jørgen Pedersen, Ydby: Redningsbestyreren udtalte om Ro-Redningsbaadstationerne, at der i Fremtiden kunde blive Tale om enten Stationering af Motor-Redningsbaade, eller Nedlæggelse af Stationen som Baadstation. Jeg er bange for at den Tanke kan være nærliggende, at de paagældende Stationer forholder sig tavse, af Frygt for at miste Ro-Redningsbaadene, der dog i givet Fald er bedre end slet ingen Baad. Det er ikke Nedlæggelse af Stationerne, men en radikal Forbedring af det bestaaende der trænges til. Jeg har erfaret at der ved flere Stationer er Utilfredshed langt ind i Redningsmandskabets Rækker.

Redningsbestyrer Hansen: Vi prøver paa indenfor Ledelsen, at indføre Forbedringer hvor

Fortsætter Side 150

Mands Minde

Dødsfald

Fhv. Fisker og Redningsmand Jens Gaardbo er efter nogen Tids Svagelighed død, godt 86 Aar gammel.

Han var født i Herne Terp, men allerede i 1885 flyttede han til Hirtshals, hvor han har fulgt Byens Udvikling omtrent fra Begyndelsen. Han blev som andre Hirtshals-Boere Fisker, og kun 24 Aar gammel blev han ansat i Redningsvæsenet. Her var han i 39 Aar og var med til at redde flere hundrede Mennesker. For disse Redningsbedrifter var han dekoreret med Dannebrogskorset, Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje, en norsk og en engelsk Redningsmedalje Da Havnebyggeriet begyndte i 1920, fik Gaardbo Ansættelse som Formand og blev siden Materialeforvalter. Han var ved Havnen til den i 1937 var helt færdig. Gennem Aarene beklædte Gaardbo en lang Række offentlige Hverv. I to Perioder var han Sogneraadmedlem, og han var Formand for Hjælpekassens Bestyrelse, indtil denne Institutions Ophævelse. I Perioder var han Bestyrelsesmedlem i næsten alle Byens Foreninger, og han havde været Formand baade for Fiskerforeningen og for det Selskab, der byggede Forsamlingsbygningen, der siden blev til Hotel Skagerak.

I over en Menneskealder var han Kirkeværg, og han udførte et stort Arbejde for at Hirtshals kunde faa en Kirke.

Afdøde efterlader Hustru og syv Børn, hvoraf de to er bosat i Amerika.

Ja saa har Klokkeren atter ringet for en af Vestkystens stoute Fiskere og Redningsmænd, idet fhv. Opsynsmand Anders Wejse ved Redningsstationen „Søndervig“ den 31. August afgik ved Døden i en Alder af 74 Aar. Wejse har staaet i Redningsvæsenets Tjeneste i 45 Aar, henholdsvis som Baadmand, Baadformand og Opsynsmand, han har deltaget i 6 Redningsforetagender, hvorved 25 Menneskeliv er reddet. Han var dekoreret med Dannebrogskorset og Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje. Wejse ejede en mindre Landejendom, som han passede med Flid og Omhu lige til det sidste. Han var ligeledes en driftig Fisker og var Baadfører i en lang Aarrække. Wejse var i Aarenes Løb betroet flere Tillidsposter i Kommunen. Afdøde var en særdeles hjælpsom og tjenestvillig Mand. Æret være hans Minde.

Fhv. Baadmand Christian Hjort, Mandø, er afgaaet ved Døden den 27. August. Afdøde havde været ansat i Redningsvæsenets Tjeneste fra 1. Juni 1918 til 1. Oktbr. 1944 og havde i den Tid deltaget i flere Redningsforetagender. Han var dekoreret med Sølvmedalje i Anledning af 100 Aars Jubilæet.

Den 13. September afgik fhv. Baadmand Peder Jensen Pedersen, Vedersø, ved Døden.

P. J. Pedersen, der var født den 18. Juni 1875, blev ansat som Baadmand ved Stationen „Vedersø“ den 1. Oktober 1915 og afskediges paa Grund af Alder den 30. September 1939. Han havde deltaget i Redningen af 36 skibbrudne.

Jubilæum

Den 1. Oktober kan Opsynsmand ved Redningsstationen „Hirtshals“ Martin Lauritsen Tophøj, fejre 25 Aars Jubilæum i Redningsvæsenets Tjeneste.

Den 1. Oktober kan Baadmand ved Redningsstationen „Lønstrup“ Niels Hilbert Hansen, fejre 25 Aars Jubilæum i Redningsvæsenets Tjeneste.

Den 1. Oktober kan Baadmand Axel Henry Thomsen, Blokhus, fejre 25 Aars Jubilæum i Redningsvæsenets Tjeneste.

Den 1. Oktober kan Baadmand Niels Johansen Nielsen, Blokhus, fejre 25 Aars Jubilæum i Redningsvæsenets Tjeneste.

Den 1. Oktober kan Baadformand ved Redningsstationen „Lildstrand“ Vilhelm Andersen, fejre 25 Aars Jubilæum i Redningsvæsenets Tjeneste.

Den 1. Oktober kan Betjeningsmand ved Redningsstationen „Bjerregaard“ Niels Chr. Jensen, fejre 25 Aars Jubilæum i Redningsvæsenets Tjeneste.

Den 1. Oktober kan Baadmand ved Redningsstationen „Rindby“ Niels Andreas Iversen, fejre 25 Aars Jubilæum i Redningsvæsenets Tjeneste.

Den 1. Oktober kan Betjeningsmand ved Redningsstationen „Stevns“ Olaf Daniel Sørensen, fejre 25 Aars Jubilæum i Redningsvæsenets Tjeneste.

75 Aar

Fhv. Baadmand Hans Peder Olsen, Gedser, fylder den 1. Oktober 75 Aar.

Fhv. Baadmand Chr. Jensen Ibsen, Kirkeby, fylder den 11. Oktober 75 Aar.

Fhv. Baadmand Peter Laur. Leonhard Larsen, Gedser, fylder den 26. Oktober 75 Aar.

Fhv. Baadmand Hans Peter Møller, Rønne, fylder den 23. Oktober 75 Aar.

70 Aar

Fhv. Baadformand Niels Svendsen Nielsen, Nørre Tornby, fylder den 5. Oktober 70 Aar.

Fhv. Baadmand Jens Martinus Sørensen, Blokhus, fylder den 8. Oktober 70 Aar.

Fhv. Baadmand Christian Christiansen, Vejers, fylder den 26. Oktober 70 Aar.

60 Aar

Baadmand ved Redningsstationen Klitmøller Knud Nielsen Krogh, fylder den 19. Oktober 60 Aar.

Opsynsmand ved Redningsstationen Hirtshals Martin L. Tophøj, fylder den 29. Oktober 60 Aar.

50 Aar

Baadmand ved Redningsstationen Snogebæk Axel Math. Pedersen, fylder den 7. Oktober 50 Aar.

Betjeningsmand ved Redningsstationen Svaneke Poul Johs. Hansen, fylder den 23. Oktober 50 Aar.

Med til at redde 59 Mennesker

Baadmand ved Redningsstationen i Løkken, Frederik Simonsen, falder den 1. Oktober for Aldersgrænsen.

Frederik Simonsen, der er født i Løkken og fra Barns Ben har været Fisker, er nu 61 Aar. — Han blev første Gang ansat som Baadmand den 1. Oktober 1916, men var borte fra Redningsvæsenet i ca. to Aar fra den 1. Juni 1927 til den 1. Juli 1929, idet han i den Tid var med paa Fiskeri ved Island. Efter Redningsbaadens Kæntring ved Løkken den 9. Juni 1929, hvor tre Redningsmænd omkom, ansattes Simonsen igen. Under de 34 Aars Tjeneste har han været med til at redde 69 Mennesker. For 5 Aar siden fik han den svenske Konges Redningsmedalje i Guld for sin Deltagelse i Redningsaktionen Pirupshvarre, hvor den svenske Damp „Mercurius“ strandede under en Storm. I Foraaret, da Simonsen var i København i Anledning af Redningsvæsenets 100 Aars Jubilæum, fik han dets Jubilæumsmedalje i Sølv overrakt for lang og tro Tjeneste.

I mange Aar har han inden for Foreningen for danske Redningsmænd været Næstformand, ligesom han i en Aarrække har repræsenteret Vestkystens Fiskere som Medlem i Hovedbestyrelsen for Dansk Fiskeriforening.

Skiftedagen 1. Oktober

Sommeren er forbi, og Efteraarets Storme har allerede meldt deres Ankomst.

Det tuder om Husgavlen, og Vagten har flere Gange været purret ud siden 1. September. Maaske gik du den sidste Tur før Afsked den 1. Oktober. Og saa vil det da være Minderne om en Manddomsdaad, der i Fremtiden maa leves paa. Tak da, for Virke, Raad og Daad og Ønsket om alt lyst og godt for jer alle. Maa de unge Mænd, der tager jeres Plads i Redningsvæsenets Tjeneste vise sig sig værdig til Stillingen. Det gælder Aktiv at gøre sin Pligt, saa de gode Traditioner holdes i Ære. Velkommen i Tjenesten.

Og saa henstiller jeg atter til Opsynsmændene, at I senest 15. Oktober opgiver Navnene paa de nyansatte og afgaaende Medlemmer, og hvor mange Blade Stationen ønsker tilsendt. Dette opgives til Foreningens Kasserer Opsynsmand G. Hallgreen, Rolfsgade 139, Esbjerg. Dette maa huskes denne ene Gang om Aaret, men mange Opsynsmænd glemmer det, og saa betyder det meget ekstra Arbejde for Kassereren.

Med venlig Hilsen,
Niels Sørensen.

Fortsat fra Side 148

det er muligt, men jeg maa sige til Jørgen Pedersen, at skal der være Tale om en radikal Forandring af Materiellet, da er dette en Opgave som man ikke kan lægge paa en enkelt Mands Skuldre, og som jeg ikke alene kan tage Ansvar for.

Jørgen Pedersen: Jeg er sikker paa, at danske Redningsmænd værdsætter, hvad De Herr Bestyrer fremmer for dem, men jeg tror, at der just nu er Grundlag for at søge nedsat en Kommission, der tilbunds undersøger, om Redningsvæsenets Materiel er tilsvarende. En saadan Kommission vil da sammen med saavel Redningsbestyreren som Foreningen her blive fælles om Ansvar.

Redningsbest. N. Hansen udtalte efter at have givet nogle Oplysninger om Udlandets Redningsvæsen: Jeg skal efter denne Debat, straks naar jeg kommer til København, henvende mig i Ministeriet og foreslaa en Kommission, som har været omtalt, nedsat. Ogsaa jeg er af den Mening, at det er rigtigst med en saadan, da en Kommission med sin Betænkning har større Vægt til at klarlægge overfor Bevillingsmyndighederne, hvad der bør foretages.

Tanken om Nedsættelse af en Kommission fik udelt Tilslutning.

— Derpaa var Mødets Program udtømt, og Formanden rettede en Tak til Bestyreren og Mødets Deltagere for den aabne og saglige Drøftelse af de Problemer, der er saa livsvigtige for Landets Redningsvæsen.

Redningsvæsenets Virksomhed i Finansaaret 1951—52

56 Menneskeliv reddet

Af den nysudsente Beretning om Redningsvæsenets Virksomhed i det svundne Aar fremgaar, at det har været i Virksomhed 62 Gange. I 39 Tilfælde har Fiskerbaade været assisteret under Landing, og ialt er der reddet 56 Mennesker, et godt Bevis paa hvor haardt Brug der er for Redningsvæsenets Indsats. Der er ansat 557 Personer i Tjenesten, og ved Kysterne findes nu 57 Stationer og 3 Bistationer. Der findes 43 Redningsbaade heraf 20 Ro-Redningsbaade fordelt med 13 paa Jyllands Vestkyst, to paa Fanø, 1 paa Manø, 2 paa Romø. Paa Bornholm findes 1 Roredningsbaad, og paa Holmen ligger 1 i Reserve. Der er 23 Motorredningsbaade fordelt over hele Landet men med Størsteparten i Jylland. Til Transporten af Baadene er der sluttet Kontrakt med Ejerne af 161 Par Heste. Materiellet og Husene er forsikrede for ialt 2—4 Mill. Kr. Den samlede Udgift til Redningsvæsenet var i Finansaaret 1.662.728 Kr. I Beretningen omtales ligeledes Hundreaarsjubilæet som Statsinstitutionen fejrede den 26. Marts, samt den Sølvmedalje der blev præget i Anledningen, der blev tildelt 116 tjenestgørende og 249 afskadede Mænd, der havde mindst 25 Aars Tjeneste bag sig.

Af Emile Robins-Fonden er bl. a. til Belønning for den Redningsbaads Besætning, der i det paagældende Aar har været udsat for størst Fare ved at redde Skibbrudne uddelt Legatportioner til Mandskabet ved Redningsstationen „Hvide Sande“ for Redningsforetagendet d. 9. December 1951 i Anledning af Sandpumperen „Knudheims“ Nødsituation.

Af »Fru Anna Elisabeth Rørbye's Legat« til Understøttelse for trængende danske Kystbeboere, som har sat Livet i Vove ved Redning af Menneskeliv paa Søen, og for Enker eller Børn efter saadanne, der ved Redningsforsøg har tilsat Livet, vil der i December Maaned 1952 blive uddelt nogle Portioner. De, der maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen vil kunde faa Skema til Udfyldning ved Henvendelse til **Bestyren af Redningsvæsenet, Holmen, Kbhvn K.**, til hvem Skemaer vil være at indsende inden 1. November d. A.

Legatbestyrelsen.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

Den store Skiftedag

Afskedigelser og Ansættelser ved Redningsvæsenet pr. 1. Oktober 1952

Redningsstationen „Kandestederne“

Baadmand Jakob Haaber Jakobsen afskediges paa Grund af Svagelighed. Jakob H. Jakobsen, der er født den 20. November 1901, blev ansat som Baadmand den 1. November 1935 og har deltaget i Redningen af 24 skibbrudne.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er midlertidig ansat Knud Børge Pedersen.

Redningsstationen „Hirtshals“

Baadmand Lars Peter Vadsager afskediges paa Grund af Alder. L. P. Vadsager, der er født den 22. April 1892, blev ansat som Baadmand den 1. Juli 1923 og har deltaget i Redningen af 52 skibbrudne. Han er dekoreret med Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

Redningsstationen „Løkken“

Baadmand og Reservemotorpasser Frederik Lehmand Simonsen afskediges paa Grund af Alder. Fr. L. Simonsen, der er født d. 15. Februar 1891, blev ansat som Baadmand den 1. Oktober 1916 og afskediges efter eget Ønske den 1. Juni 1927. Den 1. Juli 1929 blev han ansat paany. Han har deltaget i Redningen af 69 skibbrudne og er dekoreret med Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje og en svensk Guldmedalje.

Som ny Reservemotorpasser er ansat Baadmand Georg Damgaard.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er ansat Fisker Poul Elias Jensen.

Redningsstationen „Klitmøller“

Baadmand Christian Hausgaard Hede afskediges paa Grund af Alder. Chr. H. Hede, der er født den 7. December 1891, blev ansat som Baadmand den 1. Januar 1929 og har deltaget i Redningen af 66 skibbrudne.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er antaget Fisker Rudolf Andersen Grønkjær.

Redningsstationen „Stenbjerg“

Baadmændene Peder Munk Pedersen og Lars Møller Larsen afskediges paa Grund af Alder. P. M. Pedersen, der er født den 13. September 1888, blev ansat som Baadmand d. 1. Oktober 1924 og har deltaget i Redningen af 43 skibbrudne. Han er dekoreret med Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje. L. M. Larsen, der er født den 5. December 1890, blev ansat som Baadmand den 1. Oktober 1932.

I de ledigblevne Pladser som Baadmænd er ansat Fiskerne Niels Peter Christensen og Emil Thomsen.

Redningsstationen „Sæby“

Baaemand Niels Andreas Arnold Christensen afskediges paa Grund af Alder. N. A. A. Christensen, der er født den 27. November 1891, blev ansat ved Stationen den 1. Oktober 1921 og har deltaget i Redningen af 31 skibbrudne. Han er dekoreret med Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

Redningsstationen „Hals“

Baadmand Ludvig Lund Sørensen afskediges paa Grund af Alder og Svadighed. L. L. Sørensen, der er født den 27. Februar 1892, blev ansat som Baadmand den 1. Aug. 1921 og har deltaget i Redningen af 108 skibbrudne. Ludvig Sørensen, der var Motorpasser ved Stationen, var dekoreret med Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

Som Motorpasser er ansat Baadmand og hidtilværende Reservemotorpasser Svend Oscar Eriksen, og som ny Reservemotorpasser er ansat Baadmand Jens Peter Pedersen.

Redningsstationen „Grenaa Havn“

Opsynsmand Niels Peter Lasborg afskediges paa Grund af Alder. N. Peter Lasborg, der er født den 19. November 1882, blev ansat som Baadmand den 1. Januar 1907, som Baadformand den 1. Oktober 1933 og som Opsynsmand den 1. Oktober 1940. Han har deltaget i Redningen af 124 skibbrudne og er dekoreret med Dannebrogskorset og Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

Som Opsynsmand er ansat Baadmand Wensel Rasmussen, der er 42 Aar og har været ansat som Baadmand siden 1. August 1944.

Redningsstationen „Anholt Havn“

Baadmand Svend Arent Rasmussen afskediges paa Grund af Alder og Svagelighed. S. A. Rasmussen, der er født den 13. November 1889, blev ansat som Baadmand den 1. Oktober 1916 og har deltaget i Redningen af 71 skibbrudne. Han er dekoreret med Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

I den ledigblevne Plads er midlertidig ansat Fisker Saxo Kurt Christiansen.

Redningsstationen „Tisvildeleje“

Betjeningsmand Oluf Jørgen Gudmandsen er afskediget paa Grund af Alder. O. J. Gudmandsen, der er født den 26. Sept. 1887, blev ansat som Betjeningsmand den 1. Oktb. 1942, da Stationen blev oprettet, og har deltaget i Redningen af 5 skibbrudne.

I den ledigblevne Plads som Betjeningsmand er ansat Fisker Jens Richard Pedersen.

Svensk Redningsvæsen udvider

og tager de nyeste Opfindelser i Anvendelse

Redningsvæsenet i Sverige, eller som det officielt hedder „Svenska Sällskapet för Raddning av Skeppbrutne“ er ikke som „det danske Redningsvæsen“ en Statsinstitution, men et privat Foretagende der er baaret frem og udelukkende hviler paa frivillige Gaver og Pengebidrag, — og har Hs. Majestæt som sin høje Protektor. Herhjemme kunde man næppe tænke sig vort Redningsvæsen omorganiseret paa privat Basis, — men dette Synspunkt deler den svenske Borger ikke, der selv vil bære den smukke Op-gave frem, og at det svenske Redningsvæsen har en stor Plads i Befolkningens Bevissthed, er der meget der tyder paa, ikke mindst den store Udbygning og Modernisering som man Tid efter anden foretager. Under Mottoet: Hjælp os — at forsyne Sveriges lange og farlige Kyster med første Klasses Redningsmateriel — bliv Medlem af Selskabet for Skibbrudnes Redning, henvender Styrelse sig til den enkelte Borger, og denne Appel har hidtil ikke været frugteløs. Men naturligvis maa der jo disponeres efter Gavernes Størrelse og omfang og opbygges og udvides etapevis.

Dette understreger Direktøren for det svenske Redningsvæsen, Kaptajn Hans Hanson som Svar paa en Henvendelse fra Tidsskr. f. Rednv. i Anledning af den forestaaende Modernisering af Redningsvæsenet ved Skaanes Kyster.

„Vi vil forsøge at gøre Tjenesten omkring Skaane mere effektivt, at opstille Radar, saa Havaristerne kan ses i Taage og Sne, forbedre vore Radiotelefoner og kanske anskaffe nye Redningsbaade. Dog beror dette paa, hvormange Penge vi kan faa ind gennem Indsamling, der nu foretages i Skaane til et Søredningsfond“.

„Foreløbig“ fortsætter Kapt. Hanson, er det Rederierne der har vist sig. Landsting og Kommuner har ikke kunnet tage Stilling til deres Gaver, men efter Høst haaber vi at faa de ønskede Bidrag ogsaa fra dem.“

Udbygning paa forventet »Bevilling«

Vi maatte imidlertid sætte Udbygningen i Gang allerede i Sommer, saa vi kunde staa vel

forberedt, naar Høststormene sætter ind. For det første har vi ombyttet den aabne Redningsbaad i Kåseberga med en mere effektiv Baad, bedre rustet til Hanøbugten og Østersøen og med længere Aktionsradius.

Denne Baad har Styrehus og er indbygget, saa hele Mandskabet kan være inde, hvilket er en Nødvendighed her da det jo mest er i ond Vejr man skal ud til Assistance.

Stærkere Maskine har den og Radiotelefon, og er iøvrigt udrustet førsteklases.

For det andet har vi ombygget den i Hørviken stationerede Redningskrydser „Dan Brostrøm“. Denne er udstyret med ny Maskine, og faar dermed øget Fart og Styrke samt større Aktionsradius end hidtil.

Vi har bestilt en Radar fra Amerika til Skibet, som vi haaber skal komme snarest, dermed er Østkysten og Hambugten vel forsynet. Dette er et meget uroligt Farvand som maa overvåges vel.

Med vor nye Kasabergabaad har vi sørget vel for søndre Skaanekysten ogsaa.

Vi underhandler om Landbaser for Radar langs Sundet, men dette beror paa Hjælpekilderne, og hvad vi iøvrigt faar ind gennem Indsamlingen i Skaane.

Det er mørke Tider for Handelsskibsfarten just nu, og de største Indkomster har vi derfra.

Vi startede en lignende Indsamling i Blekinge i 1950, og den gav os 250.000, som satte i et Fond „Blekingefonden“.

Samme gode Resultat venter vi os af Skaaneindsamlingen, saa at vi dels kan financiere Udgifterne nu og dels kan faa en „Skaanefond“ for Fremtiden.

Faar vi bare Pengene saa skal Moderniseringen fortsættes.

Radar er meget værdifuldt, som vi gerne vil have paa vore Baade. For Tiden er det meget vanskeligt at købe saadanne, og de er dyre, ca. 50.000 Kr. koster en Radar, der er anvendelig for en Redningsbaad.

Den nye Kasebergabaad „Stocka“ er bygget for Nordland, men er for daarlig panseret for

Redningsstationen „Stevns“

Betjeningsmand Niels Christian Jacobsen afskedigedes paa Grund af Alder og Svagelighed. N. Chr. Jacobsen, der er født den 15. Juni 1891, blev ansat som Betjeningsmand den 1. Oktober 1926 og har deltaget i Redningen af 5 skibbrudne. Han er dekoreret med Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

I den ledigblevne Plads som Betjeningsmand er ansat Fisker Verner Vedel Larsen.

Redningsstationen „Aalebæk“

Betjeningsmand Anders Kristian Jensen afskedigedes paa Grund af Alder. A. K. Jensen, der er født den 1. Februar 1887, blev ansat ved Stationen den 1. Februar 1916 og har deltaget i Redningen af 5 skibbrudne. Han er dekoreret med Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

I den ledigblevne Plads som Betjeningsmand er midlertidig ansat Kjeld Henningsen Hyllemose.

den svære Is der. Her nede bør den kunde klare Isen, som sjældent er af det sværeste.

Kasabergas forrige Baad var en Kystbaad, men Faremomentet her gør at man maa have en Livredningsbaad med større Aktionsradius.

Den nye Baad i Kaseberga er en fin Baad af Mahogni, bygget i Kongsør, den har en kraftig Balindermotor 75 Hk. og gaar med Let-hed 7 Knob. Det kombinerede Maskinrum og Kahyt har Plads til 20 Personer, som kan sidde baade tørt og varmt.

Det er klart, at der her et Tale om saavel Initiativ som Offersind i Broderlandet Sverige, naar Talen er om at følge med ogsaa inden for Redningsvæsenet.

De nye Opfindelser tages i Anvendelse, saaledes Radiotelefon og Radar.

Intet Under at det var en stor Dag for Kasaberga, da den nye Redningsbaad „Stocka“ gik til Kajs, en Baad der kan gøre Redning i næsten al Slags Verlig.

Helt rigtig som en interesseret Redningsmand bemærkede: „den här blir bra att ha ifall något skulla hända“.

Vi bringer paa Bladets Forside et Billede af omtalte Redningsbaad, som Direktør Kaptajn Hans Hanson venligst har overladt os.

Maagen.

Af »Kasserer Gotlieb Ølsted's Legat« vil der i December Maaned 1952 blive uddelt nogle Portioner til:

- 1) Gamle, afskedigede Medlemmer af Mandskabet ved de **norrejdske Baad-redningsstationer**,
- 2) Midlertidig Hjælp til Enker efter eller Børn af Redningsmandskabet, fortrinsvis Medlemmer, som er omkommet under Udøvelsen af Redningsarbejdet.

De, der maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, vil kunde faa Ansøgningsskema ved Henvendelse til **Bestyreren af Redningsvæsenet, Holmen, Kbhvn. K.**, til hvem Skemaerne tilbagesendes inden 1. November d. A.

Legatbestyrelsen.

Marsö
Støbegods

LEMVIG

E. SMEDEGAARD
Sels. Guld. Øbre. Opsik
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer
P. Poulsen - Telefon 209

AKTIESELSKABET

J. D. KOOPMANN'S SVINESLAGTERI
Tlf. 108

A. HONORÉ

Isenkram og Udstyrsforretning
TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

Tlf. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK
Tlf. 81 og 381

Kontorer i

Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harboøre - Thyborøn

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P. Trillingsgaard

Auktionshallen Tlf. 335 - Auktionskontoret Tlf. 613 - Privat 804

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603

Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVÆRKSTED

Lemvig Havn . Telf. 894

Filial: Thyborøn . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Fiskeri- og Skibsartikler

LEMVIG - - - TELEFON 246

Filialer i Thyborøn og Thorsminde

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

En god Mor

Fru Sine Madsen, Thorsminde, der nu er død 75 Aar gl., var Typen paa en Mindbo, og hun blev født i Thorsminde og levede der al sin Tid.

18 Aar gl. blev hun gift med Jens Madsen, der senere blev Opsynsmand over Redningsstationen og tillige Strandfoged, det sidste er han endnu i Dag. Som nygifte flyttede de ind i et lille, lavt Hus, der endnu staar med sine hyggelige, lave Stuer, som Sine Madsen har hærgtet om gennem de mange Aar, trods det, at de for mange Aar siden byggede et nyt Stuehus, hvor de siden har boet. Men Sine vilde ikke, at det gamle Hus skulde forfalde, nej, Stuerne i det skulde holdes hyggelige, som da de som nygifte flyttede derind.

Gennem sit lange Liv var hun sin Mand en trofast Medhjælper og en god Moder for sine mange Børn. Sine Madsen var en venuesæl og gæstfri Husmoder mod alle de fremmede, høje som lave, der kom i deres Hjem gennem de mange Aar. Hun kendte ikke til at gøre Forskel. Det samme gjaldt for de ukendte, der gennem de mange Aar drev ind fra Havet som mishandlede Lig i Jens Madsens Strandlen. Med stor Omhu og med nænsom Haand tog hun imod dem, renskede dem, klædte dem i Linned og lagde dem i deres hvide Kister, naar de paa deres sidste Rejse førtes til Sdr. Nissum Kirkegaard, hvor de fandt endelig Hvile.

Disse mange ukendte, der gennem det lange Tidsrum er drevet ind, deres paarørende, Slægt og Venner vilde i Dag sige Sine Madsen Tak for hendes nænsomme Pleje og Omhu for dem, der drog ud fra Hjemmet og ikke vendte tilbage, men drev ind paa Thorsminde Strand. Far og Mor, Søster og Broder i fremmede Lande vilde sende hende Tak, dersom de vidste, at nu føres Sine Madsen til endelig Hvile paa samme Kirkegaard, hvor ogsaa deres kære hviler.

Fiskeauktioner i August

Hirtshals: 27.991 kg lev., 1.900 kg isede Rødspætter, 157.693 kg Haj, 32.971 kg Tunfisk, 9.361 kg Bl., 420.205 kg Sild I, 50.285 kg Sild II, 30.809 kg Makrel, 911.600 kg Sktf., 8.167 kg Lever, 2.819 kg Hummer, 27.771 kg Sej, 589 kg Blæksprutte, 5.439 kg Hvilling, 2.287 kg Ising, 276 kg Vinger, 11.807 Torsk, 960 kg Havtaske, 882 kg Krabber, 896 kg Kulmule, 95 kg Haa og 960 Kuller.

Skagen: 7.816.085 kg, hvoraf 45.553 kg Torsk, 91.469 kg Rødspætter, 5.891.191 kg Industrifisk, 325.278 kg Sild, 515.063 kg Makrel, 2.066 kg Kuller, 1.675 kg Ising, 8.160 kg Hornfisk, 376 kg Pighvar, 243 kg Laks, 44.281 kg Sej, 175 kg Tunge, 16.922 kg Dybvandshummer, 4.231 kg Hvilling, 718.855 kg Tunfisk, 2.121 kg Rokker, 70.931 kg Dybvandsrejer, 659 kg Havkat, 139 kg Slethvar, 1.748 kg Rødtunge, 6.158 kg Skærsing, 1.312 kg Blæksprutte, 8.719 kg Kulmule, 4.114 kg Lange, 3.168 kg Havtaske, 47.905 kg Sildehaj, 306 kg Hellefynder, 683 kg Pighaj, 2.357 kg Lever, 178 kg Knur, 20 kg Hummer og 29 kg Aal. Ialt Kr. 3.122.432,26

HIRTSHALS

MADSEN & OLESEN

Herrekonfektion - Sødystyr

HIRTSHALS

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samue

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalsæg

HIRTSHALS VAADBINDERI

Telefon 108

Al Slags Vaad og Trawl leveres omgaaende

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys . Kraft . Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

Store Kirkestræde 1 Hvælvningen København K

1/3 Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

„Tidsskrift for Redningsvæsen“

Ansv. Redaktør Jørg. Pedersen, Ydby St., Telf. Ydby 70.

Ekspedition:

Forretningfører Gadgaard Nielsen, Lemvig, Telf. Lemvig 15.

Hovedbestyrelse:

Formand Niels Sørensen, Lyngby St., Telf. Lyngby Thy Nr. 2. — Næstformand Fred. Simonsen, Jernbanegade, Løkken, Telf. Løkken 144. — Kasserer Gustav Halgreen, Rolfsvej 136, Esbjerg, Telf. Esbjerg 374. — Kr. Styrbeck, Thorup Strand, Telf. Thorup Strand 3. — Th. Mose, Krøyersvej 14, Skagen, Telf. Skagen 36. — Peder Eriksen, Harbøre, Telf. Harbøre 53. — Peter Thomsen, Storegade 20, Rønne.

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statautoriseret v. Aage Geismæse — Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 29 (Statst.)

Skibsproviantering . Etableret 1909

P. Saxberg

Indehaver: Paul Saxberg . Skagen

Rigstelefon 86 (5 Linier)

Telegramadresse: »Paulsax«

1. Kl. Varer

1. Kl. Betjening

Magasin
Skagen
HARALD PEDERSEN
TELEFON 27
POSTGIRO 44039

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 277 . 2 Lin.

Karstensen og Henriksen

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 201

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 345

SKAGEN

AKTIESELSKABET SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telf. 538

C. S. Møllers Eftf. W. GERSBØLL - SKAGEN

Telefon 63

Kolonial og Isenkram

SØMANDSHJEMMET

Th. Skagen 111 og 641

God Mad og gode Værelser

THISTED

JOHS. HAANING . THISTED

(P. Taabøl & Co.s Eftf.)

Telf. 328

Fiskeriartikler . Skibshandel

Sparekassen for Thisted Amt

Kontortid 10—12 og 13,30—16, Lørdag 10—12,30

Telefoner 2 og 502

ESBJERG

N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK

Esbjerg . Telf. 429

v. E. Nielsen og G. Erlandsen

Repræsentant for »TUXHAM«

Skræderi og

Søekvipering

Folmer Henriksen

Hjertinggade 18

Ny Havn . Esbjerg

Telefon 3213

Christensen & Schlosser

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 2275

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik I/S . Th. 761

Dækmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

Telefoner: 564 og 2283 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN

Ny Havn

Th. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæveri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1482

N. E. WILHELMSEN

Slagtermester

Havnegade 131

Telefon 1743

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou

Stormgade 59

Telefon 838

Thyborøn Skibsproviantering

Valdemar Petersen
Telefon 8 og 98
Kolonial, Petroleum, Olje, Tøvværk

Thyborøn Fiskeauktion

(Statsautoriseret)
v. Alb. Steen
Tlf. Thyborøn 57 . Omst. til Priv.

Martin Herups

Vaadbinderi
Thyborøn Havn

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866
KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,00
" " " " " 22,30
med M/S „Rotna“,
M/S „Hammershus“ og M/S „Frem“

Selskabets Ekspeditioner:
KØBENHAVN Tordenskjoldgade 34. Tlf. 1885
og 11888. Kontortid 8-9, Søndage 8-9 Fm.
RØNNE: Ved Havnen, Tlf. 159. Kontortid: 8-12,
1-8 Søndag 8-9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK

J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik
Torvet 1 - Telefon 245

KØB

DANSK

IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN

Etabl. 1870 Telf. 71, 45 og 608y

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filial i Hirtshals - Hirtshals Vaadbinderi
Tlf. 108

C.K. HANSEN

Skibsreder- og Mægler

AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Havari-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram-Adresse HANSEN

★

Korresponderende Reder for:

DANNEBROG

Skaarup & Salskov

Smede- & Maskinværksted
Thyborøn . Tlf. 61
Indehaver: J. Salskov

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**

★
Thyborøn . Telefon 4

RESERVERET

Redaktør: Jørgen Pedersen, Ydby. Forretningsfører: Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig

GADGAARD NIELSENS BOGTR. LEMVIG

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 11

1. November 1952

19. Aarg.

Fra Esbjerg Fiskerihavn

REJS MED

D. F. D. S.

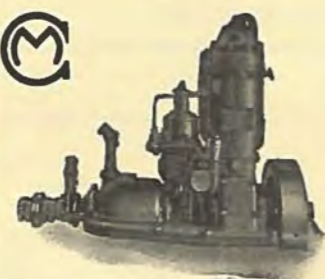
DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

To- og Firtakts-
MotorerBilligste Pris
Forlang TilbudMotorer i alle
Størrelser

Telf. 666

Grenaa Motorfabrik

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen

— statsaut. —

Telefon 34 Privat 54

Alt i Blomster

E. Behrens

Stormgade 39, Esbjerg
Telefon 491

Akillesokabel

Halle Restauration

*

Ny Fiskerihavn, Esbjerg
Tlf. 267

Marketeriet

„NY HAVN“

ESBJERG

Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebrød
Telefon 1992

DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE

Gl. Kongevej 29 B København V. — Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

Carlsen & Aaens

Vaadbinderi

Hirtshals. Tlf. 180

Damp-
skibsselskabet

TORM

København

Sparekassen for Lemvig og Omegn

Stiftet 2 August 1847 Telefon 131 Postgros 851.00

Kontortid: 10-11,30 og 14-16
Fredag 10-11,30, 14-17, Lørdag 10-12Thyborøn Afd. Tlf. 148
Kontortid: 10,30-12 og 15,30-16,30 Lørdag 10,30-12Esbjerg Sejl- og
Presennings Fabrikv. Henry Andersen
(forhen Thyborøn)
P. Skramsgade 14a, Tlf. 2655Tilbud paa Sejl til Nybygninger
gives
Specialitet: Stjernegede Sejl

Brødrene Leervad
Tlf. 10 & 9 Esbjerg
Teleg.-Adr. Leervad-
Lys - Kraft
Motorreparationer
Radio

Brugsforeningen

»FREM«

Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.

Abonnement Kr. 15,00 aarl., Kr. 3,75 kvartaarlig

Kontorer: Christiansborggade 1, København

RESERVERET

Esbjerg

Vestjysk Krystal Isværk A/S

Telefon 66

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 11

1. November 1952

19. Aarg.

KOMMENTAR -

til en Kommission

Som omtalt i sidste Nr. af „Tidsskrift for Redningsvæsen“, er det et almindeligt Ønske at søge nedsat en Kommission, der faar til Opgave bl. a. at foretage en Undersøgelse af Redningsvæsenets Materiel — og derudfra eventuelt finde frem til Forbedring eller Fornyelse af det allerede bestaaende.

Dersom det er rigtigt, at vort Lands Redningsvæsen har en stor Plads i Offentlighedens Omdømme — og dette har man Grund til at mene — saa er det lige saa rigtigt, at dets Betjening, lige fra øverst til nederst, saa ganske afgjort er interesseret i, at netop samme Redningsvæsen til alle Tider og i alle Situationer er up to date og paa Højde med de Situationer, som den dystre Hverdag i Kampen for at redde Menneskeliv stiller det overfor.

Det skal derfor ikke ses som et revolutionerende Forlangende at søge en saadan kompetent Kommission nedsat, men snarere maa det betragtes som et naturligt Apropos til et Tidsafsnit, som saavel vort Redningsvæsen, som vi er sat ind i, og som vi maa følge og være paa Højde med — eller det modsatte — se sig distanceret af.

Men Redningsvæsenet ønsker lige saa lidt nu, som forhen at lade sig distancere, hverken af Tid eller Forhold, og netop derfor er man standset op og har ment det rigtigst at foranledige nævnte Kommission nedsat snarest gørligt.

Hvis man tager Udviklingen i Betragtning, og lader Blikket gaa 25 Aar tilbage, saa er der jo sket en hel Del, som maaske ogsaa en saa livsvigtig Institution som Redningsvæsenet kan høste Gavn og Fremskridt af.

Og netop dette Aaremaal er svundet siden den sidste Kommission i Redningsvæsenet afgav Betænkning.

Efter denne Betænkning Retningslinier er der virket igennem Aarene, i godt Samarbejde mellem Administration og Betjeningsmandskab ved de mange Stationer langs vore Kyster.

Vi vil udtale vort Haab om, at den Kommission, der nu ønskes nedsat, maa faa Lykke til en Stabilisering af de Led i Redningsvæsenet, der i Dag synes at være for svage.

Og i et maalbevist Arbejde herfor er det vel værd at minde om, at det danske Redningsvæsen er Bæreren af stolte Traditioner, som vor Generation har til Opgave at værne om.

Det er en Institution, hvis Daad altid øves i haard Kamp mod stærke Elementer, og hvis heldige Udfald ikke blot er betinget af Mænd med Mod, men ogsaa absolut moderne Materiel.

I Erkendelse heraf er Kravet om en Kommission rejst, og vi har Grund til at mene at det Ministerium, hvorunder Redningsvæsenet arbejder og virker, vil bane Vejen for en saadan.

Maagen.

Supplement til den store Skiftedag

Afskedigelser og Ansættelser ved Redningsvæsenet pr. 1. Oktober 1952

Redningsstationen „Vester-Agger“

Opsynsmand Søren Thøgersen Sørensen og Baadmand Niels Peter Sørensen afskediges paa Grund af Alder.

S. Th. Sørensen, der er født den 23. Decbr. 1882, blev ansat som Opsynsmand den 1. Jan. 1910 og har i de forløbne 42 Aar deltaget i Redningen af 197 skibbrudne. Han er dekoreret med Dannebrogskorset og Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

N. P. Sørensen, der er født den 6. Juni 1889, blev ansat som Baadmand den 1. Okt. 1918 og har deltaget i Redningen af 161 skibbrudne. Han er dekoreret med Dannebrogskorset og Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

Som Opsynsmand er ansat Baadformand Laurids Valdemar Laursen, der har været ansat ved Stationen siden 1. Okt. 1914, heraf som Formand siden 1. Maj 1935.

I den ledigblevne Plads som Baadformand er ansat Baadmand Niels Kristian Ruby, der er 43 Aar og har været ansat som Baadmand siden 1. Okt. 1936.

I de ledigblevne Pladser som Baadmænd er ansat Fiskerne Gunnar Christensen og Kristian Kristensen, den sidste midlertidigt.

Redningsstationen „Ferring“

Betjeningsmand Niels Mortensen Gregersen afskediges p. G. a. Alder og Svagelighed. N. M. Gregersen, der er født den 11. Januar 1888, blev ansat som Betjeningsmand den 1. Okt. 1916 og har deltaget i Redningen af 2 skibbrudne. Han er dekoreret med Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

I den ledigblevne Plads som Betjeningsmand er ansat Niels Dahl Jensen.

Redningsstationen „Tuskjær“

Baadformand Lorents Kristensen afskediges p. G. a. Alder. L. Kristensen, der er født den 27. Juni 1888, blev ansat som Baadmand den 1. Okt. 1923 og som Baadformand den 1. Okt. 1946. Han har deltaget i Redningen af 31 skibbrudne og er dekoreret med Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

Som ny Baadformand er ansat Baadmand Jack Jensen, der er 37 Aar gammel og har været ansat som Baadmand siden 1. Okt. 1938.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er ansat Fisker Thomas Thomsen Nielsen.

Redningsstationen „Vedersø“

Baadmand Jens Laurids Pedersen Sand afskediges p. G. a. Alder og Svagelighed. Jens L. P. Sand, der er født 19. Marts 1892, blev

ansat ved Stationen 1. Maj 1920 og har deltaget i Redningen af 28 skibbrudne. Han er dekoreret med Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er ansat Fisker Johannes Gotfred Jensen.

Redningsstationen „Vejers“

Baadformand Peter Methinus Jakobsen og Baadmand Marius Bloch Nielsen afskediges p. G. a. Alder.

P. M. Jakobsen, der er født 8. Sept. 1887, blev ansat som Baadmand 1. Okt. 1914, som Baadformand 1. Okt. 1942, og har deltaget i Redningen af 16 skibbrudne. Han er dekoreret med Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

N. Bloch Nielsen, der er født den 4. Maj 1888, blev ansat som Baadmand 1. Marts 1922. Han har deltaget i Redningen af 12 skibbrudne og er ligeledes dekoreret med Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

Som ny Baadformand er ansat Baadmand Kristian Harborg, der er 35 Aar og har været ansat som Baadmand siden 1. Okt. 1948.

I de ledigblevne Pladser som Baadmænd er ansat Fiskerne Jacob Harborg Jacobsen og Jens Chr. Harborg Jensen.

Redningsstationen „Blaavand“

Baadformand Laurids Jensen er efter eget Ønske afskediget af Tjenesten. L. Jensen, der er født den 23. Marts 1911, blev ansat som Baadmand den 1. Okt. 1942 og som Baadformand den 1. Okt. 1951.

Som ny Baadformand er ansat Baadmand Niels Andersen Jensen, der er 43 Aar gammel og har været ansat som Baadmand siden 1. Okt. 1938.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er ansat Fisker Gunnar Emil Pedersen.

Redningsstationen „Sønderho“

Opsynsmand Peder Jessen Brinch afskediges p. G. a. Alder. J. P. Brinch, der er født den 4. Jan. 1882, blev ansat som Baadmand den 1. Okt. 1904, som Baadformand den 1. Okt. 1912 og som Opsynsmand den 1. Okt. 1944. Han har deltaget i Redningen af 27 skibbrudne og er dekoreret med Dannebrogskorset, Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje og den prøjsiske Krone-Ordens Medalje.

Som Opsynsmand er ansat Baadmand Hans Jensen, der er 50 Aar og har været ansat som Baadmand siden 1. Okt. 1934.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er ansat fhv. Sømand Peter With Thygesen.

Fortsættes Side 162

Mands Minde

Dødsfald

En af Thykystens gamle og veltjente Redningsmænd, Strandfoged Vilhelm Villadsen, Agger, er død 79 Aar gammel. Vilh. Villadsen havde i en lang Aarrække drevet Fiskeri i Agger. Han begyndte som stor Dreng ved Limfjordsfiskeriet og blev senere Havfisker. Det var endnu i de Aar, hvor man i Agger drev Fiskeri fra den aabne Kyst med smaa Robaade, og Vilh. Villadsen har i Aarenes Løb været i Livsfare paa Havet mange Gange. Han var en af de sidste overlevende af de Aggerboere, som var paa Havet Ulykkesnatten i 1893.

Vilh. Villadsen havde haft Ansættelse ved Redningsbaaden i V. Agger fra 1901—1937. Han var i disse Aar mangfoldige Gange paa Havet med Redningsbaaden ved Forlis og Strandinger og havde været med til at redde ikke mindre end 305 Menneskeliv. Omkring Aarhundredskiftet og helt op til den første Verdenskrigs Afslutning var der endnu mange Strandinger paa Aggerkysten, og der blev ofte kaldt paa Redningsmandskabet. Da Villadsen tog sin Afsked i 1937, blev han belønnet med Dannebrogsmændenes Hæderstegn og ved Redningsvæsenets 100-Aars-jubilæum i Foraaret fik han desuden Medaljen for 25 Aars Tjeneste.

I de senere Aar havde Vilh. Villadsen maattet holde sig paa Land paa Grund af svigtende Helbred, og i de sidste 1½ Aar havde han været syg næsten uafbrudt. — Han efterlader Hustru og en Datter, som i de senere Aar har været hjemme for at pleje Forældrene paa deres gamle Dage.

Den 25. September afgik fhv. Baadmand ved Redningsstationen „Gedser“, Peter Rasmussen, ved Døden i en Alder af 74 Aar.

Peter Rasmussen, der nu boede i København, var født den 10. Febr. 1878 og blev ansat som Baadmand ved Redningsstationen i Gedser den 1. Novbr. 1925, da Stationen oprettedes. Den 30. Juni 1938 blev han paa Grund af Svagelighed afskediget af Tjenesten. Han havde deltaget i Redningen af 6 skibbrudne.

85 Aar

Fhv. Betjeningsmand Niels Chr. Mortensen, Hennegaard, fylder den 1. November 85 Aar.

Fhv. Baadmand August Mikkelsen, DM., Hirtshals fylder den 30. November 85 Aar.

75 Aar

Fhv. Baadmand Søren Nielsen Jessen, Blaavand, fylder den 10. November 75 Aar.

70 Aar

Fhv. Baadmand Emil Jørgensen, Jerup, fylder den 7. November 70 Aar.

Fhv. Baadformand Niels Chr. Brink, DM., Grenaa, fylder den 19. Novbr. 70 Aar.

Fhv. Betjeningsmand Johannes Andersen, Svaneke, fylder den 20. November 70 Aar.

60 Aar

Fhv. Baadmand Niels Johan Thomsen, Aalebæk, fylder den 25. November 60 Aar.

Fhv. Betjeningsmand Søren Peter Sørensen, Hennegaard, fylder den 29. November 60 Aar.

Opsynsmand ved Redningsstationen „Skagen“, Th. Mose, fylder den 30. November 60 Aar.

70 Aar — 50 Aar i Redningsvæsenets Tjeneste

Fhv. Opsynsmand Peter Lasborg, DM., Grenaa, fylder den 19. November 70 Aar.

Lasborg har været med ved Grenaa Redningsvæsen fra Starten. Han var først Reserve, men blev 1907 fast ansat, og 1940 blev han udnævnt til Opsynsmand.

I en lille Afskedsamtale fortalte Lasborg, at da han kom med var der ingen Motor i Redningsbaadene. Vi maatte ro, og det var ofte en drøj Tørn, naar vi ikke kunde sætte SejlsomHjælp. Vi var 10 Mand til at ro samt en Skipper og en Baadmand samt Opsynsmand.

Lasborg har aldrig været af dem, der holdt af at stille sig selv i Positur, saa da vi spørger ham, hvor mange Mennesker han har været med til at redde, siger han: Der

staar i Bøgerne, at det er 124, saa det maa vel passe. De fleste paa en Gang var han med til at redde i 1928 fra et svensk Skib, der strandede ved Havknuden. Da bjergedes 28 Mand velbeholdt i Land.

— Den værste Tørn, jeg kan huske, fortsætter Lasborg, var 2. Juledag i 1907, da en norsk Skonnertbrig var strandet paa Tangen Grund. Vi kørte af Sted ved Middagstid fra Grenaa efter at have løftet den tunge Baad op paa Hestekøretøjet, som vi dengang brugte til at køre over Land til det nærmeste Udskibningssted. Vi havde 4 Spand Heste foran Redningsbaaden og naaede til Stavshoved sidst paa Eftermiddagen. Vi satte saa fra Land og naaede ud til Skibet. Vi lagde bi langs hende og fik de 8 ombordværende i Baaden, hvorefter vi fortsatte til Fjellerup Strand, hvortil vi ankom tidligt næste Morgen efter 10 Timers Roning i Snestorm og oprørt Sø. Vi var lidt stive om Fingrene, men Folk i Land tog godt imod os. Vi naaede tilbage til Grenaa ud paa Aftenen, saa det var en lang Tur. — Dengang fik vi 3 Kr. om Maanedens som Baadmand plus nogle faa Kroner ekstra for en Udrykning.

P. Lasborg har baade som Redningsmand og som Opsynsmand været en trofast og solid Mand i Tjenesten, og ved Redningsvæsenets 100 Aars Jubilæum fik han da ogsaa den specielle Sølvmedalje for lang og tro Tjeneste.

50 Aar

Baadformand ved Redn.-Stationen „Hirtshals“. Je ns Chr. Jensen, fylder den 4. November 50 Aar.

Betjeningsmand ved Redningsstationen „Liløre“, Niels Rønn Larsen, fylder den 29. November 50 Aar.

Fratrædelse

Onsdag den 1. Oktober fratraadte paa Grund af Aldersgrænsen Opsynsmand for Sønderho Redningsvæsen, Dannebrogsmænd P. J. Brinch, sin Stilling efter 48 Aars Tjeneste ved Redningsvæsenet. P. J. Brinch blev den 1. Oktober 1904 ansat som Baadmand ved Sønderho Redningsv. og blev 1912 forfremmet til Baadformand. Denne Stilling beholdt han, indtil han i Aaret 1944 blev Opsynsmand, efter at den tidligere Opsynsmand, Sognefoged, Dannebrogsmænd Jes P. Sonnichen afgik ved Aldersgrænsen, idet han fyldte 70 Aar den 4. Januar d. A. Men det er ogsaa et meget langt, tro og dygtigt Virke i Redningsvæsenets Tjeneste, Brinch kan se tilbage paa — den længste Tid vistnok, nogen Redningsmand ved det danske Redningsvæsen har øvet denne ansvarsfulde Gerning. P. J. Brinch har da ogsaa for lang og tro Tjeneste modtaget Dannebrogsmændenes Hæderstegn. Endvidere har han faaet tildelt den prøjsiske Kroneorden for Redning af Mandskabet paa den tyske Damper „Schlej“, der forliste udfor Fænsø Kyst.

Og P. J. Brinch har under sin lange Tjenestetid ved Sønderho Redningsvæsen vundet Agtelse og Tillid baade hos sine overordnede og sine Kolleger, af hvem han er meget afholdt. Det bliver et veltjent Otium, P. J. Brinch

nu kan glæde sig til at nyde sammen med sin trofaste Hustru i deres hyggelige Hjem i Sønderho.

I Stedet for Brinch er til Opsynsmand for Sønderho Redningsvæsen valgt Strandfoged Hans Jensen, der i en lang Aarrække har været Baadmand indenfor samme.

At Opsynsmd. Brinch i sin lange Tjeneste i Redningsvæsenet har haft et godt Forhold til sine Medansatte gav han et smukt Bevis paa, idet han arrangerede en Frokost i sit Hjem den 1. Oktbr. for ældre afgaaede og nuværende Mandskab samt Vognmændene. Ved denne smukke Sammenkomst blev mangt og meget drøftet, Redningsvæsenet vedrørende.

Fortsat fra Side 160.

Redningsstationen „Manø“

Baadmand Carl Pedersen afskediges p. G. a. Svagelighed. Carl P., der er født den 14. Sept. 1895, blev ansat som Baadmand 1. Okt. 1924 og har deltaget i Redningen af 7 skibbrudne. Han er dekoreret med Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er midlertidig ansat Jørgen Jeff Jørgensen.

Redningsstationen „Rønne“

Midlertidig ansat Baadmand Fisker Karl Andreas Olsen er der meddelt fast Ansættelse som Baadmand ved R/St. „Rønne“.

Redningsstationen „Kandestederne“

Baadmand Carl Krøg Larsen afskediges efter eget Ønske fra Udgangen af Oktober. Carl Larsen, der er født 6. Nov. 1912, blev ansat som Baadmand 1. Okt. 1945 og har deltaget i Redningen af 10 skibbrudne.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er ansat Fisker Jens Martin Christensen.

Samtidig er midlertidig ansat Baadmand Knud Børge Pedersen meddelt fast Ansættelse.

Ballon trækker Skib af Grunden

Spærreballonens Løftkraft paa 50 Tons var nok til at faa Skibet bragt flot

En britisk Ministryger blev forleden trukket af Grunden ved Hjælp af en af Krigstidens Spærreballoner, meddeles det fra St. Ives i Cornwall. Man havde bundet en Trosse fra Ballonen fast paa Skroget af Ministrygeren „Wave“, der var løbet paa Grund. Den gasfyldte Ballon, der havde en Løftkraft paa 50 Tons, hævede derefter Skibet fra Grunden, saa det kunde sejle i Havn ved egen Kraft.

Vi har talt med en dansk Bjergnings-Expert, der oplyser, at Meddelelsen meget vel kan passe, men at man ikke herhjemme har anvendt tilsvarende Metoder. Normalt vil man benytte Bugserbaade.

— 50 Tons er iøvrigt ikke nogen særlig stor Løftkraft. Vore hjemlige Bjergnings-Pontoner løfter 1400 Tons, og de Pontoner, der i Ham-

burg blev lejet til Hævningen af Cementskibet „Portland“, er i Stand til at løfte omkring 2800 Tons hver. Ved Cementskibets Hævning brugte man kun den halve Løftkraft.

Den normale Fremgangsmaade ved Hævning er, at man sænker vandfyldte Pontoner ned til Skibet, pumper dem fri for Vand og hæver saa Skroget.

USA-Pontoner, der kan pumpes op

Amerikanerne fandt imidlertid under Krigen paa en ny Form for Pontoner, der har vist sig særlig effektive ved Hævning af Undervandsbaade. Det er Gummipontoner, der har en Løfteevne paa 5—100 Tons alt efter deres Størrelse. Den mest anvendte Størrelse er 40—50 Tons. Disse Gummipontoner, der nærmest har Ballonform, kan sænkes ned i Vandet, hvor man saa pumper dem op i tilstrækkelig stort Antal til, at Fartøjet kan hæves. De kan anbringes overalt i og paa Skroget, og er i det hele taget meget „handy“.

Englænderne er ogsaa begyndt at indføre disse Pontoner, og Svitzers Bjergningsentreprise vilde for nogen Tid siden leje dem til en Særopgave i Middelhavet. De var imidlertid saa efterspurgte, at Kunderne stod paa „Venteliste“ i lang Tid fremover, saa det danske Selskab ikke fik Pontonerne.

Der er iøvrigt mange forskellige Pontoner — lige fra de helt smaa Staal- og Træcylindre til de store bemandede Pontoner, der nærmest minder om et Skib. Pol.

Tang til Redning af nødstedte paa Havet

Et nyt Apparat til Redning af skibbrudne er fremstillet i Hamborg-Grossflottbek. Det er en saakaldt Redningstang, som muliggør at redde ogsaa saadanne Personer, der ikke længere er i Stand til selv at deltage i Redningsaktionen paa Grund af vandfyldte Klæder og Udmattelse.

Redskabet bestaar af en Redningsdavit og en stor Tang fæstnet til et Tovspil, som let kan gribe den hjælpeløse i Vandet under Armene og løfte ham op ombord paa Redningsfartøjet eller Hjælpeskibet. — Hele Redskabet monteres i en Haandevending.

*Marsø
Støbegods*

FØR ESBJERG BLEV TIL -

og lidt om
Fiskere og Fiskeri
fra de Dage

Det første Hus i Esbjerg

Jeg vil forsøge at skrive lidt om mine første Barndomserindringer, om Fiskeriet, om 2 Baadforlis og en Eftersøgning.

Jeg er født i Guldager, 10 km fra Esbjerg, i 1863, og jeg mindes tydeligt, at der kom en Smed Møller fra Kolding og byggede en stor Smedie paa Esbjerg Klit.

Bønderne talte om, hvad den Mand tænkte paa, at han byggede en saadan Smedie, da der ingen Beboere var i Nærheden.

Det var i 1869 — det var paa Rigsdagen blevet vedtaget, at der skulde bygges en Havn i Esbjerg, og dette var ikke rygtedes paa Vestkysten, men Smeden havde sikkert hørt det, og hans Ejendom blev det første Hus i Esbjerg, og Begyndelsen til Esbjergs største Jernstøberi og Maskinfabrik.

Fra Fiskeriets Barndom

Der fiskedes i den Tid med 5—6 store aabne Baade fra Hjerding, kaldet Havskibe, med 6—7 Mands Besætning. De fiskede i 3 Maaneder om Foraaret og lidt om Efteraaret. De drev Linefiskeri med Aarer som Drivkraft, og det var udelukkende Kuller og Torsk, der fiskedes, og som blev solgt omkring i Oplandet.

I de Tider skulde hvert Hjem have en Del Fisk til Saltning og Tørring til Vinterbrug, og hvad der ikke solgtes maatte Fiskerkonerne lave i Klipfisk, som afsattes i Sønderjylland.

Der var i de Tider Masser af Rødspætter, der om Foraaret kom Indenskærs mellem Esbjerg og Fanø, men dem behøvedes der ingen Fiskere til at fange. Dette kunde Bønderne nok besørge. De satte Risgaarde i Vinkler med Spidsen ud mod Dybet med en Garnpose for Enden og en Aabning mellem Gaardene mod Landsiden, for at Fiskene kunde komme op langs Flokkene mellem Esbjerg og Hjerding, og der kørtes ud med Heste og Vogn og bjergedes flere Læs Rødspætter i Land ved hver Ebbetid.

De afsattes vidt og bredt i Oplandet, hvor de solgtes i skæppevis til 1 Kr. pr. Skæppe til at begynde med, men Prisen gik ned i 75—50 Øre, og naar de havde Oplandet fyldt, kørte de dem paa Marken som Gødning, og naar de tørrede i Solen, aad Kreaturerne dem.

Den gamle, stoute Esbjerg-Redningsmand Søren Hansen, der nu er død, var Hædersgæst ved Redningsmændenes Aarsmøde i Ringkøbing sidste Aar. Ved denne Lejlighed lovede han at sende Bladet, som han holdt meget af, en Artikel fra Esbjerg. Byen som Søren Hansen ogsaa var med til at kaste Glans over i sin Egenskab af Fisker og Redningsmand.

Kort Tid før sin Død sendte Søren Hansen denne interessante Skildring til „Tidsskrift for Redningsvæsen“, og idet vi bringer samme, mindes vi med Tak vor afdøde Ven.

Herligt Drengeliv

Naar saa Rødspætterne forsvandt ved Mid-sommertide kom Hornfisk istedet, men dem besørgede Drengene Fiskeriet af, dette har jeg været med til i flere Aar. Vi gik til Stranden naar Vandet faldt, og naar vi kunde begynde at se Risene, vadede vi ud og undersøgte hvilke Gaarde der var flest Hornfisk i. Der var stor Forskel, nogle var der mange i, andre kun faa. Vi tog hver en Gaard i Besiddelse, gik ud til Spidsen, og efterhaanden som Vandet faldt kom Fiskene listende ud langs med Risene. Der var Huller nok de kunde gaa igennem, men det gjorde de ikke, naar der ikke blev jaget efter dem. Vi kunde tage hver Fisk med Haanden og putte dem i en Sæk. Det var et ment og billigt Fiskeri.

Fornemt Besøg i Hjerding

En Dag kom der en pæn Dæksbaad og ankrede op ud for Hjerding og satte det norske Flag (for Sjøv). Der roede et Par Fiskere ud til Baaden.

Det var en Hjerding-Dreng, Lambert Sørensen, der kom hjem. Han var taget til Søs i 14 Aars Alderen, var rømmet fra et Skib i America, prøvede vel lidt af hvert, indtil han kom paa Fiskeri paa New Fondlandsbanken, hvor han fiskede til han var 30 Aar, rejste da fra America til Norge, hvor han købte en 9 Tons Lodsbaad, som han sejlede alene Mand fra Norge til Hjerding i Marts Maaned.

Han blev en Foregangsmand paa Fiskeriets Omraade.

Han havde regnet ud, at Linerne maatte kunne sættes og tages med Sejlkraft, og efter nogle Forsøg lykkedes det over al Forventning.

Naar Vind og Strøm tages i Betragtning, kunde der faas den bedste Dræt man kunde ønske sig, og han klarede sig med 3 Mands Besætning og kunde gøre Turen meget hurtigere, da det var en meget velsejlende Baad. Fiskerne var klar over, at Fiskeriet maatte lægges om, og der blev købt nogle mindre Baade i Norge, 6-7 Tons, de større Baade var ikke til Salg, men saa blev der paabegyndt Baadbygning baade i Esbjerg og paa Fanø, og da der byggedes paa Havnen, og der blev Jernbaneforbindelse sydpaa, kom der Fiskehandlere

fra Hamborg og købte Fisk, der kunde sendes i Kommission, og de købte ogsaa Baadens Fangster i fast Regning. Fisken blev sendt i 100 Pd.-Kurve, men Fisken kunde kun sendes i Efteraarsmaanederne og en Maanedstid om Foraaret, saa blev det for varmt. Resten maatte saltes, da der jo ingen Is var.

Siden byggedes der Ishuse, og der kunde da sendes hele Foraaret. Der var da bygget Ledefyr for Graadyb.

Med 2 rebede Sejl over Barren for at naa hjem til Jul

Jeg begyndte Fiskeriet i Hjerting i 1878, og fiskede til 83, hvor jeg aftjente min Værnepligt i 20 Aars Alderen med Fregatten „Sjælland“ paa dens sidste Tur til Vestindien og Sydamerika. I 1884 fik jeg en ny Baad paa 12 Tons bygget i Esbjerg. Vi fiskede stadigvæk kun 3 Maaneder Foraar, og om Efteraaret saa længe vi kunde for Ishindringer. Vi brugte almindeligt 13-14 Bakker med 1600 Krogliner, og fiskede baade Syd og Nord for Hornsrev. Der var endnu ingen Fyr paa Blaavandshuk.

Hornsrev strækker sig 6-7 danske Mil i Vest fra Blaavandshuk, der ligger en Sandbanke 2-3 km. fra Land, som altid i den Tid var tør paa Lavvande.

Naar vi var sikker paa, at vi var godt klar af Sandbanken, stak vi over Hornsrev hvor som helst. Der var Vand nok til os, 12-15 Fod, og Baadene tog 5 Fod. Der var i den Tid omkring 20 Baade fra Esbjerg og Hjerting, og der var næsten altid godt Fiskeri paa begge Sider af Hornsrev, særlig paa Nordsiden, det var som om, Fisken stoppede op paa dets Vanddringer naar de kom paa grund Vand.

Der var et Aar — vistnok i 94 — at der kun var lidt med Fisk paa Sydsiden, vi skulde om paa Nordsiden, naar vi vilde have ordentlige Fangster.

I December Maaned stod Vinden næsten hele Tiden med S.O. og sydlig Vind med stiv Kuling. Der var en Snes Sømil til Fiskepladsen, og vi havde mange haarde Krydsture, ofte med 2 rebede Sejl.

En Dag lige ind til Jul, var Vinden særlig stiv. Vi laa og betænkte om vi skulde holde af. Vi var 5 Baade som gik nordpaa, 2 Esbjergensere og 3 Hjertingboere. Vi satte alle vore Bakker og fik dem godt ind igen og havde en god Fangst, men da var det ogsaa et Par Timer siden, den sidste Baad var sejlet hjemad. Vinden var frisket meget og gaaet om i S.V., vi havde den Fordel, at vi kunde lægge Kurs til Graadyb, der var i den Tid 2 Gasbøjer i Graadyb, en udenfor Barren og en inde midt i Dybet. Der var i den Tid kun 12-13 Fod Vand, og der stod altid svær Braad med Paalandsvind, naar skulde altid have indadgaaende Strøm, naar man holdt ind, ellers var det livsfarligt. Det var lidt Regntykning, saa vi kunde kun se den

yderste Bøje, og vi var lidt betænkelige ved at holde paa, men der var Fare for, at Vinden kunde friske mere op, og Julen stod for Døren, og da der var indadgaaende Strøm, besluttede vi os til at holde ind.

Vi havde 2 rebede Sejl, og det var alt, hvad vi kunde begaa os med. Vi fik en haard Braadsø udenfor Barren, den klarede vi godt, men vi fik endnu en paa Udkanten af Barren, den var slem. Jeg syntes, jeg var længe under Vand, men jeg havde holdt Baaden med Enden i Søen, og den kom op igen, men vi havde faaet en Del Vand gennem Styreluggen, som ikke var tæt ind til Lasten, men ellers havde vi ikke lidt nogen Overlast, og vi var nu klar af Braad-det. Vi fik den inderste Gasbøje og Ledefyrene i Sigte, og vi slap godt i Havn Lillejuleaftensnat, og var den sidste Baad der kom i Havn, Dagen efter fik vi at vide, at der savnedes 2 Hjertingbaade, Lambert Sørensen med to af hans Søner og Chr. Ebsen.

Fortsættes.

Det tyske Skib »Irmgard Pleuger« bestod sin Prøve under en Orkan

Det verdensberømte Motorskibs Aktivror klarede dramatisk og farlig Situation under Orkan i Biscaya-Bugten for faa Dage siden

Det tyske Motorskib „Irmgard Pleuger“, der for nogen Tid siden var i Esbjerg, og saavel her som senere rundt i forskellige Havne vakte den allerstørste Opmærksomhed paa Grund af sit saakaldte Pleuger-Aktivror, har bestaaet sin Prøve under en Orkan i Biscaya-Bugten for faa Dage siden.

„Irmgard Pleuger“s Kaptajn, Walter Reyers, fortæller i et Brev til „Vestkysten“, at det til Fulde blev bevist under Orkanen, at Skibet med Aktivror klarer sig meget fint i høj Sø og Storm og er nemmere at styre.

„Irmgard Pleuger“ indhentedes 26. September paa sin Sejlads til Byen Alexandria af en Orkan, der sprang fra Sydvest over Vest til Nordvest. De enorme høje og kogende Søer var ledsaget af en Serie haarde Dønninger. Skibet blev ramt af stejle Vandbølger fra Bagbord og Styrbord. Barometret faldt fra 1004 Bb. til 984 i Løbet af en halv Time. Luften var fuld af Salt, og Sigtbarheden godt en Skibslængde, men i Tasmørket forøgedes den til godt en Sømil. Med indstillet Aktivror kunde det lange Forskib, skønt det slet ikke var til at holde i Søen, hele Tiden, atter blive bragt paa ret Køl. — I Orkanens Centrum drejede „Irmgard Pleuger“ pludselig med en drejende Storm og kunde styres saaledes, at ingen Skulle rullede hen over Skibets Dæk. Nu ramtes Ski-

bet kun af afrevne Skumkamme, der jog gennem Luften.

Omkring Kl. 21 styrede et stort Skib, der var blevet tvunget afsted af Orkanen, ind mod os og girede stærkt fra Styrbord til Bagbord. Paa „Irmgard Pleuger“ blev alle Dækslamper og andre Lysinstrumenter tændt for at gøre det andet Skib opmærksom paa os, beretter Kaptajn Reyers. Advarselssignaler og Morse-signaler nyttede intet. Pejlingerne viste, at Faren for Kollision var overordentlig stor.

Damperen, der blev drevet mere af Orkanen, end den sejlede selv, forsøgte at komme fri bag Hækken. Det lykkedes ham ikke. Roret paa det store Skib reagerede ikke tilstrækkeligt. Paa en omtrentlig Afstand af ca. 500 Meter blev man klar over paa „Irmgard Pleuger“, at der maatte handles, idet Skibet stadig nærmede sig med Bredsidens vendt mod „Irmgard Pleuger“.

Med Hovedmaskinen arbejdende for fuld Kraft og Aktivroret stillet paa haardt Bagbord udnyttedes to vældige Bølgebjerge. Skibet blev bogstavelig talt revet omkring paa 30 Sekunder og løb foran Orkanen mod Syd uden saa meget som faa en Skylle over sig. Med Aktivroret i fuld Sving viste det sig, at „Irmgard Pleuger“s Kurs kunde holde og havde en Løbevinkel paa 5 Grader til hver Side. Derved blev Rullevinklen 25 Grader fra Bagbord over Nul til Styrbord. Faren for Sammenstød var overvundet, og „Irmgard Pleuger“ løb fra Orkanen — ogsaa denne Gang ved Hjælp af Aktivroret.

Uddrag af Søfartens Biblioteks Beretning for 1951—52

Søfartens Bibliotek har udsendt Aarsberetningen for 1951—52, der indeholder Oplysninger om Biblioteksarbejdet indenfor den danske Handelsflaade. Det fremgaar af disse, at Søfolks Behov for Læsning er steget overordentlig meget — en naturlig Konsekvens af, at Søfolk nu har mere fritid til Raadighed ombord. I det forløbne Regnskabsaar er Udlaanstallet opgjort til 98.190 Bøger. Heri manglede endda Opgørelser fra 81 Skibe, saaledes at man maa regne med, at Udlaanet paa et Aar ligger paa langt over 100.000 Bøger.

Ialt 309 Handelsskibe har nu Bøger ombord, og desuden er der udlaant Bogskabe til Søfartsskoler, Sømandshjem og til Marinens Skibe og Institutioner. Ogsaa Fyrskibene og Hospitalskibet „Jutlandia“ har et ret stort Antal Bøger ombord. Ialt cirkulerer der over 30.000 Bøger blandt disse Skibe, og der er saaledes gode Byttemuligheder for Skibene, idet danske Skibe, som mødes i det fremmede, kan bytte Bøgerne indbyrdes Antal mod Antal. Desuden kan Ski-

LEMVIG

E. SMEDGAARD
Sølv . Guld . Øvre . Optik
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer

P. Poulsen - Telefon 208

AKTIESELSKABET

J. D. KOOPMANN SVINESLAGTERI

Tlf. 108

A. HONORÉ

Isenkram og Udstyrsforretning

TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

Tlf. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK

Tlf. 81 og 381

Kontorer i

Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harboøre - Thyborsen

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P. Trillingsgaard

Auktionshallen Tlf. 335 - Auktionskontoret Tlf. 613 - Privat 504

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603

Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVÆRKSTED

Lemvig Havn . Telf. 594

Filial: Thyborsen . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Fiskeri- og Skibsartikler

LEMVIG - - - TELEFON 246

Filialer i Thyborsen og Thorsminde

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

bene naturligtvis bytte Bøger direkte med Hovedbiblioteket, naar de kommer til dansk Havn.

Biblioteket sætter derfor alle Kræfter ind paa at forøge sin Bogbestand, og der er i Aarets Løb indkøbt og indbundet ca. 2.000 nye Bøger for ialt 29.000 Kr., og desuden er der modtaget godt 2.000 Bøger som Gaver. Paa Grund af den stadig stigende Læselyst havde Biblioteket dog Ønske om at købe et endnu større Antal Bøger, men det havde ikke Midler dertil, da dets Driftsudgifter er stadig stigende som Følge af Dyrtiden, Udgifterne i 1951-52 udgjorde 98.129,02 Kr., medens Indtægterne kun naaede 95.920,99 Kr., saaledes at Biblioteket fik et Underskud paa godt 2.000 Kr. De stigende Priser paa Bøger og Indbindinger medfører desuden, at Biblioteket faar mindre for sine Penge, og man haaber derfor, at Bibliotekets Venner vil betænke det med Midler til Bogkøb og med Boggaver.

I Aarets Løb har Biblioteket udgivet en Søfartsbog, idet Biblioteket mente, at en Universal-Søfartssangbog kunde blive til god Nytte ombord i Skibene nu, da det udvidede Sports- og Foreningsliv ombord har medført en stigende Interesse for Sang blandt de søførende, og da man savnede en Saadan Sangbog. Søfartssangbogen indeholder over 300 Sange fra Salmer og Fædrelandssange til fornøjelige Sømandsviser og nogle af de kendte gamle Chanties. Den er udsendt gennem Boghandelen og koster 3,50 Kr. Heftet. Mange Søfartsinstitutioner, som f. Eks. Sømandsskolerne, Skoleskibene og flere Sejlklubber har allerede købt den.

Et andet af Bibliotekets Virkefelter er Foranstaltningen af Underholdningsaftener for Søfolk. Disse Aftener arrangeres i Samarbejde med Søfartsklubben og finder Sted i Klubbens Lokaler hver anden og fjerde Fredag i Vintermaanederne. De omfatter en Times Foredrag eller Oplæsning og en Times Fællessang, hvor naturligtvis Søfartssangbogen benyttes.

Kongens Tur med Vorupør Redningsbaad

Der findes i Kalifornien en dansk Soldaterforening med Afdelinger i de større Byer. — Denne Forening udgiver et Medlemsblad „Hornblæseren“, og i et Nummer, vi har faaet tilstillet, findes en lang Artikel om Kong Frederiks Tur til Rors i Vorupør Redningsbaad. Det er den Skildring heraf, som „Maagen“ i sin Tid skrev i „Tidsskrift for Redningsvæsen“.

Fiskeauktioner i September

Skagen: 10.600.093 kg, hvoraf 33.844 kg Torsk, 147.532 kg Rødspætter, 7.818.736 kg Industriisk, 1.158.761 kg Sild, 410.323 kg Makrel, 123 kg Skrubber, 10.035 kg Kulter, 660 kg Ising, 57 kg Aal, 3.218 kg Hornfisk, 561 kg Pighvar, 312 kg Laks, 38.617 kg Sej, 386 kg Tunge, 5.767 kg Dybvandshummer, 10.198 kg Hvilling, 902.034 kg Tunfisk, 753 kg Rokker, 7.316 kg Dybvandsrejer, 97 kg Havkat, 132 kg Slethvar, 1.171 kg Rødtunge, 1.143 kg Skærising, 1.860 kg Blæksprutte, 9 kg Hummer, 6.943 kg Kulmule, 1.924 kg Lange, 1.425 kg Havtaske, 25.847 kg Sildehaj, 280 kg Pighaj, 573 kg Lever og 10.356 kg Helleflynder.

HIRTSHALS

MADSEN & OLESEN

Herrekonfektion - Sødystyr

HIRTSHALS

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samue

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

HIRTSHALS VAADBINDERI

Telefon 108

Al Slags Vaad og Trawl leveres omgaaende

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys . Kraft . Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

Store Kirkestræde 1 Hvælvningen København K

^/s Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

„Tidsskrift for Redningsvæsen“

Ansvar. Redaktør Jørg. Pedersen, Ydby St., Telf. Ydby 70.

Ekspedition:

Forretningsfører Gadgaard Nielsen, Lemvig, Telf. Lemvig 15.

Hovedbestyrelse:

Formand Niels Sørensen, Lyngby St., Telf. Lyngby Thy Nr. 2. — Næstformand Fred. Simonsen, Jernbanegade, Løkken, Telf. Løkken 144. — Kasserer Gustav Halgreen, Rolfsvej 136, Esbjerg, Telf. Esbjerg 374. — Kr. Styrbeck, Thorup Strand, Telf. Thorup Strand 3. — Th. Mose, Krøyersvej 14, Skagen, Telf. Skagen 36. — Peder Eriksen, Harboøre, Telf. Harboøre 53. — Peter Thomsen, Storegade 20, Rønne.

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statautoriseret v. Aage Geismas — Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 29 (Statst.)

Skibesproviantering . Etableret 1809

P. Saxberg

Indehaver: Paul Saxberg . Skagen

Rigstelefon 86 (8 Linier)

Telegramadresse: »Paulsax«

1. Kl. Varer

1. Kl. Betjening

Magasin
Skagen

TELEFON 27
POSTGIRO 44039

HARALD PEDERSEN

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 277 . 2 Lin.

Karstensen og Henriksen

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 201

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 348

SKAGEN

AKTIESELSKABET

SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telf. 838

C. S. Møllers Eftf.

W. GERSBØLL - SKAGEN

Telefon 83

Kolonial og Isenkram

SØMANDSHJEMMET

Tlf. Skagen 111 og 841

God Mad og gode Værelser

THISTED

JOHS. HAANING . THISTED

(P. Taabel & Co.s Eftf.)

Telf. 326

Fiskeriartikler . Skibhandel

Sparekassen for Thisted Amt

Kontortid 10—12 og 13,30—16, Lørdag 10—12,30

Telefoner 2 og 802

ESBJERG

N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK

Esbjerg . Telf. 429

v. E. Nielsen og G. Eriandson

Repræsentant for »TUXHAM«

Skræderi og
Søekvipering

Folmer Henriksen

Hjørttinggade 18

Ny Havn . Esbjerg

Telefon 3213

Christensen & Schlosser

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 2275

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik I/S . Tlf. 761

Dækmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

Telefoner: 664 og 2263 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN

Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæreri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1462

N. E. WILHELMSSEN

Slagtermester

Havnegade 131

Telefon 1743

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou

Stormgade 59

Telefon 838

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

Akillesekabet
Halle Restauration
*
Ny Fiskerihavn - Esbjerg
Tlf. 267

Markotenderiet
„NY HAVN“
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebrød
Telefon 1992

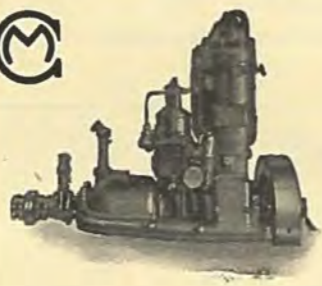
Damp-
skibsselskabet
TORM
København

Brødrene Leervad
Tlf. 10 & 9 Esbjerg
Telegr.-Adr. Leervad-
Lys - Kraft
Motorreparationer
Radio

Brugforeningen
»FREM«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

RESERVERET

Esbjerg **Vestjysk Krystal Isværk** A/S Telefon 66

To- og Firtakts-
MotorerBilligste Pris
Forlang TilbudMotorer i alle
Størrelser

Telf. 666

Grenaa Motorfabrik

DANMARKS
HANDELS- & SØFARTS-TIDENDE

Gl. Kongevej 29 B København V. - Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

Sparekassen for Lemvig og Omegn

Siftet 2 August 1847 Telefon 131 - Postgiro 851.00
Kontortid: 10-11,30 og 14-16
Fredag 10-11,30, 14-17, Lørdag 10-12
Thyborøn Afd. - Tlf. 148
Kontortid: 10,30-12 og 15,30-16,30 - Lørdag 10,30-12

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
- statsaut. -
Telefon 34 Privat 54

Alt i Blomster

E. Behrens
Stormgade 39, Esbjerg
Telefon 491

Carlsen & Aens
Vaadbinderi

Hirtshals - Tlf. 180

Esbjerg Sejl- og
Presennings Fabrik
v. Henry Andersen
(forhen Thyborøn)
P. Skramsgade 14a. Tlf. 2655
Tilbud paa Sejl til Nybygninger
gives
Specialitet: Stjernesgede Sejl

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.

Abonnement Kr. 15,00 aarl., Kr. 3,75 kvartaarlig
Kontorer: Christiansborggade 1, København

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 12

1. December 1952

19. Aarg.

Julen er kommet -

med Solhverv for Hjerterne bange

*

Julen er blevet en Folkefest i Ordets videste Betydning, samtidig med at det er en kristen Højtid. Den kan betegnes som vor største Folkefest. Ugevis, for ikke at sige Maanedsvist forud begynder Forberedelserne, fremfor alt i Hjemmene og Forretningslivet. Endog Kultur og Aandsliv er draget med i Strømmen, tænk paa Juleflammen af ny Litteratur. Det er ikke mærkeligt, at netop Julen er blevet vor mest populære Kirkefest. Den kommer i den mørkeste og koldeste Aarstid og fylder de lange og mørke Aftener med Hjemmehygge og Familieliv. Den giver Haab om Lys og Varme. Dagene begynder at længes. Det gaar mod Foraars og Grøde. Alt dette giver en klar og letfattelig Symbolik til det kristne Budskab: *Julen er kommet med Solhverv for Hjerterne bange.*

Julen er den yngste af vore Kirkefester, men den har alligevel en anelig Alder. Fra det 4. Aarhundrede har vi bevaret en Fortegnelse over Kirkens Martyrfester. Der staar der paa den 25. Decbr.: Kristus født i Betlehem i Judæa. Denne Dag maa altsaa allerede en Tid have været fejret som Jesu Fødselsdag. — Hvorfor valgte man den 25. Decbr. til at fejre Jesu Fødselsdag? En vigtig Grund til at vælge den Dag var nok at erobre og neutralisere de store hedenske Lysfester, Solhvervsfester til Ære for Solen, som havde sejret over Mørket og nu steg i Magt og Glans. I romerske Kalendre blev 25. December ligefrem kaldt: *Den ubesejrede Sols Fødselsdag.* Johs. 1,5: Lyset skinner i Mørket, og Mørket fik ikke Bugt med det.

Vore Festsdage har som Regel deres Indhold af det, vi ogsaa i det daglige lever i. Paa samme Maade forholder det sig med Julehøjtiden. Den 25. December i sig selv er som andre Dage. Den faar sit Indhold af det, som til daglig er givet den kristne Menighed at leve i, og som den nu i Højtiden med festlig Glæde og Tak samles om.

I en urolig og mørk Tid kommer atter dette glædelige Budskab til os: *Frygt ikke, thi se, jeg*

forkynder eder en stor Glæde, som skal være for hele Folket. Thi eder er i Dag en Frelser født i Davids By — han er Kristus, Herren! Maatte vi da faa aabnet vore Øjne, saa at vi kunde se, at vor dybeste Nød er at komme bort fra Gud, det er derfor vi sidder i Mørke og Dødens Skygge. Men Gud tændte Julen et Lys for os, herlig overmaade, idet han sendte sin Søn til Jord for at frelse os fra al vor Nød. Det er derfor vi fejrer Fest for at mindes og takke for Guds Indgriben til vor Frelse. Han lod os ikke ene med vor Synd men forbarmede sig over os. Gud kom til os i sin Søn Jesus Kristus og aabenbarede i ham sin rige Faderkærlighed til os.

*Godt kan vi nu ved Nattetid kende som Børn vor Fader blid. Det er den Glæde, Julen vil forkynde os, at den er en Vej ind til Guds eget Hjerter, Gud har selv banet denne Vej, ogsaa for os. Derfor lyder Spørgsmaalet til os: Vil I vende om og fatte et andet Sind, vil I tage imod den udrakte Haand i Kristus Jesus? I som tunge Stier træde, stands og hør, her er Dør til den sande Glæde. Kristus kom til Verden for at frelse os fra Synden, Døden og Djævelens Magt, han kom for at forvise os om, at vi er kaldede til at være og blive Guds kære Børn i Tid og Evighed, det er vi døbt til. Der er intet, der hindrer os i fri Adgang til Gud, han slog selv en Bro over Kløften Julenat ved at komme til os. Vi maa gaa ind og gaa ud hos Gud og i al vor Nød betros os til ham. Intet kan skille os fra Guds Kærlighed i Kristus Jesus. Har vi da ikke Grund til at holde Jul og sige Tak for dette glædelige Budskab, som Gud ogsaa lader forkynde for os: *Er I fattige og arme, ind kun stig, han er rig og har Hjertevarme.* Ja, han blev fattig, da han var rig, for at vi skulde blive rige. Maatte vi blive fattige nok til at tage imod hans Rigdom.*

Syng med Guds Engleskare paa Jesu Fødselsdag om Fred, trods Nød og Fare, Gud Faders Velbehag. Englenes Budskab den første

Julenat over Betlehems Marker: *Fred paa Jorden*, lyder ind ogsaa over vor krigshærgede Slægt. Selv midt i Krigens Rædsler og midt i al Angst, er det dog sandt, for hver den som tror paa Jesus Kristus og slaar sin Fortrøstning til ham, at *forsvunden er nu al vor Nød, os er i Dag en Frelser fød*. I ham alene er Kilden til al Fred. *Fred kom til Jord, Himmelens Fred med Guds Ord*. Under denne Verdens Kaar vil det gode og det onde altid leve i Strid, men engang skal Fredsfyrsten komme paany og samle alle sine i det Fredsrige, der aldrig skal omstyrtes.

Hvordan skal vi dog kunne fejre Jul i Aar, vil nogle Mennesker maaske sige, hvordan skal vi kunne synge „Fred paa Jorden“, naar Krigens Forbandelse hviler over store Dele af Kloden? Som kristne maa vi sige: „Hvordan skulle vi kunne lade være at synge vore dejlige Julesalmer ogsaa om Fred paa Jord, da Freden jo dog er kommet til ethvert Menneske, som har haft Trang til den og Brug for den. Julens Glæde bliver ikke borte i de tunge Tider, som al verdslig Glæde, men netop da kommer den os nær, netop da er Glæden og Freden i Kristus, vor Styrke. *Knuste Hjerter føle bedst, hvad denne store Frydefest for Glæde har at bringe*. Og derfor vil vi ogsaa i Aar med Frimodighed synge: „*Som Natten aldrig er saa sort, den jo for Solen svinder, saa farer al min Kummer bort, naar jeg mig ret besinder, og tænker paa hvor inderlig Guds egen Søn har elsket mig og er min Broder vorden. Aldrig glemmer jeg disse Ord, som klang i Engles Julekor: Nu er der Fred paa Jorden.*“

Pris være Gud i Sang og Bøn, som skænkede os sin egen Søn, saa vil vi glemme Sorg og Savn og holde Jul i Jesu Navn.

GLÆDELIG JUL!

A. C. Huus,
Præst, Aargab.

Lindesnes Fyr

paa Norges Sydspids

Et af de farligste Steder for Sejladsen langs den norske Kyst er Farvandet ud for Norges Sydspids, Lindesnes. Under Storm staar Havet her i sydende Kog, og det gælder da om at holde sig i tilbørlig Afstand; for et Skib, der kommer ind i Heksekedlen ved Lindesnes, har ikke mange Muligheder for at undgaa at blive knust mod den stejle Klippevæg. Det er derfor ikke saa mærkeligt, at det var her, Norge fik sit første Fyr.

Da Lindesnes Klippen staar næsten som et Vartegn ved Indsejlingen til Skagerak eller som en Grænsepæl for dette Farvand, der udgør

Bindeledet mellem de store Have mod Vest og de indre danske Farvande samt Østersøen, har der gennem Tiderne været en livlig Sejlads rundt Norges Sydspids af Skibe fra alle Nationer. I Tiden omkring Aar 1600 var Hollænderne Havens Beherskere som Indehavere af Verdens største Handelsflaade, og de drev en omfattende Handel paa Norge. Man maa næsten gaa ud fra, at den hollandske Flaade har lidt svære Tab under Stormvejr ved Lindesnes. Det var nemlig Hollænderne og ikke Nordmændene selv, der i Begyndelsen af det 17. Aarhundrede rejste det første Fyr paa Lindesnes, som ogsaa blev det første paa hele den norske Kyst.

Hollændernes Fyr var et Vippefyr, som var den Type, der var almindelige paa den Tid. Saaledes var ogsaa det første Fyr paa Skagen et Vippefyr. Men Hollænderne anbragte det ikke paa selve Lindesnes, som de sikkert fandt for utilgængeligt for Fyrpasseren. Vippefyret blev rejst paa en lille Holm Vest for Lindesnes, og da det senere afløstes af et Kulfyr, blev ogsaa dette opført paa Holmen, hvor det stadig findes. Det er et sekskantet, lavt Taarn. Paa hver af de seks Sider er der en portlignende Aabning, som ender i en Kanal ind til Fyrhullet i Midten. Naar man aabnede Spjældet til Kanalen i Vindsiden, skulde man nok faa Kulilden til at gløde op, da det altid blæser ved Lindesnes.

Nu troner Lindesnes Fyr som en Ridderborg øverst oppe paa det 40 Meter høje Fjeld, der danner et Næs paa Halvøen Spangereid, som kun er 600 Meter bred og forbinder Forbjergget Lindesnes med Fastlandet. — Da Spangereid er lav og flad, ser Lindesnes ogsaa fra Landsiden ud som en Borgklippe.

Lindesnes er en Stenørken, hvor kun nogle sparsomme og forblæste Græsstraa hist og her skyder op af en Revne i Klippen. Men Fyrpersonale synes at være ens baade i Norge og Danmark, og de elsker at faa noget til at gro under de mest ugunstige Forhold. Saaledes ser man rundt om Fyrtaarnet paa Lindesnes smaa indmurede Blomsterbede med farvestraalende Blomster, som Fyrpersonalet omhyggeligt værner om.

Lyskeglerne fra Lindesnes Fyr er kendt af alle Danmarks Sømænd og alle Vensyssels Fiskere.

Fantasifuldt Redningsmiddel

Kaptajn Jakob von Eitzen har, meddeler et Reuter-Telegram fra Cuxhaven, konstrueret en Redningskugle til Skibe. Naar et Skib er ved at synke, skal de ombordværende blot springe ind i Kuglen og lukke Døren. De vil saa ikke blive trukket ned med Skibet, naar det synker. Der kan være 25 Personer i Kuglen, som i nogen Grad erstatter Redningsbaade, slutter Telegrammet.

Mands Minde

Dødsfald

Den 29. Oktober afgik fhv. Baadmand Anders Peter Jensen Diget, Skagen, ved Døden i en Alder af omtrent 72 Aar.

Anders Diget, der var født den 20. November 1880, blev ansat som Baadmand ved Stationerne i Skagen d. 1. Februar 1923 og afskedigedes paa Grund af Alder d. 30. September 1943. Han havde deltaget i Redningen af 105 skibbrudne.

Sølvbryllup

Den 4. December kan fhv. Baadmand Johan M. Martinsen, Juvre, og Hustru Sine fejre Sølvbryllup.

Martinsen, som er indfødt Rømesser har altid boet i Juvre. — Den 1. Okt. 1920 blev han ansat i det danske Redningsvæsen, indtil han faldt for Aldersgrænsen i 1941.

En Søn har afløst Faderen og fortsætter i hans Fodspor.

80 Aar

Fhv. Baadmand Peter Hans Larsen, DM., Anholt, fylder den 2. December 80 Aar.

Fhv. Baadmand Henrik Thomsen, Sæby, fylder den 7. Decbr. 80 Aar.

75 Aar

Fhv. Baadmand Ole Olsen, Fjaltring, fylder den 1. Decbr. 75 Aar.

Fhv. Baadmand Søren Lauritzen, DM., Gl. Skagen, fylder den 30. Decbr. 75 Aar.

70 Aar

Fhv. Opsynsmand S. Th. Sørensen, DM., Agger, fylder den 23. Decbr. 70 Aar.

60 Aar

Baadmand og Motorpasser Jens Bjerg Kjærgaard, DM., Thorsminde, fylder den 12. Decbr. 60 Aar.

Strandvagten

OG HANS HUND

Det blæste en haard Storm af Sydvest, en Efterarsaften for en Snes Aar siden. Jeg blev tilsagt til Vagt fra Kl. 1 til 7 Nord, saadan lød Ordren. Det er langt at gaa den Vej i ordentlig Vejr, naar Stranden ikke er for blød, tager det 1½ Time. Ham jeg afløste fortalte jo hvem han havde talt med ved Endestationen og hvem jeg skulde træffe der. Der var ellers ikke noget særligt at bemærke, sagde han; men det fæg fælt med Sand. Han gik saa hjem, og jeg begyndte Turen nordpaa.

Da det jo var Medvind, varede det kun en Timestid, inden jeg naaede det lille Vagthus bag Bakken, som var Maalet. Jeg kom ind og fik Lampen tændt, Sydvesten af og fjernet en Sanddrive, som havde lejret sig i Nakken.

Saa sad jeg og snakkede lidt med Hunden, den var ikke rigtig rolig, jeg tror nok den syntes, vi skulde gaa hjem igen.

Naa, langt om længe hørte jeg de bekendte Slag paa Døren, og ind kom en stor og svær Mand og som han dog pustede, hvæsedede og spyttede, det lød nærmest som Lumbyes Jernbanegalop. Jeg sagde „god Morgen“, og efterhaanden fik han Vejret, saa han kunde hilse igen. „Det er ren Orkan“, sagde han, „du kommer aldrig hjem langs Stranden i det Vejr, det fyger med Sten, Sand kan ikke klare det mere. Ring til Opsynsmanden og gaa saa med mig hjem“. Ja, det vilde jeg ogsaa helst. „I er gode at gæste, men jeg har jo Vagt og skal hjem langs Stranden igen, hvis jeg kan. Det er ellers nogle gode Støvler du har paa — og store — hvad Nummer er det?“

„Naa ja, de er lovlig store til dette Brug, det er Nr. 13, og de er nye og stive i Skafterne, saa de kan ikke smøges ned.“ „Uha, tænkte jeg, et Par helt lange af de hvide Nr. 13 trukket op i fuld Længde, det var der ikke mange der kunde gøre ham efter“. Men han var ogsaa en Kraftkarl.

Naa, jeg begyndte Hjemturen i god Tid, og det blev den haardeste Tur, jeg har gaaet. En rigtig Snestorm kan være drøj, men Grus er dog værre. Vinden var lige imod, det var bælgmørkt, og det regnede hele Tiden. Jeg gik helt mekanisk, det tog mig 4 Timer at naa hjem, og jeg ved ikke rigtig hvordan jeg kom det. Flere Gange havde jeg sat mig og syntes det var umuligt, at kunde gaa længere, men Selvopholdsdriften er stor, og hjem kom jeg og Hunden med, den var nok haardere medtaget, den kunde slet ikke se, dens Øjne var helt lukkede af Sand. En Lygte jeg havde gaaet med i Haanden var ubrugelig, Glasset var helt Sandblæst.

Min Kone havde været urolig for mig længe, og vi var glade, da jeg endelig kom hjem. Hun trak mig af Tøjet, og trods mine Protester blev jeg ordentlig vasket, inden jeg fik Lov at komme i Seng. Jeg kan endnu huske, at jeg tænkte, inden jeg faldt i Søvn: „Ak de stakkels Ungkarle, de ved nu alligevel ikke hvad det er at leve“.

Vi tog ingen Skade af Turen, hverken Hunden eller jeg, til Aften var vi friske igen.

K. K.

Bladet efterlyser flere lign. gode Strandvagtsoplevelser. Maa vi saa faa Pennen i Sving!
Red.

Marsø
Støbegods

Vindstyrke 7 - og Søsygetabletter, der ikke virkede

Paa Natøvelse med Esbjergs Motorredningsbaad „M. B. 14“

Et haardt og fugtigt Job for Mandfolk

Med Maanen agten for tværs og Esbjerg om Styrbord

Kun faa Mennesker ved, hvad det vil sige at blive stillet Ansigt til Ansigt med Døden. De Søfolk, der arbejder for Redningsvæsenet, ved det. Ikke een, men mange Gange, er de gaaet ud i en Storm for med Livet som Indsats at fravryste den lurende Død sine Ofre. Men de kræver ikke Hædersbevisninger. De forlanger ikke Bjergeløn. De har selv sejlet; de ved hvad det vil sige, naar Havet viser Tænder, og de føler det som en kær Pligt at gaa i Baadene, naar der kaldes paa dem.

Den farefulde Færd i den oprørte Sø har sat sit Præg paa disse Mænd. Det er et haardt og fugtigt Job for Mandfolk at gaa i Søen i en aaben Redningsbaad, naar Vejret er uroligt, men der er stædig Vilje i de vejrbitte Ansigtstræk — og et Glimt af vestjydsk Lune i deres faste Blik. Den evige Kamp med det fraadende Hav har gjort dem stoute, og der er en aabenhjertig Ærlighed i deres Jovialitet. Paa Havet lærer man dem rigtig at kende; der er de selv og saadan som Mennesker er, naar de er bedst. Det farefulde Bjergningsarbejde har fremelsket det bedste i et Menneske — Venskabet og Hjælpsomheden, og det demonstrerer de ubevidst som en Selvfølgelighed.

Journalist Bendix fra „Vestkysten“ havde forleden Lejlighed til at følge Esbjerg Redningsstations Motorbaad „M.B. 14“ under en natlig Øvelsessejlsads til Tørre Bjælke, og skriver herom: For én hvis maritime Kendskab begrænser sig til fredelige Roture paa en Aa, blev denne Sejltur en begivenhedsrig Oplevelse. Som den gemene Landkrabbe man maaske uheldigvis er, gav Turen et godt Indblik i, hvad det vil sige at gaa ud naar det blæser med en Vindstyrke paa 6—7 Stykker, og beundringen for disse djærve Søfolks naturlige Mod og faglige Dygtighed steg proportionalt med Søsygens kvalmande Symptomer.

Det er ikke enhver udvedkommende beskaaret at deltage i en saadan Øvelsessejlsads, men Redningsbestyrelsens Tilladelse forelaa, og efter at have forsynet mine Fordøjelsesorganer med passende Kvantum Søsygetabletter, skev jeg un-

der paa en formel Skrivelse, der lod mig vide, at mit Ophold var paa eget Ansvar.

»Stabelafløbningen«

Jeg mødtes med Redningsmandskabet i Baadehuset paa Havnen. De morede sig indvendig paa Forhaand over min Dristighed ved at tage med ud. „Der er godt med Luft derude i Aften“, hentydede Skipperen, Fisker Aage Lambertsen, mens jeg trak i Sætøjet og et Par Træskostøveler, som en Dykker vilde have misundt mig. En Sydvest og to Trøjer med Rullekrave blev velvilligt stillet til min Disposition. Øvelsens første Del omfattede en realistisk Prøve i kunstig Aandedræt. Udenfor affyredes en Signalaraket, der eksploderede med et Knald, og man prøvede Lineudskydningsgeværet. Saa blev Redningsvestene firet ned fra en Tværstang under Loftet. Man hjalp hinanden med at spænde dem paa, og saa startedes „M.B. 14“s nye amerikanske Motor. Vi lagde Skulderen til Stævnen, og langsomt rullede den aabne Motorbaad paa Beddingsvognen ud i den mørke, stormfulde Oktober-Aften. Udenfor riggedes Antennen til, og vi var klar til „Stabelafløbning“, der overværedes af nogle af Redningsmandskabets Hustruer. Baaden tog Vandet, og snart stævnedes vi for halv Kraft Havnen ud.

Saltede Styrtebade

Kort efter gik Motoren for fuld Kraft — 8 Knob, og vi smagte Saltvandet baade med Mund og Øjne. Søen gik højt, men Sydvesten opfyldte sit Formaal, og med en hurtig skraa Hovedbøjning lærte man hurtigt at afbøde de saltede Styrtebade, hvorimod det ikke hele Tiden lykkedes at holde Vandet ude af Ærmerne. Esbjerg laa snart som en Stribe smaa Lys agten for os i den mørke Aften. — Mandskabet havde fordelt sig under Presenningerne Midtskibs og i Stævnen ved Radioen for at afprøve den. Jeg holdt tappert ud i Læsiden af Styrehuset ved Siden af Skipper, og da Maanen kiggede ned til den lille Baad, der huggede haardt i Søen, følte man en forjættende frisk Stemning, der stod i et kedeligt Misforhold til de Søsygekvaler, jeg var forberedt paa.

Motorpasseren, Verner Diersen, forsøgte at byde mig en Cigaret fra sin Æske. Han havde netop faaet den lukket op, da en hidsig Sø væl-

tede ind over os. Er der noget at sige til, at han ret omgaaende smækkede Laaget i? Først i Læ af Pressenningen over Motorhuset, lykkedes det at faa Ild paa en Smøg, mens Vandet i Kaskader fossede ind over Baaden.

Ny Radiosender til næste Aar

Det vilde være ønskeligt med Ekkolod ombord

Uden overhængende Fare for at blive skyllet udenbords, lykkedes det mig at balancere op i Forstavnen til Telegrafisten, Tankbaadsfører, tidligere Fisker Silius Jensen, der har været med til at redde 37 Mand, siden han startede for Redningsvæsenet i 1936. Hans første Tur var, fortalte han mig, kort før Jul 1935, da fire Mand omkom under Esbjergkutteren „Dagny“s Forlis. Dengang var nuværende Opsynsmand Gustav Hallgreen fører af Redningsbaaden.

— Hvad mener De om de paatænkte Reformer indenfor Redningsvæsenet?

— Overbyggede Motorbaade maa være Tidens Løsen, og samtidig vilde det være ønskeligt at faa Ekkolod ombord, saa vi kan blive ved „at følge en Kant af“. Haandlod er godt nok, og vi er glade for den sødygtige Baad her, men naturligvis hilser vi med Glæde de paatænkte Forbedringer. Vi faar iøvrigt en helt ny Radiosender til næste Aar.

Hovedbøjning over Rælingen

Lidt efter havde jeg en underlig Fornemmelse af, at mit „Indenbords“ ikke var som det skulde være, og to Minutter efter maatte jeg foretage en Hovedbøjning ud over Rælingen. „Er han begyndt?“ triumferede 3—4 af Redningsmændene agterude. Jeg forsøgte et blegt Smil. Det lykkedes. Stævnen huggede haardt i Søerne, og jeg lænede mig ud over Rælingen en enkelt Gang til. — Det var sidste Gang, og 5 Minutter efter nød jeg atter den vidunderlige maa-neklare Nat i fulde Drag.

— Har De aldrig været søsyg, spurgte jeg Motorpasseren Verner Diersen, der fortalte løs om Redningsbaaden.

— Nej, det har jeg ikke, men der er skam ellers mange gamle Søulke, som bliver søsyge hver Gang de kommer ud. Diersen, der har været ansat siden 1940, har medvirket ved Redning af ialt 24 Søfolk, sidst da Esbjerg Redningsbaad frelste fire Englændere fra Grimsbykutteren „Forward“, der var strandet paa Tørre Bjælke i Foraaret.

— Der siges, at „M.B. 14“ ikke kan synke?

Det kan den heller ikke. Den er bygget paa 78 Luftkasser, og den er selvlæsende. Skruen sidder godt gemt i en Kanal, saa der ikke kan komme Vragrester ind til den. Baaden er forsynet med en ca. 1½ Tons Jernkøl og desuden en Sænkekøl i Tilfælde af at der skal sejles med Sejl i haardt Vejr.

Havets Helte er gode Kammerater

I en skummende Dis øjnede vi Skallingen under det blinkende Fyr. Bølgesprøjtet prellede mod Tøjet og Sydvesten, og Mændene røg. „Det hjælper naar vi tørner“, beroligede Motorpasseren mig. En Bræmme af skummende Bølgetoppe røbede det farlige Rev, der kaldes Tørre Bjælke. „Det var der, vi hentede de fire Englændere i Foraaret“, raabte Motorpasseren. Jeg saa uvilkaarligt beundrende paa ham, men han var allerede da i Gang med at fortælle om sine Kammerater.

— Vi er allesammen tidligere Sømand og Fiskere, der nu arbejder i Land, fortalte han mig. Hallgreen har været med til at redde 60 Søfolk i sin Tid. Han overtog Redningsbaadens Ror efter Fiskeskipper Frederik Lambertsen, der druknede i 1935 under en Redningsaktion til to nødstedte Esbjergkuttere ud for Esbjerg, efter kun 7 Aars Arbejde for Redningsvæsenet.

Da Hallgreen lagde op for 12 Aar siden, blev Fisker Aage Lambertsen Baadfører, og han har siden bestridt dette Job paa uforlignelig Maade. Han havde en tung Arv at løfte efter sin Far, men vi har alle stor Tillid til hans faglige Duelighed, og man finder vel ingen bedre Kammerat end han.

Eet er et Søkort at forstaa . . .

Saa tørnede vi, og da Vinden flovede noget af, var vi i smult Vand for hjemadgaaende. Med Maanen agten for tværs og Esbjergs Lys om Styrbord stampede vi os afsted mellem de „kulørte Lamper“ paa det mørke Hav. Skipper var saa uforsigtig at overlade mig Roret, og jeg maatte sande Holbergs Ord: „Eet er et Søkort at forstaa, et andet Skib at føre . . .“

Som et Led i Øvelsessejlsadsen slog Skipperen Motoren Bak, og vi loddede Vanddybden. Paa den Maade kan Redningsmandskabet finde Vej i Taagen eller Snetykning. I Stævnen afprøvede man Projektøren ligesom der blev foretaget nogle Prøvekast med Redningslinen. Foruden de nævnte bestaar Redningsbaadens Mandskab af Poul Oehlenschläger, Carl Frandsen, Anker Poulsen, Otto Rasmussen, Jørgen Andersen og Jens P. Sørensen.

Kolde og vaade lagde vi til ved Baadehuset, og Spillet trak Beddingsvognen med den sødygtige Baad under Tag efter en vellykket Prøvesejlsads, der godtgjorde en ubetydelig Maskinskade, som omgaaende blev udbedret. Sker der en Stranding, kan Baaden fuldt bemanded, være i Vandet 20 Minutter efter at Opsynsmand Hallgreen er blevet alarmeret.

Fiskeauktioner i Oktober

Til Hirtshals Fiskeauktion blev i Oktober Maaned tilført 2.761.011 kg Fisk, og til Thyborøn Fiskeauktion blev tilført 8.432.718 kg.

En Fortsættelse af Baadformand Søren Hansens forrige Artikel:

FØR ESBJERG BLEV TIL -

Da Fiskerbaadene »Signal« og »Grand Charge« kom til Esbjerg som Nordsøens Clippere

Vi havde to engelske Smakker „Signal“ paa 72 Tons og „Grand Charge“ paa 67 Tons, som vi brugte til Linefiskeri om Vinteren. Det var i den Tid, da Englænderne gik over Trawl-fiskeri med Dampere, og der sagdes her, at man næsten kunde faa Smakkerne for at hente dem. Vi var saa 3 Fiskere, der rejste til Grimsby, og der var flere Skibe til Salg, men de var for store. Vi fik Anvisning paa en der stod paa Bedding, det var „Grand Charge“, den var blevet omkalfatret, smurt i Bunden og pudset op, og da den var godt udrustet med Grejer, købte vi den for 250 eng. Pd., 4.500 Kroner.

En Dag, da vi gik omkring Baaden, kom der nogle Fiskere hen til os, deriblandt en Dansker, og han fortalte, at han havde sejlet med den i et Aar. Det var en dejlig Skude, mente han, villig som en Jolle, og det var Englands bedste Sejler. Den havde kun een Fejl, at den var for lille til at ligge i Nordsøen hele Aaret, men den var stor nok til os, og hvad Sejladsen angik, havde han ikke overdrevet. Vi har aldrig mødt noget Fiskefartøj i Nordsøen, som vi ikke kunde sejle langt agterud under alle Forhold.

I Kamp med Hav og Storm for at redde Kammerater

Andenjuledag kom der en Damper ind i Esbjerg Havn og meldte at have set en Genstand, der godt kunde ligne en havareret Baad, og i Stedet for selv at have undersøgt Forholdet, satte han Panik i Befolkningen. Meldingen rygtedes hurtigt til Hjerting, hvorfra kom et Par Fiskere, der bad os, om vi ikke vilde gaa ud med Smakkerne og undersøge, om der skulde være noget galt. Der var Fiskere nok, der var villige til at gaa med ud, og det blev bestemt, at vi skulde gaa ud tidligt næste Morgen. Havnens Damper „Vildanden“ vilde ogsaa gøre en Runde. Der mødte mange Fiskere, og vi blev bemandet med 9 Mand hver.

— Det var fint Vejr, let Vind af N.V. og Damperen slæbte os ud i Fyrlinien. „Signal“ stod ret vesterud, og vi holdt mere sydligt. Vinden flovede efterhaanden, og vi havde rigget alle vore Flyvesejl op, og vi var kommet saa sydligt, at vi havde Listerbund paa Sild ret østerind.

Der var en sær, underlig Luft paa Himmelen. Vi havde aldrig set saadan Luft, og vi var klar over, at vi vilde faa Storm. Henimod Af-

ten kom der en kulsort Banke op af V.S.V., og den hævede sig hurtigt. Vi drejede Skibet bak og fik alle vore Flyvesejl halet ned og fik dem under Dæk, skalkede Lugerne og gjorde klar til Storm. Og saa kom Vinden som ud af en Sæk; den steg til en rasende Orkan. Vi fik et Reb i Storsejlet, 2 i Mesannen, firede Stangen ned, fik andet Reb i Storsejlet og halede Klyverbommen ind, men da vi ikke var ret langt fra Land, vilde vi nok noget længere til Søs. Vi prøvede at sejle, men dette var umuligt. Den begravede hele Forenden, saa Vandet stod agterud af Fartøjet. Vi halede Stafokken halvbak til Masten og bandt Rorpinden midtskibs, saadan plejede vi altid at ligge i Stormvejr, den kunde da altid æde sig fremad. Saavel Skrog som Rigning rystede voldsomt, og den laa paa Stregen V.N.V. og veg ikke en halv Streg til nogen af Siderne.

Vi saa ud over Skibssiden og kunde se, at den gik ganske langsomt gennem Vandet; vi loddede jævnlige og fik stadig mere Vand. Naar blot den nu kunde klare Vyl Fyrskib og Grund foroven, kunde vi sagtens klare Hornsrev. Vi var kun 2 Mand paa Dækket, der var ingen-ting at lave. Hjerting-Fiskerne var meget inponerede. Der var mange af dem, der ikke havde været ude i en rigtig Storm, og de var for-bavset over, at vi kunde gaa ud i saadan en Orkan.

Rigningen var meget svær paa disse Fartøjer, Storbommen var 34 Fod lang lavet af en svær Pitspine-Bjælke og meget tung. Jeg fortalte dem, at naar vi laa underdrejet i en Storm, var der intet andet at gøre end smide Skøden, flovede Vinden, og der blev Slingerage, saa slog den Skøden i Stykker.

Sejl overbord, men lykkelig i Havn

Kl. 11 fik vi Vyl Fyrskib i Sigte et godt Stykke i Læ, og vi kunde nu nemt ligge Hornsrev foroven. Mellem Kl. 1 og 2 faldt Vinden pludseligt, lige saa hurtigt som den var kommet. Jeg var ikke paa Dækket, da det skete. Om det saa var sket saa hurtigt, at Skøden ikke kunde smides los, det ved jeg ikke, men det var ikke blevet gjort, og lidt efter sprang den, og kun faa Minutter efter kom Vinden lige saa haardt af N.V. Fartøjet faldt tværs i Vinden, Storsejlet slog mod Lævantet, kækkede en Klo af Gaffen og Bommen i to Stykker, og den lange Ende hang og viftede som en Piske-snært og kom af og til klaskende ind mod Skibssiden. Vi fik en Ende om den, fik den tørnet ind og fik den med stort Besvær bjærget ind paa Dækket, men maatte lade det gaa i Van-

det. — Det var et helt nyt Sejl, lavet af det sværeste Sejldug, og saa stiv som et Bræt. Vi sled i hele 2 Timer, før vi fik Sejlet ind paa Dækket og fik det lavet, saa vi kunde sejle med torebber Sejl uden Bom. Da vi var færdig, var vinden flovet lidt, og vi satte nu Kursen hjem-efter. Da det blev Dag talte vi om, hvordan det var gaaet „Signal“, han havde ikke saa gode Sejl som vi.

Da vi kom ind i Dybet, var Vejret næsten lige saa fint, som da vi tog ud Dagen før. Vi kunde nu se, „Signal“ laa i Havnen.

Da vi kom ind i Dokken stod Vandet 2 Fod over Kajen, eller 9—10 Fod over daglig Vande, og det havde ikke blæst over 10 Timer af V.S.V. Der plejer at skulde 2—3 Dages Stormvejr til for at faa den Vandstand.

Der var mødt mange Folk paa Havnen for at tage imod os, og „Signal“s Mandskab var der ogsaa. De fortalte, at da den sorte Banke kom op paa Himmelen, bjergede de deres Flyvesejl og fik et Reb i Storsejlet, og da de laa ret ud af Dybet, mente de, at de kunde løbe indenskærs og ankre op. De holdt indefter med to Mand til Rors, men saa sprang Rorlinen, Rorpinden slog i Læ, og Fartøjet løb op i Vinden, og Sejlene blæste væk. De prøvede at sætte Nødsejl, men dette var umuligt, de drev ind efter Land Syd for Blaaavandshuk, og de talte om, at „nu sang de nok paa det sidste Vers“, dette slap de aldrig fra med Livet, men saa var det. Vinden faldt hen og gik i N.V., det bar ikke mere paa Land men mod Graadyb, og da Vinden stadig holdt, fattede de Mod og fik sat nogle Sejl, saa de kunde styre Skibet. De fik Gasbøjen i Sigte og talte om, at der var nok en svær Braadsø paa Barren, men da de kom saa langt, var Vandet næsten slet. Da de havde sejlet lidt, kom de til Skalingen, hvor den yderste Gasbøje var slukket, og da var de kommen tværs over Grundene Nord for Dybet med 13 Fods dybtgaaende, hvor der i Almindelighed kun er 6—7 Fod Vand. Men vi slap godt i Havn, begge Skibe omend med Ha-varier, men Turen kunde godt have kostet 18 Mand Livet.

Havde Damperen set noget, var det ikke Hjertingbaade. Der drev Vraggods i Land ved Blaaavand af dem begge, saa de er sikkert for-ulykket paa Hornsrev.

Storbritannien

har netop taget et nyt Redningsfartøj i Brug. Det er et af Verdens hurtigste. Fartøjet er 46 Fod langt og forsynet med 375 HK Motorer, der kan drive det frem med en Fart af 28,8 Knob. Den nye Fartøjstype er beregnet til Redning af Besætningerne paa nedstyrtede Luftfartøjer eller fra Søfartøjer og er i Stand til at naa meget hurtigt frem, da Motorerne selv i meget koldt Vejr er i Stand til at yde Maximum med det samme.

Fuldmægtig i Redningsvæsenet

Gehard Honnens de Lichtenberg
fylder den 10. December 50 Aar

★

Lichtenberg er født i Helsingør, og mærkeligt er det vel ikke, at det blev Søen, der kaldte stærkest, og som han valgte, da Alderen var dertil. Byen ved Havet, Porten ud til den store Verden, Skibsfarten paa dens Vej ind og ud havde præget Drengen, jo, det maatte blive Søen, der sejrede, og saadan blev det.

Efter overstaaet Realeksamen kom han til Søs i 1919 dels med Motorskibe, dels med Sejlskibe fra Marstal. Som Matros deltog han i 1924 i den af Ejnar Mikkelsen ledede Scoresbysundekspedition til Kolonisering paa Grønlands Østkyst. Fra 1924—26 tog han Styrmands- og Skibsfører eksamen fra Københavns Navigations-skole, 1928 Søløjtnant i Reserven med Tjeneste i

Undervandsbaadene — G. Honnens de Lichtenberg
1929 Styrmand i Fyr- og Vagervæsenets Inspektionsskibe, senest 1. Styrmand i Vagerinspektionsskibet „Løvenørn“.

I 1940 blev Lichtenberg Fuldmægtig i Redningsvæsenet. Hans rige Evner bliver taget i Anvendelse paa forskellig Maade, ogsaa naar Dagværket ender paa Holmen. Han er saaledes Medlem af Marineforeningens Hovedbestyrelse og Redaktør af Foreningens Blad „Under Dannebrog“, Medarbejder ved „Den nye Salomonsen“ og Leksikonkriftet. Lichtenberg er tildelt Mindetegnet for Krigshjælpearbejdet for under Krigen at have virket for de saarede og faldnes Efterladte indenfor Søværnet.

Indenfor Institutionen Det danske Redningsvæsen, hvor Lichtenberg kom til at øve sin Mandsgerning, har hans Navn en god Klang. Hans jævne, venlige Væsen og hans Ønske om altid at være paa Talefod med Etatens Folk, hvor han møder dem. Kontakten er staks sluttet og en hyggelig Samtale om Problemer, der vedrører Redningsvæsenets Ve og Vel, bliver Følgen af en saadant Møde. Fuldmægtig Lichtenberg nærer Interesser, der gaar videre ud end til Kassen og Skrivebordet, han interesserer sig ogsaa for Personerne i Institutionens Tjeneste, og derfor er han en afholdt Embedsmand.

Vi ved, at vi har alle danske Redningsmænd bag os, naar vi paa hans 50 Aars Fødselsdag paa denne Maade fremsender vor Lykønsning.

Maagen.

Hans Høy

★

Hans Høy var Fisker, Husmand og Jæger og boede i Lyngtoft i Nr. Nebel. I mange Aar var han som saa mange Fiskere ansat ved Redningsvæsenet og vovede Livet, naar Redningsbaaden gik ud. Han var en stille, beskeden og tænksum Mand, afholdt af alle, som lærte ham at kende, og som forstod: „Det stille Vand har den dybe Grund“. Til Tider var han noget tungsindig og grublende. De store Vidder, de vejrbitte Klitter, det brusende og urolige Hav, hvor Livet maatte voves for det daglige Brød og for Folk i Havsnød, havde præget ham. Som ægte Sømand forstod han: „Naar Faren

er forbi, saa maa den være glemt“; og han kunde, især i de yngre Aar, være spøgefuld og vittig, livsglad og munter, — aldrig bitter eller saarende.

Hans Høy førte en god Pen. Hør hvad han skriver om et Redningsforetagende: „De begyndte at kravle over til os, naar Søgningen tillod det. Vi hjalp dem naturligvis saa godt vi kunde, og endelig fik vi dem alle over til os, tilligemed den døde Mand, 17 Mand ialt samt Skibshunden, en smuk, mørkebrun Puddel.“

Han havde tillige en digterisk Aare. Her er et Uddrag af en Sang som han har kaldt:

Aftenstemning

Den gamle ser fra Søens Rand,
at Sol bag Bjerger skrider.
Maaske, saa tænker stille han,
jeg snart bag Tuen glider.
Den Skumring, Freden sænker,
han rolig staar og tænker.

Hvad tænker han? Som Digter stærk
af Gudeflod at drikke
og mane frem et Mesterværk?
Nej, sikkert gør han ikke.
Kun kære Ungdomsminder
om i hans Hjerne rinder.

Ret ofte han paa Strandjagt gik
og sad ved Klittens Rande,
naar Maagen langsomt sendte Nik
til ubekendte Strande.
Paa stive Vinger oppe
de fløj om Hjelmetoppe.

Det var for ham et herligt Syn,
naar gemt bag Hjelmetue
han saa, der kom om Klittens Bryn
en Maageflok til Skue.
Det var nok snart det bedste,
hans Tanker kunde gæste.

Hvor mangan Gang paa Strandvagt drøj,
naar Storm og Uvejr truer,
og Byger, Sand og Smaasten fæg,
han Skummet ser og gruer.
Hør Hvin i Marehalmen,
og skil dig af med Kvalmen.

Han husker og de firte Aar,
fra Gab og Strand han fisked'
naar Baaden ud paa Dybet fo'r,
og Skum fra Stavnen pisked'.
Tog Vinden til at tude,
saa mangan blev derude.

Strøg „Svanen“ ud for fulde Sejl
paa Vesterhavets Bølger,
paa Fisken tog den næppe fejl,
den kække Lykken følger.
Vi mangan Ladning hentet,
og Glæden hjemme ventet'.

Han husker og de tretti fem,
som Baadmand trak han Aaren
igennem Braad og Bølge slem
af Redningsbaaden baaren.
I Storm og Sø paa Revlen
man glemmer Snak og Kævlen.

Naar Skibet stod paa Revlen fast,
og Bytte Søen loves,
blev Mandskab sammenkaldt i Hast,
da maatte Trøjen voves.
Vi tyer til Redningsbaade
at hjælpe dem i Vaade.

Vi bringer alle, saavel vore Læsere som vore Annoncører, de bedste Ønsker om en glædelig Jul og et godt Nytaar.
Redaktion og Ekspedition.

Da Barkskipet »Ljuba« forlistes ved Kandestederne Oktober 1887

Barkskipet „Ljuba“, hjemmehørende i Mariehamn paa Aalandsøerne og ført af Kapt. A. Erichson af Gäfle, var paa Rejse vestfra med Gäfle som Maal og lastet med Stenkul. Aarsagen til Strandingen var foruden den stærke nordvestlige Storm en tæt Taage og en meget kraftig Strøm. Tversted Redningsmandskab og Station havde dengang som Leder Løjtn. A. Aagaard, og Baadens Fører var den kendte, stoute Vesterhavsfisker og Redningsmand Therkild Løth fra Uggerby. Løjtnant Aagaard passede Raketapparaterne under Redningsforsøgene.

„Ljuba“s Stranding skete Natten mellem d. 19. og 20. Oktb. Kl. 1,30 paa Raabjerg Strand under en forrygende Storm af Nordvest. Men først om Morgenen Kl. 7. kom der Melding herom til den nærmeste Station, Kandestederne. Øjeblikkelig blev alt gjort klar. Mandskab og Heste blev sammenkaldt, og allerede Kl. 8 afgik Redningsbaaden forspændt med seks Heste samt et Raketapparat, der befordredes paa tre Vogne, og Kl. 8,45 var man paa Strandingsstedet. Det strandede Skib fandtes da staaende paa anden Revle, omtrent 300 Meter fra Land, med kappede Master. Bagbordssiden vendte mod Land, og midtskibs var Skibet gaaet i Stykker.

Transporten af Redningsbaaden var i høj Grad besværlig, da Søen slog ind mod de høje Klitbakker, men alligevel kom man heldigt et godt Stykke til Luvart af Strandingen, hvor man satte Redningsbaaden ud. Den kom heldigvis godt ud over Braadet paa Revlerne, hvorefter der holdtes ned mod Vraget. Ankommet i Nærheden af Forskibet blev Ankrene kastet, men den rivende Strøm gjorde, at de ikke vilde holde.

Af yderste Kræfter blev der arbejdet paa at naa op til Vraget, men det viste sig ugørligt, og Mandskabet saa sig derfor nødsaget til at kappe Ankertovene og holde paa Land.

Hurtigt blev nye Ankre hentet fra den nærmeste Station, og i Mellemtiden blev Redningsbaaden paany kørt op til Luvart, hvor den atter udsattes. Men Strømmen var lige haard, Baaden drev i Læ og naaede ikke Forbindelse med Vraget. Det blev derfor nødvendigt atter at sætte den paa Land, og under Landsætningen fik Baaden betydelig Skade paa Roret, saa den ikke kunde bruges, før et nyt Ror var bragt til Veje.

Redningsmandskabet var nu ogsaa yderst udmattet. Raketapparaterne, som var ført til Stranden lige ud for Strandingsstedet, blev taget i Brug, og der afsendtes ridende Stafetter til de to nærmeste Stationer: Tversted og Gl. Ska-gen; det var jo før, Telefonen blev taget i Brug

indenfor Redningsvæsenet, med Bud om at komme tilstede med Redningsapparaterne hurtigst muligt.

De tre første Rakter, der blev affyret, fejlede Maalet, men den fjerde Raket lagde Linen lige i Hænderne paa den skibbrudne Besætning, der havde søgt Tilflugt agter paa Halvdækket, det eneste Sted paa Vraget hvor det endnu var muligt at være.

Efter en Tids Forløb lykkedes det at faa de forskellige Liner og Trosser halet ud til Skibet, og alt var klar til at faa Redningsstolen bragt ud til de nødstedte, saa Redningsforsøgene kunde tage deres Begyndelse, men da kom en af Linerne uklar af et Stykke Vrag, saa den hverken kunde hales frem eller tilbage, og man var da lige vidt.

Ved Stationen i Tversted indtraf den ridende Stafet Kl. 11, og man gjorde straks klar til Udrykning. Raketapparaterne kørtes i Forvejen, og da det tilstrækkelige Antal Heste var mødt, fulgte Redningsbaaden efter. Raketapparaterne ankom paa Strandingsstedet Kl. 13,15 efter en meget forceret og besværlig Kørsel, og det var netop lige paa det Tidspunkt, da den fra Stationen i Kandestederne oprettede Forbindelse var blevet uklar og ikke kunde benyttes. Der blev da uophødelig affyret en Raket, som ogsaa lagde Linen over Vraget, og de to tilstedeværende Redningsmandskaber arbejdede nu paa at faa etableret Forbindelse igen, hvilket ogsaa lykkedes, og man skulde just til at begynde paa Udhalingen af Redningsstolen, da det observeredes, at Tversted Redningsbaad var kommet til Stede et Stykke til Luvart for Vraget, hvorfor det blev besluttet at afvente Resultatet af Redningsbaadens Forsøg.

Det havde været en drøj Tur at transportere Redningsbaaden, men det var gaaet hurtigt, og lige saa gesvindt gik det for det kække Mandskab at sætte Baaden ud.

— Med stor Dygtighed førtes Baaden over Revlen og holdt derpaa ned efter Havaristen, der blev naaet ved 15-Tiden. Et lille Dræg blev kastet over og fik fat i Storrigningen, men det var yderst livsfarligt og besværligt at komme Vraget nær, da Vragstumper og Dele af Rigningen drev i store Mængder omkring Skibet, og i Land saa man sig nu nødsaget til at kappe den oprettede Forbindelse, for at Linerne ikke skulde komme i Konflikt med Redningsbaadens Ror og forvolde Ulykker.

Efter store Anstrengelser lykkedes det til sidst at faa den i høj Grad forkomne Skibsbesætning, ialt 11 Mand, halet over i Redningsbaaden. Men nu var den farlige Landing tilbage. Dog ogsaa denne gennemførtes med stor Dygtighed, og de skibbrudne var da reddet af Dødens Favn. De var ellers alle forberedte paa, at de vilde blive Bølgerens Rov, da de saa, at alle de Forsøg, der blev gjort for at redde dem, Gang paa Gang mislykkedes. Stor var derfor

deres Taknemlighed over for de tapre Redningsmænd fra Tversted.

Men endnu en tredje Station, nemlig Gl. Skagen, var ogsaa i Virksomhed og gennemgik lige saa store Besværligheder som de to førnævnte. I Gl. Skagen indtraf Meldingen om Strandingen og Anmodningen om Hjælp ved Middagstid, og øjeblikkelig tilkaldtes Mandskab og Heste. Transporten vestefter var yderst besværlig og farlig, da Stranden var saa opblødt og Søen saa høj, at den paa mange Steder slog helt op mod Klitbakkerne og rev Sand og Tørv bort fra disse.

Da Redningsbaaden passerede Strandingsstedet for at køres et Stykke længere til Luvart, saa man kunde have Driverum, saas Tversted Redningsbaad ca. en Kilometer til Luvart i Færd med at gaa ud, men man fortsatte, da det jo ikke kunde vides, om det ikke vilde gaa Tverstedbaaden ligesom Kandestedernes.

Noget Vest for Strandingsstedet var Transport saa godt som umulig. Søen løb saa højt op, at den væltede en Vogn med Aarer og andet til Redningsbaaden hørende Materiel, og Kusken som sad ovenpaa Læsset blev kastet ud i Braaddet. Han holdt dog stadig fast paa Tømmen, og ved tililende Mænds Hjælp blev han reddet paa det tørre igen men i noget forslaaet Tilstand. Hestene blev ogsaa slaaet om af de kraftige Bølger, men de blev hjulpet paa Benene igen og vendt ind mod Klitbakkerne.

Redningsbaaden havde seks Par Heste forspændt, men den blev flere Gange standset, da Havet slog de forreste Heste tværs for, og til sidst maatte man i en Snævring fraspænde de forreste seks Heste, og ved Hjælp af de andre seks og Redningsmandskabets store Anstrengelser lykkedes det at faa Redningsbaaden forbi.

Mandskab og Kuske stod ofte i Vand til Brystet og maatte holde sig ved Baad og Heste, naar Søen løb ud efter Anslagene mod Klitterne, for ikke at blive taget med ud i Braaddet, ligesom der ogsaa løsrev sig større og mindre Stykker af Bakkerne og faldt ned.

Da Redningsbaaden var kommet tilstrækkelig til Luvart, gik den ufortøvet ud, og da den kom i Nærheden af Strandingen, lod man Ankeret falde, men da man trods gentagen Prajen ikke kunde opdage Spor af levende om Bord, maatte man slutte, at Tversted Redningsbaad havde bjerget Besætningen, og holdt da efter Land.

Tversted Redningsmandskab modtog for sit Redningsforetagende Ekstrabelønninger saavel af den danske som af den russiske Regering, og det vil være naturligt at nævne Navnene paa de Redningsmænd, der øvede den smukke Bedrift.

Baadens dygtige Fører, Therkild Løth, skal nævnes først. I en saa alvorlig Situation er det godt at have Mænd som han ved Rorpinden. Hans Søn, Lars Peter Løth, kom senere med og overtog som Faderen Baadens Føring.

Efter Redningsdaaden modtog Therkild Løth den russiske Redningsmedalje og blev kort efter dekoreret med den danske Fortjenestmedalje i Sølv. Senere modtog han endnu en Medalje. Han døde den 5. Marts 1904 i en Alder af 80 Aar.

Af de andre, der ved denne Lejlighed satte Livet i Vove for at frelse deres Medmennesker, har flere modtaget forskellige Dekorationer, saasom Dannebrogsmændenes Hæderstegn, Medalje etc.

Disse Mænd hviler nu alle under Mulde. Deres Navne er: Baltzer Christensen, Chr. Volhøj, Chr. Bech, Søren Christensen (Krøgh), C. Villadsen, Martin Christiansen, Niels Kallehave, Jeppe Storgaard, A. Chr. Sørensen, senere Opsynsm. ved Stationen, Jens Kragh, Janus Krage, Jens Vinther, Janus Christiansen og Chr. Jensen (Kallehauge).

Tre af ovennævnte var ved denne Lejlighed antaget som Reservemandskab; de to af dem indgik faa Maaneder efter som faste Baadmænd. Disse tre var Jens Vinther, Chr. Jensen og Janus Krage.

„Ljuba“s Besætning havde opgivet at komme levende i Land, og flere af de stoute russiske og svenske Sømand græd af Glæde, da de satte Foden paa den frelsende Strand et Par Kilometer Vest for Kandestederne under Raabjerg Distrikt.

Efter de haarde Strabadser samledes Besætningen og Redningsmandskabet hos Niels Kyk i Kandestederne, hvor alle blev gæstfrit modtaget, og de fik en haardt tiltrængt Hjertestyrking i Form af Brød, Kaffe og Brændevin. Da de alle var draget bort, havde de tømt alt, hvad spiseligt var hos deres Værtsfolk.

Ud paa Aftenen drog Gl. Skagens Mandskab hjemefter, da Stranden mod Øst var passabel, hvorimod Tverstedmandskabet maatte overnatte hos Niels Kyk, da Havet stod saa haardt ind

Af Renterne af „Fhv. Farmer Christian Mumme Bondo og Hustru Christiane, født Hartmann's Legat“ vil der den 6. Marts 1953 kunne uddeles nogle Portioner til værdig trængende Fiskere, ansatte eller forhen ansatte under Redningsvæsenet i Nørrejylland og deres Enker samt uforsørgede Børn. De, der maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, vil kunne faa Skema til Udfyldning ved Henvendelse til **Legatbestyrelsens Formand, Sagfører cand. jur. Aage Juul-Pedersen, Klaregade 15, Odense**, til hvem Skemaerne vil være at indsende inden den 15. Januar 1953.

Legatbestyrelsen.

i Klitterne, at det var umuligt at komme vestpaa ad Stranden.

Drivvaade og med Søstøvlerne mer eller mindre fyldt med Vand, fordrev man Natten i de lave Stuer. Nogle forsøgte at faa en tiltrængt Slummer i Høet ude i Laden, men dette blev ikke til meget. Imidlertid stod Humøret højt, og Nattetimerne gik, saa da næste Morgen endelig oprandt, kunde man drage hjem efter vel udført Daad og for at hvile godt ud efter den anstrengende og vaade Tur. Da de drog forbi Strandingsstedet, saa de, at „Ljuba“s fulde Forlis var en Kendsgerning, for da var Skibet helt sønderslaaet af det stadig urolige Hav.

Daa Strandvagt JULEAFTEN

*

Ved at læse Redningsvæsenets 100-aarige Historie, vil man se, at der har fundet mange Redningsforetagender Sted selve Juleaften og i Julehelligdagene. Og naar det stormer op, maa Strandvagten jo ud, selv om det er Juleaften.

Saadan laa Forholdene den 24. Decb. 1923, det havde været stiv nordvestlig Kuling hele Dagen, men henimod Aften blev det Snestorm af N. N. V., og efterhaanden drejede Vinden endnu mere mod Nord, og det blev haard Frost. Det blev den koldeste Vagttur i mange Aar, i hvert Fald paa Vestkysten, det var saa koldt, at det vilde være farligt at sætte sig og hvile, hvis man kunde finde et Sted, hvor der var Læ. Der omkom ogsaa flere Mennesker ud over Landet ved at gaa vild for at finde hjem, naar de havde været bedt til Julefest hos Naboer, det var dog mest i Vendsyssel, hvor Snestormen var værst. Det var saa usigtbart til Tider, at Strandvagten langs Kysten ikke kunde se længere end til Havstokken. Hernede paa den sydlige Del af Kysten skete der ikke noget, men Strandvagten fra Skagen observerede S/S Hjortholms Stranding paa Skagens Gren. Dette Redningsforetagende i den forrygende Snestorm og Frost er jo før beskrevet her i Bladet. Men nede i Jammerbugt mellem Løkken og Blokhus strandede den store tyske Bark „Hinchenfilde“ af Hamborg. Paa Grund af Snestormen kunde ikke observere Strandingen, og da gik Blokhus Redningsbaad ud og reddede den store Besætning. Besætningen kunde opholde sig i Dæks-huset, ellers vilde de sikkert være frosset ihjel.

Det blev saaledes en meget anstrengende Julenat for Redningsvæsenet, og da især for de to Redningsmandskaber, som var i Virksomhed, men Glæden langs Kysten var saa meget des større over, at de to farlige Redningsforetagender var lykkedes uden Tab af skibbrudne og Redningsmænd.

LEMVIG

E. SMEDEGAARD
Sølv - Guld - Uhr - Optik
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer

P. Poulsen - Telefon 209

AKTIESELSKABET

J. D. KOOPMANN'S SVINESLAGTERI

Tlf. 108

A. HONORÉ

Isenkram og Udstyrsforretning

TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

Tlf. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK

Tlf. 81 og 381

Kontorer i

Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harboøre - Thyborøn

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P. Trillingsgaard

Auktionshallen Tlf. 335 - Auktionskontoret Tlf. 613 - Privat 504

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603

Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVÆRKSTED

Lemvig Havn . Telf. 594

Filial: Thyborøn . Telf. 29

JESPER PEITERSSEN

Fiskeri- og Skibsartikler

LEMVIG - - - TELEFON 246

Filialer i Thyborøn og Thorsminde

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

»Vikingen«s Skipper jubilerer

Den 1. Jan. 1953 er det 25 Aar siden, Redaktør Axel Bærentzen blev Leder af Søfartsbladet „Vikingen“.

Bærentzen er oprindelig uddannet som Kemiograf, men i hans Slægt er der mange Pressefolk, og man kan sige, at han har løftet denne Arv paa en særdeles smuk Maade igennem de forløbne Aar. Mange har det som undertegnede, og alle de Blade, jeg læser, er der næppe ét, som jeg længes mere efter end „Vikingen“, der i mange Aar har været Gæst i Hjemmet. Red. Bærentzen er den helt rigtige Leder af et Søfartsblad, fordi han baade evner Opgaven og holder af netop det

Axel Bærentzen

maritime. Hertil kommer, at kan forstaa at knytte gode Medarbejdere til sit Blad, dette gælder i lige Grad paa det journalistiske som det kunstneriske.

Jeg har næppe kunnet udrede for mig selv, hvad det er, jeg sætter højest ved dette Blad, Teksten eller Billedstoffet — eet ved jeg, at „Vikingen“s Kurs er sikret fremover, saalænge „Skipper“ Bærentzen er ved Roret, og vi er glad for at frembringe vor bedste Lykønskning til en Mand, der i 25 Aar har evnet at skabe et saa fremragende Blad som „Vikingen“ er det, og dermed at have udrettet det helt store for dansk Søfart og Skibsbygning.

Maagen.

Hermed bringer jeg alle i Det danske Redningsvæsen, vore foresatte i Ministeriet, Redningsbestyreren og Kontorpersonalet samt alle ved Redningsstationerne ansatte en hjertelig Hilsen med gode Ønsker om en glædelig Jul og et godt Nytaar. En særlig Tak bringes Ministeriet, Rigsdagen og i Særdeleshed vore lokale Rigsdagsmænd for al Hjælp og Støtte.

Lyngby, i December 1952.

Niels Sørensen.

NY BØGER

Vikings Forlag: »Jul paa Havet«. Fint og fornemt i Farver og Tekst. Foreligger allerede nu dette Hefte, der vel først og fremmest er Søfartens men er vokset op til

HIRTSHALS

MADSEN & OLESEN

Herrekonfektion - Sødystyr

HIRTSHALS

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samue

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

HIRTSHALS VAADBINDERI

Telefon 108

Al Slags Vaad og Trawl leveres omgaaende

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys . Kraft . Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

Hvælvingen København K
Store Kirkestræde 1

1/5 Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

et absolut førende Julehefte, som een Gang Gæst i Hjemmet — altid Gæst.

Vi møder Forfat. som Erik Bertelsen, Knud Schwalke, Angelo Hjort, Bent Nielsen, Otto Ludvig, A. Johansen og den kendte engelske Forfatter Barry O'Brien.

Men saa er der som sædvanlig dette med de farvemættede Illustrationer af Malere som Oskar Knudsen, Hielland Brandt, Poul Ludvig, V. Quistorff og C. Locher. C. V. Echersberg og Chr. Neumann. Saa fine er disse Reproduktioner, at man ønsker dem alle i Glas og Ramme.

Brdr. Bærentzens Clicheanstalt og A/S Ihrichs Bogtryk har Æren for dette fine Arbejde. Men „Jul paa Havet“ bliver normalt revet væk. Det koster 4,75 Heftet.

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statautoriseret v. Aage Geisnæs — Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 29 (Statst.)

Skibsprovinstering . Etableret 1909

P. Saxberg

Indehaver: Paul Saxberg . Skagen

Rigstelefon 86 (5 Linier)

Telegramadresse: »Paulsax«

1. Kl. Varer

1. Kl. Betjening

Magasin
Skagen

TELEFON 27
POSTGIRO 44039

HARALD PEDERSEN ★

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 277 . 2 Lin.

Karstensen og Henriksen

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 201

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 345

SKAGEN

AKTIESELSKABET

SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telf. 538

C. S. Møllers Eftf.

W. GERSBØLL - SKAGEN

Telefon 83

Kolonial og Isenkram

SØMANDSHJEMMET

Tlf. Skagen 111 og 841

God Mad og gode Værelser

THISTED

JOHS. HAANING . THISTED

(P. Taabøl & Co.s Eftf.)

Telf. 326

Fiskeriartikler . Skibshandel

Sparekassen for Thisted Amt

Kontortid 10—12 og 13,30—16, Lørdag 10—12,30

Telefoner 2 og 802

ESBJERG

N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK

Esbjerg . Telf. 429

v. E. Nielsen og G. Erlandsen

Repræsentant for »TUXHAM«

Skræderi og

Søekvipering

Folmer Henriksen

Hjertinggade 18

Ny Havn . Esbjerg

Telefon 3213

Christensen & Schlosser

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 2275

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik I/S . Tlf. 761

Dækmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

Telefoner: 564 og 2283 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN

Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæreri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1482

N. E. WILHELMSSEN

Slagtermester

Havnegade 131

Telefon 1743

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou

Stormgade 59

Telefon 838